

PROGRAMIRANJE 1

**Milena Vujošević Janičić, Jovana Kovačević,
Danijela Simić, Anđelka Zečević**

PROGRAMIRANJE 1

Zbirka zadataka

**Beograd
2017.**

Autori:

dr Milena Vujošević Jančić, docent na Matematičkom fakultetu u Beogradu

dr Jovana Kovačević, docent na Matematičkom fakultetu u Beogradu

Danijela Simić, asistent na Matematičkom fakultetu u Beogradu

Anđelka Zečević, asistent na Matematičkom fakultetu u Beogradu

PROGRAMIRANJE 1

Zbirka zadataka

Sadržaj

1	Uvodni zadaci	1
1.1	Naredba izraza	1
1.2	Rešenja	10
2	Kontrola toka	29
2.1	Naredbe grananja	29
2.2	Rešenja	40
2.3	Petlje	66
2.4	Rešenja	89
2.5	Funkcije	149
2.6	Rešenja	162
3	Predstavljanje podataka	201
3.1	Nizovi	201
3.2	Rešenja	220
3.3	Pokazivači	275
3.4	Rešenja	281
3.5	Niske	301
3.6	Rešenja	310
3.7	Višedimenzioni nizovi	332
3.8	Rešenja	345
3.9	Strukture	374
3.10	Rešenja	385
4	Ulaz i izlaz programa	419
4.1	Datoteke	419
4.2	Rešenja	433

1

Uvodni zadaci

1.1 Naredba izraza

Zadatak 1.1.1 Napisati program koji na standardni izlaz ispisuje tekst Zdravo svima!.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Zdravo svima!
```

Zadatak 1.1.2 Napisati program za uneti ceo broj ispisuje njegov kvadrat i njegov kub.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite ceo broj: 4  
| Kvadrat: 16  
| Kub: 64
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite ceo broj: -14  
| Kvadrat: 196  
| Kub: -2744
```

Zadatak 1.1.3 Napisati program koji za uneta dva cela broja ispisuje njihov zbir, razliku, proizvod, ceo deo pri deljenju prvog broja drugim brojem i ostatak pri deljenju prvog broja drugim brojem. NAPOMENA: *Pretpostaviti da je unos korektan, tj. da druga uneta vrednost nije 0.*

1 Uvodni zadaci

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

```
Unesite vrednost celobrojne promenljive x: 7
Unesite vrednost celobrojne promenljive y: 2
7 + 2 = 9
7 - 2 = 5
7 * 2 = 14
7 / 2 = 3
7 % 2 = 1
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

```
Unesite vrednost celobrojne promenljive x: -3
Unesite vrednost celobrojne promenljive y: 8
-3 + 8 = 5
-3 - 8 = -11
-3 * 8 = -24
-3 / 8 = 0
-3 % 8 = -3
```

Zadatak 1.1.4 Napisati program koji pomaže kasirki da izračuna ukupan račun ako su poznate cene dva kupljena artikla. NAPOMENA: *Pretpostaviti da su cene artikala pozitivni celi brojevi i da je unos korektan.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

```
Unesite cenu prvog artikla: 173
Unesite cenu drugog artikla: 2024
Ukupna cena iznosi 2197
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

```
Unesite cenu prvog artikla: 384
Unesite cenu drugog artikla: 555
Ukupna cena iznosi 939
```

Zadatak 1.1.5 Napisati program koji za unetu količinu jabuka u kilogramima i unetu cenu po kilogramu ispisuje ukupnu vrednost date količine jabuka. NAPOMENA: *Pretpostaviti da je cena jabuka pozitivan ceo broj i da je unos korektan.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

```
Unesite kolicinu jabuka (u kg): 6
Unesite cenu (u dinarima): 82
Molimo platite 492 dinara.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

```
Unesite kolicinu jabuka (u kg): 10
Unesite cenu (u dinarima): 93
Molimo platite 930 dinara.
```

Zadatak 1.1.6 Napisati program koji pomaže kasirki da obračuna kusur koji treba da vrati kupcu. Za unetu cenu artikla, količinu artikla i iznos koji je kupac dao, program treba da ispiše vrednost kusura. NAPOMENA: *Pretpostaviti da su cene svih artikala pozitivni celi brojevi, kao i da su unete vrednosti ispravne, tj. da se može vratiti kusur.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

```
Unesite cenu, kolicinu i iznos: 132 2 500
Kusur je 236 dinara.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

```
Unesite cenu, kolicinu i iznos: 59 6 2000
Kusur je 1646 dinara.
```


Zadatak 1.1.7 Napisati program koji za uneta vremena poletanja i sletanja aviona ispisuje dužinu trajanja leta. NAPOMENA: *Pretpostaviti da su poletanje i sletanje u istom danu kao i da su sve vrednosti ispravno unete.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite vreme poletanja: 8 5
Unesite vreme sletanja: 12 41
Duzina trajanja leta je 4 h i 36 min
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite vreme poletanja: 13 20
Unesite vreme sletanja: 18 45
Duzina trajanja leta je 5 h i 25 min
```

Zadatak 1.1.8 Date su dve celobrojne promenljive. Napisati program koji razmenjuje njihove vrednosti.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dve celobrojne vrednosti: 5 7
Pre zamene: x=5, y=7
Posle zamene: x=7, y=5
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dve celobrojne vrednosti: 237 -592
Pre zamene: x=237, y=-592
Posle zamene: x=-592, y=237
```

Zadatak 1.1.9 Date su dve celobrojne promenljive a i b . Napisati program koji promenljivoj a dodeljuje njihovu sumu, a promenljivoj b njihovu razliku. NAPOMENA: *Ne koristiti pomoćne promenljive.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dve celobrojne vrednosti: 5 7
Nove vrednosti su: a=12, b=-2
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dve celobrojne vrednosti: 237 -592
Nove vrednosti su: a=-355, b=829
```

Zadatak 1.1.10 Napisati program koji za uneti pozitivan trocifreni broj ispisuje njegove cifre jedinica, desetica i stotina. NAPOMENA: *Pretpostaviti da je unos ispravan.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite trocifreni broj: 697
jedinica 7, desetica 9, stotina 6
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite trocifreni broj: 504
jedinica 4, desetica 0, stotina 5
```

Zadatak 1.1.11 Napisati program koji za unetu cenu proizvoda ispisuje najmanji broj novčanica koje je potrebno izdvojiti prilikom plaćanja proizvoda. Na raspolaganju su novčanice od 5000, 2000, 1000, 500, 200, 100, 50, 20, 10 i 1 dinar. NAPOMENA: *Pretpostaviti da je cena proizvoda pozitivan ceo broj.*

1 Uvodni zadaci

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite cenu proizvoda: 8367  
|| 8367 = 1*5000 + 1*2000 + 1*1000 + 0*500 + 1*200 + 1*100 + 1*50 + 0*20 + 1*10 + 7*1
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite cenu proizvoda: 934  
|| 934 = 0*5000 + 0*2000 + 0*1000 + 1*500 + 2*200 + 0*100 + 0*50 + 1*20 + 1*10 + 4*1
```

Zadatak 1.1.12 Napisati program koji učitava pozitivan trocifreni broj i ispisuje broj dobijen obrtanjem njegovih cifara. NAPOMENA: *Pretpostaviti da je unos ispravan.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite trocifreni broj: 892  
|| Obrnuto: 298
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite trocifreni broj: 230  
|| Obrnuto: 32
```

Zadatak 1.1.13 Napisati program koji za uneti pozitivan četvorocifreni broj:

- (a) izračunava proizvod cifara
- (b) izračunava razliku sume krajnjih i srednjih cifara
- (c) izračunava sumu kvadrata cifara
- (d) izračunava broj koji se dobija ispisom cifara u obrnutom poretku
- (e) izračunava broj koji se dobija zamenom cifre jedinice i cifre stotine

NAPOMENA: *Pretpostaviti da je unos ispravan.*

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite cetvorocifreni broj: 2371
Proizvod cifara: 42
Razlika sume krajnjih i srednjih: -7
Suma kvadrata cifara: 63
Broj u obrnutom poretku: 1732
Broj sa zamenjenom cifrom jedinica i stotina: 2173

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite cetvorocifreni broj: 3570
Proizvod cifara: 0
Razlika sume krajnjih i srednjih: -9
Suma kvadrata cifara: 83
Broj u obrnutom poretku: 753
Broj sa zamenjenom cifrom jedinica i stotina: 3075

```

Zadatak 1.1.14 Napisati program koji ispisuje broj koji se dobija izbacivanjem cifre desetica u unetom pozitivnom celom broju. NAPOMENA: *Pretpostaviti da je unos ispravan.*

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 1349
Rezultat je: 139

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 825
Rezultat je: 85

```

Zadatak 1.1.15 Napisati program koji učitava pozitivan ceo broj n i pozitivan dvocifreni broj m i ispisuje broj dobijen umetanjem broja m između cifre stotina i cifre hiljada broja n . NAPOMENA: *Za neke ulazne podatke može se dobiti neočekivan rezultat zbog prekoračenja, što ilustruje test primer broj 2.*

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite pozitivan ceo broj: 12345
Unesite pozitivan dvocifreni broj: 67
Novi broj je 1267345

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite pozitivan ceo broj: 50000000
Unesite pozitivan dvocifreni broj: 12
Novi broj je 705044704

```

Zadatak 1.1.16 Napisati program koji učitava realnu vrednost izraženu u inčima, konvertuje tu vrednost u centimetre i ispisuje je zaokruženu na dve decimale. UPUTSTVO: *Jedan inč ima 2.54 centimetra.*

1 Uvodni zadaci

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj inča: 4.69
|| 4.69 in = 11.91 cm
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj inča: 71.426
|| 71.43 in = 181.42 cm
```

Zadatak 1.1.17 Napisati program koji učitava dužinu izraženu u miljama, konvertuje tu vrednost u kilometre i ispisuje je zaokruženu na dve decimale. UPUTSTVO: *Jedna milja ima 1.609344 kilometara.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj milja: 50.42
|| 50.42 mi = 81.14 km
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj milja: 327.128
|| 327.128 mi = 526.46 km
```

Zadatak 1.1.18 Napisati program koji učitava težinu izraženu u funtama, konvertuje tu vrednost u kilograme i ispisuje je zaokruženu na dve decimale. UPUTSTVO: *Jedna funta ima 0.45359237 kilograma.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj funti: 2.78
|| 2.78 lb = 1.26 kg
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj funti: 89.437
|| 89.437 lb = 40.57 kg
```

Zadatak 1.1.19 Napisati program koji učitava temperaturu izraženu u farenhajtima, konvertuje tu vrednost u celzijuse i ispisuje je zaokruženu na dve decimale. NAPOMENA: *Pretpostaviti da je unos ispravan.* UPUTSTVO: *Veza između farenhajta i celzijusa je zadata narednom formulom $F = \frac{9 \cdot C}{5} + 32$*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite temperaturu u F: 100.93
|| 100.93 F = 38.29 C
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite temperaturu u F: 25.562
|| 25.562 F = -3.58 C
```

Zadatak 1.1.20 Napisati program koji za unete realne vrednosti a_{11} , a_{12} , a_{21} , a_{22} ispisuje vrednost determinante matrice:

$$\begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix}$$

Pri ispisu vrednost zaokružiti na 4 decimale.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite brojeve: 1 2 3 4
Determinanta: -2.0000

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite brojeve: -1 0 0 1
Determinanta: -1.0000

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite brojeve: 1.5 -2 3 4.5
Determinanta: 12.7500

```

Primer 4

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite brojeve: 0.01 0.01 0.5 7
Determinanta: 0.0650

```

Zadatak 1.1.21 Napisati program koji za unete realne vrednosti dužina stranica pravougaonika ispisuje njegov obim i površinu. Ispisati tražene vrednosti zaokružene na dve decimale. NAPOMENA: *Pretpostaviti da je unos ispravan.*

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite duzine stranica: 4.3 9.4
Obim: 27.40
Povrsina: 40.42

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite duzine stranica: 10.756 36.2
Obim: 93.91
Povrsina: 389.37

```

Zadatak 1.1.22 Napisati program koji za unetu realnu vrednost dužine poluprečnika kruga ispisuje njegov obim i površinu zaokružene na dve decimale. NAPOMENA: *Pretpostaviti da je unos ispravan.*

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite duzinu polupreznika kruga: 4.2
Obim: 26.39
Povrsina: 55.42

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite duzinu polupreznika kruga: 14.932
Obim: 93.82
Povrsina: 700.46

```

Zadatak 1.1.23 Napisati program koji za unetu realnu vrednost dužine stranice jednakostraničnog trougla ispisuje njegov obim i površinu zaokružene na dve decimale. NAPOMENA: *Pretpostaviti da je unos ispravan.*

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite duzinu stranice trougla: 5
Obim: 15.00
Povrsina: 10.82

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite duzinu stranice trougla: 2
Obim: 6.00
Povrsina: 1.73

```

Zadatak 1.1.24 Napisati program koji za unete realne vrednosti dužina stranica trougla ispisuje njegov obim i površinu zaokružene na dve decimale.

1 Uvodni zadaci

NAPOMENA: *Pretpostaviti da je unos ispravan.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite duzine stranica trougla: 3 4 5
Obim: 12.00
Povrsina: 6.00
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite duzine stranica trougla: 4.3 9.7 8.8
Obim: 22.80
Povrsina: 18.91
```

Zadatak 1.1.25 Pravougaonik čije su stranice paralelne koordinatnim osama zadat je svojim realnim koordinatama suprotnih temena (gornje levo i donje desno teme). Napisati program koji ispisuje njegov obim i površinu zaokružene na dve decimale. NAPOMENA: *Pretpostaviti da je unos ispravan.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite koordinate gornjeg levog temena: 4.3 5.8
Unesite koordinate donjeg desnog temena: 6.7 2.3
Obim: 11.80
Povrsina: 8.40
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite koordinate gornjeg levog temena: -3.7 8.23
Unesite koordinate donjeg desnog temena: -0.56 2
Obim: 18.74
Povrsina: 19.56
```

Zadatak 1.1.26 Napisati program koji za tri uneta cela broja ispisuje njihovu aritmetičku sredinu zaokruženu na dve decimale.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite tri cela broja: 11 5 4
Aritmeticka sredina unetih brojeva je 6.67
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite tri cela broja: 3 -8 13
Aritmeticka sredina unetih brojeva je 2.67
```

Zadatak 1.1.27 Napisati program koji pomaže moleru da izračuna površinu zidova prostorije koju treba da okreči. Za unete dimenzije sobe u metrima (dužinu, širinu i visinu), program treba da ispiše površinu zidova za krećenje pod pretpostavkom da na vrata i prozore otpada oko 20%. Omogućiti i da na osnovu unete cene usluge po kvadratnom metru program izračuna ukupnu cenu krećenja. Sve realne vrednosti ispisati zaokružene na dve decimale. NAPOMENA: *Podrazumevati da su dimenzije sobe i cena krećenja po kvadratu pozitivni celi brojevi i da je unos ispravan.*

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenzije sobe: 4 4 3
Unesite cenu po m2: 500
Moler treba da okreći 51.20 m2
Cena krecenja je 25600.00

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenzije sobe: 13 17 3
Unesite cenu po m2: 475
Moler treba da okreći 320.80 m2
Cena krecenja je 152380.00

```

Zadatak 1.1.28 Napisati program koji za unete pozitivne cele brojeve x , p i c ispisuje broj koji se dobija ubacivanjem cifre c u broj x na poziciju p . NAPOMENA: Podrazumevati da je unos ispravan, tj. da je broj p manji od ukupnog broja cifara broja x . Numeracija cifara počinje od nule, odnosno cifra najmanje težine nalazi se na nultoj poziciji. UPUTSTVO: Koristiti funkciju `pow` iz `math.h` biblioteke.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite redom x, p i c: 140 1 2
Rezultat je: 1420

```

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite redom x, p i c: 12345 2 9
Rezultat je: 123945

```

Zadatak 1.1.29 Napisati program koji za uneta dva cela broja a i b dodeljuje promenljivoj `rezultat` vrednost 1 ako važi uslov:

- a) a i b su različiti brojevi
- b) a i b su parni brojevi
- c) a i b su pozitivni brojevi, ne veći od 100

U suprotnom, promenljivoj `rezultat` dodeliti vrednost 0. Ispisati vrednost promenljive `rezultat`.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dva cela broja: 4 8
a) rezultat=1
b) rezultat=1
c) rezultat=1

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dva cela broja: 3 -11
a) rezultat=1
b) rezultat=0
c) rezultat=0

```

Zadatak 1.1.30 Napisati program koji za uneta dva cela broja ispisuje njihov maksimum.

1 Uvodni zadaci

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva cela broja: 19 256
|| Maksimum je 256
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva cela broja: -39 57
|| Maksimum je 57
```

Zadatak 1.1.31 Napisati program koji za uneta dva cela broja ispisuje njihov minimum.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva cela broja: 4 8
|| Minimum je 4
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva cela broja: -3 -110
|| Minimum je -110
```

Zadatak 1.1.32 Napisati program koji za unete realne vrednosti promenljivih x i y ispisuje vrednost sledećeg izraza:

$$rez = \frac{\min(x, y) + 0.5}{1 + \max^2(x, y)}$$

zaokruženu na dve decimale.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva realna broja: 5.7 11.2
|| Rezultat je: 0.05
```

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva realna broja: -9.34 8.99
|| Rezultat je: -0.11
```

1.2 Rešenja

Rešenje 1.1.1

```
2 #include<stdio.h>
3
4 int main()
5 {
6     /* Ispisuje se trazena poruka.
7      Na kraju poruke se ispisuje i novi red. */
8     printf("Zdravo svima!\n");
9
10    /* Povratna vrednost 0 se obicno koristi da oznaci da je prilikom
11       izvršavanja programa sve proslo u redu. */
12    return 0;
13 }
```


Rešenje 1.1.2

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      /* Deklaracija celobrojne promenljive u koju ce biti upisan uneti
6       broj. */
7      int n;
8
9      /* Ucitava se vrednost celog broja. */
10     printf("Unesite ceo broj: ");
11     scanf("%d", &n);
12
13     /* Ispis kvadratne vrednosti unetog broja. */
14     printf("Kvadrat: %d\n", n * n);
15
16     /* Ispis kubne vrednosti unetog broja. */
17     printf("Kub: %d\n", n * n * n);
18
19     return 0;
20 }
```

Rešenje 1.1.3

```
1  #include<stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
6      int x, y, rezultat;
7
8      /* Ucitava se vrednost broja x. */
9      printf("Unesite vrednost celobrojne promenljive x: ");
10     scanf("%d", &x);
11
12     /* Ucitava se vrednost broja y. */
13     printf("Unesite vrednost celobrojne promenljive y: ");
14     scanf("%d", &y);
15
16     /* I nacin ispisa: dodela zbira x+y promenljivoj rezultat i
17      ispis vrednosti promenljive rezultat. */
18     rezultat = x + y;
19     printf("%d + %d = %d\n", x, y, rezultat);
20
21     /* II nacin ispisa: direktan ispis vrednosti izraza, bez njegovog
22      dodeljivanja posebnoj promenljivoj. */
23     printf("%d - %d = %d\n", x, y, x - y);
24     printf("%d * %d = %d\n", x, y, x * y);
25 }
```

1 Uvodni zadaci

```
26  /* Kada se operator / primeni na dva celobrojna argumenta x i y,
    kao rezultat se dobije ceo deo pri deljenju broja x brojem y,
28      a ne kolicnik. Na primer, rezultat primene operatora / na 7 i 2
    je 3, a ne 3.5. */
30  printf("%d / %d = %d\n", x, y, x / y);

32  /* Operator % izracunava ostatak pri celobrojnem deljenju dve
    celobrojne promenljive.
34      Da bi se odstampao karakter %, u naredbi printf se pise %%. */
    printf("%d %% %d = %d\n", x, y, x % y);
36
38  return 0;
}
```

Rešenje 1.1.4

Rešenje ovog zadatka svodi se na rešenje zadatka 1.1.3, na deo koji se odnosi na izračunavanje zbira dva broja. Zbog pretpostavke da su cene artikala pozitivni celi brojevi, tip promenljivih za artikle treba da bude `unsigned int`.

Rešenje 1.1.5

Rešenje ovog zadatka svodi se na rešenje zadatka 1.1.3, na deo koji se odnosi na izračunavanje proizvoda dva broja. Zbog pretpostavke da su cene artikala pozitivni celi brojevi, tip promenljivih za artikle treba da bude `unsigned int`.

Rešenje 1.1.6

```
1  #include <stdio.h>

3  int main()
{
5      /* Deklaracija promenljivih cija je vrednost neoznacena ceo broj. */
    unsigned int cena;
7      unsigned int kolicina;
    unsigned int iznos;
9      unsigned int kusur;

11     /* Ucitavaju se vrednosti cene, kolicine i iznosa. */
    printf("Unesite cenu, kolicinu i iznos: ");
13     scanf("%u%u%u", &cena, &kolicina, &iznos);

15     /* Izracunava se kusur. */
    kusur = iznos - kolicina * cena;
17

19     /* Ispis vrednosti kusura. */
    printf("Kusur je %u dinara.\n", kusur);

21     return 0;
}
```

```
}

```

Rešenje 1.1.7

```

#include <stdio.h>

2
int main()
4
{
6
    /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
    unsigned int poletanje, poletanje_sat, poletanje_minut;
8
    unsigned int sletanje, sletanje_sat, sletanje_minut;
    unsigned int duzina, duzina_sat, duzina_minut;

10
    /* Ucitavaju se sat i minut vremena poletanja. */
12
    printf("Unesite vreme poletanja: ");
    scanf("%u%u", &poletanje_sat, &poletanje_minut);

14
    /* Ucitavaju se sat i minut vremena sletanja. */
16
    printf("Unesite vreme sletanja: ");
    scanf("%u%u", &sletanje_sat, &sletanje_minut);

18
    /* Obe vrednosti se pretvaraju u sekunde,
20
       kako bi se lakse izracunala razlika. */
    poletanje = poletanje_sat * 3600 + poletanje_minut * 60;
22
    sletanje = sletanje_sat * 3600 + sletanje_minut * 60;

24
    /* Racunanje razlike u sekundama izmedju sletanja i poletanja. */
    duzina = sletanje - poletanje;

26
    /* Razlika u sekundama se pretvara u razliku u satima i minutima.
28
       Razlika u satima se dobija celobrojnim deljenjem broja sekundi
       sa 3600.
30
       Preostali broj minuta se dobija deljenjem preostalog broja
       sekundi sa 60. */
32
    duzina_sat = duzina / 3600;
    duzina_minut = (duzina - duzina_sat * 3600) / 60;

34
    /* II nacin: duzina_minut = (duzina % 3600) / 60; */

36
    /* Ispis rezultata. */
38
    printf("Duzina trajanja leta je %u h i %u min\n", duzina_sat,
        duzina_minut);

40
    return 0;
42
}
```

Rešenje 1.1.8

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main()
4 {
5     /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
6     int x, y;
7     int p;
8
9     /* Ucitavaju se vrednosti x i y. */
10    printf("Unesite dve celobrojne vrednosti:");
11    scanf("%d%d", &x, &y);
12
13    /* Ispis vrednosti promenljivih pre zamene. */
14    printf("Pre zamene: x=%d, y=%d\n", x, y);
15
16    /* Pomocna promenljiva p je potrebna da sacuva vrednost
17       promenljive x pre nego sto se ona izmeni i dobije vrednost
18       promenljive y. */
19    p = x;
20    x = y;
21    y = p;
22
23    /* Ispis vrednosti promenljivih nakon zamene. */
24    printf("Posle zamene: x=%d, y=%d\n", x, y);
25
26    return 0;
27 }
```

Rešenje 1.1.9

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main()
4 {
5     /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
6     int a, b;
7
8     /* Ucitavaju se vrednosti a i b. */
9     printf("Unesite dve celobrojne vrednosti:");
10    scanf("%d%d", &a, &b);
11
12    /* U promenljivu a se smesta suma a+b. */
13    a = a + b;
14
15    /* U promenljivu b se smesta izraz a - 2*b, cija je vrednost (nakon
16       promene promenljive a) jednaka a + b - 2*b = a - b. */
17    b = a - 2*b;
18
19    /* Ispis rezultata. */
20    printf("Nove vrednosti su: a=%d, b=%d\n", a, b);
21 }
```

```
21     return 0;
    }
```

Rešenje 1.1.10

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      /* Deklaracija promenljive u koju ce se upisati pozitivan trocifren
        broj. */
6      unsigned int x;
7
8      /* Promenljive koje cuvaju cifre treba da budu najmanjeg
        celobrojnog tipa jer nece sadrzati druge vrednosti osim
        jednocifrenih celih brojeva.
9      Zbog toga se koristi tip char. */
10     char cifra_jedinice;
11     char cifra_desetice;
12     char cifra_stotine;
13
14     /* Ucitava se trocifren broj. */
15     printf("Unesite trocifreni broj:");
16     scanf("%u", &x);
17
18     /* Izdvajaju se cifre jedinice, desetice i stotine. */
19     cifra_jedinice = x % 10;
20     cifra_desetice = (x / 10) % 10;
21     cifra_stotine = x / 100;
22
23     /* Ispis rezultata.
        NAPOMENA: Kada se stampa numericka vrednost promenljive tipa char
        koristi se %d. Kada se stampa karakter ciji je ASCII kod jednak
        vrednosti te promenljive, tada se koristi %c. U ovom slucaju je
        potrebno stampati numericku vrednost. */
24     printf("jedinica %d, desetica %d, stotina %d\n", cifra_jedinice,
25           cifra_desetice, cifra_stotine);
26
27     /* II nacin: Ispis rezultata bez uvođenja dodatnih promenljivih
        cifra_jedinice, cifra_desetice i cifra_stotine:
28
29         printf("Cifre unetog broja su %d,%d,%d\n", x%10, (x/10)%10, x
        /100); */
30
31     return 0;
32 }
33
```

Rešenje 1.1.11

```
1 #include <stdio.h>

3 int main()
{
5     /* Deklaracija i učitavanje cene proizvoda. */
    unsigned int x;
7     printf("Unesite cenu proizvoda:");
    scanf("%u", &x);

9     /* Vrednost x/5000 predstavlja maksimalan broj novčanica od 5000
        dinara koje je moguće iskoristiti za plaćanje računa.
        Na primer, neka je uneta cena 8367 dinara, vrednost izraza
11     8367/5000 je jednaka 1. */
    printf("%u = %u*5000 + ", x, x / 5000);

13     /* Da bi se isti postupak primenio i na ostale novčanice, potrebno
        je izračunati preostali iznos. Jedan način da se to uradi je
        računanje ostatka pri deljenju unete vrednosti x (u primeru 8367)
        sa 5000. On iznosi 3367. Ovu vrednost dodeljujemo promenljivoj x.
        */
15     x = x % 5000;

17     /* Postupak se ponavlja i za ostale novčanice. */
    printf("%u*2000 + ", x / 2000);
19     x = x % 2000;
    printf("%u*1000 + ", x / 1000);
21     x = x % 1000;
    printf("%u*500 + ", x / 500);
23     x = x % 500;
    printf("%u*200 + ", x / 200);
25     x = x % 200;
    printf("%u*100 + ", x / 100);
27     x = x % 100;
    printf("%u*50 + ", x / 50);
29     x = x % 50;
    printf("%u*20 + ", x / 20);
31     x = x % 20;
    printf("%u*10 + ", x / 10);
33     x = x % 10;
    printf("%u*1\n", x);

35     return 0;
37 }
```

Rešenje 1.1.12

```
1 #include <stdio.h>

3 int main()
{
```

```

5  /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
   unsigned int x;
7  unsigned int obrnuto_x;
   char cifra_jedinice;
9  char cifra_desetice;
   char cifra_stotine;

11

   /* Ucitava se neoznaceni trocifren broj. */
13  printf("Unesite trocifreni broj:");
   scanf("%u", &x);

15

   /* Izdvajaju se pojedinačne cifre broja. */
17  cifra_jedinice = x % 10;
   cifra_desetice = (x / 10) % 10;
19  cifra_stotine = x / 100;

21

   /* Formira se rezultujući broj. */
   obrnuto_x = cifra_jedinice * 100 + cifra_desetice * 10 +
       cifra_stotine;

23

   /* Ispis rezultata. */
25  printf("Obrnuto: %u\n", obrnuto_x);

27  return 0;
}

```

Rešenje 1.1.13

```

1  #include <stdio.h>

3  int main()
   {
5     /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
       unsigned int n, broj_obrnuto, broj_zamena;
7     char jedinice, desetice, stotine, hiljade;
       int proizvod_cifara, razlika_cifara, suma_kvadrata;

9

       /* Ucitava se jedan neoznaceni broj. */
11    printf("Unesite cetvorocifreni broj: ");
       scanf("%u", &n);

13

       /* Izdvajaju se cifre ucitanog broja. */
15    jedinice = n % 10;
       desetice = (n / 10) % 10;
17    stotine = (n / 100) % 10;
       hiljade = n / 1000;

19

       /* Izracunava se proizvod cifara. */
21    proizvod_cifara = jedinice * desetice * stotine * hiljade;
       printf("Proizvod cifara: %d\n", proizvod_cifara);

23
   }

```

1 Uvodni zadaci

```
25  /* Izracunava se razlika sume krajnjih i srednjih cifara. */
    razlika_cifara = (hiljade + jedinice) - (stotine + desetice);
    printf("Razlika sume krajnjih i srednjih: %d\n", razlika_cifara);

27

29  /* Izracunava se suma kvadrata cifara. */
    suma_kvadrata = jedinice * jedinice + desetice * desetice +
        stotine * stotine + hiljade * hiljade;
    printf("Suma kvadrata cifara: %d\n", suma_kvadrata);

31

33  /* Izracunava se broj zapisan istim ciframa ali u obrnutom
    redosledu */
35  broj_obrnuto = jedinice * 1000 + desetice * 100 + stotine * 10 +
    hiljade;
    printf("Broj u obrnutom poretku: %u\n", broj_obrnuto);

37

39  /* Izracunava se broj u kojem su cifra jedinica i cifra stotina
    zamenile mesta */
    broj_zamena = hiljade * 1000 + jedinice * 100 + desetice * 10 +
    stotine;
    printf("Broj sa zamenjenom cifrom jedinica i stotina: %u\n",
        broj_zamena);

41

43  return 0;
45 }
```

Rešenje 1.1.14

```
1  #include <stdio.h>

3  int main()
    {
5      /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
        unsigned int broj, novibroj;
        unsigned int levo, desno;

7

9      /* Ucitava se neoznaceni broj. */
        printf("Unesite broj: ");
        scanf("%u", &broj);

11

13     /* Desni deo rezultata je cifra jedinice unetog broja.
        Na primer, za broj 1234, desni deo je cifra 4. */
        desno = broj%10;

15

17     /* Levi deo rezultata su sve cifre levo od cifre desetice.
        Na primer, za broj 1234, levi deo je broj 12 i dobija se
        deljenjem unetog broja sa 100. */
        levo = broj/100;

19

21     /* Rezultat se dobija spajanjem levog i desnog dela.
        U datom primeru: 12*10 + 4 = 124. */
23 }
```



```
    novibroj = levo*10 + desno;
25
    /* Ispis rezultata. */
27    printf("Rezultat je: %u\n", novibroj);
29    return 0;
}
```

Rešenje 1.1.15

```
#include <stdio.h>
2
int main()
4 {
    /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
6    unsigned int n, novibroj;
    unsigned int levi, desni, m;
8
    /* Ucitavaju se brojevi n i m. */
10    printf("Unesite pozitivan ceo broj: ");
    scanf("%u", &n);
12    printf("Unesite pozitivan dvocifreni broj:");
    scanf("%u", &m);
14
    /* Levi deo rezultata su sve cifre levo od cifre stotina.
16     Na primer, ako je n=12345, levi deo rezultata je 12.
     On se dobija deljenjem unetog broja sa 1000. */
18    levi = n / 1000;

    /* Desni deo rezultata su sve cifre desno od cifre hiljada.
20     Za n=12345, desni deo rezultata je 345. */
22    desni = n % 1000;

    /* Srednji deo rezultata je broj m.
24     U navedenom primeru, rezultat se dobija nadovezivanjem
26     brojeva 12, 67 i 345. Ovo se radi mnozenjem delova sa
     odgovarajucim stepenom broja 10 i njihovim sabiranjem. */
28    novibroj = levi * 100000 + m * 1000 + desni;

    /* Ispis rezultata. */
30    printf("Novi broj je %u\n", novibroj);
32    return 0;
34 }
```

Rešenje 1.1.16

```
1 #include <stdio.h>
```

1 Uvodni zadaci

```
3 int main()
4 {
5     /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
6     float in, cm;
7
8     /* Ucitava se realna vrednost koja predstavlja broj inca. */
9     printf("Unesite broj inca: ");
10    scanf("%f", &in);
11
12    /* Izracunava se rezultat (1 in = 2.54 cm) */
13    cm = in * 2.54;
14
15    /* Ispis rezultata (na dve decimale). */
16    printf("%.2f in = %.2f cm\n", in, cm);
17
18    return 0;
19 }
```

Rešenje 1.1.17

Zadatak se rešava analogno zadatku 1.1.16.

Rešenje 1.1.18

Zadatak se rešava analogno zadatku 1.1.16.

Rešenje 1.1.19

Zadatak se rešava analogno zadatku 1.1.16.

Rešenje 1.1.20

```
1 #include <stdio.h>
2
3 int main()
4 {
5     /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
6     float a11, a12, a21, a22;
7     float determinanta;
8
9     /* Ucitavaju se elementi matrice. */
10    printf("Unesite brojeve: ");
11    scanf("%f%f%f%f", &a11, &a12, &a21, &a22);
12
13    /* Izracunava se determinanta matrice. */
14    determinanta = a11*a22 - a12*a21;
15
16    /* Ispis rezultata na cetiri decimale. */
17    printf("Determinanta: %.4f\n", determinanta);
18 }
```

```
19     return 0;
20 }
```

Rešenje 1.1.21

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
6      float a, b;
7      float obim, povrsina;
8
9      /* Ucitavaju se duzine stranica pravougaonika. */
10     printf("Unesite duzine stranica pravougaonika: ");
11     scanf("%f%f", &a, &b);
12
13     /* Izracunava se obim pravougaonika. */
14     obim = 2 * (a + b);
15
16     /* Izracunava se povrsina pravougaonika. */
17     povrsina = a * b;
18
19     /* Ispis rezultata na dve decimale. */
20     printf("Obim: %.2f\n", obim);
21     printf("Povrsina: %.2f\n", povrsina);
22
23     return 0;
24 }
```

Rešenje 1.1.22

```
1  #include <stdio.h>
2  #include <math.h>
3
4  int main()
5  {
6      /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
7      float r, O, P;
8
9      /* Ucitava se poluprecnik kruga. */
10     printf("Unesite duzinu poluprecnika kruga:");
11     scanf("%f", &r);
12
13     /* Racunaju se obim i povrsina.
14        M_PI je konstanta koja se nalazi u zaglavlju math.h
15        i njena vrednost odgovara vrednosti broja pi. */
16     O = 2 * r * M_PI;
17     P = r * r * M_PI;
```

1 Uvodni zadaci

```
18      /*Ispis rezultata na dve decimale. */
20      printf("Obim: %.2f\nPovrsina: %.2f\n", 0, P);

22      return 0;
    }
```

Rešenje 1.1.23

```
#include <stdio.h>
2 #include <math.h>

4 int main()
{
6     /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
    float a, P, 0;

8     /* Ucitava se duzina stranice. */
10    printf("Unesite duzinu stranice trougla:");
    scanf("%f", &a);

12    /* Racuna se obim i povrsina. */
14    0 = 3 * a;
    P = (a * a * sqrt(3)) / 4;

16    /* Ispis rezultata na dve decimale. */
18    printf("Obim: %.2f\n", 0);
    printf("Povrsina: %.2f\n", P);

20    return 0;
22 }
```

Rešenje 1.1.24

```
#include <stdio.h>
2 #include <math.h>

4 int main()
{
6     /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
    float a, b, c;
    float obim, s, povrsina;

8     /* Ucitavaju se duzine stranica. */
10    printf("Unesite duzine stranica trougla: ");
    scanf("%f%f%f", &a, &b, &c);

12    /* Racuna se obim. */
14    obim = a + b + c;
```

```
16  /* Racuna se površina koriscenjem Heronovog obrasca. */
18  s = obim / 2;
    površina = sqrt(s * (s - a) * (s - b) * (s - c));
20
    /* Ispis rezultata. */
22  printf("Obim: %.2f\n", obim);
    printf("Površina: %.2f\n", površina);
24
    return 0;
26 }
```

Rešenje 1.1.25

Nakon ispravnog izračunavanja dužina stranica, zadatak se rešava analogno zadatku 1.1.21.

Rešenje 1.1.26

```
1  #include<stdio.h>
3  int main()
4  {
5      /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
        int a, b, c;
        float as;
7
8
9      /* Ucitavaju se tri cela broja. */
        printf("Unesite tri cela broja:");
11     scanf("%d%d%d", &a, &b, &c);
12
13     /* Pogresan nacin: as = (a+b+c)/3;
        Kada se operacija / koristi nad celim brojevima,
        deljenje je celobrojno.
        Na primer, (1+1+3)/3 ima vrednost 1.*/
14
15     /* Ispravan nacin je da se bar jedan operand
        pretvori u realan broj. */
16     as = (a + b + c) / 3.0;
17
18
19     /* Drugi ispravni nacini:
20     as=1.0*(a+b+c)/3;
21     as=(0.0+a+b+c)/3;
22     as=((float)(a+b+c))/3; */
23
24
25     /* Ispis rezultata. */
        printf("Aritmeticka sredina unetih brojeva je %.2f\n", as);
26
27     return 0;
28
29 }
31 }
```

Rešenje 1.1.27

```
1 #include <stdio.h>
3 int main()
4 {
5     /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
6     unsigned int duzina, sirina, visina;
7     unsigned int cena;
8     float povrsina_za_krecenje;
9     float ukupna_cena;
10
11     /* Ucitavaju se vrednosti duzine, sirine i visine sobe. */
12     printf("Unesite dimenzije sobe: ");
13     scanf("%u%u%u", &duzina, &sirina, &visina);
14
15     /* Ucitava se cena krecenja */
16     printf("Unesite cenu po m2: ");
17     scanf("%u", &cena);
18
19     /* Povrsina za krecenje odgovara povrsini kvadra
20        umanjena za povrsinu poda jer se on ne kreci. */
21     povrsina_za_krecenje = 0.8 * (duzina * sirina +
22                                   2 * duzina * visina +
23                                   2 * sirina * visina);
24
25     /* Racuna se ukupna cena. */
26     ukupna_cena = povrsina_za_krecenje * cena;
27
28     /* Ispis rezultata. */
29     printf("Moler treba da okreći %.2f m2\n", povrsina_za_krecenje);
30     printf("Cena krecenja je %.2f\n", ukupna_cena);
31
32     return 0;
33 }
```

Rešenje 1.1.28

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <math.h>
3
4 int main()
5 {
6     /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
7     unsigned int x, p;
8     char c;
9     unsigned int levo, desno;
10    unsigned int novo_x;
11
12    /* Ucitavamo potrebne vrednosti. Sa unosom podataka tipa char
```

```

13      moramo biti pažljivi i o tome će više biti reči u narednim
14      poglavljima kod zadataka za rad sa funkcijama getchar i
15      putchar. Zbog toga ćemo ovde za učitavanje podataka zatražiti
16      da podatke razdvajamo blanko znakovima (a ne znakom za novi
17      red, zarezom ili nekim drugim separatorom). Ovaj zahtev
18      navodimo u format stringu funkcije scanf tako što
19      specifikatore promenljivih razdvajamo blanko znakovima.

20
21      Ukoliko specifikatore promenljivih u format stringu pisemo
22      spojeno, tada ih prilikom unosa možemo razdvojiti bilo kojim
23      karakterom. Zbog toga blanko znakove u format stringu funkcije
24      scanf treba izbegavati i ovo je redak slučaj kada je njihova
25      upotreba opravdana. Kada učitavamo karaktersku promenljivu, njena
26      numerička
27      vrednost je jednaka ASCII kodu unetog karaktera. Na primer,
28      ako karakter '0' učitamo u promenljivu c, njena numerička
29      vrednost biće 48. Da bismo pretvorili ovu numeričku vrednost u
30      numeričku vrednost koja odgovara cifri, od nje oduzimamo ASCII
31      kod karakterske konstante '0' koji iznosi upravo 48.

32
33      Ako želimo da odstampamo znak ", u format stringu funkcije
34      printf navodimo \". */
35      printf("Unesite redom x, p i c: ");
36      scanf("%u %u %c", &x, &p, &c);

37      /* Kada učitavamo karaktersku promenljivu, njena numerička
38      vrednost je jednaka ASCII kodu unetog karaktera. Na primer,
39      ako karakter '0' učitamo u promenljivu c, njena numerička
40      vrednost biće 48. Da bismo pretvorili ovu numeričku vrednost u
41      numeričku vrednost koja odgovara cifri, od nje oduzimamo ASCII
42      kod karakterske konstante '0' koji iznosi upravo 48. */
43      c = c - '0';

44
45      /* Racuna se deo broja koji se nalazi desno od pozicije p. */
46      desno = x % (unsigned int) pow(10, p);

47
48      /* Racuna se deo broja koji se nalazi levo od pozicije p. */
49      levo = x / (unsigned int) pow(10, p);

50
51      /* Rezultat se racuna nadovezivanjem levog dela, cifre c i desnog
52      dela. */
53      novo_x = levo * (unsigned int) pow(10, p + 1) +
54              c * (unsigned int) pow(10, p) + desno;

55      /* Ispisuje se dobijena vrednost. */
56      printf("Rezultat je: %u\n", novo_x);

57      return 0;

58
59  }

```

Rešenje 1.1.29

```
1 #include <stdio.h>
3 int main()
4 {
5     /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
6     int a, b;
7     int rezultata, rezultatb, rezultatc;
8
9     /* Ucitavaju se dva cela broja. */
10    printf("Unesite dva cela broja:");
11    scanf("%d%d", &a, &b);
12
13    /* Izraz a != b ima vrednost 1 ako je ova relacija tacna, a 0 ako
14       je netacna. */
15    rezultata = a != b;
16
17    /* Izraz a%2==0 && b%2==0 je konjunkcija koja se sastoji od dve
18       relacije jednakosti. Izraz a%2==0 ima vrednost 1 ako je ova
19       relacija tacna, a 0 u suprotnom. */
20    rezultatb = (a % 2 == 0 && b % 2 == 0);
21
22    /* Izraz a>0 && a<=100 && b>0 && b<=100 konjunkcija koja se
23       sastoji od cetiri konjunkata. Svaki od konjunkata je izraz
24       koji sadrzi relacioni operator i ima vrednost 1 ako relacija
25       vazi, a 0 ako ne vazi. */
26    rezultatc = (a > 0 && a <= 100 && b > 0 && b <= 100);
27
28    /* Ispis rezultata. */
29    printf("a) rezultat=%d\n", rezultata);
30    printf("b) rezultat=%d\n", rezultatb);
31    printf("c) rezultat=%d\n", rezultatc);
32
33    return 0;
34 }
```

Rešenje 1.1.30

```
1 #include <stdio.h>
3 int main()
4 {
5     /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
6     int a, b, max;
7
8     /* Ucitavaju se dve celobrojne vrednosti. */
9     printf("Unesite dva cela broja:");
10    scanf("%d%d", &a, &b);
11 }
```



```
13  /* Racuna se maksimum koriscenjem ternarnog operatora uslova. */
    max = (a > b) ? a : b;

15  /* Ispis rezultata. */
    printf("Maksimum je %d\n", max);

17
    return 0;
19 }
```

Rešenje 1.1.31

Zadatak se rešava analogno zadatku 1.1.30

Rešenje 1.1.32

```
1  #include <stdio.h>

3  int main()
    {

5      /* Deklaracija potrebnih promenljivih. */
        float a, b, rez;
        float min, max;

9      /* Ucitavaju se dva realna broja. */
        printf("Unesite dva realna broja:");
        scanf("%f%f", &a, &b);

13     /* Racunaju se minimalna i maksimalna vrednost unetih brojeva. */
        min = (a < b) ? a : b;
        max = (a > b) ? a : b;

15

17     /* Racuna se vrednost rezultata. */
        rez = (min + 0.5) / (1 + max * max);

19

        /* Ispis rezultata. */
21     printf("Rezultat je %.2f\n", rez);

23     return 0;
    }
```


2

Kontrola toka

2.1 Naredbe grananja

Zadatak 2.1.1 Napisati program koji za dva uneta cela broja ispisuje njihov minimum.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite dva cela broja: 5 18  
| Minimum je 5.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite dva cela broja: 43 -16  
| Minimum je -16.
```

Zadatak 2.1.2 Napisati program koji za dva uneta cela broja ispisuje njihov maksimum.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite dva cela broja: 141 67  
| Maksimum je 141.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite dva cela broja: -893 -54  
| Maksimum je -54.
```

Zadatak 2.1.3 Napisati program koji za uneti realan broj ispisuje njegovu apsolutnu vrednost zaokruženu na dve decimale.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite jedan realan broj: 7.42  
| Njegova apsolutna vrednost je: 7.42
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite jedan realan broj: -562.428  
| Njegova apsolutna vrednost je: 562.43
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite jedan realan broj: 0  
|| Njegova apsolutna vrednost je: 0.00
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite jedan realan broj: 52  
|| Njegova apsolutna vrednost je: 52.00
```

Zadatak 2.1.4 Napisati program koji za uneti ceo broj ispisuje njegovu recipročnu vrednost zaokruženu na četiri decimalne.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite jedan ceo broj: 22  
|| Recipročna vrednost unetog broja: 0.0455.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite jedan ceo broj: -9  
|| Recipročna vrednost unetog broja: -0.1111.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite jedan ceo broj: 0  
|| Nedozvoljeno deljenje nulom.
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite jedan ceo broj: 57298  
|| Recipročna vrednost unetog broja: 0.0000.
```

Zadatak 2.1.5 Napisati program koji učitava tri cela broja i ispisuje zbir pozitivnih.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite tri cela broja: 1 3 -6  
|| Suma unetih pozitivnih brojeva: 4
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite tri cela broja: -15 81 0  
|| Suma unetih pozitivnih brojeva: 81
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite tri cela broja: -719 -48 -123  
|| Suma unetih pozitivnih brojeva: 0
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite tri cela broja: 16 2 576  
|| Suma unetih pozitivnih brojeva: 594
```

Zadatak 2.1.6 U prodavnici je organizovana akcija da svaki kupac dobije najjeftiniji od tri artikla za jedan dinar. Napisati program koji za unete cene tri artikla izračunava ukupnu cenu, kao i koliko dinara se uštedi zahvaljujući popustu. NAPOMENA: *Pretpostaviti da su cene artikala pozitivni celi brojevi.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite cene tri artikla: 35 125 97  
|| Cena sa popustom: 223  
|| Usteda: 34
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite cene tri artikla: 1034 15 25  
|| Cena sa popustom: 1060  
|| Usteda: 14
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite cene tri artikla: 500 500 500
Cena sa popustom: 1001
Usteda: 499
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite cene tri artikla: 247 133 126
Cena sa popustom: 381
Usteda: 125
```

Zadatak 2.1.7 Napisati program koji za uneti četvorocifreni broj ispisuje njegovu najveću cifru.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 6835
Najveca cifra je: 8
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 238
Greska: Niste uneli cetvorocifren broj!
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 7777
Najveca cifra je: 7
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: -2002
Najveca cifra je: 2
```

Zadatak 2.1.8 Napisati program koji za uneto vreme (broj sati iz intervala $[0, 24)$ i broj minuta iz intervala $[0, 60)$) ispisuje koliko je sati i minuta ostalo do ponoći.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite vreme (broj sati u intervalu [0,24),
broj minuta u intervalu [0,60)): 18 19
Do ponoci je ostalo 5 sati i 41 minuta.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite vreme (broj sati u intervalu [0,24),
broj minuta u intervalu [0,60)): 23 7
Do ponoci je ostalo 0 sati i 53 minuta.
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite vreme (broj sati u intervalu [0,24),
broj minuta u intervalu [0,60)): 24 20
Neispravan unos.
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite vreme (broj sati u intervalu [0,24),
broj minuta u intervalu [0,60)): 14 0
Do ponoci je ostalo 10 sati i 0 minuta.
```

Zadatak 2.1.9 Napisati program koji za učitani karakter ispisuje uneti karakter i njegov ASCII kod. Ukoliko je uneti karakter malo (veliko) slovo, ispisati i odgovarajuće veliko (malo) slovo i njegov ASCII kod.

2 Kontrola toka

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite karakter: 0  
|| Uneti karakter: 0, njegov ASCII kod: 48
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite karakter: ?  
|| Uneti karakter: ?, njegov ASCII kod: 63
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite karakter: A  
|| Uneti karakter: A, njegov ASCII kod: 65  
|| odgovarajuće malo slovo: a, njegov ASCII kod: 97
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite karakter: v  
|| Uneti karakter: v, njegov ASCII kod: 118  
|| odgovarajuće veliko slovo: V, njegov ASCII kod: 86
```

Zadatak 2.1.10 Napisati program koji za unetih pet karaktera ispisuje koliko je među njima malih slova.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite karaktere: A u E f h  
|| Broj malih slova: 3
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite karaktere: k L M 9 o  
|| Broj malih slova: 2
```

Zadatak 2.1.11 Program učitava pet karaktera. Napisati koliko se puta pojavilo veliko ili malo slovo a.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite karaktere: aBcAe  
|| 2
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite karaktere: aa4A_  
|| 3
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite karaktere: aAaAa  
|| 5
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite karaktere: B6(vV  
|| 0
```

Zadatak 2.1.12 Program učitava pet karaktera. Ispisati koliko puta su se pojavile cifre.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite karaktere: A1cA3  
| 2
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite karaktere: 2a45_  
| 2
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite karaktere: 43986  
| 5
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite karaktere: B6(vV  
| 1
```

Zadatak 2.1.13 Napisati program koji za unetu godinu ispisuje da li je prestupna.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite godinu: 2016  
| Godina je prestupna.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite godinu: 1997  
| Godina nije prestupna.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite godinu: 2000  
| Godina je prestupna.
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite godinu: 1900  
| Godina nije prestupna.
```

Zadatak 2.1.14 Broj je Armstrongov ako je jednak zbiru kubova svojih cifara. Napisati program koji za dati trocifren broj proverava da li je Armstrongov.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: 153  
| Broj je Armstrongov.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: 111  
| Broj nije Armstrongov.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: 84  
| Greska: Niste uneli trocifren broj!
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: 371  
| Broj je Armstrongov.
```

Zadatak 2.1.15 Napisati program koji ispisuje proizvod parnih cifara unetog četvorocifrenog broja.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite cetvorocifreni broj: 8123  
|| Proizvod parnih cifara: 16
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite cetvorocifreni broj: 3579  
|| Nema parnih cifara.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite cetvorocifreni broj: -1234  
|| Proizvod parnih cifara: 8
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 288  
|| Broj nije cetvorocifren!
```

Zadatak 2.1.16 Napisati program koji učitava četvorocifreni broj i ispisuje broj koji se dobija kada se unetom broju razmene najmanja i najveća cifra. NAPOMENA: *U slučaju da se najmanja ili najveća cifra pojavljuju na više pozicija, uzeti prvo pojavljivanje.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 2863  
|| 8263
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 247  
|| Broj nije cetvorocifren!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 1192  
|| 9112
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: -4239  
|| -4932
```

Zadatak 2.1.17 Napisati program koji ispituje da li se tačke $A(x_1, y_1)$ i $B(x_2, y_2)$ nalaze u istom kvadrantu i ispisuje odgovor DA ili NE.

Zadatak 2.1.18 Napisati program koji ispituje da li se tačke $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$ i $C(x_3, y_3)$ nalaze na istoj pravoj i ispisuje odgovor DA ili NE.

Zadatak 2.1.19 Napisati program za rad sa intervalima. Za dva intervala realne prave $[a1, b1]$ i $[a2, b2]$, program treba da odredi:

- dužinu zajedničkog dela ta dva intervala
- najveći interval sadržan u datim intervalima (presek), a ako on ne postoji dati odgovarajuću poruku.
- dužinu realne prave koju pokrivaju ta dva intervala
- najmanji interval koji sadrži date intervale.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite redom a1, b1, a2 i b2: 2 9 4 11
Duzina zajednickog dela: 5
Presek intervala: [4,9]
Zajednicka duzina intervala: 9
Najmanji interval: [2, 11]
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite redom a1, b1, a2 i b2: 1 2 10 13
Duzina zajednickog dela: 0
Presek intervala: prazan
Zajednicka duzina intervala: 4
Najmanji interval: [1, 13]
```

Zadatak 2.1.20 Napisati program koji za uneti ceo broj x ispisuje njegov znak, tj da li je broj jednak nuli, manji od nule ili veći od nule.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite jedan ceo broj: 17
Broj je veci od nule.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite jedan ceo broj: 0
Broj je jednak nuli.
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite jedan ceo broj: -586
Broj je manji od nule.
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite jedan ceo broj: 62
Broj je veci od nule.
```

Zadatak 2.1.21 Napisati program koji za unete koeficijente kvadratne jednačine ispisuje koliko realnih rešenja jednačina ima i ako ih ima, ispisuje ih zaokružene na dve decimale.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite koeficijente A, B i C: 1 3 2
Jednacina ima dva razlicita realna resenja:
-1.00 i -2.00
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite koeficijente A, B i C: 1 1 1
Jednacina nema resenja.
```

Zadatak 2.1.22 Napisati program koji za uneti četvorocifreni broj proverava da li su njegove cifre uređene rastuće, opadajuće ili nisu uređene i štampa odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite cetvorocifreni broj: 1389
Cifre su uredjene neopadajuće.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite cetvorocifreni broj: -9622
Cifre su uredjene nerastuće.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite cetvorocifreni broj: 6792
|| Cifre nisu uredjene.
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite cetvorocifreni broj: 88
|| Uneti broj nije cetvorocifren.
```

Zadatak 2.1.23 Napisati program koji učitava karakter i:

- a) ako je c malo slovo, ispisuje odgovarajuće veliko
- b) ako je c veliko slovo, ispisuje odgovarajuće malo
- c) ako je c cifra, ispisuje poruku *cifra*
- d) u ostalim slučajevima, ispisuje karakter c između dve zvezdice.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite karakter: K
|| k
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite karakter: 8
|| cifra
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite karakter: >
|| **
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite karakter: o
|| 0
```

Zadatak 2.1.24 U nizu 12345678910111213....9899 ispisani su redom brojevi od 1 do 99. Napisati program koji za uneti ceo broj k ($1 \leq k \leq 189$) ispisuje cifru koja se nalazi na k -toj poziciji datog niza.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite k: 13
|| Na 13-toj poziciji je broj 1.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite k: 105
|| Na 105-toj poziciji je broj 7.
```

Zadatak 2.1.25 Data je funkcija $f(x) = 2 \cdot \cos(x) - x^3$. Napisati program koji za učitanu vrednost realne promenljive x i vrednost celobrojne promenljive k koje može biti 1, 2 ili 3 izračunava vrednost funkcije $F(k, x) = f(f(f(\dots f(x))))$ gde je funkcija f primenjena k -puta i ispisuje je zaokruženu na dve decimala. U slučaju neispravnog ulaza, odštampati odgovarajuću poruku o grešci.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite redom x i k: 2.31 2  
|| F(2.31, 2)=2557.52
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite redom x i k: 12 1  
|| F(12, 1)=-1726.31
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite redom x i k: 2.31 0  
|| Greska: nedozvoljena vrednost za k
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite redom x i k: 1 3  
|| F(1, 3)=-8.74
```

Zadatak 2.1.26 Napisati program koji za uneti redni broj dana u nedelji ispisuje ime odgovarajućeg dana. U slučaju pogrešnog unosa ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 4  
|| U pitanju je: cetvrtak
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 7  
|| U pitanju je: nedelja
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 8  
|| Greska: nedozvoljeni unos!
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 2  
|| U pitanju je: utorak
```

Zadatak 2.1.27 Napisati program koji za uneti karakter ispituje da li je samoglasnik.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite jedan karakter: A  
|| Uneti karakter je samoglasnik.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite jedan karakter: i  
|| Uneti karakter je samoglasnik.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite jedan karakter: f  
|| Uneti karakter nije samoglasnik.
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite jedan karakter: 4  
|| Uneti karakter nije samoglasnik.
```

Zadatak 2.1.28 Napisati program koji učitava dva cela broja i jedan od karaktera +, -, *, / ili % i ispisuje vrednost izraza dobijenog primenom date operacije na date argumente. U slučaju pogrešnog unosa ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite operator i dva cela broja: - 8 11  
|| Rezultat je: -3
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite operator i dva cela broja: / 14 0  
|| Greska: deljenje nulom nije dozvoljeno!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite operator i dva cela broja: ? 5 7  
|| Greska: nepoznat operator!
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite operator i dva cela broja: / 19 5  
|| Rezultat je: 3
```

Zadatak 2.1.29 Napisati program koji za uneti dan i mesec ispisuje godišnje doba kojem pripadaju. NAPOMENA: *Podrazumevati da je unos korektan.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite dan i mesec: 14 10  
|| jesen
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite dan i mesec: 2 8  
|| leto
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite dan i mesec: 27 2  
|| zima
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite dan i mesec: 19 5  
|| prolece
```

Zadatak 2.1.30 Napisati program koji za unetu godinu i mesec ispisuje naziv meseca kao i koliko dana ima u tom mesecu te godine.

Zadatak 2.1.31 Napisati program koji za uneti datum u formatu *dan.mesec.godina.* proverava da li je korektan.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite datum: 25.11.1983.  
|| Datum je korektan!
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite datum: 1.17.2004.  
|| Datum nije korektan!
```

Zadatak 2.1.32 Napisati program koji za korektno unet datum u formatu *dan.mesec.godina.* ispisuje datum prethodnog dana.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite datum: 30.4.2008.  
|| Prethodni datum: 29.4.2008.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite datum: 1.12.2005.  
|| Prethodni datum: 30.11.2005.
```

Zadatak 2.1.33 Napisati program koji za korektno unet datum u formatu *dan.mesec.godina.* ispisuje datum narednog dana.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 30.4.2008.
|| Naredni datum: 1.5.2008.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 1.12.2005.
|| Naredni datum: 2.12.2005.
```

Zadatak 2.1.34 Korisnik unosi tri cela broja: P , Q i R . Nakon toga unosi i dva karaktera, $op1$ i $op2$. Ovi karakteri predstavljaju operacije nad unetim brojevima i imaju naredno značenje:

- karakter **k** predstavlja logičku konjukciju
- karakter **d** predstavlja logičku disjunkciju
- karakter **m** predstavlja relaciju manje
- karakter **v** predstavlja relaciju veće

Program treba da sračuna vrednost izraza $P \text{ op1 } Q \text{ op2 } R$ i da ga ispiše.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite tri cela broja: 0 1 2
|| Unesite dva karaktera cela broja: k m
|| 1
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite tri cela broja: -3 -1 0
|| Unesite dva karaktera cela broja: d k
|| 0
```

* **Zadatak 2.1.35** Program učitava jedan karakter i osam realnih brojeva koji predstavljaju koordinate četiri tačke: $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$, $C(x_3, y_3)$, $D(x_4, y_4)$. Na osnovu unetog karaktera ispisuje se odgovarajuća poruka na standardni izlaz:

- ukoliko je uneti karakter k - proverava da li su date tačke temena pravougaonika čije su stranice paralelne koordinatnim osama i u slučaju da jesu, ispisuje vrednost obima datog pravougaonika. Možemo podrazumevati da će korisnik koordinate tačaka unositi redom A, B, C, D , pri čemu $ABCD$ opisuje pravougaonik čije su stranice AB, BC, CD, DA , a dijagonale AC i BD . Na primer, tačke $(1, 1)$, $(2, 1)$, $(2, 2)$, $(1, 2)$ čine pravougaonik čije su stranice paralelne koordinatnim osama i čiji je obim 4 a tačke $(1, 1)$, $(2, 2)$, $(3, 3)$, $(4, 4)$ ne čine pravougaonik.
- ukoliko je uneti karakter h - proverava da li su unete tačke kolinearne i ukoliko jesu, ispisuje jednačinu prave kojoj pripadaju. Na primer, tačke $(1, 2)$, $(2, 3)$, $(3, 4)$, $(4, 5)$ su kolinearne i pripadaju pravoj $y = x + 1$, tačke

$(1, 1), (1, 2), (1, 3), (1, 4)$ su kolinearne i pripadaju pravoj $x = 1$, a tačke $(1, 1), (2, 1), (2, 2), (1, 2)$ nisu kolinearne.

- ukoliko je uneti karakter j - Kramerovim pravilom proverava da li je sistem jednačina $x_1 * p + x_2 * q = x_4 - x_3, y_1 * p + y_2 * q = y_4 - y_3$ određen, neodređen ili nema rešenja, i u slučaju da je određen ispisuje rešenja.

Zadatak 2.1.36 Polje šahovske table se definiše parom prirodnih brojeva ne većih od 8: prvi se odnosi na red, drugi na kolonu. Ako su dati takvi parovi, napisati program koji proverava:

- a) da li su polja (k, m) i (l, n) iste boje
- b) da li kraljica sa (k, l) ugrožava polje (m, n)
- c) da li konj sa (k, l) ugrožava polje (m, n)

2.2 Rešenja

Rešenje 2.1.1

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      int a, b, min;
6      printf("Unesite dva cela broja: ");
7      scanf("%d%d", &a, &b);
9      /* Promenljiva min dobija vrednost promenljive a. */
10     min = a;
11
12     /* Ako je b<a, promenljiva min ce promeniti vrednost tj. bice joj
13        dodeljena vrednost promenljive b. U suprotnom, vrednost ostaje
14        ista. */
15
16     if (b < a)
17         min = b;
19     printf("Minimum je %d\n", min);
21     return 0;
22 }
```

Rešenje 2.1.2   Rešenje je analogno rešenju broj 2.1.1.

Rešenje 2.1.3

```
1  #include<stdio.h>
3  int main()
4  {
5      float x;
6      float apsolutno_x;
7
8      printf("Unesite jedan realan broj:");
9      scanf("%f", &x);
10
11     apsolutno_x = x;
12     if (x < 0)
13         apsolutno_x = -x;
14
15     printf("Njegova apsolutna vrednost je %.2f\n", apsolutno_x);
16
17     /* 2. nacin, pomocu funkcije fabs za koju je neophodno ukljuciti
18        zaglavlje math.h: apsolutno_x=fabs(x); */
19     return 0;
20 }
```

Rešenje 2.1.4

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      int x;
6      float rx;
7
8      printf("Unesite jedan ceo broj:");
9      scanf("%d", &x);
10
11     /* Obratiti paznju: x==0 - relacija jednakosti (da li je
12        promenljiva x jednaka nuli) x=0 - naredba dodele (promenljiva
13        x dobija vrednost nula) */
14
15     /* Proveravamo da li je uneti broj jednak nuli. Ako jeste,
16        prekidamo sa daljim izvršavanjem programa navodjenjem naredbe
17        return. Argument -1 u naredbi return oznacava da program nije
18        uspesno završen */
19     if (x == 0) {
20         printf("Nedozvoljeno deljenje nulom\n");
21         return -1;
22     }
23 }
```

2 Kontrola toka

```
23  /* Primenom operatora / na argumente 1 i x dobijamo rezultat
25  celobrojnog deljenja ovih argumenata. Da bismo dobili
27  kolicnik, koji je realna vrednost, neophodno je da jedan od
29  argumenata zapisemo kao realnu vrednost, npr celobrojnu
    vrednost 1 zapisemo kao realnu vrednost 1.0. Ovakav postupak
    se naziva implicitna konverzija. */

31  rx = 1.0 / x;
    printf("Reciprocna vrednost unetog broja:%.4f\n", rx);
33
35  return 0;
}
```

Rešenje 2.1.5

```
1  #include<stdio.h>

3  int main()
{
5  int a, b, c;
    int s;
7  printf("Unesite tri cela broja:");
    scanf("%d%d%d", &a, &b, &c);
9
    /* inicijalizujemo promenljivu s na nulu */
11  s = 0;

13  /* U naredbi dodele s=s+a vrednost izraza sa desne strane znaka
    jednakosti dodeljujemo promenljivoj sa leve strane znaka
15  jednakosti. Staru vrednost promenljive s saberemo sa vrednoscu
    promenljive a i dobijenu vrednost upisemo u promenljivu s. */
17
    if (a > 0)
19  s = s + a;

21  /* s+=b je skraceni zapis za s=s+b */

23  if (b > 0)
    s += b;
25
    if (c > 0)
27  s += c;

29  printf("Suma unetih pozitivnih brojeva: %d\n", s);
    return 0;
31 }
```

Rešenje 2.1.6


```
1 #include <stdio.h>
2
3 int main()
4 {
5     unsigned a, b, c;
6     unsigned min;
7     unsigned cena_bez_popusta, cena_sa_popustom;
8
9     printf("Unesite cene tri artikla:");
10    scanf("%u%u%u", &a, &b, &c);
11
12    /*
13     * Racunamo minimum tri broja. Dodeljujemo promenljivoj min
14     * vrednost prvog broja. */
15    min = a;
16
17    /*
18     * Ako je drugi broj manji od minimuma, to znaci da promenljiva
19     * min ne sadrzi najmanji broj. Dodeljujemo joj vrednost drugog
20     * broja. */
21    if (min > b)
22        min = b;
23
24    /*
25     * Ako je treci broj manji od minimuma, to znaci da promenljiva
26     * min ne sadrzi najmanji broj. Dodeljujemo joj vrednost treceg
27     * broja. */
28    if (min > c)
29        min = c;
30
31    cena_bez_popusta = a + b + c;
32    cena_sa_popustom = cena_bez_popusta - min + 1;
33
34    printf("Cena sa popustom: %u\nUsteda: %u\n",
35           cena_sa_popustom, cena_bez_popusta - cena_sa_popustom);
36
37    return 0;
38 }
```

Rešenje 2.1.7

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3
4 int main()
5 {
6     int n, j, d, s, h, max;
7
8     /* Ucitavamo broj */
9     printf("Unesite cetvorocifreni broj: ");
```

2 Kontrola toka

```
scanf("%d", &n);

11
/* Za slucaj da je broj negativan, uzimamo apsolutnu vrednost
13   unetog broja */
n = abs(n);

15
/* Ako uneti broj nije cetvorocifren, ispisujemo poruku o gresci
17   i prekidamo izvršavanje programa. */
if (n < 1000 || n > 9999) {
19     printf("Greska: Niste uneli cetvorocifren broj!\n");
    return -1;
21 }

23
/* Ako je broj cetvorocifren, izdvajamo cifre broja: j - jedinice,
   d - desetice, s - stotine i h - hiljade */
j = n % 10;
25 d = (n / 10) % 10;
27 s = (n / 100) % 10;
h = n / 1000;

29
/* Odredjujemo maksimalnu cifru */
31 max = j;

33
if (d > max)
    max = d;
35
if (s > max)
37     max = s;

39
if (h > max)
    max = h;
41

/* II nacin: if(j>d && j>s && j>h) max=j; if(d>j && d>s && d>h)
43     max=d; if(s>j && s>d && s>h) max=s; if(h>j && h>d && h>s)
    max=h; */

45
/* Ispisujemo rezultat */
47 printf("Najveca cifra je: %d\n", max);

49
return 0;
}
```

Rešenje 2.1.8

```
#include<stdio.h>

2
int main()
4 {
    int sati;
    6     int minuti;
    int preostali_sati;
```

```

8   int preostali_minuti;

10  /* Ukoliko naredbu printf zelimo da napisemo u dva reda, i tom
12     prilikom prekidamo deo pod navodnicima, to mozemo uraditi
14     navodjenjem navodnika na kraju prvog i na pocetku narednog
16     reda: */

14  printf("Unesite vreme (broj sati u intervalu [0,24),\n"
16         "broj minuta u intervalu [0,60)):");
18  scanf("%d%d", &sati, &minuti);

20  /* U slucaju da je unos neispravan, ispisujemo poruku o gresci i
22     prekidamo dalje izvršavanje programa.

24     Uslov u if naredbi je disjunkcija (operator ||) sastavljena od
26     4 disjunkata. Svaki od njih je izraz sa relacionim operatorom
28     i ima vrednost 1 ako je izraz tacan i 0 u suprotnom. Da bi
30     disjunkcija bila tacna, bar jedan od disjunkata mora da bude
32     tacan. Zbog lenjog izracunavanja, vrednost disjunkata ce biti
34     racunata do vrednosti prvog disjunkta koji je tacan. To je
36     znak da je uslov u if naredbi ispunjen i nema potrebe racunati
38     vrednosti drugih disjunkata. */

40  if (sati > 24 || sati < 0 || minuti > 59 || minuti < 0) {
42      printf("Neispravan unos.\n");
44      return -1;
46  }

48  preostali_sati = 24 - sati - 1;
50  preostali_minuti = 60 - minuti;

52  if (preostali_minuti == 60) {
54      preostali_sati++;
56      preostali_minuti = 0;
58  }

60  /* Ukoliko naredbu printf zelimo da napisemo u dva reda i pritom
62     ne prekidamo deo pod navodnicima, to mozemo uraditi bez
64     navodjenja dodatnih karaktera: */
66  printf("Do ponoci je ostalo %d sati i %d minuta\n",
68         preostali_sati, preostali_minuti);

70  return 0;
72  }

```

Rešenje 2.1.9

```

1  #include <stdio.h>

2

3  int main()
4  {

```

```
char c;
6 printf("Unesite jedan karakter:");
  scanf("%c", &c);

8

10 printf("Uneti karakter: %c, njegov ASCII kod: %d\n", c, c);

12 /* Razlika izmedju ASCII koda svakog malog i odgovarajuceg
    velikog slova je konstanta koja se moze sracunati izrazom
    'a'-'A' (i iznosi 32) */

14
16 if (c >= 'A' && c <= 'Z')
    printf("odgovarajuce malo slovo: %c, njegov ASCII kod: ",
          "%d\n", c + ('a' - 'A'), c + ('a' - 'A'));

18
20 if (c >= 'a' && c <= 'z')
    printf("odgovarajuce veliko slovo: %c, njegov ASCII kod: ",
          "%d\n", c - ('a' - 'A'), c - ('a' - 'A'));

22
24 return 0;
}
```

Rešenje 2.1.10

```
1 #include <stdio.h>

3 int main()
  {
5     char c1, c2, c3, c4, c5;
      int broj_malih_slova = 0;

7

9     /* Citamo karaktere */
      printf("Unesite karaktere: ");
      scanf("%c %c %c %c %c", &c1, &c2, &c3, &c4, &c5);

11

13     /* Proveravamo da li je prvi karakter malo slovo */
      if (c1 >= 'a' && c1 <= 'z') {
          /* I ako jeste, uvecavamo broj malih slova */
15         broj_malih_slova++;
      }

17

19     /* Proveravamo da li je drugi karakter malo slovo */
      if (c2 >= 'a' && c2 <= 'z') {
          /* I ako jeste, uvecavamo broj malih slova */
21         broj_malih_slova++;
      }

23

25     /* Proveravamo da li je treci karakter malo slovo */
      if (c3 >= 'a' && c3 <= 'z') {
          /* I ako jeste, uvecavamo broj malih slova */
27         broj_malih_slova++;
      }
  }
```

```

29  /* Proveravamo da li je cetvrti karakter malo slovo */
31  if (c4 >= 'a' && c4 <= 'z') {
    /* I ako jeste, uvecavamo broj malih slova */
33  broj_malih_slova++;
    }

35  /* Proveravamo da li je peti karakter malo slovo */
37  if (c5 >= 'a' && c5 <= 'z') {
    /* I ako jeste, uvecavamo broj malih slova */
39  broj_malih_slova++;
    }

41  /* Ispisujemo rezultat */
43  printf("Broj malih slova: %d\n", broj_malih_slova);

45  return 0;
}

```

Rešenje 2.1.11

```

1  #include <stdio.h>
   #include <ctype.h>
3
   int main()
5  {
   /* Broj pojavljivanja slova a i A se inicijalizuje na 0 */
7  int br_a = 0;

9  /* Funkcija getchar ucitava jedan karakter. Njena povratna
   vrednost je ASCII kod ucitanog karaktera.

11  Funkcija tolower za dati karakter vraca: - odgovarajuce malo
   slovo, ako je dati karakter veliko slovo - taj isti karakter,
13  u suprotnom Ova funkcija je definisana u biblioteci ctype.h

15  U slucaju da je uslov ispunjen, uvecavamo brojac br_a za jedan
   pomocu operatora inkrementacije ++ */
17  if (tolower(getchar()) == 'a')
19  br_a++;
   if (tolower(getchar()) == 'a')
21  br_a++;
   if (tolower(getchar()) == 'a')
23  br_a++;
   if (tolower(getchar()) == 'a')
25  br_a++;
   if (tolower(getchar()) == 'a')
27  br_a++;

29  printf("%d\n", br_a);

```

2 Kontrola toka

```
31 |     return 0;
    | }
```

Rešenje 2.1.12

```
1  #include <stdio.h>
   #include <ctype.h>
3
   int main()
5  {
   int br_cif = 0;
7
   /* Funkcija isdigit vraca 1 ako je dati karakter cifra i 0 u
9    suprotnom. Nalazi se u biblioteci ctype.h. */
   if (isdigit(getchar()))
11      br_cif++;
   if (isdigit(getchar()))
13      br_cif++;
   if (isdigit(getchar()))
15      br_cif++;
   if (isdigit(getchar()))
17      br_cif++;
   if (isdigit(getchar()))
19      br_cif++;
21
   printf("%d\n", br_cif);
23
   return 0;
   }
```

Rešenje 2.1.13

```
1  #include <stdio.h>
3
   int main()
   {
5     int x;
     printf("Unesite godinu:");
7     scanf("%d", &x);
9
     if ((x % 4 == 0 && x % 100 != 0) || x % 400 == 0)
         printf("Godina je prestupna\n");
11    else
         printf("Godina nije prestupna\n");
13
     return 0;
15 }
```

Rešenje 2.1.14

```

1  #include <stdio.h>
   #include <stdlib.h>           /* abs */
3
4  int main()
5  {
6      int n, j, d, s;
7
8      /* Ucitavamo broj */
9      printf("Unesite broj: ");
10     scanf("%d", &n);
11
12     /* Uzimamo apsolutnu vrednost broja za slucaj da je uneti broj
13        negativan */
14     n = abs(n);
15
16     /* Ako broj nije trocifren, izdajemo poruku o gresci i prekidamo
17        dalje izvršavanje programa */
18     if (n < 100 || n > 999) {
19         printf("Greska: Niste uneli trocifren broj!\n");
20         return -1;
21     }
22
23     /*
24        Izdvajamo cifre broja: j -jedinice, d - desetice, s - stotine */
25     j = n % 10;
26     d = (n / 10) % 10;
27     s = n / 100;
28
29     /* Proveravamo da li je broj Armstrongov */
30     if (n == j * j * j + d * d * d + s * s * s)
31         printf("Broj je Armstrongov.\n");
32     else
33         printf("Broj nije Armstrongov.\n");
34
35     return 0;
36 }

```

Rešenje 2.1.15

```

1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      int n, j, d, s, h;
6      int broj_parnih, proizvod_parnih;
7
8      printf("Unesite cetvorocifreni broj: ");
9      scanf("%d", &n);

```

```
11  n = abs(n);
13  if (n < 1000 || n > 9999) {
14      printf("Broj nije cetvorocifren.\n");
15      return -1;
16  }
17
18  /* Izdvajamo cifre broja: j -jedinice, d - desetice, s - stotine
19     i h - hiljade */
20  j = n % 10;
21  d = (n / 10) % 10;
22  s = (n / 100) % 10;
23  h = n / 1000;
24
25  /* Inicijalizujemo broj parnih cifara na 0 */
26  broj_parnih = 0;
27  /* Postavljamo proizvod parnih cifara na 1 (neutral za mnozenje) */
28  proizvod_parnih = 1;
29
30  /* Proveravamo da li je cifra jedinica parna */
31  if (j % 2 == 0) {
32      proizvod_parnih = proizvod_parnih * j;
33      broj_parnih++;
34  }
35
36  /* Proveravamo da li je cifra desetica parna */
37  if (d % 2 == 0) {
38      proizvod_parnih = proizvod_parnih * d;
39      broj_parnih++;
40  }
41
42  /* Proveravamo da li je cifra stotina parna */
43  if (s % 2 == 0) {
44      proizvod_parnih = proizvod_parnih * s;
45      broj_parnih++;
46  }
47
48  /* Proveravamo da li je cifra hiljada parna */
49  if (h % 2 == 0) {
50      proizvod_parnih = proizvod_parnih * h;
51      broj_parnih++;
52  }
53
54  /* Proveravamo da li u zapisu broja ima parnih cifara i
55     ispisujemo rezultat */
56  if (broj_parnih == 0) {
57      printf("Nema parnih cifara.\n");
58  } else {
59      printf("Proizvod parnih cifara: %d\n", proizvod_parnih);
60  }
61
```



```

    return 0;
63 }

```

Rešenje 2.1.16

```

1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      int broj;
6      scanf("%d", &broj);
7
8      // Da bismo lakse odredili da li je cetvorocifren
9      int absBroj = broj < 0 ? -broj : broj;
10     if (absBroj <= 999 || absBroj >= 10000) {
11         printf("Broj nije cetvorocifren.");
12         return -1;
13     }
14
15     int a = absBroj % 10;
16     int b = (absBroj / 10) % 10;
17     int c = (absBroj / 100) % 10;
18     int d = absBroj / 1000;
19
20     int max = a, min = a;
21     // cuvamo i stepen da bismo lakse zamenili cifre
22     /* Ideja: 4179, mesta menjamo tako sto oduzmemo 9 i dodamo 1, ^ ^
23        odnosno oduzemo 100 i dodamo 900 */
24     int stepenMax = 1, stepenMin = 1;
25
26     if (b > max) {
27         max = b;
28         stepenMax = 10;
29     }
30     if (b < min) {
31         min = b;
32         stepenMin = 10;
33     }
34
35     if (c > max) {
36         max = c;
37         stepenMax = 100;
38     }
39     if (c < min) {
40         min = c;
41         stepenMin = 100;
42     }
43
44     if (d > max) {
45         max = d;
46         stepenMax = 1000;

```

2 Kontrola toka

```
47     }
48     if (d < min) {
49         min = d;
50         stepenMin = 1000;
51     }
52
53     int rez;
54     /* Ideja: 4179, mesta menjamo tako sto oduzmemo 9 i dodamo 1, ^ ^
55        odnosno oduzemo 100 i dodamo 900 */
56     if (broj > 0)
57         rez = broj - max * stepenMax + min * stepenMax
58             - min * stepenMin + max * stepenMin;
59     else
60         rez = broj + max * stepenMax - min * stepenMax
61             + min * stepenMin - max * stepenMin;
62
63     printf("%d\n", rez);
64
65     return 0;
66 }
```

Rešenje 2.1.20

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      int x;
6      printf("Unesite jedan ceo broj:");
7      scanf("%d", &x);
8
9      if (x == 0)
10         printf("Broj je jednak nuli\n");
11     else if (x < 0)
12         printf("Broj je manji od nule\n");
13     else
14         printf("Broj je veci od nule\n");
15
16     return 0;
17 }
```

Rešenje 2.1.21

```
1  #include <stdio.h>
2  #include <math.h>
3
4  int main()
5  {
6      float a, b, c;
```

```

7   float D;
   float x1, x2;
9   printf("Unesite koeficijente A, B i C:");
   scanf("%f%f%f", &a, &b, &c);

11  /* Proveravamo da li je kvadratna jednacina korektno zadata. */
13  if (a == 0)
      if (b == 0)
15      /* slucaj a==0 && b==0 && c==0 */
          if (c == 0)
17              printf("Jednacina ima beskonacno mnogo resenja\n");
/* slucaj a==0 && b==0 && c!=0 */
19     else
        printf("Jednacina nema resenja\n");
21 /* slucaj a==0 && b!=0 */
    else {
23         x1 = -c / b;
        printf("Jednacina ima jedinstveno realno resenje %.2f\n", x1);
25     }
/* slucaj a!=0 */
27     else {
        D = b * b - 4 * a * c;
29         if (D < 0)
            printf("Jednacina nema realnih resenja\n");
31         else if (D > 0) {
            /* funkcija sqrt nalazi se u biblioteci math.h (prevodjenje
33             sa -lm opcijom) */
            x1 = (-b + sqrt(D)) / (2 * a);
35             x2 = (-b - sqrt(D)) / (2 * a);
            printf("Jednacina ima dva razlicita realna resenja %.2f ",
37                 "i %.2f\n", x1, x2);
        } else {
39             x1 = (-b) / (2 * a);
            printf("Jednacina ima jedinstveno realno resenje %.2f\n", x1);
41         }
    }
43
45     return 0;
}

```

Rešenje 2.1.22

```

#include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>

4  int main()
{
6      int x;
      char c1;
8      char c10;
      char c100;

```

2 Kontrola toka

```
10  char c1000;

12  printf("Unesi jedan cetvorocifreni broj:");
    scanf("%d", &x);

14

16  /* Uzimamo apsolutnu vrednost unetog broja kako u slucaju da je
    negativan ne bismo za cifre dobili negativne brojeve. Funkcija
    abs nalazi se u zaglavlju stdlib.h */
18  x = abs(x);

20  if (x < 1000 || x > 9999) {
    printf("Uneti broj nije cetvorocifren\n");
22    return -1;
    }

24

26  /* Izdvajamo cifre broja. */
    c1 = x % 10;
    c10 = (x / 10) % 10;
28    c100 = (x / 100) % 10;
    c1000 = (x / 1000) % 10;
30

32    if (c1000 <= c100 && c100 <= c10 && c10 <= c1)
        printf("Cifre su uredjene neopadajuce \n");
    else if (c1000 >= c100 && c100 >= c10 && c10 >= c1)
34        printf("Cifre su uredjene nerastuce \n");
    else
36        printf("Cifre nisu uredjene\n");

38    return 0;
    }
```

Rešenje 2.1.23

```
1  #include <stdio.h>

3  int main()
    {
5      char c;

7      printf("Unesite karakter: ");
        scanf("%c", &c);

9

11     if (c >= 'a' && c <= 'z')
        printf("%c\n", c - 'a' + 'A');
    else if (c >= 'A' && c <= 'Z')
13        printf("%c\n", c - 'A' + 'a');
    else if (c >= '0' && c <= '9')
15        printf("cifra\n");
    /* Ako nijedan od prethodnih uslova nije ispunjen, bice izvršena
17        naredba u else grani */
    else
```

```
19     printf("%c*\n", c);
21     return 0;
}
```

Rešenje 2.1.24

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      int k, n, broj;
7      printf("Unesite k: ");
8      scanf("%d", &k);
9
10     if (k < 10) {
11         /* Trazi se jednocifren broj */
12         printf("Na %d-toj poziciji je broj %d.\n", k, k);
13     } else
14         /* Trazi se dvocifreni broj */
15         if (k >= 10 && k <= 189) {
16
17             /* Odredjujemo broj dvocifrenih brojeva koji se mogu zapisati
18              pomocu k cifara */
19
20             if (k % 2 != 0) {
21                 /* Ako je k neparan broj, zapisan je ceo broj dvocifrenih
22                  brojeva
23
24                  9 oduzimamo jer je 9 broj cifara potrebnih za zapis
25                  jednocifrenih brojeva */
26                 n = (k - 9) / 2;
27
28                 /* Broj o kojem se radi je */
29                 broj = 9 + n;
30
31                 /* Ujedno, za neparno k se trazi cifra jedinica izdvojenog
32                  broja */
33                 printf("Na %d-toj poziciji je broj %d.\n", k, broj % 10);
34
35             } else {
36                 /* Ako je k paran broj, zapisan je ceo broj dvocifrenih
37                  brojeva i zapoceto je sa zapisom sledeceg
38
39                  9 oduzimamo jer je 9 broj cifara potrebnih za zapis
40                  jednocifrenih brojeva */
41                 n = (k - 9) / 2 + 1;
42
43                 /* Broj o kojem se radi je */
44                 broj = 9 + n;
```

```
45      /* Ujedno, za parno k se trazi cifra desetica izdvojenog
46      broja */
47      printf("Na %d-toj poziciji je broj %d.\n", k, broj / 10);
49  }
51  } else {
52      printf("Greska: Nedozvoljena vrednost broja k!\n");
53  }
55  return 0;
56  }
```

Rešenje 2.1.25

```
1  #include <stdio.h>
2  #include <math.h>
3
4  int main()
5  {
6      float x;
7      int k;
8      float F;
9
10     printf("Unesite redom x i k: ");
11     scanf("%f %d", &x, &k);
12
13     /* Proveravaju se vrednosti za k */
14     if (k < 1 || k > 3) {
15         printf("Greska: nedozvoljena vrednost za k!\n");
16         return 0;
17     }
18     printf("F(%f,%d)=", x, k);
19
20     /* Analiziraju se moguci slucajevi */
21     if (k == 1) {
22         F = 2 * cos(x) - x * x * x;
23     } else {
24         if (k == 2) {
25             x = 2 * cos(x) - x * x * x;
26             F = 2 * cos(x) - x * x * x;
27         } else {
28             x = 2 * cos(x) - x * x * x;
29             x = 2 * cos(x) - x * x * x;
30             F = 2 * cos(x) - x * x * x;
31         }
32     }
33
34     /* Ispisuje se rezultat */
35     printf("%f\n", F);
```

```
37     return 0;
    }
```

Rešenje 2.1.26

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      int dan;
7      printf("Unesite broj: ");
8      scanf("%d", &dan);
9
10     switch (dan) {
11     case 1:
12         printf("ponedeljak\n");
13         break;
14     case 2:
15         printf("utorak\n");
16         break;
17     case 3:
18         printf("sreda\n");
19         break;
20     case 4:
21         printf("cetvrtak\n");
22         break;
23     case 5:
24         printf("petak\n");
25         break;
26     case 6:
27         printf("subota\n");
28         break;
29     case 7:
30         printf("nedelja\n");
31         break;
32     default:
33         printf("Greska: nedozvoljeni unos!\n");
34     }
35
36     return 0;
37 }
```

Rešenje 2.1.27

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
```

2 Kontrola toka

```
5  char c;
   printf("Unesite jedan karakter:");
7  scanf("%c", &c);

9  /* Da bi se utvrdilo da li je karakter samoglasnik, neophodno je
   proveriti da li odgovara nekom od sledecih karaktera:
11     A,E,I,O,U,a,e,i,o,u */
   switch (c) {
13     case 'A':
14     case 'E':
15     case 'I':
16     case 'O':
17     case 'U':
18     case 'a':
19     case 'e':
20     case 'i':
21     case 'o':
22     case 'u':
23         printf("Uneti karakter je samoglasnik\n");
24         break;
25     default:
26         printf("Uneti karakter nije samoglasnik\n");
27         break;
28     }
29
30     return 0;
31 }
```

Rešenje 2.1.28

```
1  #include <stdio.h>

3  int main()
   {
5     char op;
6     int x, y;

7

9     printf("Unesite operator i dva cela broja: ");
10    scanf("%c %d %d", &op, &x, &y);

11    switch (op) {
12        case '+':
13            printf("Rezultat je: %d\n", x + y);
14            break;
15        case '-':
16            printf("Rezultat je: %d\n", x - y);
17            break;
18        case '*':
19            printf("Rezultat je: %d\n", x * y);
20            break;
21        case '/':
```



```
    if (y == 0)
23     printf("Greska: deljenje nulom nije dozvoljeno!\n");
    else
25     printf("Rezultat je: %f\n", x * 1.0 / y);
    break;
27 case '%':
    printf("Rezultat je: %d\n", x % y);
29     break;
    default:
31     printf("Greska: nepoznat operator!\n");
    }
33
    return 0;
35 }
```

Rešenje 2.1.29

```
1  #include <stdio.h>

3  int main()
4  {
5      int d, m;
        printf("Unesite dan i mesec");
7      scanf("%d%d", &d, &m);

9      /* Argument u naredbi switch mora biti celobrojna promenljiva,
        dok argument u naredbi case mora biti celobrojna konstanta. */
11     switch (m) {
        /* Ispitujemo da li vazi m==1 ili m==2 */
13     case 1:
14     case 2:
15         printf("zima\n");
16         break;
17     case 3:
18         if (d < 21)
19             printf("zima\n");
20         else
21             printf("prolece\n");
22         break;
23     case 4:
24     case 5:
25         printf("prolece\n");
26         break;
27     case 6:
28         if (d < 21)
29             printf("prolece\n");
30         else
31             printf("leto\n");
32         break;
33     case 7:
34     case 8:
```

2 Kontrola toka

```
35     printf("leto\n");
36     break;
37 case 9:
38     if (d < 23)
39         printf("leto\n");
40     else
41         printf("jesen\n");
42     break;
43 case 10:
44 case 11:
45     printf("jesen\n");
46     break;
47 case 12:
48     if (d < 22)
49         printf("jesen\n");
50     else
51         printf("zima\n");
52 }
53
54 return 0;
55 }
```

Rešenje 2.1.30

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      int godina;
6      int mesec;
7      int prestupna;
8
9      printf("Unesite godinu: ");
10     scanf("%d", &godina);
11
12     if (godina < 0) {
13         printf("Lose uneta godina!\n");
14         return -1;
15     }
16
17     /* Provera da li je godina prestupna, zbog februara */
18     if ((godina % 4 == 0 && godina % 100 != 0)
19         || godina % 400 == 0)
20         prestupna = 1;
21     else
22         prestupna = 0;
23
24     printf("Unesite redni broj meseca: ");
25     scanf("%d", &mesec);
26
27     switch (mesec) {
```

```
29     case 1:
        printf("Januar, 31 dan\n");
        break;
31     case 2:
        if (prestupna)
33         printf("Februar, 29 dana\n");
        else
35         printf("Februar, 28 dana\n");
        break;
37     case 3:
        printf("Mart, 31 dan\n");
        break;
39     case 4:
        printf("April, 30 dana\n");
        break;
41     case 5:
        printf("Maj, 31 dan\n");
        break;
43     case 6:
        printf("Jun, 30 dana\n");
        break;
45     case 7:
        printf("Jul, 31 dan\n");
        break;
47     case 8:
        printf("Avgust, 31 dan\n");
        break;
49     case 9:
        printf("Septembar, 30 dana\n");
        break;
51     case 10:
        printf("Oktobar, 31 dan\n");
        break;
53     case 11:
        printf("Novembar, 30 dana\n");
        break;
55     case 12:
        printf("Decembar, 31 dan\n");
        break;
57     default:
        printf("Lose unet redni broj meseca!\n");
69 }

71 return 0;
}
```

Rešenje 2.1.31

```
1 #include <stdio.h>
3 int main()
```

```
{
5   int dan, mesec, godina, dozvoljen_broj_dana;

7   /* Citamo datum */
   printf("Unesite datum: ");
9   scanf("%d.%d.%d", &dan, &mesec, &godina);

11  /* Proveravamo godinu */
   if (godina < 0) {
13     printf("Datum nije korektan (neispravna godina)!\n");
       return 0;
15  }

17  /* Proveravamo mesec */
   if (mesec < 1 || mesec > 12) {
19     printf("Datum nije korektan (neispravan mesec)!\n");
       return 0;
21  }

23  /* Ako je mesec korektan, proveravamo broj dana */
   switch (mesec) {
25     case 1:
27     case 3:
29     case 5:
31     case 7:
33     case 8:
35     case 10:
37     case 12:
       /* Dozvoljeni broj dana za januar, mart, maj, jul, avgust,
          oktobar i decembar je 31 */
       dozvoljen_broj_dana = 31;
       break;
       case 2:
       /* Proveravamo da li je godina prestupna */
       if (godina % 4 == 0 && godina % 100 != 0 || godina % 400 == 0)
39         /* Ako jeste, dozvoljeni broj dana za februar je 29 */
           dozvoljen_broj_dana = 29;
       else
41         /* Ako nije, dozvoljeni broj dana za februar je 28 */
           dozvoljen_broj_dana = 28;
       break;
43     case 4:
45     case 6:
47     case 9:
49     case 11:
       /* Dozvoljeni broj dana za april, jun, septembar i novembar je
          30 */
       dozvoljen_broj_dana = 30;
       break;
51  }
53  /* Proveravamo dan */
55  if (dan < 0 || dan > dozvoljen_broj_dana) {
```

```

57     printf("Datum nije korektan (neispravan dan)!\n");
    return 0;
}

59
/* Sve provere su ispunjene pa zakljucujemo da je datum korektan */
61 printf("Ispravan datum!\n");
63 return 0;
}

```

Rešenje 2.1.32

```

1  #include <stdio.h>

3  int main()
{
5     int dan, mesec, godina;
    int prethodni_dan, prethodni_mesec, prethodni_godina;

7
    /* Citamo datum */
9     printf("Unesite datum: ");
    scanf("%d.%d.%d", &dan, &mesec, &godina);

11
    /* Racunamo dan, mesec i godinu prethodnog dana */
13     prethodni_dan = dan - 1;
    prethodni_mesec = mesec;
    prethodni_godina = godina;

15
    /* I po potrebi vrsimo korekcije */

17
    /* Ako je u pitanju prvi u mesecu */
19     if (prethodni_dan == 0) {
21         /* Treba korigovati mesec */
        prethodni_mesec = mesec - 1;
23         /* Ako je u pitanju januar */
        if (prethodni_mesec == 0) {
25             /* Treba korigovati i godinu */
            prethodni_mesec = 12;
            prethodni_godina = godina - 1;
27         }
29
        /* Analiziramo redni broj meseca kako bi odredili tacan dan */
31         switch (prethodni_mesec) {
33             case 1:
34             case 3:
35             case 5:
36             case 7:
37             case 8:
38             case 10:
39             case 12:
                prethodni_dan = 31;

```

```
        break;
41     case 2:
        if ((prethodni_godina % 4 == 0 && prethodni_godina % 100 != 0)
43            || prethodni_godina % 400 == 0)
            prethodni_dan = 29;
        else
45            prethodni_dan = 28;
        break;
47     case 4:
49     case 6:
51     case 9:
53     case 11:
        prethodni_dan = 30;
    }
}

55
/* Ispisujemo datum koji smo izracunali */
57 printf("Prethodni datum: %d.%d.%d\n",
        prethodni_dan, prethodni_mesec, prethodni_godina);
59
return 0;
61 }
```

Rešenje [2.1.33](#)   Rešenje je analogno rešenju zadatka [2.1.32](#).

Rešenje [2.1.35](#)

```
#include<stdio.h>
2 #include<math.h>

4 int main()
{
6     char c;
    float x1, y1, x2, y2, x3, y3, x4, y4;
8     float kab, kbc, kad;
    float dab, dad;
10    float delta, deltap, deltaq;
    float 0;
12    float k, n;

14    printf("Unesi jedan karakter:");
    scanf("%c", &c);
16

    printf("Unesi realne koordinate 4 tacke:");
18    scanf("%f%f%f%f%f%f%f", &x1, &y1, &x2, &y2, &x3, &y3, &x4, &y4);

20    switch (c) {
        case 'k':
22        if (y1 == y2 && y3 == y4 && x1 == x4 && x2 == x3) {
            dab = sqrt(pow(x1 - x2, 2) + pow(y1 - y2, 2));
        }
    }
}
```

```

24     dad = sqrt(pow(x1 - x4, 2) + pow(y1 - y4, 2));
    0 = 2 * dab + 2 * dad;
26     printf("Obim pravougaonika je %f\n", 0);
} else
28     printf("Tacke ne cine pravougaonik sa stranicama ",
            "koje su paralelne koordinatnim osama\n");
30     break;
case 'h':
32     /*
        Ukoliko se tacke A(x1,y1) i B(x2,y2) ne nalaze na pravoj
        koja je paralelna x osi, izracunamo k,n za pravu odredjenu
        tackama A(x1,y1) i B(x2,y2) */
34     if ((x1 - x2) != 0) {
        k = (y1 - y2) / (x1 - x2);
        n = y1 - k * x1;
36     /*
        Proverimo da li tacke C(x3,y3) i D(x4,y4) nalaze na toj
        pravoj */
40     if (y3 == x3 * k + n && y4 == x4 * k + n)
        printf("Tacke su kolinearne, pripadaju pravoj ",
            "y=%f*x+%f\n", k, n);
42     else
        printf("Tacke nisu kolinearne\n");
44     }
    /*
        Ukoliko se A i B nalaze na pravoj koja je paralelna x osi,
        proverimo da li tacke C(x3,y3) i D(x4,y4) nalaze na toj
        pravoj */
50     else if (x3 == x1 && x4 == x1)
        printf("Tacke su kolinearne, pripadaju pravoj ",
            "x=%f\n", x1);
52     else
        printf("Tacke nisu kolinearne\n");
54     break;
case 'j':
    delta = x1 * y2 - x2 * y1;
    deltap = x2 * (y4 - y3) - y2 * (x4 - x3);
    deltaq = x1 * (y4 - y3) - y1 * (x4 - x3);
60     if (delta != 0)
        printf("Sistem ima jedinstveno resenje %.2f, %.2f\n",
            deltap / delta, deltaq / delta);
62     else if (deltap == 0 && deltaq == 0)
        printf("Sistem je neodredjen ili nema resenja.\n");
64     else
        printf("Sistem nema resenja\n");
66     break;
default:
70     printf("Nekorektan unos\n");
72 }

74 return 0;
}

```

2.3 Petlje

Zadatak 2.3.1 Napisati program koji 5 puta ispisuje tekst Mi volimo da programiramo.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Mi volimo da programiramo.  
|| Mi volimo da programiramo.  
|| Mi volimo da programiramo.  
|| Mi volimo da programiramo.  
|| Mi volimo da programiramo.
```

Zadatak 2.3.2 Napisati program koji učitava ceo broj n i ispisuje n puta tekst Mi volimo da programiramo.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite ceo broj: 6  
|| Mi volimo da programiramo.  
|| Mi volimo da programiramo.  
|| Mi volimo da programiramo.  
|| Mi volimo da programiramo.  
|| Mi volimo da programiramo.  
|| Mi volimo da programiramo.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite ceo broj 0
```

Zadatak 2.3.3 Napisati program koji učitava pozitivan ceo broj n a potom ispisuje sve cele brojeve od 0 do n .

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite ceo pozitivan broj: 4  
|| 0 1 2 3 4
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite ceo pozitivan broj: -10  
|| Neispravan unos. Promenljiva mora biti  
|| pozitivna!
```

Zadatak 2.3.4 Napisati program koji učitava dva cela broja n i m ispisuje sve cele brojeve iz intervala $[n, m]$.

- (a) Koristiti `while` petlju.
- (b) Koristiti `for` petlju.
- (c) Koristiti `do-while` petlju.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva cela broja: -2 4
|| -2 -1 0 1 2 3 4
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva cela broja: 10 6
|| Neispravan unos. Nisu dobro zadate granice
|| intervala!
```

Zadatak 2.3.5 Napisati program koji učitava ceo pozitivan broj i i izračunava njegov faktoriyel. U slučaju neispravnog unosa ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite pozitivan broj: 18
|| Faktoriyel = 640237370572800
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite pozitivan broj: 8
|| Faktoriyel = 40320
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite pozitivan broj: 40
|| Broj je veliki, dolazi do
|| prekoračenja.
```

Zadatak 2.3.6 Sa standradnog ulaza unose se realan broj x i ceo pozitivan broj n . Napisati program koji izračunava n -ti stepen broja x , tj. x^n .

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite redom brojeve x i n:
|| 4 3
|| 64.00000
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite redom brojeve x i n:
|| 5.8 5
|| 6563.56768
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite redom brojeve x i n:
|| 11.43 0
|| 1.00000
```

Zadatak 2.3.7 Sa standradnog ulaza unose se realan broj x i ceo broj n . Napisati program koji izračunava n -ti stepen broja x .

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite redom brojeve x i n: 2 -3
|| 0.125
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite redom brojeve x i n: -3 2
|| 9.000
```

Zadatak 2.3.8 Pravi delioci celog broja su svi delioci sem jedinice i samog tog broja. Napisati program za uneti ceo pozitivan broj x ispisuje sve njegove prave delioce. U slučaju greške pri unosu podataka ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite ceo broj veci od 0: 100
|| 2 4 5 10 20 25 50
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite ceo broj: -6
|| neispravan unos.
```

2 Kontrola toka

Zadatak 2.3.9 Napisati program koji za uneti prirodan broj uklanja sve nule sa njegove desne strane. Ispisati novodobijeni broj.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: 12000  
| 12
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: 856  
| 856
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: 140  
| 14
```

Zadatak 2.3.10 Napisati program koji učitava ceo broj i ispisuje njegove cifre u obrnutom poretku.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite ceo broj: 6789  
| 9 8 7 6
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite ceo broj: -892345  
| 5 4 3 2 9 8
```

Zadatak 2.3.11 Napisati program koji za uneti prirodan broj ispisuje da li je on deljiv sumom svojih cifara.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: 12  
| Deljiv je sumom svojih  
|   cifara.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: 2564  
| Nije deljiv sumom svojih  
|   cifara.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: -4  
| Neispravan ulaz.
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: 0  
| Neispravan ulaz.
```

Zadatak 2.3.12 Napisati program koji učitava pozitivan ceo broj n , a zatim učitava n celih brojeva i ispisuje sumu pozitivnih i sumu negativnih unetih brojeva.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: 7  
| Unesite brojeve:  
| 8 -50 45 2007 -67 -123 14  
| Suma pozitivnih: 2074  
| Suma negativnih: -240
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: 5  
| Unesite brojeve:  
| -5 -20 -4 -200 -8  
| Suma pozitivnih: 0  
| Suma negativnih: -237
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
| Unesite broj: -6  
| Neispravan unos.
```

Zadatak 2.3.13 Program unosi ceo pozitivan broj n , a potom i n celih brojeva. Izračunati i ispisati zbir onih brojeva koji su neparni i negativni.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
Unesite n brojeva:
1 -5 -6 3 -11
-16
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
Unesite n brojeva:
5 8 13 17
0
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: -4
Neispravan unos.
```

Zadatak 2.3.14 Program učitava ceo pozitivan broj n , a potom n celih brojeva. Naći sumu brojeva koji su deljivi sa 5, a nisu deljivi sa 7. U slučaju greške pri unosu podataka ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
Unesite brojeve: :2 35 5 -175 -20
Suma je -15.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: -3
Neispravan unos.
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 10
Unesite brojeve:
-5 6 175 -20 -25 -8 42 245 1 6
Suma je -50.
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 6
Unesite brojeve:
2205 -1904 2 7 -540 5
Suma je -535.
```

Zadatak 2.3.15 Nikola želi da obraduje baku i da joj kupi jedan poklon u radnji. On na raspolaganju ima m novaca. U radnji se nalazi n artikala i zanima ga koliko ima artikala u radnji čija cena je manja ili jednaka m . Napisati program koji pomaže Nikoli da brzo odrediti broj artikala. Program učitava realan pozitivan broj m , ceo pozitivan broj n i n realnih pozitivnih brojeva različitih od 0. Ispisati koliko artikala ima manju ili jednaku cenu od m . U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj m: 12.37
Unesite broj n: 5
Unesite n brojeva: 11 54.13 6 13 8
3
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj m: 2
Unesite broj n: 4
Unesite n brojeva: 1 11 4.32 3
1
```

2 Kontrola toka

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj m: 2
|| Unesite broj n: -4
|| Broj artikala ne moze biti negativan.
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj m: 30
|| Unesite broj n: 4
|| Unesite n brojeva: 67 -100 23 98
|| Cena ne moze biti negativna.
```

Zadatak 2.3.16 Napisati program koji učitava cele brojeve sve dok se ne unese nula. Nakon toga ispisati proizvod onih unetih brojeva koji su pozitivni.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite brojeve:
|| -87 12 -108 -13 56 0
|| Proizvod pozitivnih unetih
|| brojeva je 672.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite brojeve:
|| -5 -200 -43 0
|| Nisu uneseni pozitivni
|| brojevi.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite brojeve: 0
|| Nisu uneseni brojevi.
```

Zadatak 2.3.17 Napisati program koji za pozitivan ceo broj proverava i ispisuje da li se cifra 5 nalazi u njegovom zapisu.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 1857
|| Cifra 5 se nalazi u zapisu!
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 84
|| Cifra 5 se ne nalazi u
|| zapisu!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: -235515
|| Cifra 5 se nalazi u zapisu!
```

Zadatak 2.3.18 Program učitava cele brojeve sve do unosa broja nula 0. Napisati program koji izračunava i ispisuje aritmetičku sredinu unetih brojeva na četiri decimale.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite brojeve: 8 5 6 3 0
|| Aritmeticka sredina: 5.5000
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite brojeve: 762 -12 800 2010 -356 899 -101
|| 0
|| Aritmeticka sredina: 571.7143
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite brojeve: 0
|| Nisu uneseni brojevi.
```

Zadatak 2.3.19 U prodavnici se nalaze artikala čije cene su realni pozitivni

brojevi. Program unosi cene artikala sve do unosa broja nula 0. Napisati program koji izračunava i ispisuje prosečnu vrednost cena u radnji.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite cene: 8 5.2 6.11 3 0
|| Prosečna cena je: 5.5775
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite cene: 6.32 -9
|| Cena ne može biti negativna.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite cene: 0
|| Nisu unesene cene.
```

Zadatak 2.3.20 Program učitava ceo pozitivan broj n , a potom n realnih brojeva. Odrediti koliko puta je prilikom unosa došlo do promene znaka. Ispisati dobijenu vrednost.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 10
|| Unesite brojeve:
|| 7.82 4.3 -1.2 56.8 -3.4 -72.1 8.9 11.2 -11.2
|| -102.4
|| Broj promena je 5.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 5
|| Unesite brojeve:
|| -23.8 -11.2 0 5.6 7.2
|| Broj promena je 1.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: -6
|| Neispravan unos.
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 0
|| Broj promena je 0.
```

Zadatak 2.3.21 U prodavnici se nalazi n artikala čije cene su realni brojevi. Napisati program koji učitava n , a potom i cenu svakog od n artikala i određuje i ispisuje najmanju cenu.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj artikla: 6
|| Unesite artikle:
|| 12 3.4 90 100.53 53.2 12.8
|| Minimalna cena je: 3.400000
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj artikla: 3
|| Unesite artikle: 4 -8 92
|| Cena ne može biti negativna.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj artikla: -9
|| Neispravan unos.
```

Zadatak 2.3.22 Program učitava ceo pozitivan broj n , a zatim i n celih brojeva. Napisati program koji ispisuje broj sa najvećom cifrom desetica. Ukoliko

2 Kontrola toka

---

ima više takvih, ispisati prvi.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
Unesite brojeve:
18 365 25 1 78
Broj sa najvećom cifrom desetica je 78.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 8
Unesite brojeve:
14 1576 -1267 -89 109 122 306 918
Broj sa najvećom cifrom desetica je -89.
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: -12
Neispravan unos.
```

Zadatak 2.3.23 Program učitava ceo pozitivan broj n , a zatim i n celih brojeva. Napisati program koji ispisuje broj sa najvećim brojem cifara. Ukoliko ima više takvih, ispisati prvi.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
Unesite n brojeva: 18 365 25 1 78
Najviše cifara ima broj 365.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 7
Unesite n brojeva:
3 892 18 21 639 742 85
Najviše cifara ima broj 892.
```

Zadatak 2.3.24 Program učitava ceo pozitivan broj n , a zatim i n celih brojeva. Napisati program koji ispisuje broj sa najvećom vodećom cifrom. Vodeća cifra je cifra najveće težine u zapisu broja. Ukoliko ima više takvih, ispisati prvi.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
Unesite n brojeva: 8 964 32 511 27
Broj sa najvećom vodećom cifrom je 964.
```

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
Unesite n brojeva: 41 669 8
Broj sa najvećom vodećom cifrom je 8.
```

Zadatak 2.3.25 Vršna su merenja nadmorskih visina na određenom delu teritorije i naučnike zanima razlika između najveće i najmanje nadmorske visine. Napisati program koji učitava realne brojeve sve do unosa 0 koji označavaju nadmorske visine i ispisuje razliku najveće i najmanje nadmorske visine.

Primer 1

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite brojeve: 8 6 5 2 11 7 0
|| Razlika: 9

```

Primer 2

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite brojeve: 8 -1 8 6 0
|| Razlika: 9

```

Zadatak 2.3.26 Program učitava cele pozitivane brojeve n ($n > 1$) i d , a zatim i n celih brojeva. Napisati program koji izračunava koliko ima parova uzastopnih brojeva među unetim brojevima koji se nalaze na rastojanju d . Rastojanje između brojeva je definisano sa $d(x, y) = |y - x|$. Ispisati rezultat.

Primer 1

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite brojeve n i d: 5 2
|| Unesite n brojeva: 2 3 5 1 -1
|| Broj parova: 2

```

Primer 2

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite brojeve n i d: 10 5
|| Unesite n brojeva:
|| -3 6 11 -20 -25 -8 42 37 1 6
|| Broj parova: 4

```

Zadatak 2.3.27 Napisati program koji uneti prirodan broj transformiše tako što svaku parnu cifru u zapisu broja uveća za jedan. Ispisati novodobijeni broj.

Primer 1

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 2417
|| 3517

```

Primer 2

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 138
|| 139

```

Primer 3

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 59
|| 59

```

Zadatak 2.3.28 Napisati program koji formira i ispisuje broj koji se dobija izbacivanjem svake druge cifre polaznog celog broja, počevši od krajnje desne cifre.

Primer 1

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 21854
|| 284

```

Primer 2

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 18
|| 8

```

Primer 3

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 1
|| 1

```

Primer 4

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: -67123
|| -613

```

* **Zadatak 2.3.29** Napisati program koji na osnovu unetog prirodnog broja

2 Kontrola toka

---

formira i ispisuje broj koji se dobija izbacivanjem cifara koje su jednake zbiru svojih suseda.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 28631
|| 2631
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 440
|| 40
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: -5
|| Neispravan unos.
```

* **Zadatak 2.3.30** Broj je *palindrom* ukoliko se isto čita i sa leve i sa desne strane. Napisati program koji učitava prirodan broj i proverava da li je učitani broj palindrom.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 25452
|| Broj je palindrom!
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 895
|| Broj nije palindrom!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 5
|| Broj je palindrom!
```

Zadatak 2.3.31 Fibonačijev niz počinje ciframa 1 i 1, a svaki član se dobija zbirom prethodna dva. Napisati program koji učitava ceo prirodan broj n i određuje i ispisuje n -ti član Fibonačijevog niza.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite ceo broj: 10
|| Trazeni broj je: 55
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite ceo broj: -100
|| Neispravan unos. Pozicija u Fibonacijevom
|| nizu mora biti pozitivan broj koji nije 0!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite ceo broj: 78
|| Trazeni broj je: 375819880
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite ceo broj: 20
|| Trazeni broj je: 6765
```

* **Zadatak 2.3.32** Niz prirodnih brojeva formira se prema sledećem pravilu:

$$a_{n+1} = \begin{cases} \frac{a_n}{2} & \text{ako je } a_n \text{ parno} \\ \frac{3 \cdot a_n + 1}{2} & \text{ako je } a_n \text{ neparno} \end{cases}$$

Napisati program koji za uneti početni član niza a_0 (ceo pozitivan broj) štampa niz brojeva sve do onog člana niza koji je jednak 1.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite ceo broj: 56
56 28 14 7 11 17 26 13 20 10
5 8 4 2 1

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite ceo broj: -48
Nekorektan unos. Broj mora biti pozitivan.

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite ceo broj: 67
67 101 152 76 38 19 29 44 22 11
17 26 13 20 10 5 8 4 2 1

```

Primer 4

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite ceo broj: 33
33 50 25 38 19 29 44 22
11 17 26 13 20 10 5 8 4 2 1

```

* **Zadatak 2.3.33** Papir A_0 ima površinu $1m^2$ i odnos stranica $1 : \sqrt{2}$. Papir A_1 dobija se podelom papira A_0 po dužoj ivici. Papir A_2 dobija se podelom A_1 papira po dužoj ivici itd. Napisati program koji za uneti prirodan broj k ispisuje dimenzije papira A_k u milimetrima. Rezultat ispisati kao celobrojne vrednosti.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite format papira: 4
210 297

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite format papira: 3
297 420

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite format papira: 7
74 105

```

Primer 4

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite format papira: 9
37 52

```

Zadatak 2.3.34 Napisati program koji učitava karaktere dok se ne unese karakter tačka, i ako je karakter malo slovo ispisuje odgovarajuće veliko, ako je karakter veliko slovo ispisuje odgovarajuće malo, a u suprotnom ispisuje isti karakter kao i uneti.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Danas je Veoma Lep DAN.
dANAS JE vEOMA lEP dan

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
PROGRAMIRANJE 1 je zanimljivo!.
programiranje 1 JE ZANIMLJIVO!

```

Zadatak 2.3.35 Napisati program koji učitava karaktere sve do kraja ulaza, a potom ispisuje broj velikih slova, broj malih slova, broj cifara, broj belina i zbir unetih cifara.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Tekst sa brojevima: 124, -8900, 23...
velika: 1, mala: 15, cifre: 9, beline: 5
suma cifara: 29
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
NEMA cifara!
velika: 4, mala: 6, cifre: 0, beline: 1
suma cifara: 0
```

Zadatak 2.3.36 Program učitava ceo pozitivan broj n , a potom i n karaktera. Za svaki od samoglasnika ispisati koliko puta se pojavio među unetim karakterima. Ne praviti razliku između malih i velikih slova.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
Unesite n karaktera: uAbao
Samoglasnik a: 2
Samoglasnik e: 0
Samoglasnik i: 0
Samoglasnik o: 1
Samoglasnik u: 1
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 7
Unesite n karaktera: jk+EEae
Samoglasnik a: 1
Samoglasnik e: 3
Samoglasnik i: 0
Samoglasnik o: 0
Samoglasnik u: 0
```

Zadatak 2.3.37 Program učitava ceo broj n , a zatim i n karaktera. Napisati program koji proverava da li se od unetih karaktera može napisati reč *Zima*.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
Unestite 1. karakter: +
Unestite 2. karakter: o
Unestite 3. karakter: Z
Unestite 4. karakter: j
Ne moze se napisati rec Zima.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 10
Unestite 1. karakter: i
Unestite 2. karakter: 9
Unestite 3. karakter: 0
Unestite 4. karakter: p
Unestite 5. karakter: a
Unestite 6. karakter: Z
Unestite 7. karakter: o
Unestite 8. karakter: m
Unestite 9. karakter: M
Unestite 10. karakter: -
Moze se napisati rec Zima.
```

Zadatak 2.3.38 Napisati program koji učitava ceo pozitivan broj n i ispisuje vrednost sume kubova brojeva od 1 do n , odnosno $s = 1 + 2^3 + 3^3 + \dots + n^3$. U slučaju greške pri unosu podataka ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite pozitivan ceo broj: 14
Suma kubova od 1 do 14: 11025

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite pozitivan ceo broj 25
Suma kubova od 1 do 25: 105625

```

Zadatak 2.3.39 Napisati program koji učitava ceo pozitivan broj n i ispisuje sumu kubova, $s = 1 + 2^3 + 3^3 + \dots + k^3$, za svaku vrednost $k = 1, \dots, n$. U slučaju greške pri unosu podataka ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite pozitivan ceo broj: 5
i=1, s=1
i=2, s=9
i=3, s=36
i=4, s=100
i=5, s=225

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite pozitivan ceo broj 8
i=1, s=1
i=2, s=9
i=3, s=36
i=4, s=100
i=5, s=225
i=6, s=441
i=7, s=784
i=8, s=1296

```

Zadatak 2.3.40 Program učitava realan broj x i ceo pozitivan broj n . Napisati program koji izračunava i ispisuje sumu $S = x + 2 \cdot x^2 + 3 \cdot x^3 + \dots + n \cdot x^n$.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite redom brojeve x i n: 2 4
S=34.000000

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite redom brojeve x i n: 1.5 5
S=74.343750

```

Zadatak 2.3.41 Program učitava realan broj x i ceo pozitivan broj n . Napisati program koji izračunava i ispisuje sumu $S = 1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \dots + \frac{1}{x^n}$.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite redom brojeve x i n: 2 4
S=1.937500

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite redom brojeve x i n: 1.8 6
S=2.213249

```

* Zadatak 2.3.42 Napisati program koji učitava realane brojeve x i eps i sa zadatom tačnošću eps izračunava i ispisuje sumu $S = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \dots$. Izračunati sumu u odnosu na tačnost eps znači uporediti poslednji član sume sa eps i ukoliko je taj poslednji član manji od eps prekinuti dalja izračunavanja. UPUTSTVO: Prilikom računanja sume koristiti prethodni izračunati član sume u

2 Kontrola toka

računanju sledećeg člana sume. Naime, ako je izračunat član sume $\frac{x^n}{n!}$ na osnovu njega se lako može dobiti član $\frac{x^{n+1}}{(n+1)!}$. Nikako ne računati stepen i faktoriјel odvojeno zbog neefikasnosti takvog rešenja i zbog mogućnosti prekoračenja.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite x: 2
|| Unesite tacnost eps: 0.001
|| S=7.388713
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite x: 3
|| Unesite tacnost eps: 0.01
|| S=20.079666
```

* Zadatak 2.3.43 Napisati program koji učitava realane brojeve x i eps i sa zadatom tačnošću eps izračunava i ispisuje sumu $S = 1 - x + \frac{x^2}{2!} - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^5}{5!} \dots$
 NAPOMENA: Voditi računa o efikasnosti rešenja i o mogućnosti prekoračenja.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite x: 3
|| Unesite tacnost eps: 0.000001
|| S=0.049787
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite x: 3.14
|| Unesite tacnost eps: 0.01
|| S=0.049072
```

Zadatak 2.3.44 Napisati program koji učitava realan broj x i prirodan broj n izračunava sumu $S = (1 + \cos(x)) \cdot (1 + \cos(x^2)) \cdot \dots \cdot (1 + \cos(x^n))$. NAPOMENA: Voditi računa o efikasnosti rešenja.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite redom brojeve x i n: 3.4 5
|| Proizvod = 0.026817
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite redom brojeve x i n: 12 8
|| Proizvod = 2.640565
```

* Zadatak 2.3.45 Napisati program koji učitava ceo prirodan broj n i ispisuje vrednost razlomka

$$1 + \frac{1}{2 + \frac{1}{3 + \frac{1}{4 + \frac{1}{\dots + \frac{1}{(n-1) + \frac{1}{n}}}}}}$$

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite prirodan broj: 4
|| Razlomak = 0.697674
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite prirodan broj: 20
|| Razlomak = 0.697775
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite prirodan broj: 0
|| Neispravan unos.
```

* **Zadatak 2.3.46** Napisati program koji računa sumu

$$1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \dots + (-1)^n \frac{x^{2n}}{(2n)!}.$$

za unete cele brojeve x i n . NAPOMENA: *Voditi računa o efikasnosti rešenja i o mogućnosti prekoračenja.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite x i n: 5.6 8
|| S=0.735084
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite x i n: 14.32 11
|| S=17273.136719
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite prirodan broj: -6
|| Neispravan unos.
```

* **Zadatak 2.3.47** Program učitava ceo pozitivan broj n veći od 0. Napisati program koji računa proizvod

$$S = (1 + \frac{1}{2!})(1 + \frac{1}{3!}) \dots (1 + \frac{1}{n!}).$$

U slučaju greške pri unosu podataka ispisati odgovarajuću poruku. NAPOMENA: *Voditi računa o efikasnosti rešenja i o mogućnosti prekoračenja.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 5
|| 1.838108
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 7
|| 1.841026
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 0
|| Neispravan unos.
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 10
|| 1.841077
```

* **Zadatak 2.3.48** Program učitava ceo pozitivan neparan broj n . Napisati program koji za uneto n izračunava:

$$S = 1 \cdot 3 \cdot 5 - 1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7 + 1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7 \cdot 9 - 1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7 \cdot 9 \cdot 11 + \dots (-1)^{\frac{n-1}{2}+1} \cdot 1 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n.$$

U slučaju greške pri unosu podataka ispisati odgovarajuću poruku. NAPOMENA: *Voditi računa o efikasnosti rešenja i o mogućnosti prekoračenja.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 9
|| 855
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 11
|| -9540
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 20
|| Neispravan unos
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: -3
|| Neispravan unos.
```

Zadatak 2.3.49 Program učitava realne brojeve x i a i ceo pozitivan broj n veći od 0. Napisati program koji izračunava:

$$((\dots(\underbrace{((x+a)^2+a)^2+a^2}_{n}+\dots a)^2).$$

U slučaju greške pri unosu podataka ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva relana broja x i a:: 3.2 0.2
|| Unesite prirodan broj: 5
|| Izraz = 135380494030332048.000000
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva relana broja x i a:: 2 1
|| Unesite prirodan broj: 3
|| Izraz = 10201.000000
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva relana broja x i a:: 2.6 0.3
|| Unesite prirodan broj: 3
|| Izraz = 5800.970129
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva relana broja x i a:: 5.4 7
|| Unesite prirodan broj: -2
|| Neispravan unos.
```

Zadatak 2.3.50 Za unetu pozitivnu celobrojnu vrednost n napisati programe koji ispisuju odgovarajuće brojeve. Pretpostaviti da je unos korektan.

- (a) Napisati program koji za unetu pozitivnu celobrojnu vrednost n ispisuje tablicu množenja.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 1
|| 1
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 2
|| 1 2
|| 2 4
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
1 2 3
2 4 6
3 6 9
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
1 2 3 4
2 4 6 8
3 6 9 12
4 8 12 16
```

- (b) Napisati program koji za uneto n ispisuje sve brojeve od 1 do n^2 pri čemu se ispisuje po n brojeva u jednoj vrsti.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
1 2 3
4 5 6
7 8 9
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
13 14 15 16
```

- (c) Napisati program koji za uneto n ispisuje tablicu brojeva tako da su u prvoj vrsti svi brojevi od 1 do n , a svaka naredna vrsta dobija se rotiranjem prethodne vrste za jedno mesto u levo.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
1 2 3
2 3 1
3 1 2
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
1 2 3 4
2 3 4 1
3 4 1 2
4 1 2 3
```

- (d) Napisati program koji za uneto n iscrtava pravougli „trougao” sačinjen od „koordinata” svojih tačaka. „Koordinata” tačke je oblika (i, j) pri čemu $i, j = 0, \dots, n$. Prav ugao se nalazi u gornjem levom uglu slike i njegova koordinata je $(0, 0)$. Koordinata i se uvećava po vrsti, a koordinata j po koloni, pa je zato koordinata tačke koja je ispod tačke $(0, 0)$ jednaka $(1, 0)$, a koordinata tačke koja je desno od tačke $(0, 0)$ jednaka $(0, 1)$.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 1
(0,0)
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 2
(0,0) (0,1)
(1,0)
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 3
|| (0,0) (0,1) (0,2)
|| (1,0) (1,1)
|| (2,0)
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 4
|| (0,0) (0,1) (0,2) (0,3)
|| (1,0) (1,1) (1,2)
|| (2,0) (2,1)
|| (3,0)
```

Zadatak 2.3.51 Napisati program koji za unet prirodan broj n zvezdicama iscrta odgovarajuću sliku. Pretpostaviti da je unos korektan.

- (a) Slika sadrži kvadrat stranice n sastavljen od zvezdica.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 3
|| ***
|| ***
|| ***
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 4
|| ****
|| ****
|| ****
|| ****
```

- (b) Slika sadrži rub kvadrata dimenzije n .

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 5
|| *****
|| *   *
|| *   *
|| *   *
|| *****
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 2
|| **
|| **
```

- (c) Slika sadrži rub kvadrata dimenzije n koji i na glavnoj dijagonali ima zvezdice.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 5
|| *****
|| **  *
|| *  *
|| *  *
|| *****
```

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 4
|| ****
|| **  *
|| *  *
|| ****
```


* **Zadatak 2.3.52** Napisati program koji za uneti prirodan broj n zvezdicama iscrtava slovo X dimenzije n . Pretpostaviti da je unos korektan.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
* *
 * *
  * *
   * *
    * *
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
* *
 *
  * *
```

* **Zadatak 2.3.53** Napisati program koji za uneti prirodan neparan broj n korišćenjem znaka $+$ iscrtava veliko $+$ dimenzije n . Pretpostaviti da je unet prirodan broj.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
+
+
+++++
+
+
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
+
+++
+
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
Pogresan unos.
```

Zadatak 2.3.54 Napisati program koji učitava prirodan broj n , a potom iscrtava odgovarajuću sliku. Pretpostaviti da je unos korektan.

- (a) Slika sadrži pravougli trougao sastavljen od zvezdica. Kateta trougla je dužine n , a prav ugao se nalazi u gornjem levom uglu slike.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
***
**
*
```

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
****
***
**
*
```

- (b) Slika sadrži pravougli trougao sastavljen od zvezdica. Kateta trougla je dužine n , a prav ugao se nalazi u donjem levom uglu slike.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
*
**
***
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
*
**
***
****
```

- (c) Slika sadrži pravougli trougao sastavljen od zvezdica. Kateta trougla je dužine n , a prav ugao se nalazi u gornjem desnom uglu slike.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
***
**
*
```

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
****
***
**
*
```

- (d) Slika sadrži pravougli trougao sastavljen od zvezdica. Kateta trougla je dužine n , a prav ugao se nalazi u donjem desnom uglu slike.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
*
**
***
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
*
**
***
****
```

- (e) Slika sadrži trougao sastavljen od zvezdica. Trougao se dobija spajanjem dva pravougla trougla čija kateta je dužine n , pri čemu je prav ugao prvog trougla u njegovom donjem levom uglu, dok je prav ugao drugog trougla u njegovom gornjem levom uglu, a spajanje se vrši po horizontalnoj kateti.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
*
**
***
**
*
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
*
**
***
****
***
**
*
```

- (f) Slika sadrži rub jednakokrakog pravouglog trougla čije su katete dužine n . Program učitava karakter c i taj karakter koristi za iscrtavanje ruba trougla.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
Unesite karakter c: *
*
**
* *
****
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
Unesite karakter c: +
+
++
+ +
+ +
++++
```

Zadatak 2.3.55 Napisati program koji učitava ceo broj n , a potom iscrtava odgovarajuću sliku.

- (a) Slika sadrži jednakostranični trougao stranice n koji je sastavljen od zvezdica.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
*
***
*****
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
*
***
*****
*****
```

- (b) Slika sadrži jednakostranični trougao stranice n koji je sastavljen od zvezdica pri čemu je vrh trougla na dnu slike.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
*****
***
*
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
*****
*****
***
*
```

- (c) Slika sadrži trougao koji se dobija spajanjem dva jednakostranična trougla stranice n koji su sastavljeni od zvezdica.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
    *
  ***
*****
  ***
    *
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5

*
***
*****
*****
*****
*****
*****
***
*

```

- (d) Slika sadrži rub jednakostraničnog trougla čija stranica je dužine n .

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  Unesite broj n: 3
    *
  * *
* * *
```

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  Unesite broj n: 5

      *
     * *
    *   *
   *     *
  *       *
 *         *
*         *
*         *
*         *
*         *
```

- (e) Slika se dobija spajanjem dva jednakostranična trougla čija stranica je dužine n . Iscrtavati samo rub trouglova.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3

  *
 * *
* * *
 * *
  *
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5

  *
 * *
*   *
* * * *
* * * * *
 *   *
  *
   *
```

* **Zadatak 2.3.56** Napisati program koji za uneti prirodan broj n iscrta va strelice dimenzije n . Pretpostaviti da je unos korektan.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
*
*
***
*
*

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
*
*
*
*
*****
*
*
*
*
*

```

* **Zadatak 2.3.57** Napisati program koji učitava ceo broj n , i iscrtava sliku koja se dobija na sledeći način: u prvom redu je jedna zvezdica, u drugom redu su dve zvezdice razdvojene razmakom, treći red je sastavljen od zvezdica i iste je dužine kao i drugi red, četvrti red se sastoji od tri zvezdice razdvojene razmakom, a peti red je sastavljen od zvezdica i iste je dužine kao i četvrti red itd. Ukupna visina slike je n . Pretpostaviti da je unos korektan.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 7
*
* *
***
* * *
*****
* * * *
* * * * *

```

* **Zadatak 2.3.58** Program učitava prirodne brojeve m i n . Napisati program koji iscrtava jedan do drugog stranice n kvadrata čija je svaka strana sastavljena od m zvezdica razdvojenih prazninom. Podrazumevati da je unos korektan.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5 3
* * * * *
*   *   *   *
*   *   *   *
*   *   *   *
* * * * *

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4 4
* * * * *
*   *   *   *
*   *   *   *
* * * * *

```

* **Zadatak 2.3.59** Program učitava prirodan broj n . Napisati program koji

2 Kontrola toka

štampa romb sastavljen od minusa u pravougaoniku sastavljenom od zvezdica. Podrazumevati da je unos korektan.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 6
*****
****-****
****-****
***-****
**-----
*-*****
*-----*
*-----*
***-****
****-****
*****
*****
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 2
****
*--*
****
```

Zadatak 2.3.60 Napisati program koji učitava ceo broj n ($n \geq 2$) i koji iscrtava sliku kuće sa krovom: kuća je kocka stranice n , a krov jednakokranični trougao stranice n . Pretpostaviti da je unos korektan.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
  *
 * *
* * *
* * * *
 * *
  *
* * *
* * * *
```

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
  *
 * *
* * *
 * *
  *
* * *
```

* **Zadatak 2.3.61** Program učitava ceo pozitivan broj n . Napisati program koji ispisuje brojeve od 1 do n , zatim od 2 do $n - 1$, 3 do $n - 2$, itd. Ispis se završava kada nije moguće ispisati ni jedan broj. Za neispravan unos, program ispisuje odgovarajuću poruku. Pretpostaviti da je unos korektan.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
1 2 3 4 5 2 3 4 3
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: -4
-1
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 7
1 2 3 4 5 6 7 2 3 4 5 6 3 4 5 4
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
1 2 3 2
```

* **Zadatak 2.3.62** Napisati program koji učitava ceo pozitivan broj n i ispisuje sve brojeve od 1 do n , zatim svaki drugi broj od 1 do n , zatim svaki treći broj od 1 do n itd., završavajući sa svakim n -tim (tj. samo sa 1). U slučaju greške pri unosu podataka odštampati ogovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
1 2 3
1 3
1
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 7
1 2 3 4 5 6 7
1 3 5 7
1 4 7
1 5
1 6
1 7
1
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 1
1
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: -23
Neispravan unos.
```

2.4 Rešenja

Rešenje 2.3.1

```
1 #include <stdio.h>
2
3 int main()
4 {
5     /* Promenljiva i kontrolise koliko puta ce se petlja izvršiti i
6      naziva se brojac petlje. Njenu pocetnu vrednost postavljamo na
7      0 jer se u pocetku petlja nije ni jednom izvršila. */
8     int i = 0;
9
10    /* Pre ulaska u telo petlje proverava se da li je ispunjen uslov
11     ulaska u petlju. */
12    while (i < 5) {
13        /* Ukoliko uslov ulaska u petlju jeste ispunjen, izvršava se
14         telo petlje. */
15        /* Ispisujemo trazeni tekst. */
16        printf("Mi volimo da programiramo.\n");
17
18        /* Uvecava se brojac za jedan jer je jednom izvršeno telo
19         petlje. Ako bi ova vrednost ostala nepromenjena, petlja bi
20         se izvršavala beskonacno. */
```

2 Kontrola toka

```
22     i++;
24     /* Nakon poslednje naredbe tela petlje ponovo se ispituje uslov
26        petlje. */
28 }
```

Rešenje 2.3.2

```
2  #include<stdio.h>
4  int main()
6  {
8      /* Brojac u petlji. */
10     int i = 0;
12     /* Promenljiva koja oznacava koliko puta cemo ispisati trazeni
14        tekst. */
16     int n;
18
20     printf("Unesite ceo broj: ");
22     scanf("%d", &n);
24
26     /* Pre ulaska u telo petlje proverava se da li je ispunjen uslov
28        ulaska u petlju. */
30     while (i < n) {
32         printf("Mi volimo da programiramo.\n");
34         i++;
36     }
38
40     return 0;
42 }
```

Rešenje 2.3.3

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
5  {
7      /* Promenljivu x koristimo u dve svrhe. Prvo, ova promenljiva
9         kontrolise koliko puta se petlja izvrsila. Drugo, ovu
11        promenljivu koristimo za ispis potrebnih vrednosti. */
13     int x;
15     /* Promenljiva n se unosi i odredjuje koliko brojeva ispisujemo. */
17     int n;
19
21     printf("Unesi pozitivan ceo broj: ");
23     scanf("%d", &n);
```



```

15  /* U slucaju neispravnih podataka ispisujemo odgovarajucu poruku
    i izlazimo iz programa. */
17  if (n < 0) {
    printf("Neispravan unos. Promenljiva mora biti pozitivna!\n");
19  return -1;
    }

21  /* Ispis pocinjemo od 0, zato promenljivu x postavljamo na 0. */
23  x = 0;
    while (x <= n) {
25      /* Ispisujemo broj. */
        printf("%d\n", x);
27      /* Uvecavamo promenljivu za jedan jer smo broj ispisali i sada
        zelimo da ispisemo sledeci broj. */
29      x++;
    }

31  return 0;
33 }

```

Rešenje 2.3.4

```

1  /* Resenje pod a). */
3  #include <stdio.h>

5  int main()
    {
7      /* Promenljive koje oznacavaju granice intervala. */
        int n, m;
9      /* Promenljiva koja oznacava trenutno ispisani broj intervala. */
        int i;

11     printf("Unesi dva cela broja: ");
13     scanf("%d%d", &n, &m);

15     if (m < n) {
        printf
17         ("Neispravan unos. Nisu dobro zadate granice intervala!\n");
        return -1;
19     }

21     /* Na pocetku ispisujemo prvi broj intervala, a to je n. */
        i = n;
23     /* uslov petlje se proverava pre ulaska u telo petlje */
        while (i <= m) {
25         printf("%d ", i);
            i++;
27     }
    }

```

2 Kontrola toka

```
29     printf("\n");
31
32     return 0;
33 }
```

```
1  /* Resenje pod b). */
3  #include <stdio.h>
5  int main()
6  {
7
8      /* Promenljive koje oznacavaju granice intervala. */
9      int n, m;
10     /* Promenljiva koja oznacava trenutno ispisani broj intervala. */
11     int i;
12
13     printf("Unesi dva cela broja: ");
14     scanf("%d%d", &n, &m);
15
16     if (m < n) {
17         printf
18             ("Neispravan unos. Nisu dobro zadate granice intervala!\n");
19         return -1;
20     }
21
22
23     /* naredba i=n se izvsava jednom, pre prve iteracije */
24     for (i = n; i <= m; i++)          /* uslov petlje i<=m se proverava
25                                     pre svake iteracije */
26         printf("%d ", i);            /* naredba i++ se izvsava nakon
27                                     svake iteracije */
28
29     printf("\n");
30
31     return 0;
32 }
33
```

```
1  /* Resenje pod c). */
3  #include <stdio.h>
5  int main()
6  {
7
8      /* Promenljive koje oznacavaju granice intervala. */
9      int n, m;
10     /* Promenljiva koja oznacava trenutno ispisani broj intervala. */
11     int i;
12
13     printf("Unesi dva cela broja: ");
```

```

scanf("%d%d", &n, &m);
13
if (m < n) {
15     printf
        ("Neispravan unos. Nisu dobro zadate granice intervala!\n");
17     return -1;
}
19
/* Uslov petlje se proverava na kraju svake iteracije. */
21 /* Zbog toga se do while petlja izvršava bar jednom, čak i u
    slučaju da uslov petlje nikada nije ispunjen. */
23 i = n;
do {
25                                     /* Petlja se započinje bez provere
                                        uslova. */
    printf("%d ", i);                 /* Stampa se vrednost promenljive
27                                     i. */
    i++;                             /* Uvecava se vrednost promenljive
29                                     i. */
}
31 while (i <= m);                    /* Proverava se uslov i ukoliko je
                                    ispunjen, nastavlja se sa
33                                    sledecom iteracijom. */
/* U suprotnom, petlja se završava i program se nastavlja od prve
35 naredbe koja sledi za petljom. */
printf("\n");
37
return 0;
39 }

```

Rešenje 2.3.5

```

1 #include<stdio.h>
3 int main()
{
5     int x;
    /* U promenljivoj f se pamti izracunati faktorijel. Kako
7     faktorijel je jako veliki broj, za tip podataka se uzima
        unsigned long, da bi mogla da se upise sto veca vrednost. */
9     unsigned long f;
    int i;
11    int original;

13    printf("Unesite pozitivan broj: ");
    scanf("%d", &x);
15

    if (x < 0) {
17         printf("Nekorektan unos\n");
        return -1;
19    }

```

2 Kontrola toka

```
21  if (x >= 22) {
    printf("Broj je veliki, dolazi do prekoracenja.\n");
23  return -1;
    }
25
    original = x;
27  f = 1;

29  while (x > 1) {
    f = f * x;
31    x--;
    }
33
    printf("Faktorijel = %lu\n", f);
35
    return 0;
37 }
```

Rešenje 2.3.6

```
1  #include <stdio.h>

3  int main()
{
5    int n;
    float x;
7    float vrednost;
    unsigned exp;

9
    printf("Unesite redom brojeve x i n: ");
11   scanf("%f %d", &x, &n);

13   if (n < 0) {
    printf("Neispravan unos.\n");
15     return -1;
    }

17
    /* Pocetna vrednost stepena koji se racuna. */
19   vrednost = 1;

21   for (exp = 1; exp <= n; exp++)
    vrednost = vrednost * x;
23
    printf("%f\n", vrednost);
25
    return 0;
27 }
```

Rešenje 2.3.7

```
1 #include <stdio.h>
3 int main(void)
4 {
5     int n, n_abs;
6     float x;
7     float vrednost;
8     unsigned exp;
9
10    printf("Unesite redom brojeve x i n: ");
11    scanf("%f %d", &x, &n);
12
13    /* Pocetna vrednost stepena koji se racuna. */
14    vrednost = 1;
15
16    /* Stepenovanje. */
17    n_abs = abs(n);
18    for (exp = 1; exp <= n_abs; exp++)
19        vrednost = vrednost * x;
20
21    /* Ukoliko je stepen bio negativan treba odrediti 1/x^n, sto je
22       zapravo 1/vrednost. */
23    if (n < 0) {
24        printf("%.3f\n", 1 / vrednost);
25    } else {
26        printf("%.3f\n", vrednost);
27    }
28
29    return 0;
30 }
```

Rešenje 2.3.8

```
1 #include<stdio.h>
2 #include<math.h>
3
4 int main()
5 {
6     int x;
7     /* Brojac u petlji. */
8     int i;
9
10    /* Ucitavamo broj. */
11    printf("Unesi ceo broj veci od 0: ");
12    scanf("%d", &x);
13
14    if (x <= 0) {
15        printf("Neispravan unos.\n");
16        return -1;
17    }
18 }
```

```
19  /* 1. nacin */
    printf("----- 1. nacin -----\\n");
21  for (i = 2; i < x; i++) {
    /* Proverava se da li i deli broj x i ako je to slucaj ispusje
    se i. */
23      if (x % i == 0)
25          printf("%d \\n", i);
    }

27  /* 2. nacin (brzi) -- Ne proveravaju se svi brojevi od 2 do x,
    vec se petlja izvrsava dok ne stignemo do korena broja. */
29  printf("----- 2. nacin -----\\n");
    for (i = 2; i <= sqrt(x); i++) {
    /* Proveravamo da li i deli broj x. */
31      if (x % i == 0)
33          /* U slucaju kada je delilac koren broja, npr. 4 za 16,
35             ispisujemo ga jednom. */
            if (i == x / i)
37                printf("%d \\n", i);
            /* U suprotnom, npr. 2 za 16, ispisujemo i 2 i 8. */
39            else
                printf("%d %d \\n", i, x / i);
41    }

43  return 0;
}
```

Rešenje 2.3.9

```
1  #include <stdio.h>

3  int main()
    {
5      int n;

7      /* Ucitavamo broj */
        printf("Unesite broj: ");
9        scanf("%d", &n);

11       if (n == 0) {
            printf("0\\n");
13        } else {
            /* Sve dok je poslednja cifra u zapisu broja n nula */
15            while (n % 10 == 0) {
                /* Broj delimo sa 10 tj. uklanjamo mu nulu sa kraja */
17                n = n / 10;
            }

19            /* Ispisujemo rezultat */
21            printf("%d\\n", n);
        }
```

```
    }  
23     return 0;  
25 }
```

Rešenje 2.3.10

```
1  #include<stdio.h>  
   #include<stdlib.h>  
3  
   int main()  
5   {  
       int x;  
       char cifra;  
       printf("Unesi ceo broj:");  
       scanf("%d", &x);  
9  
       /* Pretvaranje u apsolutnu vrednost se vrši za slučaj kada je  
11        unet negativan broj kako bismo osigurali da će nam izdvojene  
13        cifre biti pozitivne. */  
       x = abs(x);  
15  
       /* Kako uklanjamo cifre broja (pogledati telo petlje) u nekom  
17        trenutku broj će postati 0 jer smo uklonili sve njegove cifre.  
        Tada prekidamo rad petlje. */  
19       while (x > 0) {  
           /* Izdvajamo poslednju cifru broja x. */  
           cifra = x % 10;  
           printf("%d\\n", cifra);  
23          /* Uklanjamo poslednju cifru broja x. */  
           x /= 10;  
25       }  
27  
       return 0;  
   }
```

Rešenje 2.3.11

```
1  #include <stdio.h>  
3  
   int main()  
   {  
5       /* Prirodni broj koji se unosi. */  
       int n;  
7       /* Promenljiva u koju se smesta suma cifara broja. */  
       int suma = 0;  
9       /* Pomocna promenljiva u koju se smesta unesen broj. */  
       int pom_n;  
11
```

2 Kontrola toka

```
13 printf("Unesi broj ");
scanf("%d", &n);

15 /* U zadatku pise da se unosi prirodan broj, sto znaci da treba
    proveriti da li je veci od 0 */

17 if (n <= 0) {
19     printf("Neispravan unos.\n");
    return -1;
21 }

23 /* Potrebno je koristiti pomocnu promenljivu jer u telu petlje se
    odstranjuju cifre broja i na taj nacin uneseni broj se menja.
    Nakon rada petlje potrebno je ponovo koristiti uneseni broj, a
    to znaci da treba sacuvati neizmenjen broj. */
25 pom_n = n;

27 while (pom_n != 0) {
    /* Na sumu dodajemo poslednju cifru. */
    suma += pom_n % 10;
    /* Sa broja skidamo poslednju cifru. */
    pom_n /= 10;
    }

35 if (n % suma == 0)
37     printf("Deljiv je sumom svojih cifara.\n");
    else
39     printf("Nije deljiv sumom svojih cifara.\n");

41 return 0;
}
```

Rešenje 2.3.12

```
1 #include<stdio.h>

3 int main()
{
5     int n;
    /* Oznaka broja koji unosimo u jednoj iteraciji petlje. */
7     int x;
    int suma_poz;
9     int suma_neg;
    /* Brojac. */
11    int i;

13    printf("Unesi pozitivan ceo broj:");
    scanf("%d", &n);

15

17    if (n < 0) {
        printf("Neispravan unos.\n");
    }
```



```
19     return -1;
20 }
21 /* Promenljivama koje ce sadrzati sume se pre ulaska u petlju
22    dodeljuje 0 (neutral za sabiranje). */
23 suma_poz = 0;
24 suma_neg = 0;
25 i = 0;
26
27 printf("Unesite brojeve: ");
28 while (i < n) {
29     scanf("%d", &x);
30
31     if (x < 0)
32         suma_neg += x;
33     else
34         suma_poz += x;
35
36     i++;
37 }
38
39 printf(" Suma pozitivnih: %d\n Suma negativnih: %d\n", suma_poz,
40        suma_neg);
41 return 0;
42 }
```

Rešenje 2.3.13

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      /* Promenljiva x oznacava tekuci uneti broj. */
6      int n, x;
7      /* Brojac. */
8      int i;
9      int zbir = 0;
10
11     printf("Unesite broj n: ");
12     scanf("%d", &n);
13
14     if (n < 0) {
15         printf("Neispravan unos.\n");
16         return -1;
17     }
18
19     printf("Unesite n brojeva: ");
20
21     /* Inicijalizuje se brojac sa kojim se kontrolise broj *
22        ucitavanja - treba da ih bude tacno n. */
23     i = 0;
```

2 Kontrola toka

```
25 while (i < n) {
    /* Ucitava se broj. */
    scanf("%d", &x);

27     /* Proverava se da li broj negativan i neparan. */
29     if (x < 0 && x % 2 != 0) {
        /* Ako jeste, dodajemo ga na zbir. */
31         zbir = zbir + x;
    }

33     /* Uvecava se brojac iteracija. */
35     i++;
}

37 /* Ispisuje se rezultat. */
39 printf("%d\n", zbir);

41 return 0;
}
```

Rešenje 2.3.14

```
1 #include <stdio.h>

3 int main()
{
5     int n, broj;
    int suma = 0;
7     /* Brojac. */
    int i;

9     printf("Unesite broj n: ");
11    scanf("%d", &n);

13    if (n < 0) {
        printf("Neispravan unos.\n");
15        return -1;
    }

17    printf("Unesite brojeve: ");
19    for (i = 0; i < n; i++) {
        scanf("%d", &broj);

21        if (broj % 5 == 0 && broj % 7 != 0)
23            suma += broj;
    }

25    printf("Suma je %d.\n", suma);

27    return 0;
29 }
```

Rešenje 2.3.15

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      /* Promenljiva cena oznacava trenutno unesenu cenu. */
6      float cena;
7      float m;
8      int n, i;
9      int broj_brojeva = 0;
11
12     printf("Unesite koliko novaca ima Nikola: ");
13     scanf("%f", &m);
14
15     if (m < 0) {
16         printf("Nikola ne moze imati negativno novaca.\n");
17         return -1;
18     }
19
20     printf("Unesite broj artikala: ");
21     scanf("%d", &n);
22
23     if (n < 0) {
24         printf("Broj artikala ne moze biti negativan.\n");
25         return -1;
26     }
27
28     printf("Unesite cene artikala: ");
29
30     i = 0;
31     while (i < n) {
32         /* Ucitava se cena artikla. */
33         scanf("%f", &cena);
34
35         if (cena <= 0) {
36             printf("Cena ne moze biti negativna.\n");
37             return -1;
38         }
39
40         /* Provera da li je cena manji od zadatog broja m. */
41         if (cena < m) {
42             /* Ako jeste, uvecava se brojac brojeva za 1. */
43             broj_brojeva++;
44         }
45
46         i++;
47     }
```

2 Kontrola toka

```
printf("%d\n", broj_brojeva);
49
return 0;
51 }
```

Rešenje 2.3.16

```
1 #include <stdio.h>
2 int main()
3 {
4     int x;
5
6     /* U promenljivoj p se cuva proizvod. */
7     int p;
8
9     /* Promenljiva u služi za proveru da li su brojevi uopšte
10        uneseni. Na početku se pretpostavlja da nisu i postavlja se na
11        0. */
12     int u = 0;
13
14     /* Promenljiva unesen_pozitivan služi za proveru da li su
15        pozitivni brojevi uopšte uneseni. Na početku se pretpostavlja
16        da nisu i postavlja se na 0. */
17     int unesen_pozitivan = 0;
18
19     p = 1;
20
21     /* Izraz 1 je konstantan, različit je od nule što znači da je to
22        tačan izraz. Uslov petlje je uvek tačan! */
23     printf("Unesite brojeve:");
24
25     while (1) {
26         scanf("%d", &x);
27
28         /* Proveravanje da li je uneta nula. */
29         if (x == 0)
30
31             /* Naredba break prekida petlju. Izvršavanje se nastavlja od
32                prve naredbe nakon petlje. */
33             break;
34
35         /* Ako je makar 1 broj različit od 0 promenljiva u će biti
36            postavljena na 1. */
37         u = 1;
38
39         /* Ako je unet negativan broj, taj broj se ne množi sa ukupnim
40            proizvodom p; zato se nastavlja dalje. */
41         if (x < 0)
42
43             /* Naredba continue prekida trenutnu iteraciju petlje tako
44                što preskace sve naredbe koje nakon njega slede.
45                Izvršavanje se nastavlja od provere uslova petlje. */
```

```

45     continue;

47     /* Ako je makar jedan broj pozitivan, promenljiva
        unesen_pozitivan se postavlja na 1. */
49     unesen_pozitivan = 1;
        p = p * x;
51 }

53 if (u == 0)
    printf("Nisu uneseni brojevi.\n");
55 else if (unesen_pozitivan == 0)
    printf("Nisu uneseni pozitivni brojevi. \n");
57 else
    printf("Proizvod pozitivnih unetih brojevi je %d.\n", p);
59 return 0;
61 }

```

Rešenje 2.3.17

```

1  #include <stdio.h>
    #include <stdlib.h>
3
5  int main()
6  {
7      int n, cifra;
        int indikator = 0;

9      /* Ucitavamo broj. */
        printf("Unesite broj: ");
11     scanf("%d", &n);

13     if (n < 0)
        n = abs(n);

15     /* Sve dok imamo cifara u zapisu broja. */
17     while (n > 0) {

19         /* Izdvajamo poslednju cifru broja. */
            cifra = n % 10;

21         /* Proveravamo da li je bas ona jednaka broju 5 */
23         if (cifra == 5) {
            /* Ako jeste postavljamo indikator na vrednost 1 tako da
                znamo da smo pronasli peticu i prekidamo sa izvršavanjem
                petlje. */
25             indikator = 1;
                break;
27         }
29         /* Ako izdvojena cifra nije jednaka broju 5, broj delimo sa 10
            * kako bi mogli da izdvojimo i preostale cifre broja na isti
31

```

```

    * nacin.
33    */
    n = n / 10;
35 }

37 /* Ispisujemo rezultat */
    if (indikator == 0) {
39         printf("Cifra 5 se ne nalazi u zapisu!\n");
    } else {
41         printf("Cifra 5 se nalazi u zapisu!\n");
    }
43
45     return 0;
}
```

Rešenje 2.3.18

```

1  #include <stdio.h>

3  int main()
4  {
5      int x;
6      int broj_brojeva;
7      int suma;

9      broj_brojeva = 0;
10     suma = 0;

11

12     printf("Unesite brojeve: ");

13

14     while (1) {
15         /* Ucitavanje broja. */
16         scanf("%d", &x);

17

18         /* Ako je unesena 0, prekida se petlja. */
19         if (x == 0)
20             break;

21

22         /* Procitani broj dodaje se na sumu. */
23         suma += x;

24

25         /* I uvecava se broj ucitanih brojeva. */
26         broj_brojeva++;
27     }

28

29     if (broj_brojeva == 0)
30         printf("Nisu uneseni brojevi.\n");
31     else
32         /* Prilikom deljenja celih brojeva kao rezultat se dobija ceo
33         broj. Kako je aritmeticka sredina realan broj, potrebno je
         izvrstiti konverziju prilikom deljenja da bi se dobio
```

```
35     ispravan rezultat. */
36     printf("Aritmeticka sredina: %.4f\n",
37           (double) suma / broj_brojeva);
38
39     return 0;
40 }
```

Rešenje 2.3.19

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      float cena;
6      int broj_artikla;
7      float suma;
8
9      broj_artikla = 0;
10     suma = 0;
11
12     printf("Unesite cene: ");
13
14     while (1) {
15         scanf("%f", &cena);
16
17         if (cena == 0)
18             break;
19
20         if (cena < 0) {
21             printf("Cena ne moze biti negativna.\n");
22             return -1;
23         }
24
25         suma += cena;
26
27         /* I uvecava se broj ucitanih brojeva. */
28         broj_artikla++;
29     }
30
31     if (broj_artikla == 0)
32         printf("Nisu unesene cene.\n");
33     else
34         printf("Aritmeticka sredina: %.4f\n", suma / broj_brojeva);
35
36     return 0;
37 }
```

Rešenje 2.3.20

```
1 #include <stdio.h>
3 int main()
4 {
5     int n;
6     /* Ucitavaju se dva broja, broj i sledbenik, i proverava se da li
7        su razlicitog znaka. */
8     double broj, sledbenik;
9     /* Brojac. */
10    int i;
11    int broj_promena = 0;
13    printf("Unesite broj n ");
14    scanf("%d", &n);
16
17    if (n < 0) {
18        printf("Neispravan unos.\n");
19        return -1;
20    }
22    /* Prvo se proveara da li uopste ima unosa, i ako unosa nema,
23       ispisuje se odgovarajuca poruka i izlazi iz programa. */
24    if (n == 0) {
25        printf("Broj promena je 0.\n");
26        return 0;
27    }
29    printf("Unesite brojeve: ");
30    /* Pre petlje ucitava se jedan broj, a u petlji se ucitava njegov
31       sledbenik i proverava se da li su razlicitog znaka. */
32    scanf("%lf", &broj);
34
35    /* Kako je vec jedan broj unesen, brojac se postavlja na 1, a ne
36       na 0. */
37    for (i = 1; i < n; i++) {
38        /* Ucitava se sledbenik. */
39        scanf("%lf", &sledbenik);
41
42        /* Ako su razlicitog znaka proizvod je manji od 0. */
43        if (sledbenik * broj < 0)
44            broj_promena++;
45        /* Problem je ako je proizvod jednak 0. Tada mora proveriti da li
46           je jedan od brojeva negativan jer tada postoji promena
47           znaka. */
48        else if (sledbenik * broj == 0 && (sledbenik < 0 || broj < 0))
49            broj_promena++;
51
52        /* Tekuci sledbenik postaje tekuci broj, a u sledecoj iteraciji
53           petlje se ucitava sledeci sledbenik. */
54        broj = sledbenik;
55    }
```



```
53 printf("Broj promena je %d.\n", broj_promena);
55 return 0;
}
```

Rešenje 2.3.21

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      /* Broj artikala. */
6      int n;
7      /* Brojac. */
8      int i;
9      /* Cena trenutno unetnog artikla. */
10     float cena;
11     /* Minimalna cena. */
12     float min_cena;
13
14     printf("Unesite broj artikala:");
15     scanf("%d", &n);
16
17     if (n <= 0) {
18         printf("Neispravan unos\n");
19         return -1;
20     }
21
22     /* Prva cena se unosi iznad petlje kako bi bio njegova vrednost
23        bila dodeljena promenljivoj min_cena. Neophodno je da
24        promenljiva min bude inicijalizovana pre ulaska u petlju da bi
25        uslov x<min mogao da bude ispitan u prvoj iteraciji. */
26     printf("Unesite cenu artikala:");
27     scanf("%f", &cena);
28     /* Proveravamo da li je cena isprano uneta vrednost. */
29     if (cena <= 0) {
30         printf("Cena ne moze biti negativna.\n");
31         return -1;
32     }
33
34     min_cena = cena;
35     i = 0;
36     while (i < n - 1) {
37         scanf("%f", &cena);
38
39         if (cena <= 0) {
40             printf("Cena ne moze biti negativna.\n");
41             return -1;
42         }
43     }
```

2 Kontrola toka

```
/* Provera da li je uneta cena manja od tekuće minimalne cene. */
45 if (cena < min_cena)
    min_cena = cena;
47 i++;
}
49
printf("Minimalna cena je: %f\n", min_cena);
51
return 0;
53 }
```

Rešenje 2.3.22

```
1 #include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
3
int main()
5 {
    int n;
    7 int x, x_desetica;
    int max_desetica, broj;
    9 int i;

    11 printf("Unesite broj n: ");
    scanf("%d", &n);

    13
    if (n < 0) {
        15 printf("Neispravan unos.\n");
        return -1;
    }
    17

    19 if (n == 0) {
        printf("Nisu uneseni brojevi.\n");
        21 return 0;
    }
    23

    /* Maksimalna cifra desetice se postavlja na 0 jer 0 je
    25 svakako najmanja cifra pa je početna vrednost neutralna tj. ne
    moze da utice na izracunavanje maksimuma. Ipak, treba biti
    27 pazljiv jer nije uvek zgodno pretpostaviti da je maksimalna
    vrednost 0. Na primer, ako je zadatak naci maksimum celih
    29 brojeva, a korisnik unese -32 -7 i -22, maksimalni je broj -7,
    sto je manje od 0. */
    31 max_desetica = 0;

    33 printf("Unesite brojeve: ");
    for (i = 0; i < n; i++) {
        35 scanf("%d", &x);

        37 /* Izdvajanje cifre desetice procitanog broja. */
        x_desetica = (abs(x) / 10) % 10;
```

```

39      /* Proverava da li je izdvojena cifra veca od trenutne
41         maksimalne cifre desetice. */
42      if (x_desetica > max_desetica) {
43          /* Ako jeste vece, pamti se nova najveca cifra, kao i broj u
44             kom se pojavila. */
45          max_desetica = x_desetica;
46          broj = x;
47      }
48  }
49
50  printf("Broj sa najvecom cifrom desetice je %d\n", broj);
51
52  return 0;
53 }

```

Rešenje 2.3.23

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  int main()
5  {
6
7      int n;
8      int x, x_kopija, br_cifara;
9      int max_br_cifara, broj;
10     int i;
11
12     printf("Unesite broj n: ");
13     scanf("%d", &n);
14
15     if (n < 0) {
16         printf("Neispravan unos.\n");
17         return -1;
18     }
19
20     if (n == 0) {
21         printf("Nisu uneseni brojevi.\n");
22         return 0;
23     }
24
25     /* Maksimalan broj cifara se postavlja na 0, svaki broj ima vise
26        od 0 cifara pa je ova vrednost neutralna. */
27     max_br_cifara = 0;
28
29     printf("Unesite n brojeva: ");
30     for (i = 0; i < n; i++) {
31         scanf("%d", &x);
32
33         /* Odredjivanje broja cifara unetog broja x. */

```

```

    x_kopija = abs(x);
35    br_cifara = 0;
    while (x_kopija != 0) {
37        x_kopija = x_kopija / 10;
        br_cifara++;
39    }

41    /* Ako je broj cifara unetog broja veci od maksimalnog */
    if (br_cifara > max_br_cifara) {
43        /* Cuvamo ga */
        max_br_cifara = br_cifara;
45        /* I zbog ispisa rezultata, cuvamo i originalni broj */
        /* Zbog ovoga smo morali i da racunamo broj cifara nad
47            kopijom broja x kako ne bismo promenili njegovu vrednost */
        broj = x;
49    }
    }

51    printf("Najvise cifara ima broj %d\n", broj);
53
55    return 0;
}
```

Rešenje 2.3.24

```

#include <stdio.h>
2  #include <math.h>

4  int main()
{
6
    int n;
8    int x, x_kopija;
    int broj;
10    int vodeca_cifra, max_vodeca_cifra;
    int i;
12

    /* Citamo vrednost sa ulaza */
14    printf("Unesite broj n: ");
    scanf("%d", &n);
16

    /* Postavljamo maksimalnu vodecu cifru na 0 - cifre broja su vece
18        ili jednake od 0 pa je ova vrednost neutralna */
    max_vodeca_cifra = 0;
20

    /* Ucitavamo broj po broj */
22    printf("Unesite n brojeva: ");
    for (i = 0; i < n; i++) {
24        scanf("%d", &x);

26        /* Odredjujemo vodecu cifru broja */
    }
```

```

x_kopija = abs(x);
28 while (x_kopija > 10) {
    x_kopija = x_kopija / 10;
30 }
vodeca_cifra = x_kopija;

32
/* Ako je izdvojena cifra veca od maksimalne vodece cifre */
34 if (vodeca_cifra > max_vodeca_cifra) {
    /* Cuvamo je */
36 max_vodeca_cifra = vodeca_cifra;
    /* I zbog ispisa, cuvamo i broj u kojem se ona pojavljuje */
38 /* Zbog ovoga smo morali i da racunamo vodecu cifru nad
    kopijom broja x kako ne bismo promenili njegovu vrednost */
40 broj = x;
    }
42 }

44 /* Ispisujemo rezultat */
printf("%d\n", broj);
46
48 return 0;
}

```

Rešenje 2.3.25

```

1 #include <stdio.h>

3 int main()
{
5     int x;
    int min, max;

7     printf("Unesite brojeve: ");

9
    /* Prvi broj se ucitava izvan petlje zbog inicijalizacije
11     maksimuma i minimuma. */
    scanf("%d", &x);
13     max = x;
    min = x;

15
    /* Sve dok se ne unese 0, ucitavaju se brojevi u petlji. */
17 while (x != 0) {

19     /* Provera da li je procitani broj veci od aktuelnog maksimuma.
    */
21     if (x > max)
        max = x;
23     /* Provera da li je procitani broj manji od aktuelnog minimuma.
    */
25     if (x < min)

```

```
        min = x;
27
        /* Ucitavanje narednog broja. */
29        scanf("%d", &x);
    }
31
    printf("Razlika: %d\n", max - min);
33
    return 0;
35 }
```

Rešenje 2.3.26

```
1  #include <stdio.h>
   #include <stdlib.h>
3
   int main()
5   {
       int n;
       int d;
7       /* Uzastopni brojevi za koje se racuna rastojanje. */
       int x, y;
       int broj_parova;
11      int i;

13
       printf("Unesite brojeve n i d: ");
15      scanf("%d %d", &n, &d);

17      if (n < 0 || d < 0) {
           printf("Neispravan unos.\n");
19         return -1;
       }

21
       broj_parova = 0;

23
       printf("Unesite n brojeva: ");

25
       /* Prvi broj se ucitava pre petlje. */
27      scanf("%d", &x);

29      for (i = 1; i < n; i++) {
           scanf("%d", &y);

31
           /* Provera da li su brojevi na rastojanju d. */
33           if (abs(y - x) == d)
               broj_parova++;

35
           /* Broj iz tekuce iteracije se cuva kako bi mogao da se
37              upotrebljava u narednoj iteraciji. */
           x = y;
       }
```

```
39     }  
41     printf("Broj parova: %d\n", broj_parova);  
43     return 0;  
}
```

Rešenje 2.3.27

```
1  #include <stdio.h>  
3  int main()  
{  
5     int x;  
    /* Tezina trenutne pozicije u broju. Moze biti 1, 10, 100, 1000  
7     itd. */  
    int pozicija;  
9     /* Trenutna izdvojena cifra iz broja x. */  
    int cifra;  
11    /* Broj dobijen nakon transformacije. */  
    unsigned int y;  
13  
    printf("Unesite broj: ");  
15    scanf("%d", &x);  
17  
    if (x <= 0) {  
19        printf("Nekorektan unos.\n");  
        return -1;  
21    }  
23    /* Posto pocinjemo sa izdvajanjem cifara od cifre jedinica,  
        postavlja se tezinu (stepen) pozicije na 1. */  
25    pozicija = 1;  
    y = 0;  
27  
    /* Provera da li ima cifara u zapisu broja. */  
29    while (x > 0) {  
31        /* Izdvaja se poslednja cifra iz zapisa. */  
        cifra = x % 10;  
33  
        /* Provera da li je cifra parna. */  
35        if (cifra % 2 == 0) {  
            /* I ako jeste, uvecava se. */  
37            cifra++;  
39        }  
41  
        /* Novi broj se formira tako sto se izdvojena cifra pomnozi  
            odgovarajucom tezinom (stepenom) pozicije. */
```

2 Kontrola toka

```
43     y += cifra * pozicija;

45     /* Priprema se broj za izdvajanje naredne cifre, uklanja se
       poslednja cifra broja. */
47     x /= 10;

49     /* Uvecava se tezinu (stepen) pozicije. */
       pozicija *= 10;
51 }

53 /* Ispisuje se izracunatu vrednost. */
       printf("%d\n", y);
55
57     return 0;
}
```

Rešenje 2.3.28

```
1  #include <stdio.h>
   #include <math.h>
3  #include <stdlib.h>

5  int main()
   {
7     int x;
       /* Tezina trenutne pozicije u broju. Moze biti 1, 10, 100, 1000
          itd. */
9     int stepen_deset;
       /* Trenutna izdvojena cifra iz broja x. */
11    int cifra;
       /* Redni broj cifre koja se trenutno obradjuje, gledano s desna
          na levo. */
13    int rbr;
       /* Broj dobijen nakon transformacije. */
15    int y;
       /* Promenljiva znak cuva znak unesenog broja. Moze biti -1 za
          negativnu vrednost ili 1 za pozitivnu vrednost. */
17    int znak = 1;

21    /* Ucitavanje broja. */
23    printf("Unesite broj: ");
       scanf("%d", &x);

25
       if (x <= 0) {
27         x = abs(x);
         znak = -1;
29     }
       /* Postavlja se vrednost stepena na 0 - to znaci da se prvo mnozi
          sa 10^0=1. */
31     stepen_deset = 0;

33 }
```



```

35  /* Postavlja se vrednost broja koji se formira na 0. */
    y = 0;
37  /* Postavlja se redni broj pozicije na 0. */
    rbr = 0;

39  /* Provera da li ima cifara u zapisu broja. */
    while (x > 0) {
41
43      /* Izdvajanje cifre. */
        cifra = x % 10;

45      /* Proverava se da li je pozicija izdvojene cifre parna - cifre
        na parnim pozicijama se zadržavaju. */
47      if (rbr % 2 == 0) {
        /* Ako jeste parna izdvojena cifra se dodaje novom broju.
        Neophodno je izvršiti promenu tipova, jer je double
        povratni tip funkcije pow. */
49        y += cifra * ((int) pow(10, stepen_deset));
51
53        /* Uvecava se stepen zbog naredne cifre. */
            stepen_deset++;
55    }

57    /* Azurira se redni broj cifre. */
        rbr++;
59    /* I priprema se broj za naredno izdvajanje. */
        x /= 10;
61    }

63    y = znak * y;

65    /* Ispisuje se rezultat. */
        printf("%d\n", y);
67
69    return 0;
}

```

Rešenje 2.3.29

```

1  #include <stdio.h>

3  int main()
{
5      int n, novo_n;
      int stepen;
7      int cifra_levo, cifra_sredina, cifra_desno;

9      /* Ucitavanje broja. */
      printf("Unesite broj: ");
11     scanf("%d", &n);
}

```

2 Kontrola toka

```
13  if (n <= 0) {
14      printf("Neispravan unos.\n");
15      return -1;
16  }
17
18  /* Stepen broja 10 sa kojim se mnoze cifre izdvojenog broja. */
19  stepen = 1;
20
21  /* Nova vrednost broja. */
22  novo_n = 0;
23
24  /* Provera da li u zapisu broja postoje barem tri cifre. */
25  while (n > 99) {
26      /* Izdvaja se srednja cifra, cifra desno od nje i cifra levo od
27         nje: npr. za trojku 583 8 je srednja cifra, 3 je cifra
28         desno, a 5 cifra levo. */
29      cifra_desno = n % 10;
30      cifra_sredina = (n / 10) % 10;
31      cifra_levo = (n / 100) % 10;
32
33      /* U novi broj se smesta desna cifra. */
34      novo_n += cifra_desno * stepen;
35
36      /* Azurira se vrednost stepena. */
37      stepen = stepen * 10;
38
39      /* Provera da li je srednja cifra jednaka zbiru leve i desne
40         cifre. */
41      if (cifra_levo + cifra_desno == cifra_sredina) {
42
43          /* Treba izbaciti srednju cifru, pa broj n se azurira tako
44             sto se podeli sa 100. */
45          n = n / 100;
46      } else {
47
48          /* Inace, zadrzava se srednja cifra i odbacuje se samo
49             poslednja. */
50          n = n / 10;
51      }
52  }
53
54  /* Na novi broj se dodaje preostali dvocifreni ili jednocifreni
55     broj. */
56  novo_n = n * stepen + novo_n;
57
58  /* Ispisivanje rezultata. */
59  printf("%d\n", novo_n);
60
61  return 0;
62
63 }
```

Rešenje 2.3.30

```
1  #include <stdio.h>
   #include <math.h>
3
   int main()
5  {
       int x;
       int broj_cifara;
       int min_stepen, max_stepen;
       int pom;
       int leva_cifra, desna_cifra;
11      int indikator;

13      printf("Unesite broj: ");
       scanf("%d", &x);

15      /* Ako je korisnik uneo negativan broj, analizira se njegova
17         apsolutna vrednost. */
       if (x < 0)
19         x = -x;

21      /* Odredjuje se broj cifara u zapisu broja x da bi moglo da se
         izdvajaju istovremeno cifre i sa leve i sa desne strane. */
23      broj_cifara = 0;
       pom = x;
25      while (pom > 0) {
           pom /= 10;
           broj_cifara++;
27      }

29      /* Odredjuje se stepen koji stoji uz krajnju levu cifru broja. */
31      max_stepen = (int) pow(10, broj_cifara - 1);

33      /* Indikator je promenljiva koja ukazuje da li je broj palindrom
         ili ne. */
35      indikator = 1;
       while (x != 0 && indikator == 1) {
37         /* Izdvaja se leva cifra. */
           leva_cifra = x / max_stepen;
39         /* Izdvaja se desna cifra. */
           desna_cifra = x % 10;
41         /* Ako su cifre razlicite, odmah se moze zakljuciti da broj
           nije palindrom i prekida se izvršavanje petlje. */
43         if (leva_cifra != desna_cifra) {
             indikator = 0;
             break;
45         }
47         /* Formira se nova vrednost broja x tako sto se odbacuje
           krajnja leva i krajnja desna cifra. */
49         x = (x % max_stepen - x % 10) / 10;
           /* Koriguje se maksimalan stepen tako dobijenog broja - deli se
```

```
51     sa 100 jer su odbacene 2 cifre. */
    max_stepen = max_stepen / 100;
53 }

55 /* Ispisuje se rezultat. */
    if (indikator == 1)
57         printf("Broj je palindrom!\n");
    else
59         printf("Broj nije palindrom!\n");

61     return 0;
}
```

Rešenje 2.3.31

```
1  #include <stdio.h>

3  int main()
{
5      /* Pamtimozastopna dva Fibonacijeva broja i na osnovu njih
        racunamo sledeci. */
7      /* Promenljive prvi i drugi su brojevi koje pamtimo i na osnovu
        njih racunamo treci. */
9      /* Na osnovu teksta zadatka, promenljive prvi i drugi postavljamo
        na 1. */
11     int prvi = 1;
        int drugi = 1;
13     int treci;
        /* Promenljiva pozicija je podatak koji učitavamo i odnosi se na
15         poziciju u Fibonacijevom nizu za koju treba izracunati
        vrednost. */
17     int pozicija;
        /* Promenljiva i oznacava do koje pozicije smo izracunali
19         vrednosti. Kako imamo prve dve vrednosti, ovu promenljivo
        postavljamo na 2. */
21     int i = 2;

23     printf("Unesite poziciju u Fibonacijevom nizu: ");
        scanf("%d", &pozicija);

25     /* Pozicija ne moze biti 0 i ne moze biti negativan broj. */
27     if (pozicija < 1) {
        printf
29         ("Neispravan unos. Pozicija u Fibonacijevom nizu mora biti
        pozitivan broj koji nije 0!\n");
        return -1;
31     }

33     while (i < pozicija) {
        /* Na osnovu dva zastopna racunamo treci. */
35         treci = prvi + drugi;
```

```

37      /* Potom razmenjujemo vrednosti. Uzastopna dva koja pamtimo
      postaju sledeca uzastopna dva broja Fibonacijevog niza. */
39      prvi = drugi;
      drugi = treci;

41      /* Prelazimo na racunanje sledeceg broja na sledecoj poziciji. */
43      i++;
  }

45      printf("Trazeni broj je: %d\n", drugi);
47
49      return 0;
  }

```

Rešenje 2.3.32

```

#include<stdio.h>

2
int main()
4 {
    int a0;
    int an, an1;
    printf("Unesi pocetni clan niza brojeva:");
    scanf("%d", &a0);
    if (a0 <= 0) {
10         printf("Nekorektan unos. Broj mora biti pozitivan.\n");
        return -1;
12     }
    printf("%d\n", a0);
    an = a0;
14     while (an != 1) {
        if (an % 2) {
16             /* Ukoliko je vrednost izraza an%2 razlicita od nule, izraz
             se tumaci kao tacan i izvrsavaju se naredbe iz if grane. */
            an1 = (3 * an + 1) / 2;
20         } else {
            /* U suprotnom, ukoliko je vrednost izraza an%2 jednaka nuli,
            izraz se tumaci kao netacan i izvrsavaju se naredbe iz
            else grane. */
22             an1 = an / 2;
24         }
        printf("%d\n", an1);
        an = an1;
26     }
28     return 0;
30 }

```

Rešenje 2.3.33

```
1 #include <stdio.h>
  #include <math.h>
3
4 int main()
5 {
6     int format;
7     /* Pomocna promenljiva koja služi kao brojac u petlji. */
8     int i;
9     /* Trenutne vrednosti za sirinu i visinu i pomocna promenljiva za
10        promene u petlji. */
11     double sirina, duzina, nova_duzina;
12     unsigned int konacna_sirina, konacna_duzina;
13
14     printf("Uneti format papira: ");
15     scanf("%d", &format);
16
17     if (format <= 0) {
18         printf("Neispravan unos.\n");
19         return -1;
20     }
21
22     /* duzina/sirina = 1 : sqrt(2) duzina*sirina = 1000x1000mm^2 Na
23        osnovu ovih odnosa dobijamo pocetnu vrednost za sirinu i
24        duzinu, odnosno vrednosti za papir A0. */
25     duzina = sqrt(1000 * 1000 / sqrt(2));
26     sirina = sqrt(2) * duzina;
27
28     /* Kako vec imamo odredjenu sirinu i duzinu za papir A0, petlju
29        krecemo od izracunavanja za papir A1, pa brojac i postavljamo
30        na 1. */
31     for (i = 1; i <= format; i++) {
32         nova_duzina = sirina / 2;
33         sirina = duzina;
34         duzina = nova_duzina;
35     }
36
37     /* Duzina i sirina celi brojevi. */
38     konacna_sirina = (unsigned int) sirina;
39     konacna_duzina = (unsigned int) duzina;
40
41     printf("%u %u\n", konacna_duzina, konacna_sirina);
42
43     return 0;
44 }
```

Rešenje 2.3.34

```
1 #include <stdio.h>
2
3 int main()
```

```

5  {
6      char c;

7      /* Funkcija getchar ucitava jedan karakter. Naredbom dodele
8         (c=getchar()) promenljivoj c bice dodeljena vrednost ascii
9         koda unetog karaktera. Obratiti posebnu paznju na zagrade. */

11     while ((c = getchar()) != '.') {
12         if (c >= 'A' && c <= 'Z')
13             /* Razlika izmedju ascii koda svakog malog i odgovarajuceg
14                velikog slova je konstanta koja se moze sracunati izrazom
15                'a'-'A' (i iznosi 32). */
16             putchar(c + 'a' - 'A');
17         else if (c >= 'a' && c <= 'z')
18             putchar(c - 'a' + 'A');
19         else
20             putchar(c);
21     }

23     return 0;
24 }

```

Rešenje 2.3.35

```

1  #include <stdio.h>

2

3  int main()
4  {
5      char c;

6

7      /* Inicijalizacija brojaca na 0. */
8      int br_v = 0;
9      int br_m = 0;
10     int br_c = 0;
11     int br_b = 0;
12     int br_k = 0;
13     int suma = 0;

14

15     /* Petlja se zavrsava kada korisnik ne unese karakter, vec zada
16        konstantu EOF . Ova konstanta se zadaje kombinacijom tastera
17        CTRL+D. U tom slucaju, getchar() vraca -1. */
18     while ((c = getchar()) != EOF) {
19         if (c >= 'A' && c <= 'Z')
20             br_v++;
21         else if (c >= 'a' && c <= 'z')
22             br_m++;
23         else if (c >= '0' && c <= '9') {
24             br_c++;
25             /* Kada od promenljive tipa char oduzimamo karakter (ili neku
26                drugu promenljivu tipa char), zapravo se vrsi oduzimanje
27                njihovih ascii vrednosti i dobija se broj. */

```

2 Kontrola toka

```
28     suma = suma + c - '0';
    } else if (c == '\t' || c == '\n' || c == ' ')
30         br_b++;

32     br_k++;
    }

34     printf("velika: %d, mala: %d, cifre: %d, beline: %d \n", br_v,
36           br_m, br_c, br_b);
    printf("suma cifara: %d\n", suma);

38     return 0;
40 }
```

Rešenje 2.3.36

```
#include <stdio.h>

2
int main()
4 {
    /* Promenljiva i je brojac. */
6     int n, i;
    /* Brojaci za svaki od samoglasnika. */
8     int broj_a = 0, broj_e = 0, broj_i = 0, broj_o = 0, broj_u = 0;
    /* Promenljiva c je tekuci ucitani karakter. */
10    char c, belina;

12    printf("Unesite broj n: ");
    scanf("%d", &n);

14
16    if (n < 0) {
        printf("Neispravan unos.\n");
        return -1;
18    }

20    for (i = 0; i < n; i++) {
        /* Prvo se cita belina koja se nalazi nakon prethodnog unosa,
22         pa tek posle procitane beline se cita uneseni karakter. */
        scanf("%c%c", &belina, &c);

24
        /* Provera da li je ucitani karakter samoglasnik. */
26        switch (c) {
            case 'a':
28            case 'A':
                broj_a++;
30                break;
            case 'e':
32            case 'E':
                broj_e++;
34                break;
            case 'i':
```



```

36     case 'I':
37         broj_i++;
38         break;
39     case 'O':
40     case '0':
41         broj_o++;
42         break;
43     case 'u':
44     case 'U':
45         broj_u++;
46         break;
47     }
48 }

50 printf("samoglasnik a: %d\n", broj_a);
51 printf("samoglasnik e: %d\n", broj_e);
52 printf("samoglasnik i: %d\n", broj_i);
53 printf("samoglasnik o: %d\n", broj_o);
54 printf("samoglasnik u: %d\n", broj_u);

56 return 0;
57 }

```

Rešenje 2.3.37

```

1  /* Sa standardnog ulaza se unosi ceo broj n, a zatim i n karaktera.
2     Napisati program koji proverava da li se od unetih karaktera
3     moze napisati rec Zima. */

5  #include <stdio.h>
6  #include <math.h>

7
8  int main()
9  {
10     int n;
11     int broj_Z, broj_i, broj_m, broj_a;
12     char novi_red, c;
13     int i;

14
15     broj_Z = 0;
16     broj_i = 0;
17     broj_m = 0;
18     broj_a = 0;
19
20     printf("Unesite broj: ");
21     scanf("%d", &n);

22
23     /* Ucitavanje karakter po karakter. */
24     for (i = 0; i < n; i++) {
25         printf("Unestite %d. karakter: ", i + 1);
26         /* Prvo se cita belina koja se nalazi nakon prethodnog unosa,

```

```
27     pa tek posle procitane beline se cita uneseni karakter. */
    scanf("%c%c", &novi_red, &c);
29
    /* Analiziramo karakter */
31    switch (c) {
        case 'Z':
33        broj_Z++;
            break;
35        case 'i':
            broj_i++;
37        break;
        case 'm':
39        broj_m++;
            break;
41        case 'a':
            broj_a++;
43        break;
    }
45 }

47 /* Ako u unosu ima barem jedno veliko slovo z i barem po jedno
    malo slovo i, m i a, rec se moze napisati. A u suprotnom ne
49 moze. */
    if (broj_Z && broj_i && broj_m && broj_a) {
51        printf("Moze se napisati rec Zima.\n");
    } else {
53        printf("Ne moze se napisati rec Zima.\n");
    }
55
    return 0;
57 }
```

Rešenje 2.3.38

```
1  #include <stdio.h>
    int main()
3  {
        int n;
5     /* Brojac. */
        int i;
7     /* Promenljiva u kojoj se cuva suma kubova. */
        int s;
9
        printf("Unesite pozitivan ceo broj:");
11     scanf("%d", &n);
        if (n < 0) {
13         printf("Neispravan unos.\n");
            return -1;
15     }

17     for (s = 0, i = 1; i <= n; i++)
```

```
19     s += i * i * i;  
21     printf("Suma kubova od 1 do %d: %d\n", n, s);  
23     return 0;  
}
```

Rešenje 2.3.39

```
#include <stdio.h>  
2  
int main()  
4 {  
    int n;  
6    /* Brojac. */  
    int i;  
8    /* Promenljiva u kojoj se cuva suma kubova. */  
    int s;  
  
    printf("Unesite pozitivan ceo broj:");  
12    scanf("%d", &n);  
  
14    if (n < 0) {  
        printf("Neispravan unos.\n");  
16        return -1;  
    }  
  
18    i = 1;  
20    s = 0;  
  
22    for (i = 1; i <= n; i++) {  
        s += i * i * i;  
24        printf("i=%d, s=%d\n", i, s);  
    }  
  
26    return 0;  
28 }
```

Rešenje 2.3.40

```
1 #include <stdio.h>  
  
3 int main()  
{  
5     int n, i;  
     float x, S, stepen;  
  
7     printf("Unesite redom brojeve x i n: ");  
9     scanf("%f %d", &x, &n);
```

```
11  if (n < 0) {
12      printf("Neispravan unos.\n");
13      return -1;
14  }
15
16  /* Inicijalizacija sume. */
17  S = 0;
18
19  /* Stepen promenljiva ce sadrzati vrednosti stepena x^n. Pocetna
20     vrednost joj je 1 jer je x^0 = 1. */
21  stepen = 1;
22
23  for (i = 1; i <= n; i++) {
24      stepen = stepen * x;
25      S = S + i * stepen;
26  }
27
28  printf("S=%f\n", S);
29
30  return 0;
31 }
```

Rešenje 2.3.41

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      unsigned n, i;
6      float x, S, stepen;
7
8      printf("Unesite redom brojeve x i n: ");
9      scanf("%f %u", &x, &n);
10
11     S = 1;
12     stepen = 1;
13     for (i = 1; i <= n; i++) {
14         stepen = stepen * x;
15         S = S + 1 / stepen;
16     }
17
18     printf("S=%f\n", S);
19
20     return 0;
21 }
```

Rešenje 2.3.42

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <math.h>
3
4 int main()
5 {
6     /* Promenljiva i je brojac, promenljiva S cuva izracunatu sumu, a
7        promenljiva clan je tekuci clan niza. */
8     int i;
9     float S;
10    float x, eps;
11    float clan;
12
13    printf("Unesite x: ");
14    scanf("%f", &x);
15
16    printf("Unesite tacnost eps: ");
17    scanf("%f", &eps);
18
19    S = 0;
20    /* Prvi clan sume je 1. */
21    clan = 1;
22    i = 1;
23    while (clan > eps) {
24        S = S + clan;
25        clan = clan * x / i;
26        i++;
27    }
28
29    printf("S=%f\n", S);
30
31    return 0;
32 }
```

Rešenje 2.3.43

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <math.h>
3
4 int main()
5 {
6     /* Promenljiva i je brojac, promenljiva S cuva izracunatu sumu,
7        promenljiva znak moze bito 1 ili -1 i odredjuje znak trenutnog
8        clana sume, a promenljiva clan je tekuci clan niza. */
9     int i, znak;
10    float S;
11    float x, eps, clan;
12
13    printf("Unesite x: ");
14    scanf("%f", &x);
```

2 Kontrola toka

```
16  printf("Unesite tacnost eps: ");
    scanf("%f", &eps);
18
20  S = 0;
    clan = 1;
22  i = 1;
    znak = -1;
24
    /* Kako clanovi sume mogu biti negativni, potrebno je posmatrati
26     apsolutnu vrednost clana. */
    while (fabs(clan) > eps) {
28         S = S + clan;

        /* Promena znaka. */
        clan = clan * x / i;
32         clan *= znak;

34         i++;
    }
36
    printf("S=%f\n", S);
38
    return 0;
40 }
```

Rešenje 2.3.44

```
1  #include <stdio.h>
    #include <math.h>
3
    int main()
5  {
        int n, i;
        double x;
        double stepen = 1;
        double proizvod = 1;
11
        printf("Unesite redom brojeve x i n: ");
        scanf("%lf %d", &x, &n);
13
        if (n <= 0) {
15             printf("Neispravan unos.\n");
            return -1;
17         }

        for (i = 0; i < n; i++) {
19             stepen *= x;
            proizvod *= 1 + cos(stepen);
21         }
23 }
```

```
    printf("Proizvod = %lf\n", proizvod);
25
    return 0;
27 }
```

Rešenje 2.3.45

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      int n, i;
6      double Razlomak;
7
8      printf("Unesite prirodan broj: ");
9      scanf("%d", &n);
10
11     if (n <= 0) {
12         printf("Neispravan unos.\n");
13         return -1;
14     }
15
16     Razlomak = n;
17
18     /* Razlomak se izracunava "od nazad", odnosno, krece se od
19        najnižeg razlomka 1/n i od njega se nadalje formira sledeci,
20        "visi" razlomak itd. Završava se kada se stigne do koraka 0 +
21        1/R. */
22     for (i = n - 1; i >= 0; i--)
23         Razlomak = i + 1 / Razlomak;
24
25     printf("Razlomak = %lf\n", Razlomak);
26
27     return 0;
28 }
```

Rešenje 2.3.46

```
1  #include <stdio.h>
3  int main () {
4      /* Promenljiva i je brojac , promenljiva S cuva izracunatu sumu ,
5         promenljiva znak moze biti 1 ili -1 i odredjuje znak trenutnog
6         clana sume , a promenljiva clan je tekuci clan niza. */
7
8      int i, znak , n;
9      float S;
10     float x, clan;
11     printf(" Unesite x i n: ");
```

```
scanf("%f%d", &x, &n);

13
if (n <= 0) {
15     printf(" Neispravan unos .\n");
    return -1;
17 }

19 S = 1;
    clan = 1;
21 i = 1;
    znak = -1;
23
    /* Kako clanovi sume mogu biti negativni , potrebno je posmatrati
25     apsolutnu vrednost clana. */
    while (i <= 2 * n - 1) {
27
        /* Promena znaka. */
29         /* Svaki clan suma se od prethodnog clana razlikuje za
            x^2/(i*(i+1)). */
31         clan = clan * x * x / (i * (i + 1));
        clan *= znak;
33
        S = S + clan;
35
        i += 2;
37     }

39     printf("S=%f\n", S);

41     return 0;
}
```

Rešenje 2.3.47

```
1 #include <stdio.h>

3 int main()
{
5     int n, i;
    /* Promenljiva clan je deo proizvoda i predstavlja 1/i!. */
7     double clan;
    double S = 1;
9
    printf("Unesite prirodan broj: ");
11    scanf("%d", &n);

13    if (n <= 1) {
        printf("Neispravan unos.\n");
15        return -1;
    }
17 }
```



```

    clan = 1;
19  for (i = 2; i <= n; i++) {
        clan = clan / i;
21      S *= 1 + clan;
    }
23
    printf("S = %lf\n", S);
25
    return 0;
27 }

```

Rešenje 2.3.48

```

1  #include <stdio.h>

3  int main()
4  {
5      int n, i, znak = -1;
        /* Promenljiva clan je deo proizvoda i predstavlja 1*3*5*...*i. */
7      long int clan;
        long int S = 0;

9      printf("Unesite prirodan broj: ");
11     scanf("%d", &n);

13     if (n < 5 || n % 2 == 0) {
        printf("Neispravan unos.\n");
15         return -1;
    }

17
        clan = 1 * 3;
19     for (i = 5; i <= n; i += 2) {
        clan = znak * clan * i;
21         S += clan;
    }

23
        printf("S = %ld\n", S);
25
        return 0;
27 }

```

Rešenje 2.3.49

```

1  #include <stdio.h>

2
3  int main()
4  {
5      int n, i;
6      double P;

```

```
double x, a;

8
printf("Unesite dva relana broja x i a: ");
10 scanf("%lf%lf", &x, &a);

printf("Unesite prirodan broj: ");
12 scanf("%d", &n);

14
if (n <= 0) {
16     printf("Neispravan unos.\n");
    return -1;
18 }

P = x;
20 for (i = 0; i < n; i++)
22     P = (P + a) * (P + a);

24 printf("Izraz = %lf\n", P);

26 return 0;
}
```

Rešenje 2.3.50

Rešenje (a)

```
#include <stdio.h>

2
int main()
4 {
    unsigned int n, i, j;

6
    printf("Unesite broj n: ");
8    scanf("%u", &n);

10    for (i = 1; i <= n; i++) {
        for (j = 1; j <= n; j++)
12            /* U tablici mnozenja vrednost svakog polja je proizvod vrste
                i kolone u kojoj se nalazi. */
14            printf("%3d ", i * j);

16        printf("\n");
    }

18
20    return 0;
}
```

Rešenje (b)

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      unsigned int n, i, j;
6
7      printf("Unesite broj n: ");
8      scanf("%u", &n);
9
10     /* Brojac koji broji koliko brojeva je ispisano u jednom redu. */
11     j = 0;
12     for (i = 1; i <= n * n; i++) {
13         printf("%3d ", i);
14         /* Uvecavamo brojac */
15         j++;
16
17         /* Kada je ispisano n brojeva u jednom redu, ispisuje se znak
18            za novi red, da bi ispis krenuo u novom redu i vrednost
19            brojaca j se postavlja na 0 jer u novom redu jos ni jedan
20            broj nije ispisano. */
21         if (j == n) {
22             j = 0;
23             printf("\n");
24         }
25     }
26
27     return 0;
28 }
```

Rešenje (c)

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      unsigned int n, i, j;
6
7      printf("Unesite broj n: ");
8      scanf("%u", &n);
9
10     for (i = 1; i <= n; i++) {
11         for (j = 0; j < n; j++)
12             if ((j + i) % n == 0)
13                 printf("%3d", n);
14         else
15             printf("%3d", (j + i) % n);
16
17         printf("\n");
18     }
```

2 Kontrola toka

```
20 | return 0;
    | }
```

Rešenje (d)

```
1 | #include <stdio.h>
3 | int main()
  | {
5 |     unsigned int n, i, j;
7 |     printf("Unesite broj n: ");
  |     scanf("%u", &n);
9 |
11 |     for (i = 0; i < n; i++) {
13 |         for (j = 0; j < n - i; j++)
15 |             printf("(%d, %d)", i, j);
17 |         printf("\n");
  |     }
  |
  |     return 0;
  | }
```

Rešenje 2.3.51

Rešenje (a)

```
1 | #include <stdio.h>
2 |
3 | int main()
4 | {
5 |     unsigned int n, i, j;
6 |
7 |     printf("Unesite broj n: ");
8 |     scanf("%u", &n);
9 |
10 |    for (i = 0; i < n; i++) {
12 |        /* Kvadrat predstavlja tabelu sa n vrsta gde svaka vrsta sadrzi
14 |           n polja, a svako polje je isto i predstavlja karakter *. */
16 |        for (j = 0; j < n; j++)
18 |            printf("*");
20 |        printf("\n");
  |    }
  |
  |    return 0;
  | }
```

Rešenje (b)

```
1 #include <stdio.h>
3 int main()
4 {
5     unsigned int n, i, j;
7     printf("Unesite broj n: ");
8     scanf("%u", &n);
9
10    for (i = 0; i < n; i++) {
11        /* Kvadrat predstavlja tabelu sa n vrsta gde su ivice karakter
12         *, a untrasnjost kvadrata je karakter blanko. */
13        for (j = 0; j < n; j++)
14            /* Provera da li je ivica. */
15            if (j == 0 || j == n - 1 || i == 0 || i == n - 1)
16                printf("*");
17            else
18                printf(" ");
19        printf("\n");
20    }
21
22    return 0;
23 }
```

Rešenje (c)

```
1 #include <stdio.h>
3 int main()
4 {
5     unsigned int n, i, j;
7     printf("Unesite broj n: ");
8     scanf("%u", &n);
9
10    for (i = 0; i < n; i++) {
11        /* Kvadrat predstavlja tabelu sa n vrsta gde su ivice karakter
12         *, a untrasnjost kvadrata je karakter blanko osim na
13         mestima na kojima je glavna dijagonala. */
14        for (j = 0; j < n; j++)
15            /* Provera da li je ivica ili glavna dijagonala. */
16            if (j == 0 || j == n - 1 || i == 0 || i == n - 1 || i == j)
17                printf("*");
18            else
19                printf(" ");
20        printf("\n");
21    }
```

2 Kontrola toka

```
23     return 0;
    }
```

Rešenje 2.3.52

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      unsigned int n, i, j;
7      printf("Unesite broj n: ");
8      scanf("%u", &n);
9
10     for (i = 0; i < n; i++) {
11         /* Veliko slovo X se moze posmatrati kao dijagonale kvadrata
12            (glavna i sporedna). Zato, treba ispisivati blanko na
13            mestima gde nije dijagonala, a karakter * na mestima gde je
14            neka od dijagonala. */
15         for (j = 0; j < n; j++)
16             /* Provera da li je mesto glavne ili sporedne dijagonale. */
17             if (i == j || i + j == n - 1)
18                 printf("*");
19             else
20                 printf(" ");
21         printf("\n");
22     }
23
24     return 0;
25 }
```

Rešenje 2.3.53

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      unsigned int n, i, j;
7      printf("Unesite broj n: ");
8      scanf("%u", &n);
9
10     if (n % 2 == 0) {
11         printf("Pogresan unos.\n");
12         return -1;
13     }
14
15     for (i = 0; i < n; i++) {
16         for (j = 0; j < n; j++)
```

```

17     if (i == n / 2 || j == n / 2)
18         printf("+");
19     else
20         printf(" ");
21     printf("\n");
22 }
23
24 return 0;
25 }

```

Rešenje 2.3.54

Rešenje (a)

```

#include <stdio.h>
2
int main()
4 {
    unsigned int n, i, j;
6
    printf("Unesite broj n: ");
8    scanf("%u", &n);
10
    for (i = 0; i < n; i++) {
        for (j = 0; j < n - i; j++)
12             printf("*");
        printf("\n");
14    }
16
    return 0;
17 }

```

Rešenje (b)

```

1  #include <stdio.h>
3
int main()
4 {
5     unsigned int n, i, j;
7
    printf("Unesite broj n: ");
    scanf("%u", &n);
9
    for (i = 0; i < n; i++) {
11        for (j = 0; j <= i; j++)
            printf("*");
13        printf("\n");
    }

```

2 Kontrola toka

```
15     return 0;
17 }
```

Rešenje (c)

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      unsigned int n, i, j;
7      printf("Unesite broj n: ");
      scanf("%u", &n);
9
10     for (i = 0; i < n; i++) {
11         /* Prvo se ispisuju beline koje prethode karakterima *. */
12         for (j = 0; j < i; j++)
13             printf(" ");
14         /* Posle belina se ispisuje potreban broj karaktera *. */
15         for (j = 0; j < n - i; j++)
16             printf("*");
17         printf("\n");
18     }
19
20     return 0;
21 }
```

Rešenje (d)

```
1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      unsigned int n, i, j;
7      printf("Unesite broj n: ");
      scanf("%u", &n);
9
10     /* Brojac i odredjuje koji red slike se trenutno ispisuje. */
11     for (i = 0; i < n; i++) {
12         /* Prvo se ispisuju beline koje prethode karakterima *. */
13         for (j = 0; j < n - i - 1; j++)
14             printf(" ");
15         /* Posle belina se ispisuje potreban broj karaktera *. */
16         for (j = 0; j <= i; j++)
17             printf("*");
18         printf("\n");
19     }
```



```

21     return 0;
    }

```

Rešenje (e)

```

#include <stdio.h>

2
int main()
4
{
    unsigned int n, i, j;

6
    printf("Unesite broj n: ");
8
    scanf("%u", &n);

10
    /* Brojac i odredjuje koji red slike se trenutno ispisuje. */
12
    for (i = 0; i < n; i++) {
        /* Prvo se ispisuju beline koje prethode karakterima *. */
14
        for (j = 0; j < n - i - 1; j++)
            printf(" ");
16
        /* Posle belina se ispisuje potreban broj karaktera *. */
        for (j = 0; j <= i; j++)
18
            printf("*");
        printf("\n");
20
    }

22
    /* Potrebno je iscrtati i donji deo slike, odnosno donji trougao.
       Brojac i odredjuje koji red donjeg trougla se trenutno iscrtava.
       * Kako je prvi red donjeg trougla vec iscrtan (to je poslednji
       red gornjeg trougla), brojac se postavlja na 1. */
24
    for (i = 1; i < n; i++) {
        /* Prvo se ispisuju beline koje prethode karakterima *. */
26
        for (j = 0; j < i; j++)
            printf(" ");
28
        /* Posle belina se ispisuje potreban broj karaktera *. */
        for (j = 0; j < n - i; j++)
30
            printf("*");
        printf("\n");
32
    }
34

36
    return 0;
}

```

Rešenje (f)

```

1 #include <stdio.h>

3 int main()

```

```
{
5   unsigned int n, i, j;
   char c, blanko;

7

   printf("Unesite broj n: ");
9   scanf("%u", &n);

11  printf("Unesite karakter c: ");
   /* Zbog pritiskanja tastera ENTER nakon unosa promenljive broj
13     potrebno je učitati karakter za novi red u promenljivu blanko
       pre učitavanja karaktera kojim se iscrtava trougao. */
15  scanf("%c%c", &blanko, &c);

17  /* Brojac i odredjuje koji red slike se trenutno ispisuje. */
   for (i = 0; i < n; i++) {
19     /* Iscrtavaju se samo ivice trougla, ostalo se popunjava
       belinama. */
21     for (j = 0; j <= i; j++)
23         if (i == n - 1 || j == 0 || j == i)
25             printf("%c", c);
           else
27             printf(" ");
           printf("\n");
   }

29  return 0;
}
```

Rešenje 2.3.55

Rešenje (a)

```
1  #include <stdio.h>

3  int main()
   {
5     unsigned int n, i, j;

7     printf("Unesite broj n: ");
       scanf("%u", &n);

9

11    /* Brojac i odredjuje koji red slike se trenutno ispisuje. */
       for (i = 0; i < n; i++) {
13         /* Prvo se ispisuju beline koje prethode karakterima *. */
           for (j = 0; j < n - i - 1; j++)
15             printf(" ");
           /* Posle belina se ispisuje potreban broj karaktera *. */
           for (j = 0; j < 2 * i + 1; j++)
17             printf("*");
           printf("\n");
       }
```

```

19     }
21     return 0;
    }

```

Rešenje (b)

```

#include <stdio.h>

2 int main()
4 {
    unsigned int n, i, j;

6     printf("Unesite broj n: ");
8     scanf("%u", &n);

10    /* Brojac i odredjuje koliko redova se ispisuje. Radi lakseg
12       izracunavanja koliko zvezdica i praznina je potrebno ispisati
       u svakom redu, i se postavlja na n-1 i smanjuje u svakoj
       iteraciji petlje. */
14    for (i = n - 1;; i--) {
        /* Prvo se ispisuju beline koje prethode karakterima *. */
16        for (j = 0; j < n - i + 1; j++)
            printf(" ");
18        /* Posle belina se ispisuje potreban broj karaktera *. */
        for (j = 0; j < 2 * i + 1; j++)
20            printf("*");
        printf("\n");

22        /* Posebna paznja mora da se obrati na cinjenicu da su brojac
24           tipa unsigned int. Problem nastaje kada je i==0 i pokusa se
           oduzimanje (i--). Posto su brojevi unsigned, nova vrednost
26           nece biti -1, vec pozitivan ceo broj. Imajuci to na umu,
           uslov i>=0 ne moze da se stavi u uslov za for petlju. Mnogo
28           sigurnije je brojace deklarirati da budu tipa int i izbeci
           ovakvu vrstu problema. */
30        if (i == 0)
            break;
32    }

34    return 0;
}

```

Rešenje (c)

```

1 #include <stdio.h>

3 int main()
{

```

2 Kontrola toka

```
5  unsigned int n;
   int i, j;

7

   printf("Unesite broj n: ");
9   scanf("%u", &n);

11  /* Brojac i odredjuje koji red slike se trenutno ispisuje. */
   for (i = 0; i < n; i++) {
13     /* Prvo se ispisuju beline koje prethode karakterima *. */
     for (j = 0; j < n - i - 1; j++)
15         printf(" ");
     /* Posle belina se ispisuje potreban broj karaktera *. */
17     for (j = 0; j < 2 * i + 1; j++)
         printf("*");
19     printf("\n");
   }

21
   /* Sada se ispisuje donji trougao. Kako je prvi red donjeg
23     trougla vec ispisan (poslednji red gornjeg trougla), potrebno
     je naciniti jednu iteraciju manje. */

25
   /* Brojac i odredjuje koliko redova se ispisuje. Radi lakseg
27     izracunavanja koliko zvezdica i praznina je potrebno ispisati
     u svakom redu, i se postavlja na n-1 i smanjuje u svakoj
29     iteraciji petlje. */
   for (i = n - 2; i >= 0; i--) {
31     /* Prvo se ispisuju beline koje prethode karakterima *. */
     for (j = 0; j < n - i - 1; j++)
33         printf(" ");
     /* Posle belina se ispisuje potreban broj karaktera *. */
35     for (j = 0; j < 2 * i + 1; j++)
         printf("*");
37     printf("\n");
   }

39
   return 0;
41 }
```

Rešenje (d)

```
1  #include <stdio.h>

3  int main()
   {
5     unsigned int n, i, j;

7     printf("Unesite broj n: ");
     scanf("%u", &n);

9

11    /* Brojac i odredjuje koji red slike se trenutno ispisuje. */
     for (i = 0; i < n; i++) {
```

```

13     /* Prvo se ispisuju beline koje prethode karakterima *. */
14     for (j = 0; j < n - i - 1; j++)
15         printf(" ");
16     /* Posle belina se ispisuje sam trougao. Ako je brojac na
17        ivici onda se ispisuje karakter *, a inace praznina.
18        Takodje, proverava se da li se ispisuje poslednji red (i==n)
19        i u njemu se ispisuje svaki drugi put *, a inace praznina.
20        Kako se ispisuje svaki drugi put vrsi se provera j%2 == 0. */
21     for (j = 0; j < 2 * i + 1; j++)
22         if (j == 0 || j == 2 * i || (i == n - 1 && j % 2 == 0))
23             printf("*");
24         else
25             printf(" ");
26     printf("\n");
27 }
28
29 return 0;
30 }

```

Rešenje (c)

```

1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      unsigned int n;
6      int i, j;
7
8      printf("Unesite broj n: ");
9      scanf("%u", &n);
10
11     /* Brojac i odredjuje koji red slike se trenutno ispisuje. */
12     for (i = 0; i < n; i++) {
13         /* Prvo se ispisuju beline koje prethode karakterima *. */
14         for (j = 0; j < n - i - 1; j++)
15             printf(" ");
16         /* Posle belina se ispisuje sam trougao. Ako je brojac na
17            ivici onda se ispisuje karakter *, a inace praznina.
18            Takodje, proverava se da li se ispisuje poslednji red (i==n)
19            i u njemu se ispisuje svaki drugi put *, a inace praznina.
20            Kako se ispisuje svaki drugi put vrsi se provera j%2 == 0. */
21         for (j = 0; j < 2 * i + 1; j++)
22             if (j == 0 || j == 2 * i || (i == n - 1 && j % 2 == 0))
23                 printf("*");
24             else
25                 printf(" ");
26         printf("\n");
27     }
28
29     /* Sada se ispisuje donji trougao. Kako je prvi red donjeg
30        trougla vec ispisan (poslednji red gornjeg trougla), potrebno

```

2 Kontrola toka

```
31     je naciniti jednu iteraciju manje. */
33     for (i = n - 2; i >= 0; i--) {
34         /* Prvo se ispisuju beline koje prethode karakterima *. */
35         for (j = 0; j < n - i - 1; j++)
36             printf(" ");
37         /* Posle belina se ispisuje potreban broj karaktera *. */
38         for (j = 0; j < 2 * i + 1; j++)
39             if (j == 0 || j == 2 * i)
40                 printf("*");
41             else
42                 printf(" ");
43         printf("\n");
44     }
45     return 0;
46 }
47 }
```

Rešenje 2.3.56

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      unsigned int n, i, j;
6
7      printf("Unesite broj n: ");
8      scanf("%u", &n);
9
10     /* Strelica se moze posmatrati kao spojena dva pravougla trougla
11        kojima se ispisuje hipotenuza i jedna, donja kateta. */
12
13     /* Brojac i odredjuje koji red slike se trenutno ispisuje. */
14     for (i = 0; i < n; i++) {
15         for (j = 0; j <= i; j++)
16             /* Proverava se da li se ispisuje karakter na hipotenuzi (j
17                == i-1) ili da se ispisuje poslednji red (i == n-1). */
18             if (j == i || i == n - 1)
19                 printf("*");
20             else
21                 printf(" ");
22         printf("\n");
23     }
24
25     /* Potrebno je iscrtati i donji deo slike, odnosno donji trougao.
26        Brojac i odredjuje koji red donjeg trougla se trenutno iscrtava.
27        * Kako je prvi red donjeg trougla vec iscrtan (to je poslednji
28        red gornjeg trougla), brojac se postavlja na 1. */
29     for (i = 1; i < n; i++) {
30         for (j = 0; j < n - i; j++)
31             /* Provera da li se ispisuje hipotenuza. */
```

```

        if (j == n - i - 1)
33         printf("*");
        else
35         printf(" ");
        printf("\n");
37     }
39     return 0;
}

```

Rešenje 2.3.57

```

1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      unsigned int n;
6      int i, j, k;
7
8      printf("Unesite broj n: ");
9      scanf("%u", &n);
10
11     /* Brojac j odredjuje koliko ukupno karaktera (praznina i
12        karaktera *) u svakom redu se ispisuje. U svakom drugom redu
13        ovaj broj se povecava za 2. Na pocetku je 1 (jer se ispisuje
14        samo jedna zvezda). */
15     j = 1;
16
17     /* Brojac i odredjuje koji red slike se trenutno ispisuje. */
18     for (i = 1; i <= n; i++) {
19         /* U svakom drugom redu broj ispisanih karaktera se uvecava za
20            2. */
21         if (i % 2 == 0)
22             j += 2;
23         for (k = 0; k < j; k++)
24             /* U svakom drugom redu se naizmenicno ispisuje * ili
25                praznina. */
26             if (i % 2 == 0) {
27                 if (k % 2 == 0)
28                     printf("*");
29                 else
30                     printf(" ");
31             } else
32                 printf("*");
33         printf("\n");
34     }
35
36     return 0;
37 }

```

Rešenje 2.3.58

```
2  #include <stdio.h>
3
4  int main()
5  {
6      unsigned int n, m;
7      int i, j, k;
8
9      printf("Unesite brojeve n i m: ");
10     scanf("%u%u", &n, &m);
11
12     for (i = 1; i <= m; i++) {
13         /* Za svaki kvadrat se racuna duzina bez poslednje ivice.
14          * Kvadrat je sastavljen od (m-1) zvezdice i (m-1) praznine
15          * (praznine se nalaze izmedju zvezdica). Znacni ukupna duzina
16          * je 2*(m-1) karakter, a kako ima n kvadrata, duzina je
17          * n*2*(m-1). */
18         for (j = 0; j <= n * 2 * (m - 1); j++)
19             /* Provera da li se ispisuje prvi ili poslednji red. */
20             if (i == 1 || i == m)
21                 /* Naizmenicno se ispisuje * i praznina. */
22                 if (j % 2 == 0)
23                     printf("*");
24                 else
25                     printf(" ");
26             else
27                 /* Na kraju svakog kvadrata (nakon svake (m-1) zvezdice i
28                  * (m-1) praznine se ispisuje ivica kvadrata. */
29                 if (j % (2 * (m - 1)) == 0)
30                     printf("*");
31                 else
32                     printf(" ");
33
34         printf("\n");
35     }
36
37     return 0;
38 }
```

Rešenje 2.3.59

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main()
4  {
5      unsigned int n;
6      int i, j;
7
8      printf("Unesite broj n: ");
```



```

9   scanf("%u", &n);

11  /* Potrebno je spojiti sve slike u jednu, sliku gornjeg dela
    romba i sliku donjeg dela romba. */

13

15  /* Brojac i odredjuje koji red slike se trenutno ispisuje. */
16  for (i = 0; i < n; i++) {
17      /* Prvo se ispisuju * koje prethode karakterima -. */
18      for (j = 0; j < n - i; j++)
19          printf("*");
20      /* Posle * se ispisuje potreban karakter -. */
21      for (j = 0; j < 2 * i; j++)
22          printf("-");
23      /* Potom se ispisuju * koje su nakon karaktera -. */
24      for (j = 0; j < n - i; j++)
25          printf("*");
26      printf("\n");
27  }

29  /* Sada se ispisuje donji trougao. Kako je prvi red donjeg
    trougla vec ispisan (poslednji red gornjeg trougla), potrebno
    je naciniti jednu iteraciju manje. */

31

33  /* Brojac i odredjuje koliko redova se ispisuje. Radi lakseg
    izracunavanja koliko zvezdica i praznina je potrebno ispisati
    u svakom redu, i se postavlja na n-1 i smanjuje u svakoj
    iteraciji petlje. */
34  for (i = n - 2; i >= 0; i--) {
35      /* Prvo se ispisuju * koje prethode karakterima -. */
36      for (j = 0; j < n - i; j++)
37          printf("*");
38      /* Posle * se ispisuje potreban karakter -. */
39      for (j = 0; j < 2 * i; j++)
40          printf("-");
41      /* Potom se ispisuju * koje su nakon karaktera -. */
42      for (j = 0; j < n - i; j++)
43          printf("*");
44      printf("\n");
45  }

47

49  return 0;
}

```

Rešenje 2.3.60

```

1  #include <stdio.h>

3  int main()
4  {
5      unsigned int n, i, j;

```

```
7  printf("Unesite broj n: ");
   scanf("%u", &n);

9

11 /* Slika se sastoji iz dva dela, trougla i kvadrata i svaki deo
    se nezavisno iscrtava. */

13 /* Prvo se iscrtava krov, odnosno trougao. */
   for (i = 0; i < n - 1; i++) {
15     /* Prvo se ispisuju beline koje prethode karakterima *. */
     for (j = 0; j < n - i - 1; j++)
17       printf(" ");
     for (j = 0; j < 2 * i + 1; j++)
19       if (j == 0 || j == 2 * i)
         printf("*");
21       else
         printf(" ");
23     printf("\n");
   }

25

27 /* Potom se iscrtava kvadrat. Da bi iscrtavanje bilo lakse
    istovremeno se ispisuju dva karaktera. */
   for (i = 0; i < n; i++) {
29     for (j = 0; j < n; j++)
       /* Provera da li je ivica. */
31       if (j == 0 || j == n - 1 || i == 0 || i == n - 1)
         printf("* ");
33       else
         printf(" ");
35     printf("\n");
   }

37

39 return 0;
}
```

Rešenje 2.3.61

```
1  #include <stdio.h>

3  int main()
   {
5     unsigned int n, i, j;

7     printf("Unesite broj n: ");
     scanf("%u", &n);

9

11    for (i = 1; i <= (n + 1) / 2; i++) {
       for (j = i; j <= n + 1 - i; j++)
13       printf("%d ", j);

15    return 0;
   }
```

```
}

```

Rešenje 2.3.62

```

1  #include <stdio.h>
3  int main()
4  {
5      unsigned int n, i, j;
7      printf("Unesite broj n: ");
8      scanf("%u", &n);
9
10     for (i = 1; i <= n; i++) {
11         for (j = 1; j <= n; j++)
12             if (j % i == 1 || i == 1)
13                 printf("%d ", j);
14
15         printf("\n");
16     }
17
18     return 0;
19 }

```

2.5 Funkcije

Zadatak 2.5.1 Napisati funkciju `int kvadrat(int x)` koja računa kvadrat datog broja. Napisati program koji učitava ceo broj i ispuje rezultat poziva funkcije.

Primer 1

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 15
|| Kvadrat broja 15 je 225

```

Primer 2

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: -89
|| kvadrat broja -89 je 7921

```

Zadatak 2.5.2 Napisati funkciju `int kub(int x)` koja računa kub datog broja. Napisati program koji učitava ceo broj i ispuje rezultat poziva funkcije.

Primer 1

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 15
|| Kub broja 15 je 3375

```

Primer 2

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: -89
|| Kub broja -89 je -704969

```

Zadatak 2.5.3 Napisati funkciju `unsigned int apsolutna_vrednost(int x)` koja izračunava apsolutnu vrednost broja x . Napisati program koji učitava jedan ceo broj i ispisuje rezultat poziva funkcije.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: -34  
|| Apsolutna vrednost: 34
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 5  
|| Apsolutna vrednost: 5
```

Zadatak 2.5.4 Napisati funkciju `int min(int x, int y, int z)` koja izračunava minimum tri broja. Napisati program koji učitava tri cela broja i ispisuje rezultat poziva funkcije.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite brojeve: 19 8 14  
|| Minimum je: 8
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite brojeve: -6 11 -12  
|| Minimum je: -12
```

Zadatak 2.5.5 Napisati funkciju `float razlomljeni_deo(float x)` koja izračunava razlomljeni deo broja x . Napisati program koji učitava jedan realan broj i ispisuje rezultat poziva funkcije.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 8.235  
|| Razlomljeni deo: 0.235000
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: -5.11  
|| Razlomljeni deo: 0.110000
```

Zadatak 2.5.6 Napisati funkciju `float stepen(float x, int n)` koja računa vrednost n -tog stepena realnog broja x . Napisati program koji učitava realan broj x i ceo broj n i ispisuje rezultat rada funkcije.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite jedan realan i jedan ceo broj:  
|| 4.5 3  
|| 4.5000003=91.125000
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite jedan realan i jedan ceo broj:  
|| -33.2 5  
|| -33.2000015=-40335776.000000
```

Zadatak 2.5.7 Napisati funkciju `int je_stepen(unsigned x, unsigned n)` koja za dva broja x i n utvrđuje da li je x neki stepen broja n . Ukoliko jeste, funkcija vraća izložilac stepena, a u suprotnom vraća -1 . Napisati program koji učitava dva cela pozitivna broja i ispisuje rezultat poziva funkcije. NAPOMENA:

Pretpostaviti da je unos korektan.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva broja: 81 3
|| Jeste: 81 = 34
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva broja: 162 11
|| Broj 162 nije stepen broja 11.
```

Zadatak 2.5.8 Napisati funkciju `int faktorijel(int n)` koja računa faktorijel broja n . Napisati i program koji učitava dva cela broja x i y iz intervala $[0, 12]$ i ispisuje vrednost zbira $x! + y!$.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva broja: 4 5
|| 144
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva broja: 18 -5
|| Greska: pogresan unos!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva broja: 6 0
|| 721
```

Zadatak 2.5.9 Napisati funkciju `int euklid(int x, int y)` koja za dva data cela broja određuje najveći zajednički delilac primenom Euklidovog algoritma. Napisati program koji učitava dva cela broja i ispisuje rezultat poziva funkcije.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva cela broja: 1024 832
|| Najveci zajednicki delilac je 64
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dva cela broja: -900 112
|| Najveci zajednicki delilac je -4
```

Zadatak 2.5.10 Napisati funkciju `float zbir_reciprocnih(int n)` koja za dato n vraća zbir recipročnih vrednosti brojeva od 1 do n . Napisati program koji učitava ceo broj i ispisuje rezultat rada funkcije zaokružen na dve decimale.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesi jedan pozitivan ceo broj: 10
|| Zbir reciprocnih je 2.93
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesi jedan pozitivan ceo broj: 100
|| Zbir reciprocnih je 5.19
```

Zadatak 2.5.11 Napisati funkciju `void ispis(float x, float y, unsigned n)` koja za dva realna broja x i y i jedan pozitivan ceo broj n ispisuje

2 Kontrola toka

---

vrednosti sinusne funkcije u n ravnomerno raspoređenih tačaka intervala $[x, y]$. Napisati program koji učitava odgovarajuće vrednosti i testira rad ove funkcije.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite dva realna broja: 7 32  
|| Unesite jedan prirodan broj: 10  
|| 0.6570 -0.3457 -0.0108 0.3659 -0.6731  
|| 0.8922 -0.9945 0.9666 -0.8122
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite dva realna broja: 20.5 -8.32  
|| Unesite jedan prirodan broj: 5  
|| -0.8934 -0.8979 -0.1920 0.6658 0.9968
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite dva realna broja: 8 8  
|| Nekorektan unos.
```

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite dva realna broja: 7 32  
|| Unesite jedan prirodan broj: -10  
|| Nekorektan unos.
```

Zadatak 2.5.12 Napisati funkciju `float aritmeticka_sredina(int n)` koja računa aritmetičku sredinu cifara datog broja. Napisati i program koji učitava ceo broj i ispisuje rezultat na tri decimala.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 461  
|| 3.667
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 1001  
|| 0.500
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: -84723  
|| 4.800
```

Zadatak 2.5.13 Napisati funkciju `int sadrzi(int x, int c)` koja ispituje da li se cifra c nalazi u zapisu celog broja x . Funkcija treba da vrati 1 ako se cifra nalazi u broju, a 0 inače. Napisati program koji učitava dva cela broja i ispisuje rezultat poziva funkcije.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj i cifru: 17890 7  
|| Cifra se nalazi u broju.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj i cifru: 1982 6  
|| Cifra se ne nalazi u broju.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj i cifru: 17890 26  
|| Neispravan unos.
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj i cifru: -1982 9  
|| Cifra se nalazi u broju.
```

Zadatak 2.5.14 Napisati funkciju `int broj_neparnih_cifara(int x)` koja određuje broj neparnih cifre u zapisu datog celog broja. Testirati rad ove funkcije u programu koji učitava cele brojeve dok se ne unese nula i ispisuje broj neparnih cifara svakog unetog broja.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite cele brojeve:
2341
Broj neparnih cifara je 2
78
Broj neparnih cifara je 1
800
Broj neparnih cifara je 0
-99761
Broj neparnih cifara je 4
0
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite cele brojeve:
987611
Broj neparnih cifara je 4
135
Broj neparnih cifara je 3
-701
Broj neparnih cifara je 2
602
Broj neparnih cifara je 0
-884
Broj neparnih cifara je 0
79901
Broj neparnih cifara je 4
0
```

Zadatak 2.5.15 Napisati program za ispitivanje svojstava cifara datog celog broja.

- Napisati funkciju `sve_parne_cifre` koja ispituje da li se dati ceo broj sastoji isključivo iz parnih cifara. Funkcija treba da vrati 1 ako su sve cifre broja parne i 0 u suprotnom.
- Napisati funkciju `sve_cifre_jednake` koja ispituje da li su sve cifre datog celog broja jednake. Funkcija treba da vrati 1 ako su sve cifre broja jednake i 0 u suprotnom.

Napisati program koji učitava ceo broj i ispisuje da li su sve cifre parne i da li su sve cifre jednake.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 86422
Sve cifre broja su parne.
Cifre broja nisu jednake.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 55555
Sve cifre broja nisu parne.
Cifre broja su jednake.
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: -88
Sve cifre broja su parne.
Cifre broja su jednake.
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj i cifru: -342
Sve cifre broja nisu parne.
Cifre broja nisu jednake.
```

Zadatak 2.5.16 Napisati funkciju `int zapis(int x, int y)` koja proverava da li se brojevi x i y zapisuju pomoću istih cifara. Funkcija treba da vrati vrednost 1 ako je uslov ispunjen, a 0 ako nije. Napisati i program koji učitava dva cela broja i ispisuje rezultat primene funkcije.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite dva broja: 251 125  
|| Uslov je ispunjen!
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite dva broja: 8898 9988  
|| Uslov nije ispunjen!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite dva broja: -7391 1397  
|| Uslov je ispunjen!
```

Zadatak 2.5.17 Napisati funkciju `int rastuce(int n)` koja ispituje da li su cifre datog celog broja u rastućem poretku. Funkcija treba da vrati vrednost 1 ako cifre ispunjavaju uslov, odnosno 0 ako ne ispunjavaju uslov. Napisati i program koji učitava ceo broj i ispisuje poruku da li su cifre unetog broja u rastućem poretku.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 2689  
|| Cifre su u rastucem poretku!
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 559  
|| Cifre su u rastucem poretku!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 628  
|| Cifre nisu u rastucem poretku!
```

Zadatak 2.5.18 Napisati funkciju `int par_nepar(int n)` koja ispituje da li su cifre datog celog broja naizmenično parne i neparne. Funkcija treba da vrati vrednost 1 ako cifre ispunjavaju uslov, odnosno 0 ako ne ispunjavaju uslov. Napisati i program koji učitava ceo broj i testira rad funkcije.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 2749  
|| Broj ispunjava uslov!
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: -963  
|| Broj ispunjava uslov!
```


Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 27449
Broj ne ispunjava uslov!

```

Zadatak 2.5.19 Napisati funkciju `int ukloni_stotine(int n)` koja modifikuje zadati broj tako što iz njegovog zapisa uklanja cifru stotine (ako postoji). Napisati program koji za brojeve koji se unose sve do pojave broja 0 ispisuje odgovarajuće brojeve kojima je uklonjena cifra stotine.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 1210
110
Unesite broj: 18
18
Unesite broj: 3856
356
Unesite broj: 0

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: -9632
-932
Unesite broj: 246
46
Unesite broj: -52
-52
Unesite broj: 0

```

Zadatak 2.5.20 Napisati funkciju `int rotacija(int n)` koja rotira cifre zadanog broja za jednu poziciju u levo. Napisati program koji za brojeve koji se unose sve do pojave broja 0 ispisuje odgovarajuće rotirane brojeve.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 146
461
Unesite broj: 18
81
Unesite broj: 3856
8563
Unesite broj: 7
7
Unesite broj: 0

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj: 89
98
Unesite broj: -369
-693
Unesite broj: -55281
-52815
Unesite broj: 0

```

Zadatak 2.5.21 Napisati funkciju `int zbir_delilaca(int n)` koja izračunava zbir delilaca broja n . Napisati program koji učitava ceo broj k i ispisuje zbir delilaca svakog broja od 1 do k .

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj k: 6
1 3 4 7 6 12

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj k: -2
Greska: pogresan unos!

```

Zadatak 2.5.22 Broj je prost ako je deljiv samo sa 1 i sa samim sobom. Napisati funkciju `int prost (int x)` koja ispituje da li je dati ceo broj prost. Funkcija treba da vrati 1 ako je broj prost i 0 u suprotnom. Napisati program koji za uneti ceo broj n ispisuje prvih n prostih brojeva.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 17  
|| Broj je prost!
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 24  
|| Broj nije prost!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: -11  
|| Broj nije prost!
```

Zadatak 2.5.23 Napisati funkciju `void prosti_brojevi(int m)` koja ispisuje sve proste brojeve manje od broja m . Napisati program koji učitava ceo broj veći od 1 i ispisati rezultat poziva funkcije. U slučaju pogrešnog unosa, ispisati poruku o grešci.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 15  
|| 2 3 5 7 11 13
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 9  
|| 2 3 5 7
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj: 1  
|| Greska: pogresan unos!
```

Zadatak 2.5.24 Napisati funkciju `double e_na_x(double x, double eps)` koja računa vrednost e^x kao parcijalnu sumu reda $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$, pri čemu se sumiranje vrši dok je razlika sabiraka u redu po apsolutnoj vrednosti manja od ε . Napisati program koji učitava dva realna broja x i eps i ispisuje izračunatu vrednost e^x .

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj x: 5  
|| Unesite eps: 0.001  
|| Rezultat: 148.412951
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj x: -3  
|| Unesite eps: 0.0001  
|| Rezultat: 0.049796
```

Zadatak 2.5.25 Za dati broj može se formirati niz tako da je svaki sledeći član niza dobijen kao suma cifara prethodnog člana niza. Broj je *srećan* ako se dati niz završava jedinicom. Napisati funkciju `int srecan(int x)` koja vraća 1 ako je broj srećan, a 0 u suprotnom. Napisati program koji za uneti prirodan broj n ispisuje sve srećne brojeve od 1 do n . NAPOMENA: *Pretpostaviti da je unos korektan.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 100
|| Srećni brojevi:
|| 1 10 19 28 37 46 55 64 73 82 91 100
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 0
|| Nema srećnih brojeva.
```

Zadatak 2.5.26 Broj a je Armstrongov ako je jednak sumi n -tih stepena svojih cifara, pri čemu je n broj cifara broja a . Napisati funkciju `int armstrong(int x)` koja vraća 1 ako je broj Armstrongov, odnosno 0 ako nije. Napisati program koji za učitani ceo broj proverava da li je Armstrongov.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 153
|| Broj je Armstrongov!
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 1634
|| Broj je Armstrongov!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj: 118
|| Broj nije Armstrongov!
```

Zadatak 2.5.27 Napisati funkciju `int prebrojavanje(float x)` koja prebrojava koliko puta se broj x pojavljuje u nizu brojeva koji se unose sve do pojave broja 0. Napisati program koji učitava vrednost broja x i testira rad napisane funkcije.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj x: 2.84
|| Unesite brojeve: 8.13 2.84 5 21.6 2.84 11.5 0
|| Broj pojavljivanja broja 2.84 je: 2
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj x: -1.17
|| Unesite brojeve: -128.35 8.965 8.968 89.36 0
|| Broj pojavljivanja broja -1.17 je: 0
```

Zadatak 2.5.28 Napisati funkciju `long unsigned fibonacci(int n)` koja računa n -ti element Fibonačijevog niza. Napisati i program koji učitava ceo broj n ($0 \leq n \leq 50$) i ispisuje traženi Fibonačijev broj.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 7
|| 21
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj n: 65
|| Greška: nedozvoljena vrednost!
```

Zadatak 2.5.29 Napisati funkciju `int konverzija (int c)` koja prebacuje veliko slovo u ekvivalentno malo i obrnuto. Napisati program koji testira ovu funkciju na karakterima koji se unose do pojave znaka EOF.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite karaktere: ZDRAVO
|| zdravo
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite karaktere: Dobro jutro, R2D2!
|| dOBRO JUTRO, r2d2!
```

Zadatak 2.5.30 Napisati funkciju `char sifra(char c, int k)` koja za dati karakter `c` određuje šifru na sledeći način: ukoliko je `c` slovo, šifra je karakter koji se nalazi `k` pozicija pre njega u abecedi. Karakteri koji nisu slova se ne šifruju. Šifrovanje treba da bude kružno, što znači da je, na primer, šifra za karakter `b` i pomeraj 2 karakter `z`. Napisati program koji učitava karakter po karakter do kraja ulaza i ispisuje šifrovani tekst.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj k: 2
|| Unesite tekst (CTRL+D za prekid):
|| c
|| a
|| 8
|| 8
|| +
|| +
|| Z
|| X
```

Zadatak 2.5.31 Napisati funkciju `int prestupna(int godina)` koja za zadatu godinu proverava da li je prestupna. Funkcija treba da vrati 1 ako je godina prestupna ili 0 ako nije. Napisati program koji učitava dva cela broja `g1` i `g2` i ispisuje sve godine iz intervala $[g1, g2]$ koje su prestupne.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dve godine: 2001 2010
|| Prestupne godine su: 2004 2008
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dve godine: 2005 2015
|| Prestupne godine su: 2008 2012
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dve godine: 2010 2001
|| Greska: pogresan unos!
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite dve godine: 2001 2002
|| Nema prestupnih godina u ovom intervalu!
```

Zadatak 2.5.32 Napisati funkciju `int broj_dana(int mesec, int godina)` koja za dati mesec i godinu vraća broj dana u datom mesecu. Napisati program koji učitava dva cela broja (mesec i godinu) i ispisuje broj dana u datom mesecu. U slučaju nekorektnog unosa ispisati odgovarajuću poruku o grešci. NAPOMENA: *Pogledati rešenje zadataka 2.5.34.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite mesec i godinu: 8
||      1998
|| Broj dana je: 31
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite mesec i godinu: 2
||      2004
|| Broj dana je: 29
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite mesec i godinu: 24
||      2004
|| Neispravan unos.
```

Zadatak 2.5.33 Napisati funkciju `int ispravan(int dan, int mesec, int godina)` koja za dati datum proverava da li je ispravan. Napisati program koji učitava tri cela broja (dan, mesec, godinu) i ispisuje da li je datum ispravan ili ne. NAPOMENA: *Pogledati rešenje zadataka 2.5.34.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 24.8.1998.
|| Datum je ispravan.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 31.4.1789.
|| Datum nije ispravan.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 29.2.2004.
|| Datum je ispravan.
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 29.14.2004.
|| Datum nije ispravan.
```

Zadatak 2.5.34 Napisati funkciju `void sledeci_dan(int dan, int mesec, int godina)` koja za dati datum ispisuje datum sledećeg dana. Napisati program koji učitava tri cela broja i ispisuje datum sledećeg dana.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 24.8.1998.
|| Datum sledeceg dana je: 25.8.1998.
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 31.12.1789.
|| Datum sledeceg dana je: 1.1.1790.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 28.2.2003.
|| Datum sledeceg dana je: 1.3.2004.
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 31.4.2004.
|| Uneti datum nije ispravan.
```

Zadatak 2.5.35 Napisati funkciju `int od_nove_godine(int dan, int mesec, int godina)` koja određuje koliko je dana proteklo od Nove godine od datog datuma. Napisati program koji učitava tri cela broja i ispisuje koliko dana je proteklo od Nove godine. NAPOMENA: *Pogledati rešenje zadataka 2.5.37.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 24.8.1998.
|| Broj dana od Nove godine je: 235
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 31.12.1680.
|| Broj dana od Nove godine je: 366
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 28.2.2003.
|| Broj dana od Nove godine je: 58
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 31.4.2004.
|| Datum nije ispravan.
```

Zadatak 2.5.36 Napisati funkciju `int do_kraja_godine(int dan, int mesec, int godina)` koja određuje broj dana od datog datuma do kraja godine. Napisati program koji učitava tri cela broja i ispisuje broj dana do kraja godine. NAPOMENA: *Pogledati rešenje zadataka 2.5.37.*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 24.8.1998.
|| Broj dana do Nove godine je: 129
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 31.12.1680.
|| Broj dana od Nove godine je: 0
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 28.2.2004.
|| Broj dana od Nove godine je: 307
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite datum: 31.4.2004.
|| Datum nije ispravan.
```

Zadatak 2.5.37 Napisati funkciju `int broj_dana_izmedju(int dan1, int mesec1, int godina1, int dan2, int mesec2, int godina2)` koja određuje broj dana između dva datuma. Napisati program koji učitava šest celih brojeva, koji označavaju dva datuma, i na standardni izlaz ispisuje broj dana između ta dva datuma. U slučaju pogrešnog unosa ispisati poruku o grešci.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite prvi datum: 12.3.2008.
Unesite drugi datum: 5.12.2008.
Broj dana izmedju dva datuma je: 268
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite prvi datum: 26.9.1986.
Unesite drugi datum: 2.2.1701.
Broj dana izmedju dva datuma je: 104301
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite prvi datum: 24.8.1998.
Unesite drugi datum: 12.10.2010.
Broj dana izmedju dva datuma je: 4440
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite prvi datum: 24.8.1998.
Unesite drugi datum: 31.4.2004.
Uneti datum nije ispravan.
```

Zadatak 2.5.38 Napisati funkciju `void romb(int n)` koja iscrtava romb čija je stranica dužine n . Napisati program koji učitava ceo pozitivan broj i ispisuje rezultat poziva funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 5
*****
*****
*****
*****
*****
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 2
**
**
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: -5
Greska: pogresna dimenzija!
```

Zadatak 2.5.39 Napisati funkciju `void grafikon_h(int a, int b, int c, int d)` koja iscrtava horizontalni prikaz zadatih vrednosti. Napisati program koji učitava četiri pozitivna cela broja i prikazuje rezultat poziva funkcije. U slučaju pogrešnog unosa, ispisati poruku o grešci.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite vrednosti: 4 1 7 5
****
*
*****
*****
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite vrednosti: 8 -2 5 4
Greska: pogresan unos!
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite vrednosti: 5 2 2 10
*****
**
**
*****
```

Zadatak 2.5.40 Napisati funkciju `void grafikon_v(int a, int b, int c, int d)` koja iscrtava vertikalni prikaz zadatih vrednosti. Napisati program koji učitava četiri pozitivna cela broja i ispisuje rezultat poziva funkcije. U slučaju pogrešnog unosa, ispisati poruku o grešci.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite vrednosti: 4 1 7 5
*
*
**
* **
* **
* **
****
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite vrednosti: 8 -2 5 4
Greska: pogresan unos!
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite vrednosti: 5 2 2 4
*
* *
* *
****
****
```

2.6 Rešenja

Rešenje 2.5.1

```
1 #include <stdio.h>
3 int kvadrat(int x)
4 {
5     /* Promenljive u listi argumenata funkcije, kao i one deklariseane
       u samoj funkciji, lokalne su za tu funkciju sto znaci da se
       promenljivama x i y ne moze pristupiti nigde izvan funkcije
       kvadrat. */
```



```

7     int y;
      y = x*x;
9     return y;
    }
11
12 int main()
13 {
      int a, kv, kb;
14     printf("Unesi ceo broj:");
15     scanf("%d", &a);
16
17     /* Promenljiva kv dobija povratnu vrednost funkcije kvadrat. */
18     kv = kvadrat(a);
19
20     printf("Kvadrat broja %d je %d\n", a, kv);
21     return 0;
22 }
23

```

Rešenje 2.5.2

```

1  #include <stdio.h>
2
3  int kub(int a)
4  {
5      /* U listi argumenata funkcije moze, a ne mora, postojati
        promenljiva istog naziva kao promenljiva koja je deklarisanu u
        main funkciji (u ovom slucaju promenljiva a). Ova promenljiva se
        razlikuje od promenljive a deklarisanu u main funkciji i vidljiva
        je samo unutar funkcije kub. */
6      return a*a*a;
7  }
8
9  int main()
10 {
11     int a, kb;
12     printf("Unesi ceo broj:");
13     scanf("%d", &a);
14
15     /* Promenljivoj kb se dodeljuje povratna vrednost funkcije kub. */
16     kb = kub(a);
17
18     printf("Kub broja %d je %d\n", a, kb);
19     return 0;
20 }

```

Rešenje 2.5.3

```

1  #include <stdio.h>

```

```
3  /* Funkcija koja racuna apsolutnu vrednost. */
   unsigned int apsolutna_vrednost(int x){
5     /* Kako funkcija vraca unsigned, a x je tipa int, potrebno je
       kastovati rezultat u tip unsigned. */
       return (unsigned)(x<0?-x:x);
7  }

9  int main(){
       int n;
11
       /* Unos broja. */
13     printf("Unesite broj: ");
       scanf("%d", &n);
15
       /* Ispis njegove apsolutne vrednosti. */
17     printf("Apsolutna vrednost: %u\n", apsolutna_vrednost(n));
19     return 0;
   }
```

Rešenje 2.5.4

```
1  #include <stdio.h>

3  /* Funkcija koja racuna minimum tri cela broja. */
   int min(int x, int y, int z){
5     int min;

7     /* Pretpostvka je da je minimum broj x. Potom se minimum poredi sa
       druga dva broja i ukoliko pretpostavka nije dobra, vrednost
       minimuma se menja. */
       min=x;

9     if(min>y)
11        min=y;

13    if(min>z)
15        min=z;

17    return min;
   }

19  int main(){
       int x,y,z;
21
       /* Unose se tri broja. */
23     printf("Unesite brojeve: ");
       scanf("%d%d%d", &x, &y, &z);
25
       /* Poziv funkcije i ispis rezultata. */
   }
```

```
27     printf("Minimum je: %d\n", min(x,y,z));
29     return 0;
}
```

Rešenje 2.5.5

```
1  #include<stdio.h>
   #include<math.h>
3
   /* Funkcija koja vraca razlomljeni deo prosledjenog broja. */
5  float razlomljeni_deo(float x){
7
   /* Funkcija fabs vraca apsolutnu vrednost realnog broja.
    * NAPOMENA: funkcija fabs se nalazi u zaglavlju math.h.
    * NAPOMENA2: funkcija abs se nalazi u zaglavlju stdlib.h, ali se
    * koristi samo za cele brojeve!
    */
11     x = fabs(x);
13
   /* Razlomljeni deo broja se dobija tako sto od samog broja se
    oduzme njegov ceo deo. */
   return x - (int)x;
15 }
17
int main(){
   float n;
19
   /* Unos broja. */
21     printf("Unesite broj:");
   scanf("%f", &n);
23
   /* Ispis rezultata. */
25     printf("Razlomljeni deo: %.6f\n", razlomljeni_deo(n));
27     return 0;
}
```

Rešenje 2.5.6

```
#include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
4
   /* Funkcija za realan broj x i ceo broj n odredjuje vrednost stepena
    x^n. */
   float stepen(float a, int b)
6 {
   float s=1;
8   int i, abs_b = abs(b);
```

```
10     for(i=0;i<abs_b;i++)
        s=s*a;
12
13     /* Ukoliko je izlozilac b negativan, prvo se izracuna a^|b|, a vraća
        se reciprocnu vrednost izracunatog stepena. */
14     return b>0 ? s : 1/s;
15 }
16
17 int main()
18 {
19     int n;
20     float x;
21     float s;
22
23     printf("Unesi jedan realan i jedan ceo broj:");
24     scanf("%f%d",&x,&n);
25
26     s = stepen(x,n);
27
28     printf("%f^%d=%f\n",x,n,s);
29
30     return 0;
31 }
```

Rešenje 2.5.7

```
1 #include <stdio.h>
2
3 /* Funkcija za dva uneta neoznacena broja x i n utvrđuje da li je x
   neki stepen
   broja n. Ukoliko jeste, funkcija vraća izlozilac stepena, a u
   suprotnom vraća -1. */
4 int je_stepen(unsigned x, unsigned n)
5 {
6     int i=1;
7     int s=n;
8
9
10    /* Racuna se stepen broja n sve dok je on manji od x. */
11    while(s<x)
12    {
13        s=s*n;
14        i++;
15    }
16
17    /* Ukoliko je izracunati stepen jednak broju x onda funkcija vraća
        izlozilac stepena. */
18    if (s==x)
19        return i;
20
21    /* U suprotnom vraća -1. */
22 }
```

```

    return -1;
23 }

25 int main()
{
27     unsigned x;
    unsigned n;
29     int st;

31     scanf("%u%u",&x,&n);

33     st = je_stepen(x,n);

35     if (st!=-1)
        printf("%u=%u^%d\n",x,n,st);
37     else
        printf("%u nije stepen broja %u\n",x,n);
39     return 0;
41 }

```

Rešenje 2.5.8

```

1  #include <stdio.h>

3  /* Funkcija racuna faktoriyel broja. */
int faktoriyel(int x) {
5
    int f = 1;
7    while(x) {
        f *= x;
9        x--;
    }
11    return f;
}

13 int main() {
15
    int x, y;
17
    printf("Unesite dva broja: ");
19    scanf("%d%d", &x, &y);

21    /* Faktoriyel je funkcija koja veoma brzo raste, tj. s povecanjem
        broja x, drasticno brzo uvecava se i vrednost x!. Tip podatka int
        ima ogranicenje u velicini broja koji moze da sadrzi. Za 13! i
        vece, int ne bi mogao da sacuva sve cifre potrebne za zapis tako
        velikog broja, te bi doslo do prekoracenja. Faktoriyel nije
        definisan nad skupom negativnih celih brojeva. */
    if(x < 0 || y < 0 || x > 12 || y > 12) {
23        printf("Greska: pogresan unos!\n");
    }
}

```

2 Kontrola toka

```
    }
25  else{
    printf("%d\n", faktorijel(x) + faktorijel(y));
27  }
    return 0;
29 }
```

Rešenje 2.5.9

```
1  #include <stdio.h>
.
3  int euklid(int x, int y)
{
5    int r;
    /* Euklidov algoritam: http://elib.mi.sanu.ac.rs/files/journals/nm/245/nm581202.pdf */
7    /* Kada promenljiva y postane 0, algoritam se zaustavlja. */
    while(y)
9    {
        r=x%y;
11       x=y;
        y=r;
13    }

15    /* U promenljivoj x se nalazi nzd. */
    return x;
17 }

19 int main()
{
21     int a,b;
    int nzd;

23     printf("Unesite dva cela broja:");
25     scanf("%d%d", &a,&b);

27     nzd = euklid(a,b);

29     printf("Najveci zajednicki delilac je %d\n", nzd);

31     return 0;
}
```

Rešenje 2.5.10

```
1  #include <stdio.h>

3  float zbir_reciprocnih(int n)
{
```

```

5   float z=0;
6   int i;
7   for(i=1;i<=n;i++)
8       /* Recipročna vrednost broja je jednaka deljenju broja 1 sa tim
9          brojem. Ipak, zbog specifičnosti jezika C, 1/broj bi bilo
10          celobrojeno deljenje (jer je 1 ceo broj i broj je ceo broj), pa
11          bi rezultat bio ceo broj, a ne realan. Da bi izbegli takvo
12          ponasanje deljenik ce biti 1.0 umesto 1, cime se obezbedjuje da
13          se deljenik posmatra kao realan broj i da vrednost kolicnika bude
14          realan broj. */
15       z+=1.0/i;
16   return z;
17 }
18
19 int main()
20 {
21     int n;
22     printf("Unesi jedan pozitivan ceo broj:\n");
23     scanf("%d", &n);
24     /* Povratna vrednost funkcije zbir_reciprocnih je float. Funkcija
25        moze biti pozvana u okviru poziva druge funkcije, pa tako se
26        funkcija zbir_reciprocnih poziva u okviru funkcije printf i
27        umesto specifikatora %.2f bice ispisana povratna vrednost
28        funkcije zbir_reciprocnih zaokruzena na dve decimale. */
29     printf("Zbir je %.2f\n", zbir_reciprocnih(n));
30
31     return 0;
32 }

```

Rešenje 2.5.11

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <math.h>
3
4  /* Funkcija nema povratnu vrednost, zbog toga je povratni tip void.
5     */
6  void ispis(float x, float y, int n)
7  {
8      float i;
9      float korak=(y-x)/(n-1);
10
11     for(i=x;i<=y;i+=korak)
12         printf("%.4f ", sin(i));
13
14     printf("\n");
15 }
16
17 int main()
18 {
19     float a,b;

```

2 Kontrola toka

```
20  int n;
    float t;
22  printf("Unesi dva realna broja:");
    scanf("%f%f",&a,&b);
24  printf("Unesi jedan prirodan broj:");
    scanf("%u",&n);

26
    if (n<=1 || a==b)
28  {
        printf("Nekorektan unos\n");
30    return -1;
    }
32  /* Kada je desni kraj intervala manji od levog, zamene im se mesta.
    */
    if (b<a)
34  {
        t=a;
36        a=b;
        b=t;
38    }

40
42    ispis(a,b,n);

44
    return 0;
46 }
```

Rešenje 2.5.12

```
1  #include <stdio.h>
    #include <stdlib.h>
3
    /* Funkcija racuna aritmeticku sredinu cifara datog celog broja. */
5  float aritmeticka_sredina(int x) {

7      /* Aritmeticka sredina broja 0 je 0. */
        if(x==0)
9          return 0;

11     /* Brojaci sa svojim pocetnim vrednostima. */
        int zbir_cifara = 0;
13        int broj_cifara = 0;

15     /* U slucaju da je broj negativan, ostaci pri deljenju sa 10 bi
        takodje bili negativni. Stoga je zgodnije posmatrati samo
        apsolutnu vrednost broja. */
        x = abs(x);
17 }
```



```

19  /* Izdvaja se cifra po cifra s kraja zapisa broja x. Uslov while(x
    > 0) ekvivalentan je uslovu while(x). Broj x se deli sa 10 i
    cifre se izdvajaju sve dok x ne postane 0. */
20  while(x) {
21      zbir_cifara += x % 10;
    broj_cifara++;
22
23      x /= 10;
24  }
25
26  /* Da bi rezultat bio realan broj potrebno je izvršiti kastovanje
    barem jednog od parametara jer su oba parametra celi brojevi. */
27  return (float) zbir_cifara / broj_cifara;
28 }
29
30
31 int main() {
32
33     int x;
34
35     printf("Unesite ceo broj: ");
    scanf("%d", &x);
36
37     printf("Aritmeticka sredina cifara broja %d je %.3f\n", x,
        aritmeticka_sredina(x));
38
39     /* Iako u funkciji aritmeticka_sredina broj x se menja,
        prosledjivanjem argumenata funkciji pravi se lokalna kopija
        promenljive x za tu funkciju, tako da iako je ona menjana unutar
        funkcije aritmeticka_sredina, promenljiva x iz funkcije main()
        ostaje nepromenjena. */
40
41     return 0;
42 }
43

```

Rešenje 2.5.13

```

1  #include<stdio.h>
    #include<stdlib.h>
2
3  /* Funkcija ispituje da li se cifra c nalazi u zapisu celog broja x.
    */
4
5  int sadrzi(int x, int c)
    {
6      char cifra;
7      /* Posmatra se pozitivna vrednost broja. */
8      x=abs(x);
9
10     while(x)
11     {
12         /* Odredjuje se poslednja cifra broja. */
13

```

2 Kontrola toka

```
15     cifra = x%10;
    /* Proverava se da li je poslednja cifra jednaka trazenoj cifri
    i ako jeste prekida se izvršavanje funkcije i vraca se 1, kao
    oznaka da je broj nadjen. */
    if (cifra==c)
17         return 1;
    /* Inace, broj se umanjuje za poslednju cifru i prelazi se na
    sledecu iteraciju. */
19     x/=10;
}
21 /* Ukoliko se cifra ne nalazi u broju uslov u petlji nikad nece
    biti ispunjen. */
    return 0;
23 }
int main()
25 {
    int x;
27     int c;
    printf("Unesi jedan ceo broj i jednu cifru:");
29     scanf("%d%d",&x,&c);
    if (sadrzi(x,c))
31         printf("Cifra %d se nalazi u zapisu broja %d\n",c,x);
    else
33         printf("Cifra %d se ne nalazi u zapisu broja %d\n",c,x);
    return 0;
35 }
```

Rešenje 2.5.14

```
1  #include<stdio.h>
    #include<stdlib.h>
3
    /* Funkcija odredjuje broj neparnih cifara u zapisu datog celog broja
    . */
5  int broj_neparnih_cifara(int x)
    {
7      int broj_neparnih_cifara=0;
    /* Pomocna promenljiva u koju se smesta izdvojena cifra. */
9      char cifra;
    /* Posmatra se pozitivna vrednost broja. */
11     x = abs(x);

13     while(x)
    {
15         /* Izdvaja se poslednja cifra broja. */
            cifra = x%10;
17         /* Moze se izbeci korisćenje naredbe if pomocu narednog izraza.
            Naime, vrednost izraza cifra%2 je 1 kada je cifra neparna,
            odnosno 0 kada je parna. Tako ce na broj neparnih cifara biti
            dodata jednica ako je cifra neparna, a ako je parna bice dodata
            0, sto jeste zeljeno ponasanje. */
```

```
19     broj_neparnih_cifara+=(cifra%2);  
    x/=10;  
21 }  
    return broj_neparnih_cifara;  
23 }  
  
25 int main()  
{  
27     int x;  
    do  
29     {  
        scanf("%d",&x);  
31        printf("%d\\n", broj_ncifara(x));  
    } while(x!=0);  
33  
    return 0;  
35 }
```

Rešenje 2.5.15

```
#include <stdio.h>  
2 #include <stdlib.h>  
  
4 int sve_parne_cifre(int x) /* funkcija vraca 1 ako su sve cifre broja  
    parne i 0 u suprotnom*/  
{  
6     char d;  
    /* Za slucaj da je broj negativan posmatra se apsolutna vrednost.  
    */  
8     x=abs(x);  
  
10    while (x>0)  
    {  
12        /* Izdvaja se poslednja cifra broja. */  
        d=x%10;  
14  
        /* Ako je izdvojena cifra neparna oznacava da nisu sve cifre  
        broja parne i funkcija vraca 0. */  
16        if (d%2==1)  
            return 0;  
18  
        /* Poslednja cifra broja se uklanja celobrojnim deljenjem sa 10.  
        */  
20        x/=10;  
    }  
22  
    return 1;  
24 }
```

```
26 /* Funkcija vraca 1 ako su sve cifre broja jednake i 0 u suprotnom.
   */
   int sve_cifre_jednake(int x)
28 {
   char d;
   char prva_cifra;
30 /* Posmatra se apsolutna vrednost broja. */
   x=abs(x);
32 /* Izdvaja se prva cifra broja. */
   prva_cifra = x%10;
34 /* Uklanja se poslednja cifra broja tako sto se broj podeli sa 10.
   */
36 x/=10;

38 while(x)
   {
40     /* Izdvaja se poslednja cifra u broju. */
       d = x%10;

42     /* Ukoliko izdvojena cifra nije jednaka prvoj izdvojenoj cifri
       onda broj nema sve jednake cifre. */
44     if (d!=prva_cifra)
         return 0;

46     x/=10;
48 }

50 return 1;
   }

52 main()
53 {
54     int x;
55     int d;

56     printf("unesi ceo broj:");
57     scanf("%d", &x);

58     if (sve_parne_cifre(x))
59         printf("Sve cifre broja su parne\n");
60     else
61         printf("Broj sadrzi bar jednu neparnu cifru\n");

62     if (sve_cifre_jednake(x))
63         printf("Sve cifre broja su jednake\n");
64     else
65         printf("Broj sadrzi razlicite cifre \n");
66 }

70 }
```

Rešenje 2.5.16

```
1 #include <stdio.h>

3 /* U broju y (ukoliko postoji) izbacuje se cifra 'cifra'. Poredak
   cifra nije bitan, dobijena vrednost ima obrnut redosled cifara.
   */
4 int izbaci_cifru(int y, int cifra) {
5     /* Vrednost broja y nakon eliminisanja cifre. Poredak cifara nije
       bitan pa ce vrednost novo_y imati obrnut poredak u odnosu na broj
       y. Na pocetku se postavlja na 0 i generise se koriscenjem
       Heronovog obrasca. */
6     int novo_y = 0;
7     /* Indikator da li je cifra uklonjena iz broja y. */
8     int indikator = 0;
9     /* Pomocni parametar u kome se cuva trenutno izdvojena cifra u
       petlji. */
10    int izdvojena_cifra;

11    while(y) {
12
13        izdvojena_cifra = y % 10;
14        /* Tekuca cifra se ukljucuje prilikom formiranja novo_y u slucaju
           da se cifra razlikuje od one koja se eliminise ili ukoliko je
           jedna cifra vec eliminisana. */
15        if(izdvojena_cifra != cifra || indikator)
16
17            /* Heronov obrazac. Menja poredak cifara, ali on u ovom slucaju
               i nije bitan. */
18            novo_y = novo_y*10 + izdvojena_cifra;
19        else
20
21            /* U slucaju da je cifra vec eliminisana, ne treba je opet
               eliminisati. Zato se menja vrednost indikatora. */
22            indikator = 1;
23
24        y /= 10;
25    }
26
27    return novo_y;
28 }

31 /* Funkcija proverava da li su dva cela broja napisana pomocu istih
   cifara, kao i da li se te cifre pojavljuju isti broj puta. */
32 int zapis(int x, int y) {
33
34     /* Cifra koja se izdvaja iz x, a onda eliminise iz y. */
35     int cifra;

36     /* Radi lakseg rada, posmatraju se pozitivne vrednosti datih
       brojeva. */
37     x = abs(x);
38     y = abs(y);
```

2 Kontrola toka

```
41  /* Iz broja x izdvajaju se redom cifra po cifra s kraja, a zatim se
    svaka takva cifra trazi i u broju y. Ukoliko postoji, eliminise
    se prvi put kada se pojavi (dakle, samo jednom). Ukoliko su sve
    cifre iste (**redosled nije bitan**), na kraju ce i iz x i iz y
    biti sve cifre eliminisane, te ostaju nule u oba broja. */
43  while(x) {
45      cifra = x % 10;
      x /= 10;
47      y = izbaci_cifru(y, cifra);
    }
49
    return (x == 0 && y == 0);
51 }

53 int main() {
55     int x, y;
    printf("Unesite dva cela broja: ");
57     scanf("%d%d", &x, &y);
59
    if(zapis(x, y))
        printf("Uslov je ispunjen!\n");
61     else
        printf("Uslov nije ispunjen!\n");
63
    return 0;
65 }
```

Rešenje 2.5.17

```
1  #include <stdio.h>
    #include <stdlib.h>
3
    /* Funkcija proverava da li se cifre u zapisu broja nalaze u rastucem
       poretku. */
5  int rastuce(int n) {
7
    int tekuca_cifra;
    int prethodna_cifra;
9
    n = abs(n);
11
    /* Izvan petlje se izdvaja poslednja cifra u zapisu broja da bi u
       petlji mogla da se poredi sa sledecom. */
13    tekuca_cifra = n % 10;
    n /= 10;
15
    while(n) {
```

```

17      /* Izdvaja se nova cifra i ona postaje tekuca, a prethodna cifra
18      se pamti. */
19      prethodna_cifra = tekuca_cifra;
20      tekuca_cifra = n % 10;
21
22      /* Ukoliko dve uzastopne izdvojene cifre ne ispunjavaju rastuci
23      poredak prekida se izvršavanje funkcije sa odgovarajucom
24      povratnom vrednoscu 0. */
25      if(prethodna_cifra < tekuca_cifra)
26          return 0;
27
28      /* Inace, nastavlja se izdvajanje cifara. */
29      n /= 10;
30  }
31
32      /* Nakon izlaska iz petlje povratna vrednost funkcije je 1 jer u
33      slucaju da je poredak u nekom trenutku narusen iz funkcije bi se
34      izašlo jos u petlji. */
35      return 1;
36  }
37
38  int main() {
39
40      int x;
41      printf("Unesite broj: ");
42      scanf("%d", &x);
43
44      if(rastuce(x))
45          printf("Cifre su u rastucem poretku!\n");
46      else
47          printf("Cifre nisu u rastucem poretku!\n");
48
49      return 0;
50  }

```

Rešenje 2.5.18

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  *
5  * Interesantna situacija je ukoliko su dve uzastopne cifre
6  * obe parne, odnosno obe neparne.
7  * Ovaj uslov svodimo na poredjenje njihovih ostataka pri deljenju sa
8  * 2:
9  * ukoliko su ostaci isti, cifre su iste parnosti,
10 * te ne treba dalje proverati da li je uslov zadovoljen,
11 * vec odmah prekinuti sa izvršavanjem funkcije.
12 *

```

```
13  * Ukoliko dve uzastopne cifre ni u jednom slucaju nisu bile iste
    * parnosti,
15  * a izdvojene su sve cifre iz broja x,
    * uslov je ispunjen, pa funkcija vraca 1.
    */

17  /* Funkcija proverava da li su dve uzastopne cifre razlicite parnosti
    . */
int par_nepar(int x) {
19  /* Dve uzastopne cifre broja se pamte u promenljivama
    prethodna_cifra i tekuca_cifra. */
    int prethodna_cifra;
21  int tekuca_cifra;

23  /* U slucaju da je uneti broj negativan posmatra se samo apsolutna
    vrednost. */
    x = abs(x);

25  /* Poslednja cifra broja se izdvaja van petlje da bi u petlji moglo
    da se vrsi poredjenje. */
    prethodna_cifra = x % 10;
27  x /= 10;

29  while(x) {
31  /* Izdvaja se cifra broja. */
    tekuca_cifra = x % 10;
33
    /* Ukoliko su uzastopne cifre iste parnosti, uslov nije ispunjen,
    rad petlje i funkcije se prekida i vraca se 0. */
35  if(tekuca_cifra % 2 == prethodna_cifra % 2)
        return 0;

37  /* Tekuca cifra postaje prethodna cifra za narednu iteraciju. */
39  prethodna_cifra = tekuca_cifra;
    x /= 10;
41  }

43  /* Sve uzastopne cifre su razlicite parnosti jer ni jednom u petlji
    uslov da su cifre iste parnosti nije bio ispunjen. */
    return 1;
45  }

47  int main() {

49  int x;
    printf("Unesite broj: ");
51  scanf("%d", &x);

53  if(par_nepar(x))
        printf("Broj ispunjava uslov!\n");
55  else
        printf("Broj ne ispunjava uslov!\n");
```



```
57     return 0;
59 }
```

Rešenje 2.5.19

```
#include <stdio.h>

2  /* Funkcija koja uklanja broj stotina iz broja n. */
4  int ukloni_stotine(int n){

6      /* Broj izmedju -100 i 100 nema cifru stotina, pa se vraca taj isti
           broj. */
       if(n>-100 && n<100)
8         return n;
       else
10        {
           /* U suprotnom se vraca broj sa uklonjenom cifrom stotina. */

12           /* Odredjivanje znaka broja. */
           int znak=(n<0)? -1 : 1;

14           /* Da bi se izbegle greske menja se apsolutna vrednost broja, a
               znak se naknadno dodaje pomocu mnozenja. */
           n=abs(n);

16           return znak*((n/1000)*100 + n%100);
18       }
20 }

22 /* Funkcija koja vraca znak broja. */
24 int znak(int broj){
       return broj<0?-1:1;
26 }

28 int main(){

30     int broj;

32     while(1){

34         /* Unos broja. */
           printf("Unesite broj: ");
           scanf("%d", &broj);

36         /* Broj 0 oznacava kraj unosa. */
           if(broj == 0)
38             break;
40     }

42     /* Poziv funkcije i ispis rezultata. */
       printf("%d\n", znak(broj)*ukloni_stotine(abs(broj)));
```

```
44 }  
46  
47     return 0;  
48 }
```

Rešenje 2.5.20

```
#include<stdio.h>  
#include<math.h>  
  
4 int rotacija(int n){  
6     int broj, br = 0, znak;  
  
8     /* Ako je broj jednocifren, nema potrebe da se rotira. */  
9     if(n>-10 && n < 10)  
10         return n;  
  
12     /* Odredjivanje znaka broja. */  
13     znak=(n<0) ? -1: 1;  
14  
15     /* Nadalje se radi sa apsolutnom vrednoscu broja. */  
16     n=abs(n);  
  
18     /* U promenljivoj broj se cuva kopija broja n. */  
19     broj=n;  
20  
21     /* Izdvaja se cifra po cifra, sve do krajnje leve cifre broja (one  
22     koja treba da postane krajnje desna), npr za n = 1234, treba da  
23     se izdvoji prvi broj = 1 i ostatak = 234, a zatim na kraj  
24     ostataka treba dodati prvu cifru = 2341. */  
  
25     /* Nakon zavrsetka ove petlje, u parametru n se nalazi najlevlja  
26     cifra broja (koja treba da postane krajnje desna), dok se u  
27     parametru br nalazi broj cifara unetog broja. */  
28     while(n >=10){  
29         n/=10;  
30         br++;  
31     }  
  
32     /* Ostatak (234) se dobija kao n%(10^broj_cifara). Zatim se ostatak  
33     pomnozi sa 10, da bi se broj uvecao za jednu, poslednju cifru  
34     (2340). Na kraju, na dobijeni broj se doda (sabre) prvi broj koji  
35     se nalazi u parametru n. */  
  
36     return znak* ((broj%(int)pow(10, br))*10 + n);  
37 }  
  
38 int main(){
```

```

36  int n;
    while(1){
38
    /* Unos broja. */
40  printf("Unesite broj: ");
    scanf("%d", &n);
42
    /* Broj 0 oznacava kraj unosa. */
44  if(n == 0)
        break;
46
    /* Poziv funkcije i stampanje broja rotiranog za jedno mesto u levo
    . */
48  printf("%d\n", rotacija(n));
    }
50
52  return 0;
}

```

Rešenje 2.5.21

```

1  #include <stdio.h>
3  /* Funkcija koja racuna zbir delilaca broja x. */
   int zbir_delilaca(int x){
5     int i=0;
7
   /* Na pocetku zbir se inicijalizuje na 0. */
   int zbir = 0;
9
   /* Svaki broj izmedju 1 i x koji deli broj x se dodaje u zbir. */
11  for(i=1; i<=x; i++){
   if(x % i == 0)
13     zbir += i;
   }
15
   /* Povratna vrednost funkcije je dobijeni zbir. */
17  return zbir;
   }
19
   int main(){
21
   int k, i;
23
   /* Ucitava se broj k. */
25  printf("Unesite broj k:");
   scanf("%d", &k);
27
   /* Provera korektnosti ulaza. */
29  if(k <= 0)

```

2 Kontrola toka

```
    printf("Greska: pogresan unos!\n");
31 else{

    /*Za svaki broj od 1 do k se ispisuje zbir delilaca. */
    for(i=1; i<=k; i++)
33     printf("%d ", zbir_delilaca(i));
35
    printf("\n");
37 }
39
41 return 0;
}
```

Rešenje 2.5.22

```
1 #include <stdio.h>
  #include <math.h>
3
  /* Funkcija vraca 1 ako je broj prost, a 0 u suprotnom. */
5 int prost (int x)
  {
7     int i;

9     /* Brojevi 2 i 3 su prosti. */
    if (x==2 || x==3)
11     return 1;

13     /* Parni brojevi nisu prosti. */
    if (x%2==0)
15     return 0;

17     /* Dovoljno je proveravati da li delioc datog broja postoji u
        intervalu od 3 do korena iz tog broja. */
    for (i=3; i<=sqrt(x);i+=2)
19     /* Ako neki broj i deli broj x, onda on nije prost i izlazi se iz
        funkcije. */
        if (x%i==0)
21         return 0;

23     /* Ako ni jedan od prethodnih uslova nije bio ispunjen, to znaci da
        ni jedan broj ne deli x, pa je on prost. */
    return 1;
25 }

27 int main()
  {
29     int n;
    scanf ("%d",&n);
31     int i,j;
```

```

33  /* Tekuci broj za koji se ispituje da li je prost. */
    i=1;
35  /* Brojac prostih brojeva. */
    j=0;
37  while(j<n)
    {
39      /* Poziva se funkcija da se odredi da li je tekuci broj i prost.
        */
        if (prost(i))
41        {
            /* Ako jeste, stampa se i uvecava se brojac prostih brojeva.
            */
43            printf("%d\n", i);
            j++;
45        }
        /* U narednoj iteraciji ispituje se sledeci broj. */
47        i++;
    }
49
51  return 0;
}

```

Rešenje 2.5.24

```

#include<stdio.h>
2  #include<math.h>

4  /* Funkcija racuna vrednost e^x kao parcijalnu sumu reda suma(x^n/n!)
    , gde indeks n ide od 0 do beskonacno, pri cemu se sumiranje
    vrsi dok je razlika sabiraka u redu po apsolutnoj vrednosti manja
    od eps. */
double e_na_x(double x, double eps)
6  {
    double s=1;
    8  double clan=1;
    int n=1;
10

    /* Parcijalnu suma se formira tako sto se u svakoj iteraciji petlje
    promenljivoj s doda jedan sabirak sume oblika (x^n)/n! koji se
    cuva u promenljivoj clan.
12

    Svaki sabirak se dobija na osnovu prethodnog tako sto se
    prethodni pomnozi sa x i podeli sa n (n predstavlja redni broj
    sabirka u sumi).
14

    Prvi sabirak (kome odgovara n=0) iznosi 1; zbog toga promenljive
    s i clan se inicijalizuju na vrednost 1.
16

    Sumiranje se sprovodi sve dok je sabirak po apsolutnoj vrednosti
    veci od trazene tacnosti eps. */
18

```

```

do
20 {
    clan = (clan*x)/n;
22     s += clan;
    n++;
24 } while(fabs(clan)>eps);

26 return s;
}

28
int main()
30 {
    double x,eps;
32     printf("x=");
    scanf("%lf", &x);
34     printf("eps=");
    scanf("%lf", &eps);
36
    printf("e~%f=%f\n", x, e_na_x(x,eps));
38     return 0;
}
```

Rešenje 2.5.25

```

1  #include<stdio.h>

3  /* Funkcija koja vraca zbir cifara datog broja x. */
int zbir_cifara(int x)
5  {
    int s=0;
    char cifra;
    while(x)
7    {
        cifra = x%10;
11        s+=cifra;
        x/=10;
13    }
    return s;
15 }

17 int srecan(int x)
{
19     int suma_cifara;

21     do
    {
23         /* Za svaki tekuci clan niza odredjuje se suma njegovih cifara,
        a onda ta izracunata suma upravo i postaje novi tekuci clan niza.
        */
        suma_cifara = zbir_cifara(x);
25         x = suma_cifara;
    }
```

```
27     } while(x>=10);  
    /* Petlja se izvršava sve dok član niza ne postane jednocifren.  
       Zbir cifara jednocifrenog broja je upravo sam taj broj. */  
  
29     return (x==1);  
31 }  
  
33 int main()  
{  
35     unsigned n;  
    int i;  
37     printf("Unesi jedan neoznaceni broj:");  
    scanf("%u",&n);  
39  
    /* U petlji se ispisuju svi srećni brojevi od 1 do n. Za svaki broj  
       od 1 do n se poziva funkcija koja vraća vrednost 1 ako je broj  
       srećan. */  
41     for(i=1;i<=n;i++)  
        if (srecan(i))  
43         printf("%d je srećan\\n", i);  
  
45     return 0;  
}
```

Rešenje 2.5.26

```
1  #include <stdio.h>  
  
3  /* Funkcija racuna broj x na n-ti stepen. */  
   int stepen(int x, int n) {  
5  
    int i;  
7    int st = 1;  
  
9    for(i = 1; i <= n; i++)  
        st *= x;  
11  
    return st;  
13 }  
  
15 /* Funkcija odredjuje broj cifara broja. */  
   int broj_cifara(int x)  
17 {  
    int i=0;  
19  
    while(x)  
21    {  
        i++;  
23        x /= 10;  
    }  
}
```

```
25     return i;
26 }
27
28 /* Funkcija proverava da li je broj Armstrongov. */
29 int armstrong(int x) {
30
31     /* U y se cuva zbir i-tih stepena cifara. */
32     int suma = 0;
33     /* Stepen za koji se proverava. */
34     int i = broj_cifara(x);
35     /* Prilikom izdvajanja cifara, broj x se menja i zato se koristi
36        dodatna promenljiva u kojoj se cuva vrednost x pre promena. */
37     int original = x;
38
39     while(x) {
40         /* Za svaku izdvojenu cifru racuna se stepen i dodaje na ukupnu
41            sumu. */
42         suma += stepen(x % 10, i);
43         x /= 10;
44     }
45
46     /* Nakon rada petlje x je postao 0 pa se zato poredjenje vrši sa
47        pomocnom promenljivom. Ukoliko je broj Armstrongov izracunata
48        suma i originalan broj su jednaki. */
49     return original == suma;
50 }
51
52 int main() {
53
54     int x;
55     printf("Unesite broj: ");
56     scanf("%d", &x);
57
58     if(armstrong(x))
59         printf("Broj je Armstrongov!\n");
60     else
61         printf("Broj nije Armstrongov!\n");
62
63     return 0;
64 }
```

Rešenje 2.5.27

```
#include <stdio.h>
2
3 /* Funkcija broji koliko puta se realan broj x javlja u nizu unetih
4    brojeva. */
5 int prebrojavanje(float x) {
6
7     float y;
```



```

8      /* Promenljiva br_pojavljivanja je brojac koji broji koliko puta se
        broj x javlja u unetom nizu brojeva. */
10     int br_pojavljivanja = 0;

12     printf("Unesite brojeve: ");
14     do {

        /* Unos broja. */
        scanf("%f", &y);

16         /* Poredjenje unetog broja sa datim brojem. Ukoliko je unet
            jednak traženom broju, brojac se uvecava. */
            if(x == y)
18                 br_pojavljivanja++;

20     } while(y);
    /* Brojevi se unose sve dok se ne unese 0. */

22     return br_pojavljivanja;
24 }

26 int main() {

28     float x;
    int br_pojavljivanja;

30     printf("Unesite broj x: ");
32     scanf("%f", &x);

34     br_pojavljivanja = prebrojavanje(x);
    printf("Broj pojavljivanja broja %.2f je: %d\n", x,
        br_pojavljivanja);

36     return 0;
38 }

```

Rešenje 2.5.28

```

1  #include <stdio.h>

3  /* Funkcija racuna n-ti clan Fibonacijevog niza. */
   long unsigned fibonaci(int n) {

5       int i;

7       /* Prva dva clana niza su jednaki 1. */
       long unsigned f0 = 1;
       long unsigned f1 = 1;

11      /* Promenljive u kojima se cuvaju tekuci clanovi niza: n+2, n+1. i
        n-ti clan. */
       long int fn2, fn1, fn;

```

```
13  /* Multi i prvi clan Fibonaccijevog niza su poznati pa ih ne treba
    racunati u petlji. */
15  if(n == 0 || n == 1)
    return 1;
17
19  /* Tekuci clanovi niza se postavljaju na pocetne vrednosti. */
    fn = f0;
    fn1 = f1;
21  /* Elementi niza se racunaju od drugog clana do n-tog. */
    for(i = 2; i <= n; i++) {
23
25        /* Naredni clan niza (element n+2-i) se dobija sabiranjem
           prethodna dva clana. */
        fn2 = fn1 + fn;
        /* Menjaju se vrednosti tekucih clanova niza zbog naredne
           iteracije. */
27        fn = fn1;
        fn1 = fn2;
29    }
31    return fn2;
32 }
33
35 int main() {
36
37     int n;
    printf("Unesite broj n: ");
    scanf("%d", &n);
39
41     /* Provera vrednosti za broj n. */
    if(n < 0 || n > 50) {
43         printf("Greska: nedozvoljena vrednost!\n");
    }
    else{
45         printf("%lu\n", fibonaci(n));
    }
47
49     return 0;
}
```

Rešenje 2.5.29

```
1  #include <stdio.h>
2
3  /* Funkcija konvertuje malo slovo u veliko ili veliko slovo u malo,
   ostali karakteri su nepromenjeni. U resenju zadatka se mogu
   koristiti i ugradjene funkcije islower, isupper, tolower i
   toupper (procitati vise o njima na man stranama). Funkcije
   pripadaju zaglavlju ctype.h. Za vezbu napisati resenje
   koriscenjem ugradjenih funkcija. */
```

```

5  int konverzija(int c)
6  {
7      if (c>='A' && c<='Z')
8          return c+'a'-'A';
9
10     if (c>='a' && c<='z')
11         return c-'a'+'A';
12
13     return c;
14 }
15
16 int main()
17 {
18     int c;
19
20     /* Korisnik unosi karakter po karakter do konstante EOF. */
21     while((c=getchar())!=EOF)
22         /* Poziva se funkcija koja menja karakter i novodobijeni karakter
23            se ispisuje sa funkcijom putchar. */
24         putchar(konverzija(c));
25
26     return 0;
27 }

```

Rešenje 2.5.30

```

1  #include <stdio.h>
2
3  /* Funkcija vraća karakter koji se u abecedi nalazi k mesta pre datog
4     karaktera c. */
5  char sifra(char c, int k) {
6
7      /* Provera da li je karakter malo slovo. */
8      if(c >= 'a' && c <= 'z')
9          /* Ako karakter koji je k pozicija pre datog karaktera ispada iz
10             opsega malih slova. */
11             if(c-k < 'a')
12                 /* Od k se oduzima rastojanje izmedju c i 'a' (jer je za toliko
13                    karaktera vec vrateno u nazad), kako bi se odredilo koliko
14                    preostali broj karaktera koji treba preskociti od karaktera 'z'.
15                    */
16                 return 'z' - (k - (c - 'a') - 1);
17             else
18                 /* U suprotnom, karakter c-k ne ispada iz opsega malih slova,
19                    te je dovoljno njega vratiti. */
20                 return c-k;
21
22     /* Provera da li je karakter veliko slovo. */
23     else if(c >= 'A' && c <= 'Z')
24         if(c-k < 'A')
25             return 'Z' - (k - (c - 'A') - 1);
26
27     return c;
28 }

```

2 Kontrola toka

```
21     else
22         return c-k;
23
24
25     return c;
26 }
27
28 int main() {
29
30     int k;
31     char c;
32
33     printf("Unesite broj k: ");
34     scanf("%d", &k);
35
36     printf("Unesite tekst (CTRL + D za prekid): ");
37     while((c = getchar()) != EOF)
38         putchar(sifra(c, k));
39
40     return 0;
41 }
```

Rešenje 2.5.31

```
1  #include<stdio.h>
2
3  /* Funkcija koja proverava da li je godina prestupna. */
4  int prestupna(int godina){
5      if((godina %100 != 0 && godina%4 == 0) || godina%400 == 0)
6          return 1;
7      else
8          return 0;
9  }
10
11 /* Funkcija koja proverava da li postoji prestupna godina u datom
12    intervalu. */
13 int postoji_prestupna(int g1, int g2){
14     for(; g1<=g2; g1++){
15         if(prestupna(g1))
16             return 1;
17     }
18     return 0;
19 }
20
21 int main(){
22
23     int g1, g2;
24
25     /* Unos dve godine. */
26     printf("Unesite dve godine: ");
27     scanf("%d%d", &g1, &g2);
```

```

27  /* Proverava se korektnost ulaza. */
29  if(g1 < 0 || g2 < 0 || g1>g2){
    printf("Greska: pogresan unos!\n");
31  }
    else{
33
35  /* Proverava se da li postoji prestupna godina u datom intervalu.
     */
    if(postoji_prestupna(g1,g2)){
37  /* Ako postoje, prestupne godine se ispisuju. */
        printf("Prestupne godine su: ");
        for(; g1<=g2; g1++){
39            if(prestupna(g1))
                printf("%d ", g1);
41        }
        printf("\n");
43    }else{
        /* A ako ne postoje, stampa se odgovarajuca poruka. */
45        printf("Nema prestupnih godina u ovom intervalu!\n");
    }
47  }
    return 0;
49  }

```

Rešenje 2.5.34

```

1  #include<stdio.h>

3  /* Funkcija koja proverava da li je godina prestupna. */
    int prestupna(int godina){
5      if((godina %100 != 0 && godina%4 == 0) || godina%400 == 0)
        return 1;
7      else
        return 0;
9  }

11 /* Funkcija odredjuje broj dana u datom mesecu. */
    int broj_dana(int mesec, int godina)
13 {
        switch(mesec)
15     {
            case 1: case 3: case 5: case 7: case 8: case 10: case 12: return
                31;
17         case 4: case 6: case 9: case 11: return 30;
            case 2: if (prestupna(godina))
19                 return 29;
                else
21                 return 28;
        }
23 }

```

```
25  /* Funkcija proverava da li je datum ispravan. Ako je datum ispravan
    funkcija vraca 1, inace vraca 0. */
27  int ispravan(int dan, int mesec, int godina)
    {
29      /* Ako je godina negativna, datum nije ispravan. */
        if (godina < 0)
31          return 0;

33      /* Ako mesec nije u opsegu od 1 do 12, datum nije ispravan. */
        if (mesec < 1 || mesec > 12)
35          return 0;

37      /* Ako je dan manji od 1 ili veci od broja dana u datom mesecu,
        datum nije ispravan. */
        if (dan < 1 || dan > broj_dana(mesec, godina))
39          return 0;

41      return 1;
    }
43
45  void sledeci_dan(int dan, int mesec, int godina)
    {
47      /* Za kraj godine, odnosno za datum 31.12. sledeci datum je 1.1. i
        godina se uvecava za jedan. */
        if (mesec == 12 && dan == 31)
49            printf("1.1.%d.\n", godina+1);
        /* Ukoliko je dan jednak poslednjem danu u tom mesecu, odnosno ako
        je jednak broju dana u tom mesecu, onda je sledeci datum kada se
        mesec uveca za 1, a dan postane 1. Bitan je redosled ovih naredbi
        . Ako bi ovo ispitivanje bilo prvo, onda bi se mesec mogao
        uvecati na 13. sto ne bi bio ispravan datu. Zato se prvo
        proverava da li je kraj godine, pa tek onda da li je kraj meseca.
        */
51      else if (dan == broj_dana(mesec, godina))
            printf("1.%d.%d.\n", mesec+1, godina);
53      /* Ako nije ni jedan od prethodna dva slucaja, onda se dan moze
        uvecati na 1, bez bojazni da ce se prekoraciti broj dana u datom
        mesecu. */
        else
55            printf("%d.%d.%d.\n", dan+1, mesec, godina);
    }
57
59  int main()
    {
61      /* Unos podataka. */
        printf("Unesite datum:");
63        scanf("%d.%d.%d.", &dan, &mesec, &godina);
```

```

65  /* Provera ispravnosti. Ako datum nije ispravan prekida se rad
    programa. */
67  if (!ispravan(dan, mesec, godina))
    {
69      printf("Uneti datum nije ispravan.\n");
        return -1;
71  }

73  /* Poziva se funkcija za ispis sledeceg dana. */
    printf("Datum sledeceg dana je:");
75  sledeci_dan(dan, mesec, godina);

77  return 0;
    }

```

Rešenje 2.5.37

```

#include<stdio.h>

2
/* Funkcija koja proverava da li je godina prestupna. */
4  int prestupna(int godina){
    if((godina %100 != 0 && godina%4 == 0) || godina%400 == 0)
6      return 1;
    else
8      return 0;
    }

10
/* Funkcija odredjuje broj dana u datom mesecu. */
12  int broj_dana(int mesec, int godina)
    {
14      switch(mesec)
        {
16          case 1: case 3: case 5: case 7: case 8: case 10: case 12: return
            31;
            case 4: case 6: case 9: case 11: return 30;
18          case 2: if (prestupna(godina))
                return 29;
20                else
                    return 28;
22        }
    }

24

26  /* Funkcija proverava da li je datum ispravan. Ako je datum ispravan
    funkcija vraca 1, inace vraca 0. */
    int ispravan(int dan, int mesec, int godina)
28  {
        /* Ako je godina negativna, datum nije ispravan. */
30  if (godina < 0)
        return 0;

```

```
32      /* Ako mesec nije u opsegu od 1 do 12, datum nije ispravan. */
34      if (mesec < 1 || mesec > 12)
35          return 0;
36
37      /* Ako je dan manji od 1 ili veci od broja dana u datom mesecu,
38         datum nije ispravan. */
39      if (dan < 1 || dan > broj_dana(mesec, godina))
40          return 0;
41
42      return 1;
43  }
44
45  /* Funkcija odredjuje koliko dana je proteklo od pocetka godine. */
46  int od_nove_godine(int dan, int mesec, int godina)
47  {
48      int suma_dana = 0, i;
49
50      /* Za sve mesece pre datog datuma dodaje se broj dana za dati mesec
51         . */
52      for(i=1; i<mesec; i++)
53          suma_dana += broj_dana(mesec, godina);
54
55      /* Na kraju se dodaje koliko je dana proteklo u datom mesecu, a to
56         je zadato sa promenljivom dan. */
57      return suma_dana+dan;
58  }
59
60  /* Funkcija odredjuje koliko dana ima do kraja godine. */
61  int do_kraja_godine(int dan, int mesec, int godina)
62  {
63      int suma_dana = 0, i;
64
65      /* Za sve mesece posle datog datuma dodaje se broj dana za dati
66         mesec. */
67      for(i=mesec+1; i<=12; i++)
68          suma_dana += broj_dana(mesec, godina);
69
70      /* Na kraju se dodaje koliko je dana je ostalo u datom mesecu. */
71      return suma_dana + broj_dana(mesec, godina) - dan;
72  }
73
74  /* Funkcija vraca 1 ako je prvi datum pre drugog datuma. U suprotnom
75     vraca 0. */
76  int prethodi(int dan1, int mesec1, int godina1, int dan2, int mesec2,
77               int godina2)
78  {
79      if (godina1 < godina2)
80          return 1;
81      else if (godina1 > godina2)
82          return 0;
83      else if (mesec1 < mesec2)
```



```
78     return 1;
    else if (mesec1 > mesec2)
80     return 0;
    else if (dan1 < dan2)
82     return 1;
    else return 0;
84 }

86 /* Funkcija vraca broj dana u datoj godini. */
int broj_dana_u_godini(int godina)
88 {
    if (prestupna(godina))
90     return 366;
    else
92     return 365;
}

94 int broj_dana_izmedju(int dan1, int mesec1, int godina1, int dan2,
    int mesec2, int godina2)
96 {
    int pom, i;
98     int suma_dana = 0;

100     /* Provera koji od datuma je ranije. Da bi osigurali da manji datum
        bude onaj uz koji ide broj 1, datumi se razmenjuju. Obratiti
        paznju da se u okviru ove if naredbe vise puta javlja jedan te
        isti deo koda i da bi bilo lepo to zapisati u okviru funkcije.
        Ipak, u ovom trenutku to nije moguće jer je potrebno koristiti
        pokazivace o kojima ce biti reci kasnije. Razmisliti kako bi se
        ovo resenje moglo popraviti kada se budu presli pokazivaci. */
    if (!prethodi(dan1, mesec1, godina1, dan2, mesec2, godina2))
102     {
        pom = dan1;
104         dan1 = dan2;
        dan2 = pom;

106         pom = mesec1;
108         mesec1 = mesec2;
        mesec2 = pom;

110         pom = godina1;
112         godina1 = godina2;
        godina2 = pom;
114     }

116     /* Ako su godine razlicite. */
    if (godina1 != godina2)
118     {
        /* Za manji datum dodaje se broj dana do kraja godine. */
120         suma_dana = do_kraja_godine(dan1, mesec1, godina1);

122         /* Za sve godine koje su izmedju dve date godine dodaje se broj
```

```
    dana u tim godinama. */
    for(i=godina1+1; i<godina2; i++)
124         suma_dana += broj_dana_u_godini(i);

    /* Za veci datum dodaje se broj dana od pocetka godine. */
126         suma_dana += od_nove_godine(dan2, mesec2, godina2);
128     }
    /* Ako su godine iste, ali meseci razliciti. */
130     else if (mesec1 != mesec2)
    {
132         /* Dodaje se broj dana do kraja prvog meseca. */
        suma_dana = broj_dana(mesec1, godina1) - dan1;
134
        /* Dodaje se broj dana za svaki mesec koji je izmedju dva data
        meseca. Kako su godina1 i godina2 jednake svejedno je koja od ove
        dve promenljive se koristi u pozivu funkcije. */
136         for(i= mesec1+1; i<mesec2; i++)
            suma_dana += broj_dana(i, godina1);
138
        /* Dodaje se broj dana od pocetka meseca. */
140         suma_dana += dan2;
    }
142    /* Ako su i godine i meseci jednaki. */
    else
144        suma_dana = dan2 - dan1;

146    return suma_dana;
}

148
149 int main()
150 {
151     int dan1, mesec1, godina1, dan2, mesec2, godina2;
152
153     /* Unos podataka. */
154     printf("Unesite prvi datum:");
    scanf("%d.%d.%d.", &dan1, &mesec1, &godina1);
156
    printf("Unesite drugi datum:");
158     scanf("%d.%d.%d.", &dan2, &mesec2, &godina2);

160    /* Provera ispravnosti. Ako datum nije ispravan prekida se rad
    programa. */
    if (!ispravan(dan1, mesec1, godina1) || !ispravan(dan2, mesec2,
162        godina2))
    {
        printf("Uneti datum nije ispravan.\n");
164        return -1;
    }
166

    /* Poziva se funkcija za ispis sledeceg dana. */
168    printf("Broj dana izmedju dva datuma je:%d\n", broj_dana_izmedju(
        dan1, mesec1, godina1, dan2, mesec2, godina2));
```

```

170     return 0;
    }

```

Rešenje 2.5.38

```

1  #include<stdio.h>
3  /* Funkcija koja iscrtava romb. */
void romb(int n){
5     int i, j;

7     /* Petlja iscrtava liniju po liniju romba. */
    for(i=0; i<n; i++){

9         /* U svakoj liniji prvo se ispisuje n-i-1 razmaka. */
        for(j=0; j<n-i-1; j++)
            printf(" ");

13        /* A zatim se ispisuje n zvezdica. */
        for(j=0; j<n; j++)
            printf("*");

15        /* Na kraju svake linije stoji oznaka za novi red. */
        printf("\n");
    }

21 }

23 int main(){
25     int n;

27     /* Ucitava se velicina romba. */
    printf("Unesite broj n: ");
29     scanf("%d", &n);

31     /* Proverava se korektnost ulaza i poziva funkcija za iscrtavanje
        romba. */
    if(n<=0)
33     printf("Greska: pogresna dimenzija!\n");
    else
35     romb(n);

37     return 0;
}

```

Rešenje 2.5.39

```

#include<stdio.h>

```

```
2
/* Funkcija koja stampa n zvezdica za kojima sledi znak za novi red.
   */
4 void stampaj_zvezdice(int n){
   int i;
6   for(i=0; i<n; i++)
       printf("*");
8
   printf("\n");
10 }

12 /* Funkcija koja crta grafikon. */
void grafikon_h(int a, int b, int c, int d)
14 {
   int i;
16
   /* Prvo se ispisuje a zvezdica. */
18   stampaj_zvezdice(a);

   /* Zatim u sledecem redu b zvezdica. */
20   stampaj_zvezdice(b);

   /* Zatim u sledecem redu c zvezdica. */
22   stampaj_zvezdice(c);

   /* Zatim u poslednjem redu d zvezdica. */
24   stampaj_zvezdice(d);
26
28 }

30
int main(){
32   int a,b,c,d;

34   /* Ucitavaju se vrednosti a,b,c,d. */
   printf("Unesite vrednosti: ");
36   scanf("%d%d%d%d", &a, &b, &c, &d);

38   /* Proverava se korektnost ulaza i ispisuje se rezultat. */
   if(a <0 || b<0 || c<0 || d<0){
40   printf("Greska: pogresan unos!\n");
   }else{
42   grafikon_h(a,b,c,d);
   }
44
   return 0;
46 }
```

Rešenje 2.5.40

```
1 #include<stdio.h>
```

```
3 int maksimum(int a, int b, int c, int d) {
4     int max;
5
6     max=a;
7     if(b>max)
8         max=b;
9     if(c>max)
10        max=c;
11    if(d>max)
12        max=d;
13
14    return max;
15 }
16
17 void stampaj_znak(int polje, int granica) {
18     if(polje<granica)
19         printf(" ");
20     else
21         printf("*");
22 }
23
24 /* Funkcija koja iscrtava vertikalni grafikon. */
25 void grafikon_v(int a, int b, int c, int d){
26     int i, max;
27
28     /* Na pocetku je potrebno pronaci najvecu od ove cetiri vrednosti.
29        */
30     max=maksimum(a, b, c, d);
31
32     /* Grafikon ukupno ima max horizontalnih linija. */
33     for(i=0; i<max; i++){
34
35         /* U svakoj od horizontalnih linija se nalazi po 4 polja: polje
36            za a,b,c i d uspravnu liniju. U svako od polja treba da se upise
37            ili * ili belina, u zavisnosti od vrednosti i toga koja linija se
38            trenutno ispisuje. */
39
40         /* Stampa se znak za polje a. */
41         stampaj_znak(i, max-a);
42
43         /*  Stampa se znak za polje b. */
44         stampaj_znak(i, max-b);
45
46         /* Stampa se znak za polje c. */
47         stampaj_znak(i, max-c);
48
49         /* Stampa se znak za polje d. */
50         stampaj_znak(i, max-d);
51
52         /* Na kraju svake horizontalne linije stampa se novi red. */
53         printf("\n");
54     }
55 }
```

2 Kontrola toka

```
51 }  
  
53 int main(){  
    int a,b,c,d;  
  
55  
    /* Ucitavanje vrednosti cetiri broja. */  
57    printf("Unesite vrednosti: ");  
    scanf("%d%d%d%d", &a, &b, &c, &d);  
  
59  
    /* Proverava se korektnost ulaza i poziva se funkcija za ispis  
        grafikona. */  
61    if(a <0 || b<0 || c<0 || d<0)  
        printf("Greska: pogresan unos!\n");  
63    else  
        grafikon_v(a,b,c,d);  
  
65  
    return 0;  
67 }
```

3

Predstavljanje podataka

3.1 Nizovi

Zadatak 3.1.1 Ako su $a = (a_1, \dots, a_n)$ i $b = (b_1, \dots, b_n)$ vektori dimenzije n , njihov skalarni proizvod je $a \cdot b = a_1 \cdot b_1 + \dots + a_n \cdot b_n$. Napisati program koji računa skalarni proizvod dva vektora. Vektori se zadaju kao celobrojni nizovi sa najviše 100 elemenata. Program učitava dimenziju i elemente nizova, a na izlaz ispisuje vrednost skalarnog proizvoda.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju vektora:
5
Unesite koordinate vektora a:
8 -2 0 2 4
Unesite koordinate vektora b:
35 12 5 -6 -1
Skalarni proizvod vektora a i b:
240
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju vektora:
3
Unesite koordinate vektora a:
-1 0 1
Unesite koordinate vektora b:
5 5 5
Skalarni proizvod vektora a i b:
0
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju vektora:
120
Greska: Nedoovoljena vrednost!
```

Zadatak 3.1.2 Napisati program koji za učitani niz ispisuje:

- (a) elemente niza koji se nalaze na parnim pozicijama.

3 Predstavljanje podataka

(b) parne elemente niza.

Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
6
Unesite elemente niza:
1 8 2 -5 -13 75
Elementi niza na parnim pozicijama:
1 2 -13
Parni elementi niza:
8 2
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
3
Unesite elemente niza:
11 81 -63
Elementi niza na parnim pozicijama:
11 -63
Parni elementi niza:
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
-4
Greska: Nedozvoljena vrednost!
```

Zadatak 3.1.3 Takmičari na Beogradskom maratonu su označeni rednim brojevima počevši od 0, a vreme za koje su istrčali maraton je dato minutima. Ovi podaci zadati su nizom celih brojeva, pri čemu indeks niza označava redni broj takmičara, a vrednosti u nizu označavaju vreme trčanja. Napisati funkcije za rad sa ovim nizom.

- (a) Napisati funkciju `void ucitaj(int a[], int n)` koja učitava elemente niza a dimenzije n .
- (b) Napisati funkciju `void stampaj(int a[], int n)` koja štampa elemente niza a dimenzije n .
- (c) Napisati funkciju `int suma(int a[], int n)` koja računa i vraća ukupno vreme trčanja svih takmičara.
- (d) Napisati funkciju `float prosek(int a[], int n)` koja računa i vraća prosečno vreme (aritmetičku sredinu) trčanja takmičara.
- (e) Napisati funkciju `int maksimum(int a[], int n)` koja izračunava i vraća najduže vreme trčanja takmičara.
- (f) Napisati funkciju `int pozicija_minimum(int a[], int n)` koja vraća redni broj pobednika Beogradskog maratona, tj. onog takmičara koji je najkraće trčao. U slučaju da ima više takvih takmičara, vratiti onog sa najmanjim indeksom.

Napisati program koji testira rad zadatih funkcija. Maksimalan broj takmičara je 1000.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
5
19 47 27 34 16
Vreme trcanja takmicara: 19 47 27 34 16
Ukupno vreme: 143
Prosecno vreme trcanja: 28.6
Maksimalno vreme trcanja: 47
Indeks pobednika: 4
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
-5
Greska: Nedozvoljena vrednost!
```

Zadatak 3.1.4 Napisati funkciju `int min_max(int a[], int n)` koja pronalazi indekse najmanjeg i najvećeg elementa u nizu a dimenzije n koristeći samo jedan prolaz kroz niz. Funkcija kao povratnu vrednost vraća manji od ta dva indeksa. Napisati program koji testira ovu funkciju za učitane nizove celih brojeva maksimalne dužine 100 elemenata.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza:
7
Unesite elemente niza:
5 8 -4 11 17 89 1
2
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza:
3
Unesite elemente niza:
9 11 6
1
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza:
-45
Greska: Nedozvoljena vrednost!
```

Zadatak 3.1.5 Napisati funkciju `int prebrojavanje(int a[], int n)` koja izračunava broj elemenata celobrojnog niza a dužine n koji su manji od poslednjeg elementa niza. Napisati i program koji testira rad funkcije. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 4
Unesite elemente niza: 11 2 4 9
2
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 7
Unesite elemente niza: 7 2 1 14 65 2 8
4
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj elemenata niza: 5  
|| Unesite elemente niza: 25 18 29 30 14  
|| 0
```

Zadatak 3.1.6 Napisati funkciju `int prebrojavanje(int a[], int n)` koja izračunava broj parnih elemenata niza celih brojeva a dužine n koji pretihode maksimalnom elementu niza. Napisati i program koji testira rad funkcije. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj elemenata niza: 4  
|| Unesite elemente niza: 11 2 4 9  
|| 0
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj elemenata niza: 7  
|| Unesite elemente niza: 7 2 1 14 65 2 8  
|| 2
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
|| Unesite broj elemenata niza: 5  
|| Unesite elemente niza: 25 18 29 30 14  
|| 1
```

Zadatak 3.1.7 Elementi niza celih brojeva su podaci o nadmorskim visinama u nekom području sveta. Na kartografskoj mapi su indeksima označene različite tačke, a u nizu je svakom indeksu pridružen neki ceo broj (odnosno nadmorska visina). Napisati funkcije za rad sa ovim nizom.

- (a) Napisati funkciju koja proverava da li niz sadrži zadatu nadmorsku visinu m . Povratna vrednost funkcije je 1 ako je vrednost sadržana u nizu ili 0 ako nije.
- (b) Napisati funkciju koja vraća vrednost prve pozicije na kojoj se nalazi element koji ima nadmorsku visinu m ili -1 ukoliko element nije u nizu.
- (c) Napisati funkciju koja vraća vrednost poslednje pozicije na kojoj se nalazi element koji ima nadmorsku visinu m ili -1 ukoliko element nije u nizu.

Napisati i program koji testira rad napisanih funkcija za uneti broj m . Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
7
800 1100 -200 1400 -200 1100 800
Ucitani niz: 800 1100 -200 1400 -200 1100 800
Unesite jedan ceo broj:
1100
Niz sadrzi element cija je vrednost 1100.
Indeks njegovog prvog pojavljivanja u nizu je 1.
Indeks njegovog poslednjeg pojavljivanja u nizu je 5.

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
-5
Greska: Nedozvoljena vrednost!

```

Zadatak 3.1.8 Marko skuplja sličice za Svetsko prvenstvo u fudbalu. U celobrojnom nizu a se nalaze brojevi onih sličica koje je već sakupio. Marko je primetio da mu se neke sličice ponavljaju i rešio je da ih razmeni sa drugarima. Napisati program koji od datog niza a formira niz b sličica koje se u nizu a pojavljuju više od dva puta. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 8
Unesite elemente niza a:
4 11 4 6 8 4 6 6
Elementi niza b: 4 6

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 13
Unesite elemente niza a:
8 26 7 2 1 1 7 2 2 2 7 5 1
Elementi niza b: 7 2 1

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 2
Unesite elemente niza a:
9 5
Elementi niza b:

```

Zadatak 3.1.9 Sa standardnog ulaza se učitava dimenzija niza, elementi niza i jedan ceo broj k . Napisati program koji štampa indekse elemenata koji su deljivi sa k . Maksimalan broj elemenata niza je 100.

3 Predstavljanje podataka

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 4
Unesite elemente niza: 10 14 86 20
Unesite broj k: 5
0 3
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 4
Unesite elemente niza: 6 14 8 9
Unesite broj k: 5
U nizu nema elemenata koji su
deljivi brojem 5!
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 6
Unesite elemente niza: 8 9 11 -4 8 11
Unesite broj k: 2
0 3 4
```

Zadatak 3.1.10 Autobusi su označeni rednim brojevima (počevši od 1) i u nizu se čuva vreme putovanja svakog autobusa u minutima. Međutim, zbog radova na putu između Požege i Užica, svi autobusi koji saobraćaju na tom potezu (autobusi označeni rednim brojevima od k do t) saobraćaju m minuta duže. Uneti potrebne izmene u niz i ispisati elemente niza. Maksimalan broj autobusa je 200.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
8
Unesite vreme putovanja:
24 78 13 124 56 90 205 45
Unesite redne brojeve autobusa koji
putuju na potezu Pozega, Uzice:
3 6
Unesite novo vreme:
23
Vreme putovanja nakon izmena:
24 78 36 147 79 113 205 45
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
8
Unesite vreme putovanja:
24 78 13 124 56 90 205 45
Unesite redne brojeve autobusa koji
putuju na potezu Pozega, Uzice:
3 15
Redni brojevi autobusa nisu
u dozvoljenom opsegu.
```

Zadatak 3.1.11 Napisati funkciju `int zbir(int a[], int n, int i, int j)` koja računa zbir elemenata niza celih brojeva a dužine n od pozicije i do pozicije j . Napisati i program koji testira rad funkcije. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza: 11 5 6 48 8
Unesite vrednosti za i i j: 0 2
Zbir je: 22
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 3
Unesite elemente niza: -2 8 1
Unesite vrednosti za i i j: 8 12
Greska: Nekorektne vrednosti granica!
```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 7
Unesite elemente niza: -2 5 9 11 6 -3 -4
Unesite vrednosti za i i j: 2 5
Zbir: 23

```

Zadatak 3.1.12 Napisati program koji transformiše uneti niz tako što kvadrira sve negativne elemente niza. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 6
Unesite elemente niza:
12.34 -6 1 8 32.4 -16
12.34 36 1 8 32.4 256

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 9
Unesite elemente niza:
-8.25 6 17 2 -1.5 1 -7 2.65 -125.2
68.0625 6 17 2 2.25 1 49 2.65 15675.04

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 4
Unesite elemente niza:
9.53 5 1 4.89
9.53 5 1 4.89

```

Zadatak 3.1.13 Napisati funkciju `void kvadriranje(float a[], int n)` koja kvadrira elemente realnog niza a dužine n koji se nalaze na parnim pozicijama. Napisati program koji transformiše na ovaj način uneti niz. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 8
Unesite elemente niza:
2.34 1 -12.7 5.2 -8 -6.2 7 14.2
5.4756 1 161.29 5.2 64 -6.2 49 14.2

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 3
Unesite elemente niza:
-6 -8.14 -15
36 -8.14 225

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 1
Unesite elemente niza:
-35.11
1232.71

```

Zadatak 3.1.14 Napisati funkciju `float zbir_pozitivnih(float a[],`

3 Predstavljanje podataka

`int n, int k)` koja izračunava zbir prvih k pozitivnih elemenata realnog niza a dužine n . Napisati i program koji testira rad funkcije. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 8
Unesite elemente niza:
2.34 1 -12.7 5.2 -8 -6.2 7 14.2
Unesite vrednost za k: 3
Zbir je: 8.54
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 3
Unesite elemente niza:
-6.598 -8.14 -15
Unesite vrednost za k: 4
Zbir je: 0.00
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 7
Unesite elemente niza:
-35.11 5.29 -1.98 12.1 12.2 -3.33 -4.17
Unesite vrednost za k: 15
Zbir: 29.59
```

Zadatak 3.1.15 Napisati funkciju `int blizu_3(int a[], int n)` koja pronalazi i vraća indeks elementa niza koji je po vrednosti najbliži aritmetičkoj sredini onih elemenata niza koji su deljivi brojem tri. Napisati program koji testira rad funkcije. Maksimalan broj elemenata niza je 200.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza:
1 2 3 4 5
3
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza:
3 6 2 4 7
4
```

Zadatak 3.1.16 Napisati program koji za učitani ceo broj, ispisuje broj pojavljivanja svake od cifara u zapisu tog broja. UPUTSTVO: Za evidenciju broja pojavljivanja svake cifre pojedinačno, koristiti niz.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite ceo broj:
2355623
U zapisu broja 2355623, cifra 2 se pojaviljuje 2 puta
U zapisu broja 2355623, cifra 3 se pojaviljuje 2 puta
U zapisu broja 2355623, cifra 5 se pojaviljuje 2 puta
U zapisu broja 2355623, cifra 6 se pojaviljuje 1 puta
```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite ceo broj:
-39902
U zapisu broja -39902, cifra 0 se pojaviljuje 1 puta
U zapisu broja -39902, cifra 2 se pojaviljuje 1 puta
U zapisu broja -39902, cifra 3 se pojaviljuje 1 puta
U zapisu broja -39902, cifra 9 se pojaviljuje 2 puta

```

Zadatak 3.1.17 Napisati funkciju `int cifre(char s[], int n)` koja izračunava broj cifara u nizu karaktera *a* dužine *n*. Napisati program koji za karaktere koji se unose u zasebnim redovima ispisuje broj unetih cifara. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza:
4
+
A
u
8
Broj cifara je: 2

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 7
Unesite elemente niza:
J
M
a
5
5
-
2
Broj cifara je: 3

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 3
Unesite elemente niza:
e
k
F
Broj cifara je: 0

```

Zadatak 3.1.18 Napisati program koji učitava karaktere sa standardnog ulaza sve do kraja ulaza i izračunava koliko se puta u unetom tekstu pojavila svaka od cifara, svako malo slovo i svako veliko slovo. Ispisati broj pojavljivanja samo za karaktere koji su se u unetom tekstu pojavili barem jednom. **UPUTSTVO:** Za evidenciju broja pojavljivanja cifara, malih i velikih slova koristiti pojedinačne nizove.

3 Predstavljanje podataka

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
123 abcabcabc 123
Karakter 1 se pojavljuje 2 puta
Karakter 2 se pojavljuje 2 puta
Karakter 3 se pojavljuje 2 puta
Karakter a se pojavljuje 3 puta
Karakter b se pojavljuje 3 puta
Karakter c se pojavljuje 3 puta
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Programiranje 1 je zanimljivo!!
Karakter 1 se pojavljuje 1 puta
Karakter a se pojavljuje 3 puta
Karakter e se pojavljuje 2 puta
Karakter g se pojavljuje 1 puta
Karakter i se pojavljuje 3 puta
Karakter j se pojavljuje 3 puta
Karakter l se pojavljuje 1 puta
Karakter m se pojavljuje 2 puta
Karakter n se pojavljuje 2 puta
Karakter o se pojavljuje 2 puta
Karakter r se pojavljuje 3 puta
Karakter v se pojavljuje 1 puta
Karakter z se pojavljuje 1 puta
Karakter P se pojavljuje 1 puta
```

Zadatak 3.1.19 Sa standardnog ulaza se unosi jedna linija teksta. Napisati program koji izračunava i ispisuje koliko puta se pojavilo svako od slova engleskog alfabeta u unetom tekstu. Ne praviti razliku između malih i velikih slova.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Tasi, tasi, TaNaNa i SVILENA marama.....
a:9 b:0 c:0 d:0 e:1 f:0 g:0 h:0 i:4 j:0 k:0 l:1 m:2
n:3 o:0 p:0 q:0 r:1 s:3 t:3 u:0 v:1 w:0 x:0 y:0 z:0
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Mihailo Petrovic Alas (6 Maj 1868 - 8 Jun 1943)
a:4 b:0 c:1 d:0 e:1 f:0 g:0 h:1 i:3 j:2 k:0 l:2 m:2
n:1 o:2 p:1 q:0 r:1 s:1 t:1 u:1 v:1 w:0 x:0 y:0 z:0
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Alan Matison Turing (London, 23. jun 1912 - Cesir, 7. jun 1954)
a:3 b:0 c:1 d:1 e:1 f:0 g:1 h:0 i:3 j:3 k:0 l:2 m:1
n:7 o:3 p:0 q:0 r:2 s:2 t:2 u:3 v:0 w:0 x:0 y:0 z:0
```

Zadatak 3.1.20 Napisati program koji učitane karaktere (najviše njih 100, učitavaju se sve do pojave karaktera *) ispisuje u redosledu suprotnom od redosleda čitanja.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite karakter: a
Unesite karakter: 8
Unesite karakter: 5
Unesite karakter: Y
Unesite karakter: I
Unesite karakter: o
Unesite karakter: ?
Unesite karakter: *
? o I Y 5 8 a

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite karakter: g
Unesite karakter: g
Unesite karakter: 2
Unesite karakter: 2
Unesite karakter: )
Unesite karakter: )
Unesite karakter: *
) ) 2 2 g g

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite karakter: U
Unesite karakter: 4
Unesite karakter: a
Unesite karakter: u
Unesite karakter: *
u a 4 U

```

Zadatak 3.1.21 Palindrom je tekst koji se isto čita i sa leve i sa desne strane. Napisati funkciju koja proverava da li elementi niza karaktera čine palindrom (zanemariti velika/mala slova). Maksimalan broj elemenata niza je 200.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
15
Unesite elemente niza:
AnaVoliMilovana
Jeste palindrom!

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
26
Unesite elemente niza:
Zanimljivo je programirati!
Nije palindrom.

```

Zadatak 3.1.22 Napisati program koji učitava dimenziju i elemente niza i štampa niz u kojem su najveći i najmanji element niza razmenili mesta. Ukoliko se najmanji ili najveći element više puta pojavljuju u nizu, uzeti u obzir njihova prva pojavljivanja. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 5
Unesite elemente niza: 8 -2 11 19 4
8 19 11 -2 4

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 10
Unesite elemente niza:
46 -2 51 8 -5 66 2 8 3 14
46 -2 51 8 66 -5 2 8 3 14

```

3 Predstavljanje podataka

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 145
Greska: Nedozvoljena vrednost!
```

Zadatak 3.1.23 Korišćenjem nizova moguće je predstaviti skupove podataka. Napisati program koji demonstrira osnovne operacije nad skupovima — unija, presek i razlika. Pomoću dva niza predstaviti dva skupa celih brojeva. Maksimalan broj elemenata niza je 500.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza a: 5
Unesite elemente niza a: 2 8 1 5 2
Unesite broj elemenata niza b: 3
Unesite elemente niza b: 5 7 8
Unija: 2 8 1 5 2 5 7 8
Presek: 5
Razlika: 2 1 2
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza a: 3
Unesite elemente niza a: 11 4 4
Unesite broj elemenata niza b: 2
Unesite elemente niza b: 18 9
Unija: 11 4 4 18 9
Presek:
Razlika: 11 4 4
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza a: 6
Unesite elemente niza a: 12 7 9 12 5 1
Unesite broj elemenata niza b: 4
Unesite elemente niza b: 1 12 22 12
Unija: 12 7 9 12 5 1 1 12 22 12
Presek: 12 12 1
Razlika: 7 9 5
```

Zadatak 3.1.24 Napisati program koji za dva učitana niza a i b dimenzije n formira i na izlaz ispisuje niz c koji se dobija naizmeničnim raspoređivanjem elemenata nizova a i b , tj. $c = [a_0, b_0, a_1, b_1, \dots, a_{n-1}, b_{n-1}]$. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju nizova:
5
Unesite elemente niza a:
2 -5 11 4 8
Unesite elemente niza b:
3 3 9 -1 17
Rezultujući niz:
2 3 -5 3 11 9 4 -1 8 17
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju nizova:
105
Greska: Nedozvoljena vrednost!
```

Zadatak 3.1.25 Napisati program koji za dva učitana niza a i b dimenzije n formira i na izlaz ispisuje niz c čija prva polovina odgovara elementima niza b , a druga polovina elementima niza a , tj. $c = [b_0, b_1, \dots, b_{n-1}, a_0, a_1, \dots, a_{n-1}]$. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 3
Unesite elemente niza a: 4 -8 32
Unesite elemente niza b: 5 2 11
5 2 11 4 -8 32

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
Unesite elemente niza a: 1 0 -1 0
Unesite elemente niza b: 5 5 5 3
5 5 5 3 1 0 -1 0

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 145
Greska: Nedozvoljena vrednost!

```

* **Zadatak 3.1.26** Sa standardnog ulaza se učitava ceo broj n manji od 100 i elementi dvaju celobrojnih, sortiranih neopadajuće nizova a i b dimenzije n . Napisati program koji formira i ispisuje niz c koji se dobija spajanjem nizova a i b u treći, takođe sortiran neopadajuće, niz.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj elemenata niza: 5
Uneti elemente sortiranog niza:
2 11 28 40 63
Uneti elemente sortiranog niza:
-19 -5 5 11 52
Niz c:
-19 -5 2 5 11 11 28 40 52 63

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj elemenata niza: 3
Uneti elemente sortiranog niza:
-2 4 8
Uneti elemente sortiranog niza:
6 15 19
Niz c:
-2 4 6 8 15 19

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj elemenata niza: 145
Greska: Nedozvoljena vrednost!

```

Zadatak 3.1.27 Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava 10 celih brojeva i razdvaja ih na parne i neparne tako što parne brojeve upisuje na početak niza, a neparne brojeve na kraj niza. Ispisati niz dobijen na ovaj način. NAPOMENA: *Nije dozvoljeno koristiti pomoćne nizove.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite 10 brojeva:
-2 8 11 53 59 20 17 -8 3 14
Rezultujući niz:
14 142 -6 -278 28 34 33 -69 -9 9
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite 10 brojeva:
9 142 -9 -278 -69 33 34 28 -6 14
Rezultujući niz:
-2 8 14 -8 20 59 17 53 3 11
```

Zadatak 3.1.28 Napisati funkcije za rad sa nizovima celih brojeva.

- (a) Napisati funkciju koja obrće elemente niza.
- (b) Napisati funkciju koja rotira niz ciklično za jedno mesto u levo.
- (c) Napisati funkciju koja rotira niz ciklično za k mesta u levo.

Napisati i program koji testira rad napisanih funkcija za uneti broj m . Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
6
7 -3 11 783 26 -19
Elementi niza nakon obrtanja:
-17 28 785 13 -1 9
Elementi niza nakon rotiranja za 1 mesto ulevo:
28 785 13 -1 9 -17
Unesite jedan pozitivan ceo broj:
3
Elementi niza nakon rotiranja za 3 mesto ulevo:
-1 9 -17 28 785 13
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
252
Greska: Nedozvoljena vrednost!
```

Zadatak 3.1.29 Prilikom ulaska u banku klijent dobija redni broj, a u nizu se čuva redosled opsluživanja klijenata. Tako, prvi klijent u nizu će biti prvi uslužen, a klijent koji je poslednji dosao se nalazi na kraju niza. Redni brojevi se izdaju počevši od 1 svakog radnog dana, ali se niz za redosled stalno menja. Dodatno, postoje specijalni klijenti (npr. oni koji plaćaju platni promet ili oni koji podižu stambeni kredit) koji mogu dobiti i negativan redni broj da bi se razlikovali od uobičajenih usluga koje banka omogućava. Pomozite radniku obezbeđenja da lako prati redosled opsluživanja klijenata.

- (a) Napisati funkciju koja ubacuje datog klijenta sa rednim brojem x na kraj niza.
- (b) Napisati funkciju koja ubacuje datog klijenta sa rednim brojem x na početak niza (lica sa posebnim potrebama, trudnice, stara lica i ostale ugrožene kategorije).

- (c) Napisati funkciju koja ubacuje datog klijenta sa rednim brojem x na datu poziciju k (manje prioriteta lica, recimo službena lica ili roditelji sa decom, poziciju k bira radnik obezbeđenja).
- (d) Napisati funkciju koja izbacuje prvi element niza (usluženi klijent).
- (e) Napisati funkciju koja izbacuje poslednji element niza (klijent je odustao jer je shvatio da ima mnogo klijenata ispred njega).
- (f) Napisati funkciju koja izbacuje element sa date pozicije k (klijent je odustao jer je dugo čekao).

Napisati program koji testira rad funkcija. Maksimalan broj klijenata u jednom danu je 2000.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite trenutni broj klijenata:
8
Unesite niz sa rednim brojevima klijenata:
2 5 -2 16 33 19 8 11
Unesite klijenta kojeg treba ubaciti u niz:
35
Niz nakon ubacivanja klijenta: 2 5 -2 16 33 19 8 11 35
Unesite prioriternog klijenta kojeg treba ubaciti u niz:
36
Niz nakon ubacivanja klijenta: 36 2 5 -2 16 33 19 8 11 35
Unesite prioriternog klijenta kojeg treba ubaciti u niz i njegovu poziciju:
-6 2
Niz nakon ubacivanja klijenta: 36 2 -6 5 -2 16 33 19 8 11 35
Niz nakon odlaska klijenta: 2 -6 5 -2 16 33 19 8 11 35
Niz nakon odlaska poslednjeg klijenta: 2 -6 5 -2 16 33 19 8 11
Unesite redni broj klijenta koji je napustio red:
-2
Niz nakon odlaska klijenta: 2 -6 5 16 33 19 8 11
```

Zadatak 3.1.30 Napisati program koji za učitani niz formira i ispisuje niz koji se dobija izbacivanjem svih neparnih elemenata niza. Zadatak rešiti na dva načina: korišćenjem pomoćnog niza i transformacijom polaznog niza. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 4
Unesite elemente niza: 8 9 15 12
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 6
Unesite elemente niza: 21 5 3 22 19 188
22 188
```

3 Predstavljanje podataka

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 4
Unesite elemente niza: 133 129 121 101
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 8
Unesite elemente niza: 15 -22 -23 13 18 46 14 -31
-22 18 46 14
```

Zadatak 3.1.31 Napisati program koji učitava dimenziju n celobrojnog niza a i njegove elemente, i iz niza a izbacuje sve elemente koji nisu deljivi svojom poslednjom cifrom. Izuzetak su elementi čija je poslednja cifra 0 koje treba zadržati. Program treba da ispiše izmenjeni niz na standardni izlaz. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
9
Unesite elemente niza a:
173 -25 23 7 17 25 34 61 -4612
Niz a nakon izmene:
-25 7 25 61 -4612
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
0
Greska: Nedozvoljena vrednost!
```

Zadatak 3.1.32 Napisati program koji u nizu dužine n čiji se elementi učitavaju sa ulaza eliminiše sve brojeve koji nisu deljivi svojim indeksom. Niz reorganizovati tako da nema *rupa* koje su nastale eliminacijom elemenata i ispisati na standardni izlaz. Maksimalan broj elemenata niza je 700. Ne razmatrati da li je u novom nizu, nakon brisanja i pomeranja, element deljiv svojim indeksom. NAPOMENA: *Nulti element niza treba zadržati jer nije dozvoljeno deljenje nulom.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 10
Unesite elemente niza:
4 2 1 6 7 8 10 2 16 3
Novi niz:
4 2 6 16
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 10
Unesite elemente niza:
-8 5 10 6 7 10 8 2 16 27
Novi niz:
-8 5 10 6 10 16 27
```

Zadatak 3.1.33 Napisati program koji za učitani niz ispisuje niz koji se

dobija izbacivanjem svih elemenata koji su prosti brojevi. Zadatak rešiti na dva načina: korišćenjem pomoćnog niza i transformacijom polaznog niza. Maksimalan broj elemenata niza je 100. NAPOMENA: *Broj 1 nije prost.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza: 11 5 6 48 8
6 48 8
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 4
Unesite elemente niza: 11 5 19 21
21
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza: 12 18 9 31 7
12 18 9
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 3
Unesite elemente niza: -31 11 -19
```

Primer 5

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza: -2 15 -11 8 7
15 8
```

Zadatak 3.1.34 Napisati funkciju koja proverava da li su elementi celobrojnog niza uređeni neopadajuće. Maksimalan broj elemenata niza je 300.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
8
Unesite elemente niza:
-40 -8 -8 2 30 30 46 200
Jeste uredjen neopadajuće!
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza:
4
Unesite elemente niza:
4 23 15 30
Nije uredjen neopadajuće.
```

Zadatak 3.1.35 Saki indeks niza označava jedan dan u mesecu, a elementi celobrojnog niza predstavljaju broj artikala koji se prodao tog dana. Naći koliko najduže je iz dana u dan broj prodatih artikala rastao.

3 Predstavljanje podataka

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 30
Unesite broj prodatih artikala:
89 171 112 67 119 36 181 157
49 96 73 116 21 172
140 0 23 71 157 135 11 166 21
56 56 87 103 183 148 174
Duzina najduzeg neopadajuceg
prodavanja je 6.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 31
Unesite broj prodatih artikala:
215 223 262 95 18 116 334 97
146 146 19 314 270 115 21 40
253 27 210 68 96 175 41 242
98 163 8 218 107 102
Duzina najduzeg neopadajuceg
prodavanja je 3.
```

Zadatak 3.1.36 Napisati funkciju koja određuje dužinu najduže serije jednakih uzastopnih elemenata u datom nizu brojeva. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 8
Unesite elemente niza:
9 -1 2 2 2 2 80 -200
Duzina najduze serije je 4.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 8
Unesite elemente niza:
9 9 0 -3 -3 -3 -3 72
Duzina najduze serije je 4.
```

Zadatak 3.1.37 Napisati funkciju koja određuje da li se jedan niz javlja kao podniz uzastopnih elemenata drugog niza. Zadatak rešiti na dva načina:

- (a) Elementi moraju da budu uzastopni.
- (b) Elementi ne moraju da budu uzastopni, ali je redosled pojavljivanja isti.

Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 8
Unesite elemente niza:
-4 2 7 90 -22 15 14 7
Unesite dimenziju niza: 4
Unesite elemente niza: 90 -22 15 14
Elementi drugog niza cine
uzastopni podniz prvog niza.
Elementi drugog niza cine
podniz prvog niza.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 8
Unesite elemente niza:
-4 2 7 90 -22 15 14 7
Unesite dimenziju niza: 4
Unesite elemente niza: 2 7 15 7
Elementi drugog niza ne cine
uzastopni podniz prvog niza.
Elementi drugog niza cine
podniz prvog niza.
```


Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 8
Unesite elemente niza:
-4 2 7 90 -22 15 14 7
Unesite dimenziju niza: 4
Unesite elemente niza: 90 -22 200 1
Elementi drugog niza ne cine
uzastopni podniz prvog niza.
Elementi drugog niza ne
cine podniz prvog niza.

```

Primer 4

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dimenziju niza: 8
Unesite elemente niza:
-4 2 7 90 -22 15 14 7
Unesite dimenziju niza: 1
Unesite elemente niza: 90
Elementi drugog niza cine
uzastopni podniz prvog niza.
Elementi drugog niza cine
podniz prvog niza.

```

Zadatak 3.1.38 Za celobrojni niz a dimenzije n kažemo da je *permutacija* ako sadrži sve brojeve od 1 do n .

- Napisati funkciju `void brojanje(int a[], int b[], int n)` koja na osnovu celobrojnog niza a dimenzije n formira niz b tako što i -ti element niza b odgovara broju pojavljivanja vrednosti i u nizu a .
- Napisati funkciju `int permutacija(int a[], int n)` koja proverava da li je zadati niz permutacija. Funkcija vraća vrednost 1 ako je svojstvo ispunjeno, odnosno 0 ako nije. UPUTSTVO: *Koristiti funkciju brojanje iz tačke (a).*

Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava dimenziju niza i elemente niza i ispisuje da li je uneti niz permutacija ili ne. Maksimalan broj elemenata niza je 100.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza:
1 5 4 3 2
Uneti niz je permutacija.

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 6
Unesite elemente niza:
2 3 3 1 1 5
Uneti niz nije permutacija.

```

Zadatak 3.1.39 Napisati program koji za dva cela broja x i y koja se učitavaju sa standardnog ulaza proverava da li se zapisuju pomoću istih cifara. UPUTSTVO: *Rešiti korišćenjem nizova. Pogledati zadatak 2.5.16.*

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dva broja: 251 125
Brojevi se zapisuju istim ciframa!

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite dva broja: 8898 9988
Brojevi se ne zapisuju istim ciframa!

```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
Unesite dva broja: -7391 1397  
Brojevi se zapisuju istim ciframa!
```

3.2 Rešenja

Rešenje 3.1.1

```
1  #include <stdio.h>  
2  
3  /* Predprocesorska direktiva kojom se definise maksimalni broj  
   * elemenata niza. */  
4  #define MAX 100  
5  
6  int main()  
7  {  
8      int a[MAX];  
9      int b[MAX];  
10     int n;  
11     int i;  
12     int skalarni_proizvod;  
13  
14  
15     /* Ucitava se dimenzija vektora i proverava njena ispravnost. */  
16     printf("Unesite dimenziju vektora: ");  
17     scanf("%d", &n);  
18     if (n<1 || n>100)  
19     {  
20         printf("Nedozvoljena vrednost!\n");  
21         return -1;  
22     }  
23  
24     /* Ucitavaju se koordinate vektora. */  
25     printf("Unesite koordinate vektora a: ");  
26     for (i=0; i<n; i++)  
27     {  
28         scanf("%d", &a[i]);  
29     }  
30  
31     printf("Unesite koordinate vektora b: ");  
32     for (i=0; i<n; i++)  
33     {  
34         scanf("%d", &b[i]);  
35     }  
36
```

```

38  /* Izracunava se skalarni proizvod po zadataj formuli. */
    skalarni_proizvod=0;

40  for (i=0; i<n; i++)
        skalarni_proizvod = skalarni_proizvod + a[i]*b[i];

42  /* I ispisuje se njegova vrednost. */
44  printf("Skalarni proizvod vektora a i b: %d\n",skalarni_proizvod);

46  return 0;
}

```

Rešenje 3.1.2

```

#include <stdio.h>

2
#define MAX 100

4
int main()
6 {
    int a[MAX];
    int n;
    int i;

10
    /* Ucitava se dimenzija niza i proverava se njena ispravnost. */
12  printf("Unesi dimenziju niza:\n");
    scanf("%d", &n);
14  if (n<1 || n>MAX)
    {
16      printf("Nedozvoljena vrednost!\n");
        return -1;
18  }

20
    /* Ucitavaju se elementi niza. */
    printf("Unesi elemente niza:\n");
22  for (i=0; i<n; i++)
    {
24      scanf("%d", &a[i]);
    }

26
    /* Ispisuju se elementi niza na parnim pozicijama. */
28  printf("Elementi niza na parnim pozicijama:\n");
    for (i=0; i<n; i+=2)
30  {
        printf("%d ", a[i]);
32  }
    printf("\n");

34
    /* Ispisuju se parni elementi niza. */
36  printf("Parni elementi niza:\n");
    for (i=0; i<n; i++){

```

3 Predstavljanje podataka

```
38     if (a[i]%2==0){
39         printf("%d ", a[i]);
40     }
41 }
42 printf("\n");
43
44     return 0;
45 }
46 }
```

Rešenje 3.1.3

```
1  #include <stdio.h>
2
3  #define MAX 1000
4
5  /* Funkcija koja učitava elemente niza. */
6  void učitaj(int a[], int n)
7  {
8      int i;
9      for(i=0;i<n;i++)
10     {
11         scanf("%d",&a[i]);
12     }
13 }
14
15 /* Funkcija koja stampa elemente niza. */
16 void stampa(int a[], int n)
17 {
18     int i;
19     for(i=0;i<n;i++)
20     {
21         printf("%d ",a[i]);
22     }
23     printf("\n");
24 }
25
26 /* Funkciju racuna sumu elemenata niza. */
27 int suma(int a[], int n)
28 {
29     int i;
30     int s=0;
31     for(i=0;i<n;i++)
32     {
33         s+=a[i];
34     }
35     return s;
36 }
37
38 /* Funkciju koja racuna prosečnu vrednost elemenata niza. */
39 float prosek(int a[], int n)
40 {
41     int i;
42     int s = suma(a,n);
```

```
40     return (float) s/n;
41 }
42
43
44 /* Funkciju koja izracunava maksimum elemenata niza.*/
45 int maksimum (int a[],int n)
46 {
47     int m;
48     int i;
49
50     /* Maksimum se inicijalizuje prvim elementom niza (a[0]), a zatim
51     se prolazi kroz ostatak niza. U svakom koraku se poredi vrednost
52     maksimuma sa tekucim elementom niza. */
53     m = a[0];
54     for(i=1;i<n;i++)
55         if (a[i] > m)
56             m = a[i];
57
58     /* Vraca se izracunata vrednost maksimuma. */
59     return m;
60 }
61
62 /* Funkciju koja izracunava poziciju maksimalnog elementa u nizu. */
63 int pozicija_maksimuma (int a[],int n)
64 {
65     int m;
66     int m_pozicija;
67     int i;
68
69     /* Minimum se inicijalizuje prvim elementom niza (a[0]) i pamti se
70     njegova pozicija (0), a zatim se prolazi kroz ostatak niza. U
71     svakom koraku se poredi vrednost minimuma sa tekucim elementom
72     niza i ukoliko je potrebno menjaju se vrednosti minimuma i
73     njegove pozicije. */
74
75     m = a[0];
76     m_pozicija=0;
77     for(i=1;i<n;i++)
78         if (a[i] < m)
79         {
80             m = a[i];
81             m_pozicija=i;
82         }
83
84     /* Vraca se izracunata pozicija. */
85     return m_pozicija;
86 }
87
88
89 int main()
```

3 Predstavljanje podataka

```
86 {
87     int a[MAX];
88     int n;
89
90     /* Ucitava se dimenzija niza i proverava njena ispravnost. */
91     printf("Unesite dimenziju niza:");
92     scanf("%d",&n);
93     if (n<1 || n>MAX)
94     {
95         printf("Nedozvoljena vrednost!\n");
96         return -1;
97     }
98
99
100    /* Testira se funkcija kojom se učitavaju elementi niza. */
101    učitaj(a,n);
102
103    /* Testira se funkcija kojom se ispisuju elementi niza. */
104    printf("Vreme trcanja takmicara: ");
105    stampaj(a,n);
106
107    /* Testira se funkcija kojom se izracunava suma elemenata niza. */
108    printf("Ukupno vreme: %d\n", suma(a,n));
109
110    /* Testira se funkcija kojom se racuna prosek elemenata niza. */
111    printf("Prosecno vreme trcanja: %.2f\n", prosek(a,n));
112
113    /* Testira se funkcija kojom se izracunava minimum niza. */
114    printf("Maksimalno vreme trcanja: %d\n", minimum(a,n));
115
116    /* Testira se funkcija kojom se izracunava pozicija maksimalnog
117       elementa. */
118    printf("Indeks pobednika: %d\n", pozicija_maksimuma(a,n));
119
120    return 0;
121 }
```

Rešenje 3.1.4

Rešenje 3.1.5

```
#include <stdio.h>
2
#define MAX 100
4
/* Funkcija prebrojavanje vraca broj elemenata niza koji su manji od
   poslednjeg elementa. */
6 int prebrojavanje(int a[], int n)
{
8     int i;
```

```

10  /* Brojac elemenata koji su manji od poslednjeg. */
    int broj_manjih=0;

12

14  /* Obilazi se element po element niza, */
    for(i=0;i<n-1;i++){
        /* Ako je tekuci element manji od poslednjeg (on se nalazi na
           poziciji n-1) uvecava se brojac. */
16         if(a[i]<a[n-1])
            broj_manjih++;
18     }

20     /* Vraca se izracunata vrednost. */
    return broj_manjih;
22 }

24 int main()
{
26     int a[MAX];
    int n;
28     int i;

30     /* Ucitava se broj elemenata niza i proverava se njegova ispravnost
       . */
    printf("Unesite broj elemenata niza:");
32     scanf("%d", &n);
    if(n<=0 || n>MAX)
34     {
        printf("Greska: Nedoovoljena vrednost!\n");
36         return 0;
    }

38     /* Ucitavaju se elementi niza. */
    printf("Unesite elemente niza:");
40     for(i=0;i<n;i++)
        scanf("%d",&a[i]);

42

44     /* Ispisuje se rezultat poziva funkcije. */
    printf("%d\n", prebrojavanje(a,n));

46     return 0;
48 }

```

Rešenje 3.1.6

```

#include <stdio.h>

2
#define MAX 100

4
/* Funkcija vraca broj parnih elemenata niza koji prethode
   maksimalnom elementu niza. */

```

3 Predstavljanje podataka

```
6 int prebrojavanje(int a[], int n)
{
8     int i;

10     int maksimum;
    int pozicija_maksimuma;

12     /* Brojac elemenata koji su parni i prethode maksimalnom. */
14     int broj_parnih;

16     /* Pronalazi se maksimalni element niza i njegova pozicija. */
    maksimum = a[0];
18     pozicija_maksimuma = 0;

20     for(i=1; i<n-1; i++)
        if(a[i] > maksimum)
22         {
            maksimum = a[i];
24             pozicija_maksimuma = i;
        }

26     /* Prebrojavaju se parni elementi koji prethode maksimalnom. */
28     broj_parnih = 0;
    for(i=0; i < pozicija_maksimuma; i++){
30         if(a[i]%2==0){
            broj_parnih++;
32         }
    }

34     /* Vraca se izracunata vrednost. */
36     return broj_parnih;
}

38 int main()
{
40     int a[MAX];
42     int n;
44     int i;

    /* Ucitava se broj elemenata niza i proverava se njegova ispravnost
       . */
46     printf("Unesite broj elemenata niza:");
    scanf("%d", &n);
48     if(n<=0 || n>MAX)
    {
50         printf("Greska: Nedozvoljena vrednost!\n");
        return 0;
52     }

54     /* Ucitavaju se elementi niza. */
    printf("Unesite elemente niza:");
56     for(i=0; i<n; i++){
```



```
        scanf("%d",&a[i]);
58    }

    /* Ispisuje se rezultat poziva funkcije. */
60    printf("%d\n", prebrojavanje(a,n));
62
    return 0;
64 }
```

Rešenje 3.1.7

```
#include <stdio.h>
2
#define MAX 100
4
/* Funkcija koja učitava elemente niza. */
6 void ucitaj(int a[], int n)
{
8     int i;
    for(i=0;i<n;i++)
10     {
        scanf("%d",&a[i]);
12     }
}

14
/* Funkcija koja ispisuje elemente niza. */
16 void stampaj(int a[], int n)
{
18     int i;
    for(i=0;i<n;i++)
20     printf("%d ",a[i]);
    printf("\n");
22 }

24
/* Funkcija koja proverava da li niz sadrzi zadatu vrednost m. */
26 int sadrzi(int a[], int n, int m)
{
28     int i;

    /* Poredi se element po element niza a sa zadatim brojem m. */

30
    for(i=0;i<n;i++){
        /* Ukoliko je tekuci element niza jednak trazenom broju funkcija
        vraća vrednost 1. */
32
        if (a[i]==m)
            return 1;
34
    }
36

38
    /* Ako se stigne do kraja niza i ne naidje na vrednost koja je
    jednaka broju m, to znaci da se broj ne nalazi u nizu i da
```

3 Predstavljanje podataka

```
    funkcija treba da vrati 0. */
    return 0;
40 }

42 /* Funkcija koja vraća vrednost prve pozicije na kojoj se nalazi
    element koji ima vrednost m, ili -1 ukoliko element nije u nizu.
    */
44 int prvo_pojavljivanje(int a[], int n, int m)
46 {
48     int i;

    /* Poredi se element po element niza a sa zadatim brojem m. */

48     for(i=0;i<n;i++){
50         /* Ukoliko je tekuci element niza jednak traženom broju vraća se
            njegov indeks. */
            if (a[i]==m)
52                 return i;
        }

54     /* Ako se stigne do kraja niza i ne nađje na vrednost koja je
        jednaka broju m, to znači da se broj ne nalazi u nizu i da
        funkcija treba da vrati -1. */
56     return -1;
    }

58 /* Funkcija koja vraća vrednost poslednje pozicije na kojoj se nalazi
    element koji ima vrednost m, ili -1 ukoliko element nije u nizu.
    */
60 int poslednje_pojavljivanje(int a[], int n, int m)
62 {
64     int i;

    /* Polazi se od kraja niza i poredi se element po element sa
        zadatim brojem m. */

66     for(i=n-1;i>=0;i--){
68         /* Ukoliko je tekuci element niza jednak traženom broju. */
            if (a[i]==m){
                /* Vraća se njegov indeks. */
                return i;
            }
72     }

74     /* Ako se stigne do pocetka niza i ne nađje na vrednost koja je
        jednaka broju m, to znači da se broj ne nalazi u nizu i da
        funkcija treba da vrati -1. */
        return -1;
76 }

78 int main()
```

```

80 {
    int a[MAX];
82     int n;
    int m;
84     int i;

86     /* Ucitava se dimenzija niza i proverava se njena ispravnost. */
    printf("Unesite dimenziju niza:");
88     scanf("%d",&n);
    if (n<1 || n>MAX)
90     {
        printf("Nedozvoljena vrednost!\n");
92         return -1;
    }

94     /* Ucitavaju se i ispisuju elementi niza. */
    ucitaj(a,n);
    printf("Ucitani niz:");
98     stampaj(a,n);

100    /* Ucitava se vrednost za pretragu. */
    printf("Unesi jedan ceo broj:");
102    scanf("%d",&m);

104    /* Proverava se rad napisanih funkcija. */
    if(sadrzi(a,n,m))
106        printf("Niz sadrzi element cija je vrednost %d\n", m);
    else
108        printf("Niz ne sadrzi element cija je vrednost %d\n", m);

110    i = prvo_pojavljivanje(a,n,m);
    if(i!=-1)
112        printf("Indeks njegovog prvog pojavljivanja u nizu je %d\n", m,
            i);

114    i = poslednje_pojavljivanje(a,n,m);
    if(i!=-1)
116        printf("Indeks njegovog poslednjeg pojavljivanja u nizu je %d\n",
            m,i);

118    return 0;
120 }

```

Rešenje 3.1.8

```

1  #include <stdio.h>
3  #define MAX 100
5  /* Funkcija koja vraca broj pojavljivanja broja x u nizu */

```

```
int broj_pojavljivanja(int niz[], int n, int x)
7 {
    int i;
9
    /* Broj pojavljivanja broja x */
11    int brojac = 0;

13    /* Obilazi se element po element niza */
    for(i=0;i<n;i++){
15        /* Ukoliko je tekuci element jednak trazenom broju */
        if(niz[i] == x){
17            /* Uvecava se broj pojavljivanja */
            brojac++;
19        }
    }
21
    /* Vraca se izracunata vrednost */
23    return rezultat;
}

25
int main()
27 {
    /* Niz elemenata koje zadaje korisnik */
29    int a[MAX];

31    /* Niz elemenata koji se pojavljuju tri puta */
    int b[MAX];
33

    int i, j, n, n_b;
35

    /* Ucitava se broj elemenata korisnickog niza i proverava se
       njegova ispravnost. */
37    printf("Unesite broj n: ");
    scanf("%d", &n);
39    if(n<1 || n>MAX)
    {
41        printf("Greska: Nedozvoljena vrednost!\n");
        return -1;
43    }

45    /* Ucitavaju se elementi korisnickog niza. */
    printf("Unesite elemente niza a: ");
47    for(i=0;i<n;i++)
        scanf("%d", &a[i]);
49

    /* Parametar j je brojac elemenata rezultujuceg niza b. */
51    j = 0;

53    /* Obilazi se element po element niza a. */
    for(i=0;i<n;i++)
55    {
        /* Ukoliko se tekuci element pojavljuje vise od dva puta u nizu a
```

```

    i nije upisan u niz b koji trenutno ima j elemenata, dodaje se u
    niz b na poziciju j i uvecava se broj elemenata niza b. */
57 if(broj_pojavljivanja(a, n, a[i])>=3 && broj_pojavljivanja(b, j,
    a[i])==0)
    {
59     b[j] = a[i];
        j++;
61     }
    }

63
    /* Ispisuje se rezultujući niz b, broj elemenata u nizu b je j. */
65 n_b = j;
    for(i=0; i<n_b; i++)
67     printf("%d ", b[i]);
    printf("\n");
69
    return 0;
71 }

```

Rešenje 3.1.9

```

1  #include <stdio.h>
3  #define MAX 100
5  int main()
    {
7      int brojevi[MAX];
        int n, i, k, indikator;
9
        /* Ucitava se dimenzija niza i proverava se njena ispravnost. */
11     printf("Unesite dimenziju niza: ");
        scanf("%d", &n);
13     if(n<1 || n>MAX)
        {
15         printf("Greska: Nedozvoljena vrednost!\n");
            return -1;
17     }

19     /* Ucitavaju se elementi niza. */
        printf("Unesite elemente niza: ");
21     for(i=0; i<n; i++)
        {
            scanf("%d", &brojevi[i]);
23
25         /* Ucitava se broj k i proverava se njegova ispravnost. */
            printf("Unesite broj k: ");
27             scanf("%d", &k);
            if(k == 0)
29             {
                printf("Greska: Pogresan unos!\n");
            }
        }
    }

```

3 Predstavljanje podataka

```
31     return -1;
32 }
33
34 /* Promenljiva koja cuva informaciju o tome da li je u nizu
35    postojao element koji je deljiv brojem k. Inicijalna vrednost je
36    0. */
37
38 indikator = 0;
39
40 /* Ukoliko je element niza deljiv brojem k, indikator se postavlja
41    na 1 i ispisuje se indeks tog elementa. */
42
43 for(i=0;i<n;i++){
44     if(brojevi[i]%k == 0)
45     {
46         indikator = 1;
47         printf("%d ",i);
48     }
49 }
50
51 /* Ukoliko je indikator jednak nuli to znaci da ne postoji element
52    u nizu koji je deljiv brojem k. */
53
54 if(indikator == 0){
55     printf("U nizu nema elemenata koji su deljivi brojem %d!\n",k);
56 }
57
58 return 0;
59 }
```

Rešenje 3.1.10

```
#include <stdio.h>
2
3 /* Indeksiranje pocinje od 1, pa zato maksimalna dimenzija niza mora
4    biti 201, a ne 200. */
5
6 #define DIM 201
7
8 int main()
9 {
10     int n, niz[DIM], i;
11     int k, t;
12     int m;
13
14     /* Ucitavanje dimenzije i elemenata niza. */
15     printf("Unesite dimenziju niza: ");
16     scanf("%d", &n);
17
18     if (n<=0 || n>DIM)
19     {
```

```

18     printf("Nedozvoljena dimenzija niza.\n");
19     return 0;
20 }

22 printf("Unesite vreme putovanja:\n");
23 for(i=1; i<=n; i++)
24     scanf("%d", &niz[i]);

26 /* Unos rednih brojeva autobusa. */
27 printf("Unesite redne brojeve autobusa koji putuju na potezu Pozega
28     , Uzice:\n");
29 scanf("%d%d", &k, &t);

31 if (k<=0 || k>n || t<=0 || t>n)
32 {
33     printf("Redni brojevi autobusa nisu u dozvoljenom opsegu.\n");
34     return -1;
35 }

37 /* Unos vremena. */
38 printf("Unesite novo vreme:\n");
39 scanf("%d", &m);

41 if (m < 0)
42 {
43     printf("Vreme ne moze biti negativno.\n");
44     return -1;
45 }

47 /* Unos izmena u niz. */
48 for(i=k; i<=t; i++)
49     niz[i] += m;

51 /* Ispis niza. */
52 printf("Vreme putovanja nakon izmena:");
53 for(i=1; i<=n; i++)
54     printf("%d ", niz[i]);
55 printf("\n");

56 return 0;
57 }

```

Rešenje 3.1.11

```

1  #include<stdio.h>

3  #define MAX 100

5  /* Funkcija racuna zbir elemenata niza od pozicije i do pozicije j.
   */
   int zbir(int a[], int n, int i, int j){

```

3 Predstavljanje podataka

```
7   int k;

9   /* Zbir elemenata niza iz zadatog opsega. */
   int z = 0;

11  /* Obilaze se elementi niza. */
13  for(k=i; k<=j; k++){
15      z+=a[k];
   }

17  /* Vraca se izracunata vrednost. */
   return z;
19 }

21 int main(){

23     int n, i, j;
     int a[MAX];

25     /* Ucitava se broj elemenata niza i proverava se njegova ispravnost
       . */
27     printf("Unesite broj elemenata niza: ");
     scanf("%d", &n);
29     if(n <= 0 || n > MAX)
     {
31         printf("Greska: Nedozvoljena vrednost!\n");
         return 0;
33     }

35     /* Ucitavaju se elementi niza. */
     printf("Unesite elemente niza:");
37     for(i=0; i<n; i++)
         scanf("%d", &a[i]);

39     /* Ucitavaju se vrednosti granica. */
41     printf("Unesite vrednosti za i i j: ");
     scanf("%d%d", &i, &j);

43     /* Proverava se korektnost zadatog intervala. */
45     if(i < 0 || j < 0 || i > n-1 || j > n-1 || i > j){
         printf("Greska: Nekorektne vrednosti granica!\n");
47         return 0;
     }

49     /* Ispisuje se rezultat poziva funkcije. */
51     printf("Zbir je: %d", zbir(a,n,i,j));

53     return 0;
}
```

Rešenje 3.1.12


```
1 #include <stdio.h>
3 #define MAX 100
5 int main()
6 {
7     float brojevi[MAX];
8     int n, i;
10
11     /* Ucitava se dimenzija niza i proverava se njena ispravnost. */
12     printf("Unesite broj elemenata niza: ");
13     scanf("%d", &n);
14     if(n<1 || n>MAX)
15     {
16         printf("Nedozvoljena vrednost!\n");
17         return -1;
18     }
19
20     /* Ucitavaju se elementi niza. */
21     printf("Unesite elemente niza:\n");
22     for(i=0;i<n;i++){
23         scanf("%f", &brojevi[i]);
24     }
25
26     /* Ukoliko je i-ti element niza brojevi[i] negativan broj, kvadrira
27        se tako sto se pomnozi sa samim sobom. */
28     for(i=0;i<n;i++){
29         if(brojevi[i]<0)
30             brojevi[i] *= brojevi[i];
31     }
32
33     /* Ispisuje se novodobijeni niz. */
34     for(i=0;i<n;i++){
35         printf("%g ", brojevi[i]);
36     }
37     printf("\n");
38
39     return 0;
40 }
```

Rešenje 3.1.13

```
1 #include<stdio.h>
3 #define MAX 100
5 /* Funkcija koja kvadrira elemente niza koji se nalaze na parnim
6    pozicijama. */
7 void kvadriranje(float a[], int n){
```

3 Predstavljanje podataka

```

9      int i;

/* Obilaze se elementi na parnim pozicijama i kvadriraju se: a[i] =
   a[i]*a[i]. */
11     for(i=0; i<n; i+=2)
        a[i]*=a[i];
13 }

15 int main(){

17     int n, i, j;
    float a[MAX];

19     /* Ucitava se broj elemenata niza i proverava se njegova ispravnost
       . */
21     printf("Unesite broj elemenata niza: ");
    scanf("%d", &n);
23     if(n <=0 || n>MAX)
    {
25         printf("Greska: Nedozvoljena vrednost!\n");
        return 0;
27     }

29     /* Ucitavaju se elementi niza. */
    printf("Unesite elemente niza:");
31     for(i=0; i<n; i++)
        scanf("%f", &a[i]);

33     /* Poziva se funkcija. */
    kvadriranje(a,n);

35     /* Ispisuju se elementi novodobijenog niza. */
    for(i=0; i<n; i++)
37         printf("%g ", a[i]);
    printf("\n");
41     return 0;
43 }
```

Rešenje 3.1.14

```

#include<stdio.h>
2
#define MAX 100
4
/* Funkcija racuna zbir prvih k pozitivnih elemenata niza. */
6 float zbir_pozitivnih(float a[], int n, int k){

8     int i;

10     /* Zbir pozitivnih elemenata. */
```

```
12     float zbir=0;

13     /* Obilazi se element po element niza. Postupk se završava ukoliko
14        se dodje do kraja niza ili ukoliko se sabere k pozitivnih
15        elemenata. */
16     for(i=0; i<n && k>0; i++){
17         /* Ako je tekuci element pozitivan broj. */
18         if(a[i] >= 0){
19             /* Dodaje se zbiru. */
20             zbir+=a[i];
21             /* Umanjuje se brojac pozitivnih elemenata. */
22             k--;
23         }
24     }

25     /* Vraca se izracunata vrednost. */
26     return zbir;
27 }

28 int main(){
29     int n, i, k;
30     float a[MAX];

31     /* Ucitava se broj elemenata niza i proverava se njegova ispravnost
32        . */
33     printf("Unesite broj elemenata niza: ");
34     scanf("%d", &n);
35     if(n<=0 || n> MAX){
36         printf("Greska: Nedozvoljena vrednost!\n");
37         return 0;
38     }

39     /* Ucitavaju se elementi niza. */
40     printf("Unesite elemente niza: ");
41     for(i=0; i<n; i++){
42         scanf("%f", &a[i]);
43     }

44     /* Ucitava se broj k i proverava se njegova ispravnost. */
45     printf("Unesite vrednost za k: ");
46     scanf("%d", &k);
47     if(k<0 || k>n){
48         printf("Greska: Nedozvoljena vrednost!");
49         return 0;
50     }

51     /* Ispisuje se rezultat poziva funkcije. */
52     printf("Zbir je: %.2f\n", zbir_pozitivnih(a,n,k));

53     return 0;
54 }
55 }
```

Rešenje 3.1.15

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <math.h>
3
4 #define DIM 200
5
6 /* Funkcija koja racuna aritmeticku sredinu onih elemenata niza koji
   su deljivi sa 3. */
7 float artmeticka_sredina_3(int niz[], int n)
8 {
9     /* Brojac u petlji. */
10    int i;
11    /* Parametar koji predstavlja zbir svih elemenata deljivih sa 3. */
12    int suma = 0;
13    /* Parametar koji predstavlja brojih elemenata niza koji su deljivi
       sa 3. */
14    int br_3 = 0;
15
16    /* U petlji se proverava svaki element niza i za one koji su
       deljivi sa 3 uvecava se suma i odgovarajuci brojac. */
17    for(i=0; i<n; i++)
18        if (niz[i]%3 == 0)
19        {
20            suma += niz[i];
21            br_3++;
22        }
23
24    return (float)suma/br_3;
25 }
26
27 int blizu_3(int a[], int n)
28 {
29     /* Parametar koji predstavlja aritmeticku sredinu onih elemenata
       niza koji su deljivi sa 3. */
30     float art = artmeticka_sredina_3(a, n);
31     /* Pretpostavka je da je prvi element niza najblizi izracunatoj
       aritmetickoj sredini. */
32     int element = a[0];
33     /* Radi brzine izracunavanja pamti se razdaljina izmedju trenutno
       najblizeg elementa i aritmeticke sredine. Izracunava se apsolutna
       vrednost razdaljine jer ona moze biti i negativna. Moze se
       koristiti ugradjena funkcija fabs za racunanje apsolutne
       vrednosti realnih brojeva. */
34     float razdaljina = fabs(art - element);
35     /* Pomocni parametar koji sluzi da se u petlji pamti tekuca
       razdaljina. */
36     float nova_razdaljina;
37     /* Brojac u petlji. */
38     int i;
```

```

41  /* U petlji se ispituje svaki element niza i proverava se da li
    postoji neki koji je po vrednosti blizi aritmetickoj sredini. */
43  for(i=1; i<n; i++)
    {
        nova_razdaljina = fabs(a[i] - art);
45      /* Izracunava se razdaljina izmedju tekuceg elementa niza i
        poredi sa trenutnom razdaljinom. Ako je novodobijena vrednost
        manja vrsi se zamena zapamcenih parametara. */
        if (nova_razdaljina < razdaljina)
47          {
                razdaljina = nova_razdaljina;
49                element = a[i];
            }
51    }

53    return element;
}

55
56  int main()
57  {
58      int niz[DIM], n, i;
59
60      /* Ucitavanje dimenzije i elemenata niza. */
61      printf("Unesite broj elemenata niza: ");
62      scanf("%d", &n);
63
64      if (n<=0 || n>DIM)
65      {
66          printf("Nedozvoljena dimenzija niza.\n");
67          return 0;
68      }
69
70      printf("Unesite elemente niza: ");
71      for(i=0; i<n; i++)
72          scanf("%d", &niz[i]);
73
74      /* Ispisivanje rezultata. */
75      printf("Trazeni broj je %d.\n", blizu_3(niz, n));
76
77      return 0;
78  }

```

Rešenje 3.1.16

```

1  #include<stdio.h>
2  #include<stdlib.h>
3
4  int main()
5  {
6      int x;
7      int brojac[10];

```

3 Predstavljanje podataka

```

9      char cifra;
      int original;
      int i;

11

13     /* Ucitava se ceo broj sa standardnog ulaza. */
    printf("Unesite ceo broj:\n");
    scanf("%d",&x);

15

17     /* Cuva se njegova originalna vrednost zbog finalnog ispisa. */
    original = x;

19     /* Nadalje posmatra apsolutna vrednost. */
    x = abs(x);

21     /* Svaki element niza brojac predstavlja broj za jednu od
      cifara:
23         brojac[0] predstavlja broj nula u zapisu broja x
24         brojac[1] predstavlja broj jedinica u zapisu broja x
25         ...
26         brojac[9] predstavlja broj devetki u zapisu broja x. */

27

29     /* Brojac se na pocetku inicijalizuju nulama, */
    for(i=0;i<10;i++){
31         brojac[i]=0;
32     }

33

35     /* Sve dok ima cifara u zapisu broja x */
    do
    {
37         /* Izdvaja se krajnja desna cifra. */
        cifra = x%10;

39

41         /* Uvecava se njen broj pojavljivanja. */
        brojac[cifra]++;

43

45         /* I prelazi se na analiziranje sledece cifre. */
        x/=10;

47     } while(x);

    /* Ispisuju se informacije o ciframa koje se nalaze u zapisu broja
      x. */
49     for(i=0; i<10; i++){
        if(brojac[i]){
51             printf("U zapisu broja %d, cifra %d se pojavljuje %d puta\n",
                    original, i, brojac[i]);
53         }
54     }

55     return 0;

```

57 | }

Rešenje 3.1.17

```

1  #include <stdio.h>
   #include <ctype.h>
3
   #define MAX 100
5
   /* Funkcija prebrojava cifre u datom nizu karaktera. */
7  int cifre(char a[], int n)
   {
9      int i;

11     /* Brojac cifara. */
      int broj_cifara = 0;

13     /* Obilazi se element po element niza. */
15     for(i=0;i<n;i++){
        /* Ako je tekuci element cifra uvecava se broj cifara. */
17         if(isdigit(a[i]))
            broj_cifara++;
19     }

21     /* Vraca se izracunata vrednost. */
      return broj_cifara;
23 }

25 int main()
   {
27     char a[MAX];
      int n;
29     int i;

31     /* Ucitava se broj elemenata niza i proverava se njegova ispravnost
        . */
      printf("Unesite broj elemenata niza:");
33     scanf("%d", &n);
      if(n<=0 || n>MAX)
35     {
          printf("Greska: Nedozvoljena vrednost!\n");
37         return 0;
      }

39     /* Ucitavaju se elementi niza. */
      printf("Unesite elemente niza:");
41     for(i=0;i<n;i++) {
        /* Preskace se prethodno uneti znak za novi red. */
43         getchar();

45         /* A zatim se ucitava sam karakter i smesta u niz. */

```

3 Predstavljanje podataka

```
47     scanf("%c",&a[i]);
48 }
49
50 /* Ispisuje se rezultat poziva funkcije. */
51 printf("Broj cifara je: %d\n", cifre(a,n));
52
53 return 0;
54 }
```

Rešenje 3.1.18

```
#include <stdio.h>
2
3 /* Funkcija za ispis elemenata niza. */
4 void ispis(int niz[], int n, char c)
5 {
6     int i;
7
8     for(i = 0; i < n; i++){
9         if (niz[i]!=0)
10            printf("Karakter %c se pojavljuje %d puta\n", c + i, niz[i]);
11     }
12 }
13
14 int main()
15 {
16     /* Niz u kojem ce se cuvati informacije o broju pojavljivanja
17        cifara. */
18     int cifre[10];
19
20     /* Niz u kojem ce se cuvati informacije o broju pojavljivanja malih
21        slova. */
22     int mala_slova[26];
23
24     /* Niz u kojem ce se cuvati informacije o broju pojavljivanja
25        velikih slova. */
26     int velika_slova[26];
27
28     int c, i;
29
30     /* Brojaci karaktera se na pocetku inicijalizuju nulama. */
31     for(i=0;i<10;i++){
32         cifre[i]=0;
33     }
34
35     for(i=0;i<26;i++)
36     {
37         mala_slova[i]=0;
38         velika_slova[i]=0;
39     }
39 }
```



```

38  /* Ucitavaju se karakteri sve do kraja ulaza. */
while((c = getchar()) != EOF)
40  {
    /* Ako je procitani karakter veliko slovo uvecava se broj
    pojavljivanja odgovarajuceg velikog slova. */
42    if (c>='A' && c<='Z'){
        velika_slova[c-'A']++;
44    }
    else{
46        /* Ako je procitani karakter malo slovo uvecava se broj
        pojavljivanja odgovarajuceg malog slova. */
        if (c>='a' && c<='z'){
48            mala_slova[c-'a']++;
        }
        else{
50            /* Ako je procitani karakter cifra uvecava se broj
            pojavljivanja odgovarajuce cifre. */
52            if(c >='0' && c <= '9'){
                cifre[c-'0']++;
54            }
        }
56    }
}

58  /* Ispisuju se trazene informacije. */
60  ispis(cifre, 10, '0');
ispis(mala_slova, 26, 'a');
62  ispis(velika_slova, 26, 'A');

64  return 0;
}

```

Rešenje 3.1.19

```

#include <stdio.h>
2  #include <ctype.h>

4  /* Funkcija za ispis elemenata niza. */
void ispis(int niz[], int n)
6  {
    int i;

8    for(i = 0; i < n; i++)
        printf("%c:%d ", 'a' + i, niz[i]);
10    putchar('\n');
12 }

14 int main()
{
16    /* Niz u kojem ce se cuvati informacije o broju pojavljivanja malih
        slova. */

```

3 Predstavljanje podataka

```
18  int mala_slova[26];
    int c, i;

20  for(i=0;i<26;i++)
    mala_slova[i]=0;

22

24  /* Ucitavaju se karakteri sve do kraja ulaza. */
    while((c = getchar()) != EOF)
    {
26      /* Ako je procitani karakter slovo broj pojavljivanja slova se
         uvecava. Kako se zanemaruje velicina slova, svako slovo se
         pretvori u malo i potom se element na odgovarajucoj poziciji u
         nizu uveca. */
        if (isalpha(c))
28            mala_slova[tolower(c)-'a']++;
    }

30

32  /* Ispisuju se trazene informacije. */
    ispis(mala_slova, 26);

34  return 0;
}
```

Rešenje 3.1.20

```
1  #include <stdio.h>

3  #define MAX 100

5  int main()
    {
7      /* Niz karaktera. */
        char karakteri[MAX];
9        char c;
        int i, n;

11

13        for(i=0;i<MAX;i++)
        {
15            /* Ucitava se karakter po karakter sa standardnog ulaza sve dok
               se ne unese * ili se ne prekoraci maksimalni broj karaktera.s */
            printf("Unesite karakter: ");
17            scanf("%c", &c);

19            /* Cita se znak za novi red nakon unesenog karaktera. */
            getchar();

21            /* Ukoliko je unet karakter * prekida se dalje citanje i izlazi
               se iz petlje. */
            if(c == '*')
23                break;
        }
    }
```

```

25     /* Inace, procitani karakter se smesta u niz. */
27     karakteri[i] = c;
28 }
29
31     /* Broj unetih karaktera je nakon izlaska iz petlje i-1. */
32     n = i-1;
33
34     /* Ispisuju se karakteri u obrnutom redosledu. */
35     for(i=n; i>=0; i--)
36     {
37         printf("%c ", karakteri[i]);
38     }
39     printf("\n");
40
41     return 0;
42 }

```

Rešenje 3.1.21

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <ctype.h>
3
4  #define DIM 200
5
6  int main()
7  {
8      int n, i;
9      char niz[DIM], blanko;
10
11     /* Ucitavanje dimenzije i elemenata niza. */
12     printf("Unesite trenutni broj klijenata: ");
13     scanf("%d", &n);
14
15     if (n<=0 || n>DIM)
16     {
17         printf("Nedozvoljena dimenzija niza.\n");
18         return 0;
19     }
20
21     /* Nakon unosa dimenzije, korisnik unosi blanko ili znak za novi
22     red. Ovaj karakter je potrebno učitati pre unosa elemenata niza,
23     inace ce ovaj karakter biti prvi element niza, sto nije zeljeno
24     ponasanje. */
25     scanf("%c", &blanko);
26
27     printf("Unesite elemete niza: ");
28     for(i=0; i<n; i++)
29         scanf("%c", &niz[i]);
30
31     /* Ispisivanje niza */
32     for(i=0; i<n; i++)
33         printf("%c", niz[i]);
34     printf("\n");
35 }

```

3 Predstavljanje podataka

```
28  /* Provera da li je niz palindrom. Upoređuju se prvi i poslednji,
    drugi i pretposlednji... odnosno i-ti i ((n-1)-i)-ti element niza
    . Ako nisu jednaki, niz nije palindrom. Kako se istovremeno
    posmatraju dva elementa niza dovoljno je da brojac u petlji ide
    do polovine dimenzije niza.*/
    for(i=0; i<n/2; i++)
30  /* Kako se zanemaruje velicina slova, svaki element niza se
    pretvara u malo slovo i potom se vrsi upoređivanje. Ako je
    element niza veliko slovo, on ce biti pretvoren u malo; ako nije
    veliko slovo, element nece biti promenjen. Moglo je se i
    drugacije resiti, recimo pretvaranjem svih slova u velika, sa
    funkcijom toupper. */
    if (tolower(niz[i]) != tolower(niz[n-1-i]))
32  {
        printf("Niz nije palindrom.\n");
34  /* Ukoliko niz nije palindrom, ispitivanje se moze prekinuti i
    izaci iz programa, dalje ispitivanje nije potrebno. */
        return 0;
36  }

38  /* U slucaju kada je petlja završena, a nije izaslo iz programa,
    niz jeste palindrom jer uslov nikada nije bio ispunjen. */
    printf("Niz jeste palindrom!\n");
40
    return 0;
42 }
```

Rešenje 3.1.22

```
1  #include <stdio.h>
3  #define MAX 100
5  int main()
{
7  int brojevi[MAX];
    int n, i, poz_max, poz_min, max, min, tmp;
9
    /* Ucitava se dimenzija niza i proverava se njena ispravnost. */
11  printf("Unesite dimenziju niza: ");
    scanf("%d", &n);
13  if(n<1 || n>MAX)
    {
15      printf("Greska: Nedozvoljena vrednost!\n");
        return -1;
17  }

19  /* Ucitavaju se elementi niza. */
    printf("Unesite elemente niza:\n");
21  for(i=0; i<n; i++)
        scanf("%d", &brojevi[i]);
```

```

23  /* Maksimalnim tj. minimalnim elementom niza proglašava se nulti
    element niza. Pozicije maksimalnog tj. minimalnog elementa se
    postavljaju na 0. */
25  max = brojevi[0];
    min = brojevi[0];
27  poz_max = 0;
    poz_min = 0;
29
    /* U prolazu kroz niz traži se maksimalni i minimalni element i
    pamt se njihove pozicije. */
31  for(i=1;i<n;i++)
    {
33      if(brojevi[i] > max)
        {
35          max = brojevi[i];
            poz_max = i;
37      }

39      if(brojevi[i] < min)
        {
41          min = brojevi[i];
            poz_min = i;
43      }
    }
45
    /* Zamenjuju se elementi na pozicijama poz_min i poz_max. */
47  tmp = max;
    brojevi[poz_max] = min;
49  brojevi[poz_min] = tmp;

51  /* Ispisuje se rezultujući niz. */
    for(i=0;i<n;i++)
53      printf("%d ", brojevi[i]);
        printf("\n");
55
57  return 0;
}

```

Rešenje 3.1.23

```

#include <stdio.h>
2
#define MAX 500
4
/* Učitavanje dimenzije i elemenata niza. */
6 int učitavanje(int niz[])
{
8     int i, n;

```

3 Predstavljanje podataka

```
10  printf("Unesite dimenziju niza: ");
    scanf("%d", &n);

12

14  if (n<=0 || n>DIM)
    {
        printf("Nedozvoljena dimenzija niza.\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }

18

20  printf("Unesite elemente niza: ");
    for(i=0; i<n; i++)
        scanf("%d", &niz[i]);

22

24  return n;
}

26  /* Funkcija koja vraca 1 ukoliko broj x postoji u nizu, 0 inace. */
int postoji(int niz[], int n, int x)
28  {
    int i;

30

32  for(i=0; i<n; i++)
        if(niz[i] == x)
            return 1;

34

36  return 0;
}

38  int main()
    {
        int a[MAX], b[MAX], unija[2*MAX], presek[MAX], razlika[MAX];
        int i, j, n_a, n_b, n_u, n_p, n_r, indikator;

42

44  /* Unose se dva niza. */
        n_a = učitavanje(a);
        n_b = učitavanje(b);

46

48  /* Brojaci elemenata u nizovima unija, presek i razlika. */
        n_u = 0;
        n_p = 0;
        n_r = 0;

52  for(i=0; i<n_a; i++)
    {
        /* Ukoliko se element a[i] ne nalazi u uniji, dodaje se u uniju
           i povecava se brojac elemenata u nizu unija. */
        if(postoji(unija, n_u, a[i]) == 0)
54  {
            unija[n_u] = a[i];
            n_u++;
56  }
58
60
```

```

62  /* Ukoliko se element a[i] nalazi u nizu b i ne postoji u nizu
    presek, dodaje se presek i povecava se brojac elemenata u nizu
    presek. */
64  if(postoji(b, n_b, a[i])==1 && postoji(presek, n_p, a[i])==0)
    {
66      presek[n_p] = a[i];
        n_p++;
    }

68  /* Ukoliko element a[i] ne postoji u nizu b i ne postoji u nizu
    razlika, dodaje se u razliku i povecava se brojac elemenata u
    nizu razlika. */
    if(postoji(b, n_b, a[i])==0 && postoji(razlika, n_r, a[i])==0)
70  {
72      razlika[n_r] = a[i];
        n_r++;
    }
74  }

76  /* Elemente niza b koji nisu uneti u uniju dodaju se u uniju. */
    for(i=0;i<n_b;i++)
78      if(postoji(unija, n_u, b[i]))
        {
80          unija[n_u] = b[i];
            n_u++;
        }
82  }

84  printf("Unija: ");
    for(i=0;i<n_u;i++)
86      printf("%d ", unija[i]);

88  printf("\nPresek: ");
    for(i=0;i<n_p;i++)
90      printf("%d ", presek[i]);

92  printf("\nRazlika: ");
    for(i=0;i<n_r;i++)
94      printf("%d ", razlika[i]);

96  return 0;
}

```

Rešenje 3.1.24

```

#include <stdio.h>
2
#define MAX 100
4
int main()
6
{
    int a[MAX];

```

3 Predstavljanje podataka

```
8   int b[MAX];

10  /* Rezultujući niz ima najviše 2*MAX elemenata. */
   int c[2*MAX];

12

14  int n;
   int i,j;

16

18  /* Učitava se dimenzija nizova i proverava njena ispravnost. */
   printf("Unesite dimenziju nizova:\n");
   scanf("%d", &n);
20  if (n<1 || n>MAX)
   {
22     printf("Nedozvoljena vrednost!\n");
     return -1;
24  }

26  /* Učitavaju se elementi prvog niza. */
   printf("Unesite elemente niza a:\n");
28  for(i=0;i<n;i++)
   {
30     scanf("%d", &a[i]);
   }

32

34  /* Učitavaju se elementi drugog niza. */
   printf("Unesite elemente niza b:\n");
36  for(i=0;i<n;i++)
   {
     scanf("%d", &b[i]);
38  }

40  /* Formira se treci niz.
     Koriste se dva indeksa:

42     - indeks i pomocu kojeg se pristupa elementima nizova a i b i
       koji treba uvecati za 1 nakon svake iteracije

44     - indeks j pomocu kojeg se pristupa elementima rezultujućeg
       niza c; s obzirom da se u svakoj iteraciji u niz c smestaju dva
       elementa, jedan iz niza a i jedan iz niza b, indeks j se uvecava
       za 2 nakon svake iteracije. */
46  for(i=0,j=0;i<n;i++,j+=2)
   {
48     c[j]=a[i];
     c[j+1]=b[i];
50  }

52  /* Ispisuju se elementi rezultujućeg niza. */
   printf("Rezultujući niz:\n");
54  for(i=0;i<2*n;i++)
     printf("%d ",c[i]);
```



```
56     printf("\n");
58     return 0;
}
```

Rešenje 3.1.25

```
1  #include <stdio.h>
3  #define MAX 100
5  int main()
6  {
7      int a[MAX], b[MAX], c[2*MAX];
8      int i, n;
9
10     /* Ucitava se broj elemenata nizova i proverava se njegova
11        ispravnost. */
12     printf("Unesite broj n: ");
13     scanf("%d", &n);
14     if(n<1 || n>MAX)
15     {
16         printf("Greska: Nedozvoljena vrednost!\n");
17         return -1;
18     }
19
20     /* Ucitavaju se elementi nizova */
21     printf("Unesite elemente niza a: ");
22     for(i=0;i<n;i++)
23         scanf("%d", &a[i]);
24
25     printf("Unesite elemente niza b: ");
26     for(i=0;i<n;i++)
27         scanf("%d", &b[i]);
28
29     /* Niz c ima 2*n elemenata: prvih n elemenata su elementi niza b, a
30        narednih n elemenata elementi niza a. Elementi niza b se nalaze
31        na pozicijama 0,1,2,...n-1, a elementi niza a na pozicijama n,n
32        +1,...2*n-1. Jednim prolaskom kroz petlju na poziciju i u nizu c
33        se postavlja element b[i] niza b, a na poziciju n+i element a[i]
34        niza a. */
35     for(i=0;i<n;i++)
36     {
37         c[i] = b[i];
38         c[n+i] = a[i];
39     }
40
41     /* Ispisuju se elementi niza c. */
42     for(i=0;i<2*n;i++)
43         printf("%d ", c[i]);
44     printf("\n");
```

3 Predstavljanje podataka

```
39     return 0;
41 }
```

Rešenje 3.1.26

```
1  #include <stdio.h>
3  #define DIMENZIJA 100
5  /* Funkcija za učitavanje niza. */
   void unos(int niz[], int n)
7  {
       int i;
9
       printf("Uneti elemente sortiranog niza:\n");
11    for(i=0; i<n; i++)
        scanf("%d", &niz[i]);
13 }
15 /* Funkcija za ispis niza. */
   void ispis(int niz[], int n)
17 {
       int i;
19
       for(i=0; i<n; i++)
21         printf("%d ", niz[i]);
23     printf("\n");
   }
25
   int main()
27 {
       int a[DIMENZIJA], b[DIMENZIJA];
29     /* Niz c može biti duplo veći od nizova a i b, pa za njega treba
        odvojiti dupli prostor. */
       int c[2*DIMENZIJA];
31     int m, n;
        /* Brojac u petlji za elemente niza a. */
33     int i = 0;
        /* Brojac u petlji za elemente niza b. */
35     int j = 0;
        /* Brojac u petlji za elemente niza c. */
37     int k = 0;
39
       printf("Uneti broj elemenata niza: ");
       scanf("%d", &n);
41
       unos(a, n);
43     unos(b, n);
```

```

45 while(i<n && j<n)
46 {
47     /* Porede se elementi nizova a i b i u niz c upisuje se samo onaj
        koji je manji. */
48     if (a[i] < b[j])
49     {
50         c[k] = a[i];
51         /* Kako element niza a je upisan u niz c, uvecava se brojac
            niza a. Element niza b nije upisan u niz c, te brojac za niz b ne
            treba uvecavati. */
52         i++;
53     }
54     else
55     {
56         c[k] = b[j];
57         j++;
58     }
59
60     /* U nizu c na poziciju k je upisan ili a[i] ili b[j]. Brojac k
        se uvecava. */
61     k++;
62 }
63
64 /* Ukoliko je ostalo elemenata u nizu a, upisuju se u niz c. */
65 while(i < n)
66 {
67     c[k] = a[i];
68     k++;
69     i++;
70 }
71
72 /* Ukoliko je ostalo elemenata u nizu b, upisuju se u niz c. */
73 while(j < n)
74 {
75     c[k] = b[j];
76     k++;
77     j++;
78 }
79
80 /* Ispis elemenata niza c cija dimenzija je zbir dimenzija nizova a
    i b. */
81 ispis(c, 2*n);
82
83 return 0;
84 }

```

Rešenje 3.1.27

```

1 #include <stdio.h>
2
3 #define DIMENZIJA 10

```

3 Predstavljanje podataka

```
5  /* Funkcija za učitavanje niza. */
   void unos(int niz[])
7  {
   int i;
9
   printf("Unesite %d brojeva:\n", DIMENZIJA);
11  for(i=0; i<DIMENZIJA; i++)
       scanf("%d", &niz[i]);
13 }

15 /* Funkcija za ispis niza. */
   void ispis(int niz[], int n)
17 {
   int i;
19
   for(i=0; i<DIMENZIJA; i++)
21     printf("%d ", niz[i]);

23   printf("\n");
   }

25 int main()
27 {
   int niz[DIMENZIJA];
29   /* Brojac i i j. Brojac i kreće od početka niza, a brojac j od
       kraja. */
   int i=0, j = DIMENZIJA-1;
31   /* Pomocna promenljiva za razmenu elemenata niza. */
   int pom;
33
   unos(niz);
35
   /* Ideja u resenju je da se krene sa dva kraja niza -- sa početka
       niza i sa kraja i svaki put kada se naidje na elemente koji po
       parnosti ne odgovaraju delu niza u kome treba da budu, ti
       elementi se zamene. */
37   while(i < j && i < DIMENZIJA && j >= 0)
   {
39     /* Ukoliko elementi na pozicijama i i j su razlicite parnosti,
       vrsi se razmena tih elemenata niza. */
       if (niz[i] % 2 != 0 && niz[j] % 2 == 0)
41     {
           pom = niz[i];
43         niz[i] = niz[j];
           niz[j] = pom;
45     }

47     /* Ukoliko je element na poziciji i paran, prelazi se na sledeci
       element niza, brojac i se uvecava. */
       if (niz[i] % 2 == 0)
49         i++;
   }
```

```

51  /* Ukoliko je element na poziciji j neparan, prelazi se na
    sledeci element niza, brojac j se smanjuje. */
    if (niz[j] % 2 != 0)
53      j--;
    }

55  printf("Rezultujuci niz:\n");
57  ispis(niz, DIMENZIJA);

59  return 0;
}

```

Rešenje 3.1.28

```

#include<stdio.h>
2
#define MAX 100
4
/* Funkcija kojom se ucitavaju elementi niza a dimenzije n. */
6 void ucitaj(int a[], int n)
{
8     int i;
    for(i=0;i<n;i++)
10     {
        scanf("%d",&a[i]);
12     }
}

14
/* Funkcija kojom se ispisuju elementi niza a dimenzije n. */
16 void stampaaj(int a[], int n)
{
18     int i;
    for(i=0;i<n;i++)
20     printf("%d ",a[i]);
    printf("\n");
22 }

24
26 /* Funkcija koja obrce elemente niza. */
void obrni(int a[], int n)
28 {
30     int t;
    int i,j;
32
34     /* Za niz a[0], a[1], ..., a[n-2], a[n-1] obrnuti niz je a[n-1],
        a[n-2], ..., a[1], a[0]. Zato je potrebno razmeniti vrednosti
        elemenata a[0] i a[n-1], a[1] i a[n-2], itd. i zaustaviti se kada

```

3 Predstavljanje podataka

```
        je vrednost indeksa prvog elementa veca od vrednosti drugog
        elementa. */

36     for(i=0,j=n-1;i<j;i++, j--)
37     {
38         t = a[i];
39         a[i] = a[j];
40         a[j] = t;
41     }
42 }
43
44 /* Funkcija koja rotira niz ciklicno za jedno mesto u levo. */
45 void rotiraj1(int a[], int n)
46 {
47     int i;
48     int tmp;
49
50     /* Izdvaja se prvi element niza. */
51     tmp=a[0];
52
53     /* Pomeraju se preostali elementi niza. */
54     for(i=0;i<n-1;i++){
55         a[i]=a[i+1];
56     }
57
58     /* Poslednjem elementu se dodeljuje sacuvana vrednost prvog
        elementa. */
59     a[n-1] = tmp;
60 }
61
62 /* Funkcija koja rotira niz ciklicno za k mesta u levo. */
63 void rotirajk(int a[], int n, int k)
64 {
65     int i;
66
67     /* Odredjuje se vrednost broja k koja je u opsegu od 0 do n-1 kako
        bi se izbegla suvisna pomeranja. */
68     k=k%n;
69
70     /* Niz se rotira za jednu poziciju ulevo k puta. */
71     for(i=0;i<k;i++)
72         rotiraj1(a,n);
73 }
74
75 int main()
76 {
77     int a[MAX];
78     int n;
79     int i;
80     int k;
81     int m;
```

```

84  /* Ucitava se dimenzija niza i proverava se njena ispravnost. */
86  printf("Unesite dimenziju niza:");
88  scanf("%d",&n);
88  if (n<1 || n>MAX)
90  {
90      printf("Nedozvoljena vrednost!\n");
92      return -1;
92  }

94  /* Ucitavaju se elementi niza. */
96  ucitaj(a,n);

98  /* Testira se rad napisanih funkcija */

100 /* Obrtanje niza. */
100 printf("Elementi niza nakon obrtanja:\n");
102 obrni(a,n);
102 stampaj(a,n);

104 /* Rotiranje za jedno mesto u levo. */
104 printf("Elementi niza nakon rotiranja za 1 mesto ulevo:\n");
106 rotiraj1(a,n);
106 stampaj(a,n);

108 /* Rotiranje za k mesta u levo. */
110 printf("Unesite jedan pozitivan ceo broj:");
112 scanf("%d",&k);
112 if (k<=0)
114 {
114     printf("Nekorektan unos\n");
116     return -1;
116 }
118 rotirajk(a,n,k);
118 printf("Elementi niza nakon rotiranja za %d mesto ulevo:\n",k);
120 stampaj(a,n);

122 return 0;
}

```

Rešenje 3.1.29

```

1  #include <stdio.h>

3  #define DIM 2000

5  /* Funkcija za ispis elemenata niza. */
6  void ispis(int niz[], int n)
7  {

```

```

9      int i;

11     for(i=0; i<n; i++)
        printf("%d ", niz[i]);
        printf("\n");
13 }

15 /* Funkcija za ubacivanje na kraj niza. Vraca novu dimenziju niza. */
int ubaci_na_kraj(int niz[], int n, int x)
17 {
    niz[n] = x;
19     return n+1;
}

21 /* Funkcija za ubacivanje na pocetak niza. Vraca novu dimenziju niza.
    */
23 int ubaci_na_pocetak(int niz[], int n, int x)
{
25     int i;

27     /* Prvo se svi elementi niza pomere za jednu poziciju u desno da bi
        se oslobodio prostor za prvi element niza. Poslednji element
        niza se pomera sa pozicije (n-1) na poziciju (n). Slicno se
        pomeraju i ostali elementi. */
        for(i=n; i>0; i--)
29             niz[i] = niz[i-1];

31     /* Na prvu poziciju se upisuje novi element. Bitan je redosled
        naredbi: ako bi prvo bio upisan novi element, a tek onda izvršeno
        pomeranje, element na poziciji niz[0] bi bio obrisan i ne bi
        mogao biti upisan na poziciju niz[1]. */
        niz[0] = x;

33     return n+1;
35 }

37 /* Funkcija za ubacivanje elementa na neku poziciju u nizu. Vraca
    novu dimenziju niza. */
39 int ubaci_na_poziciju(int niz[], int n, int x, int pozicija)
{
41     int i;

43     /* Prvo se svi elementi niza od pozicije do kraja pomere za jedno
        mesto u desno da bi se oslobodio prostor za novi element niza.
        */
        for(i=n; i>pozicija; i--)
45             niz[i] = niz[i-1];

47     /* Na poziciju se upisuje novi element. */
        niz[pozicija] = x;
49 }
```



```
    return n+1;
51 }

53 /* Funkcija za brisanje prvog elementa niza. Vraca novu dimenziju
    niza. */
54 int brisi_prvog(int niz[], int n)
55 {
56     int i;
57
58     /* Svi elementi niza pomeraju se za jedno mesto u levo. */
59     for(i=0; i<n-1; i++)
60         niz[i] = niz[i+1];
61
62     return n-1;
63 }

65 /* Funkcija za brisanje poslednjeg elementa niza. Vraca novu
    dimenziju niza. */
66 int brisi_poslednjeg(int niz[], int n)
67 {
68     /* Dovoljno je smanjiti dimenziju niza, elemente niza nije potrebno
        brisati. */
69     return n-1;
70 }

71 /* Funkcija za brisanje elementa niza. Pretpostavlja se da element
    ima samo jedno pojavljivanje (za vezbu napisati funkciju koja
    brise sva pojavljivanja, ako ih ima vise). Vraca novu dimenziju
    niza. */
72 int brisi_element(int niz[], int n, int x)
73 {
74     int i, j;
75
76     /* Prvo treba pronaci poziciju elementa u nizu. */
77     for(i=0; i<n; i++)
78         if (niz[i] == x)
79             break;
80
81     /* Provera da li element postoji u nizu. Ako je brojac stigao do
        kraja niza, onda element ne postoji u nizu. */
82     if (i == n)
83     {
84         printf("Klijent sa rednim brojem %d ne postoji u nizu.\n", x);
85         return n;
86     }
87
88     /* Ukoliko element postoji u nizu, svi elementi niza nakon njega se
        pomeraju za jedno mesto u levo. */
89     for(j = i; j<n-1; j++)
90         niz[j] = niz[j+1];
91
92     return n-1;
93 }
```

```

}
95
int main()
97
{
    int n, niz[DIM], i, klijent, pozicija;
99
    /* Ucitavanje dimenzije i elemenata niza. */
101    printf("Unesite trenutni broj klijenata: ");
    scanf("%d", &n);
103
    if (n<=0 || n>DIM)
105    {
        printf("Nedozvoljena dimenzija niza.\n");
107        return 0;
    }
109
    printf("Unesite niz sa rednim brojevima klijenata: ");
111    for(i=0; i<n; i++)
        scanf("%d", &niz[i]);
113
    /* Ubacivanje klijenta na kraj. */
115    printf("Unesite klijenta kojeg treba ubaciti u niz: ");
117    scanf("%d", &klijent);
    n = ubaci_na_kraj(niz, n, klijent);
119    printf("Niz nakon ubacivanja klijenta:\n");
    ispis(niz, n);
121
    /* Ubacivanje klijenta na pocetak. */
123    printf("Unesite prioritetnog klijenta kojeg treba ubaciti u niz: ");
    scanf("%d", &klijent);
125    n = ubaci_na_pocetak(niz, n, klijent);
    printf("Niz nakon ubacivanja klijenta:\n");
127    ispis(niz, n);
129
    /* Ubacivanje klijenta na zadatu poziciju. */
    printf("Unesite prioritetnog klijenta kojeg treba ubaciti u niz i
        njegovu poziciju:");
131    scanf("%d%d", &klijent, &pozicija);
    if (pozicija < 0 || pozicija > n)
133    {
        printf("Neispravna pozicija.\n");
135    }
    else
137    {
        n = ubaci_na_poziciju(niz, n, klijent, pozicija);
139        printf("Niz nakon ubacivanja klijenta:\n");
        ispis(niz, n);
141    }
143
    /* Brisanje prvog klijenta. */

```

```

145     n = brisi_prvog(niz, n);
printf("Niz nakon odlaska klijenta:\n");
ispis(niz, n);

147
/* Brisanje poslednjeg klijenta. */
149     n = brisi_poslednjeg(niz, n);
printf("Niz nakon odlaska klijenta:\n");
151     ispis(niz, n);

/* Brisanje klijenta sa datim rednim brojem. */
153     printf("Unesite redni broj klijenta koji je napustio red: ");
155     scanf("%d", &klijent);
n = brisi_element(niz, n, klijent);
157     printf("Niz nakon odlaska klijenta:\n");
ispis(niz, n);

159     return 0;
161 }

```

Rešenje 3.1.30

```

#include <stdio.h>
2
#define MAX 100
4
int main()
6 {
    int a[MAX];
8     int i, j, n_a;

/* Ucitava se broj elemenata niza i proverava se njegova ispravnost
. */
10     printf("Unesite broj elemenata niza: ");
12     scanf("%d", &n_a);
if(n_a<1 || n_a>100)
14     {
        printf("Greska: Nedozvoljena vrednost!\n");
16         return -1;
    }

18
/* Ucitavaju se elementi niza. */
20     printf("Unesite elemente niza: ");
for(i=0;i<n_a;i++)
22         scanf("%d", &a[i]);

24
/* Parametar j predstavlja brojac prve slobodne pozicije na koju se
moze upisati element niza koji treba da ostane u nizu. Kada se
naidje na element koji je paran, on se kopira na mesto a[j] i
poveca se vrednost brojaca j. Ukoliko se naidje na element koji
je neparan, njega treba preskociti. */
for(i=0, j=0;i<n_a;i++)

```

3 Predstavljanje podataka

```
26 {
27     /* Ako je tekuci element niza a paran. */
28     if(a[i]%2 == 0)
29     {
30         /* Premesta se na poziciju j. */
31         a[j] = a[i];
32
33         /* Vrednost brojaca j se priprema za narednu iteraciju. */
34         j++;
35     }
36
37     /* Ako je tekuci element niza a neparan, sa njim nista ne treba
38        raditi. */
39 }
40
41 /* U nizu a se sada na pozicijama od 0,...,j-1 nalaze elementi koji
42    su parni, te je njegova nova dimenzija j. */
43 n_a=j;
44
45 /* Ispisuju se elementi modifikovanog niza a. */
46 for(i=0;i<n_a;i++){
47     printf("%d ", a[i]);
48 }
49 printf("\n");
50 return 0;
51 }
```

Rešenje 3.1.31

```
1 #include <stdio.h>
2
3 #define MAX 100
4
5 int main()
6 {
7     int a[MAX];
8     int n;
9     int i,j;
10    char poslednja_cifra;
11    int novo_n;
12
13    /* Ucitava se dimenzija niza i proverava njena ispravnost. */
14    printf("Unesite dimenziju niza:\n");
15    scanf("%d", &n);
16    if (n<1 || n>MAX)
17    {
18        printf("Nedozvoljena vrednost!\n");
19        return -1;
20    }
21 }
```

```

22  /* Ucitavaju se elementi niza a. */
    printf("Unesite elemente niza a:\n");
24  for(i=0; i<n; i++)
        scanf("%d", &a[i]);

26

    /* Obilaze se svi elementi niza a. */
28  for(i=0, j=0; i<n; i++)
    {
        /* Izdvaja se poslednja cifra tekućeg elementa. */
        poslednja_cifra = a[i]%10;

32

        /* Ako je poslednja cifra 0 ili je element deljiv svojom
        poslednjom cifrom, taj element se zadržava i smesta na poziciju j
        . */
34        if (poslednja_cifra==0 || a[i]%poslednja_cifra==0)
        {
            a[j]=a[i];
            j++;
36        }
38    }

40

    /* Dimenzija novog niza odgovara posledjoj vrednosti brojac j. */
42    novo_n=j;

    /* Ispisuje se rezultujući niz. */
44    printf("Niz a nakon izmena:\n");
46    for(i=0; i<novo_n; i++)
        printf("%d ", a[i]);
48    printf("\n");

50    return 0;
}

```

Rešenje 3.1.32

```

#include <stdio.h>

2  #define DIM 700

4

    /* Funkcija pomera za jedno mesto u levo elemente niza a počevši od
    pozicije j. Element na poziciji j se briše i na njegovo mesto se
    upisuje element na poziciji j+1, a u skladu sa tim svi ostali
    elementi posle njega u nizu se pomeraju. */
6  void pomeri_za_jedno_mesto(int a[], int n, int j)
    {
8      int i;

10     for(i=j; i<n; i++)
        a[i] = a[i+1];

12 }

```

3 Predstavljanje podataka

```
14 int main()
15 {
16     int n, niz[DIM], i;
17
18     /* Ucitavanje dimenzije i elemenata niza. */
19     printf("Unesite broj elemenata niza: ");
20     scanf("%d", &n);
21
22     if (n<=0 || n>DIM)
23     {
24         printf("Nedozvoljena dimenzija niza.\n");
25         return 0;
26     }
27
28     printf("Unesite elemente niza: ");
29     for(i=0; i<n; i++)
30         scanf("%d", &niz[i]);
31
32     /* Potrebno je krenuti od poslednjeg elementa niza i petljom ici ka
33        pocetku niza (element na poziciji 0 se ne razmatra). Proverava
34        se da li je element potrebno obrisati i ako jeste vrsi se
35        pomeranje elemenata niza za jedno mesto u levo. Prednost ovog
36        resenja u odnosu na resenje kada se krene od pocetka niza je u
37        tome sto element koji se ispituje sigurno nije promenio svoju
38        poziciju usled pomeranja zbog brisanja. Problem se moze resiti i
39        koriscenjem pomocnog niza (uraditi za vezbu). To resenje je
40        efikasnije, ali trosi vise resursa. */
41     for(i=n-1; i>0; i--)
42     {
43         if (niz[i]%i != 0)
44         {
45             pomeri_za_jedno_mesto(niz, n, i);
46             /* Nakon brisanja elementa, smanjuje se i dimenzija niza. */
47             n--;
48         }
49     }
50
51     /* Stampanje novog niza. */
52     printf("Novi niz:\n");
53     for(i=0; i<n; i++)
54         printf("%d ", niz[i]);
55     printf("\n");
56
57     return 0;
58 }
```

Rešenje 3.1.33

```
#include <stdio.h>
2 #include <math.h>
```

```
4 #define MAX 100

6 /* Funkcija koja proverava da li je zadati broj prost broj. Povratna
   vrednost funkcije je 1 ukoliko broj jeste prost, inace je 0. */
7 int prost(int x)
8 {
9     int i;
10
11     /* Posmatra se apsolutna vrednost broja kako bi se pokrio i slucaj
       negativnih brojeva. */
12     x=abs(x);
13
14     /* Brojevi 2 i 3 su prosti. */
15     if(x == 2 || x == 3)
16         return 1;
17
18     /* Ako je broj paran nije prost. */
19     if(x%2 == 0)
20         return 0;
21
22     /* Ako broj ima delioce u skupu [3, koren_broja(x)] takodje nije
       prost. */
23     for(i=3;i<=sqrt(x);i+=2){
24         if(x%i == 0)
25             return 0;
26     }
27
28     /* Ako su svi uslovi ispunjeni, broj je prost. */
29     return 1;
30 }
31
32 int main()
33 {
34     int a[MAX];
35     int i, j, n_a, n_b;
36     /* Rezultujuci niz. */
37     int b[MAX];
38
39     /* Ucitava se broj elemenata niza i proverava se njegova ispravnost
       . */
40     printf("Unesite broj elemenata niza: ");
41     scanf("%d", &n_a);
42     if(n_a<1 || n_a>MAX)
43     {
44         printf("Greska: Nedozvoljena vrednost!\n");
45         return -1;
46     }
47
48     /* Ucitavaju se elementi niza a. */
49     printf("Unesite elemente niza: ");
50     for(i=0;i<n_a;i++)
```

3 Predstavljanje podataka

```
52     scanf("%d", &a[i]);

54     /* Kada se u nizu a naidje na prost element, on se upisuje u niz b
      i uvecava se brojac za niz b. */
56     for(i=0, j=0; i<n_a; i++){
57         if(prost(a[i]) == 0)
58         {
59             b[j] = a[i];
60             j++;
61         }
62     }

64     /* Broj elemenata novodobijenog niza b je j. */
65     n_b = j;

66     /* Ispisuju se elementi niza b. */
67     for(i=0; i<n_b; i++)
68         printf("%d ", b[i]);
69     printf("\n");

70     return 0;
71 }
72 }
```

Rešenje 3.1.34

```
#include <stdio.h>

2
#define DIM 300

4
int main()
6 {
    int n, niz[DIM], i;

8
    /* Ucitavanje dimenzije i elemenata niza. */
10    printf("Unesite dimenziju niza: ");
    scanf("%d", &n);

12
    if (n<=0 || n>DIM)
14    {
        printf("Nedozvoljena dimenzija niza.\n");
16        return 0;
    }

18
    printf("Unesite elemente niza: ");
20    for(i=0; i<n; i++)
        scanf("%d", &niz[i]);

22

24    /* Provera da li su elementi niza uredjeni neopadajuće. */
    for(i=0; i<n-1; i++)
```



```

26  /* Porede se svaka dva uzastopna elementa niza. Ukoliko za bilo
    koja takva dva elementa uslov nije ispunjen, prekida se dalje
    ispitivanje i vraća se poruka da niz nije uredjen neopadajuće. U
    suprotnom se nakon izlaska iz petlje ispisuje poruka da je niz
    uredjen neopadajuće. */
28  if (niz[i] > niz[i+1])
    {
30      printf("Nije uredjen neopadajuće.\n");
      return 0;
    }
32
    printf("Jeste uredjen neopadajuće!\n");
34
    return 0;
36 }

```

Rešenje 3.1.35

```

1  #include <stdio.h>
   #include <stdlib.h>
3
   /* Maksimalan broj dana u mesecu je 31, ali dani pocinju od 1, pa je
      potrebno odvojiti 32 mesta u nizu jer se nulti ne koristi. */
5  #define DIM 32
7
   /* Ucitavanje dimenzije i elemenata niza. */
   int ucitavanje(int niz[])
9  {
    int i, n;
11
    printf("Unesite dimenziju niza: ");
13    scanf("%d", &n);
15
    if (n<=0 || n>DIM)
    {
17        printf("Nedozvoljena dimenzija niza.\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
19    }
21
    printf("Unesite broj prodatih artikala: ");
    for(i=0; i<n; i++)
23        scanf("%d", &niz[i]);
25
    return n;
    }
27
   int najduzi_neopadajuci(int a[], int n)
29 {
    int i;
31
    /* Parametar u kome se cuva duzina serije. Na pocetku je duzina
       serije jednaka 1, odnosno, samo jedan element je u seriji.

```

3 Predstavljanje podataka

```

    Kasnije, u petlji se ovaj broj moze uvecati. */
int ts = 1;
33 /* Parametar ns predstavlja duzinu najduze serije. Na pocetku se
    postavlja na 1, odnosno pretpostavlja se da je duzina najduze
    serije 1, a u petlji se ova vrednost moze izmeniti. */
int ns = 1;
35
for (i = 1; i < n; i++)
37 {
    /* Proverava se da li uzastopni elementi ispunjavaju neopadajuci
    uslov. Ako je to slucaj uvecava se duzina serije. */
39     if (a[i] >= a[i-1])
        ts++;
41     else
        /* Ako uzastopni elementi nisu jednaki serija je prekinuta i
        paramtar za duzinu serije se postavlja ponovo na 1 da bi mogla da
        se racuna duzina sledece serije. */
43         ts = 1;

45     /* Ukoliko je trenutna duzina serije veca od duzine do sada
    najduze serije, parametar za duzinu najduze serije se postavlja
    na novu, vecu vrednost. */
    if (ts > ns)
47         ns = ts;
}
49
return ns;
51 }

53 int main()
{
55     int n, a[DIM];
    int i;
57
    n = učitavanje(a);
59
    printf("Duzina najduzeg neopadajućeg prodavanja je %d.\n",
        najduzi_neopadajuci(a, n));
61
    return 0;
63 }
```

Rešenje 3.1.36

```

1 #include <stdio.h>
  #include <stdlib.h>
3
  #define DIM 100
5
  /* Učitavanje dimenzije i elemenata niza. */
7 int učitavanje(int niz[])
```

```
{
9   int i, n;

11  printf("Unesite dimenziju niza: ");
   scanf("%d", &n);

13
   if (n<=0 || n>DIM)
15   {
       printf("Nedozvoljena dimenzija niza.\n");
17       exit(EXIT_FAILURE);
   }

19
   printf("Unesite elemente niza: ");
21   for(i=0; i<n; i++)
       scanf("%d", &niz[i]);

23
   return n;
25 }

27 int najduza_serija(int a[], int n)
{
29   int i;
   /* Parametar u kome se cuva duzina serije. Na pocetku je duzina
      serije jednaka 1, odnosno, samo jedan element je u seriji.
      Kasnije, u petlji se ovaj broj moze uvecati. */
31   int ts = 1;
   /* Parametar ns predstavlja duzinu najduze serije. Na pocetku se
      postavlja na 1, odnosno pretpostavlja se da je duzina najduze
      serije 1, a u petlji se ova vrednost moze izmeniti. */
33   int ns = 1;

35   for (i = 1; i < n; i++)
   {
37       /* Proverava se da li su uzastopni elementi jednaki. Ako je to
          slucaj uvecava se duzina serije. */
       if (a[i] == a[i-1])
39           ts++;
       else
41           /* Ako uzastopni elementi nisu jednaki serija je prekinuta i
              paramtar za duzinu serije se postavlja ponovo na 1 da bi mogla da
              se racuna duzina sledece serije. */
              ts = 1;

43
       /* Ukoliko je trenutna duzina serije veca od duzine do sada
          najduze serije, parametar za duzinu najduze serije se postavlja
          na novu, vecu vrednost. */
45       if (ts > ns)
           ns = ts;
47   }

49   return ns;
}
```

3 Predstavljanje podataka

```
51 int main()
52 {
53     int n, a[DIM];
54     int i;
55
56     n = učitavanje(a);
57
58     printf("Duzina najduze serije je %d.\n", najduza_serija(a, n));
59
60     return 0;
61 }
```

Rešenje 3.1.37

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

#define DIM 100

/* Učitavanje dimenzije i elemenata niza. */
int učitavanje(int niz[])
{
    int i, n;

    printf("Unesite dimenziju niza: ");
    scanf("%d", &n);

    if (n<=0 || n>DIM)
    {
        printf("Nedozvoljena dimenzija niza.\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }

    printf("Unesite elemente niza: ");
    for(i=0; i<n; i++)
        scanf("%d", &niz[i]);

    return n;
}

/* Resenje pod a. */
int podniz_uzastopnih(int a[], int n, int b[], int m)
{
    int i, j;

    /* Prolaze se elementi prvog niza. Svaki element prvog niza moze
       biti pocetak podniza, odnosno pocetak drugog niza. */
    for (i = 0; i + m - 1 < n; i++)
    {
```

```

36     /* Prolaze se elementi drugog niza. Za svaki element niza b
    proverava se da li je jednak odgovarajucem elementu niza a.
    Za niz a razmatra se da li podniz pocinje od pozicije i.
    Tako 0-ti element niza b je na poziciji i, 1-vi element je na
    poziciji i+1, 2-gi na poziciji i+2, ..., j-ti na poziciji i+j.
    Ako uslov nije ispunjen, petlja se prekida i proverava se da li
    na sledecoj poziciji u nizu a pocinje podniz. */
38     for (j = 0; j < m; j++)
        if (a[i + j] != b[j])
            break;
40     /* Ako petlja nije prekinuta nakon ispitivanja, brojac za niz b
    je jedanak dimenziji niza b, odnosno svi elementi niza b se
    uzastopno nalaze u nizu a. */
    if (j == m)
42         return 1;
    }
44
    /* Ukoliko niz b jeste uzastopni podniz uslov u petlji ce u nekom
    trenutku biti ispunjen i iz petlje i funkcije ce se izaci sa
    return naredbom. Ipak, ako se to nije desilo i dalje se izvršava
    funkcija, onda niz b nije uzastopni podniz. */
46     return 0;
    }
48
    /* Resenje pod b. */
50     int podniz(int a[], int n, int b[], int m)
    {
52         int i, j;

54         /* Petljom se prolaze elementi niza a. */
        for (i = 0, j = 0; i < n && j < m; i++)
56             /* Svaki put kada se naidje na element niza b, brojac za niz b se
            uvecava i proverava se da li se sledeci element niza b nalazi u
            nizu a. */
            if (a[i] == b[j])
58                 j++;

60         /* Ukoliko se pronadju svi elementi niza b u nizu a, onda je brojac
            za niz b jednak dimenziji niza b. U tom slucaju se vraca
            vrednost 1, odnosno da niz jeste podniz. */
        return j == m;
62     }

64     int main()
    {
66         int n, a[DIM];
        int m, b[DIM];
68         int i;

70         n = učitavanje(a);
        m = učitavanje(b);
72

```

3 Predstavljanje podataka

```
74     if (podniz_uzastopnih(a, n, b, m))
        printf("Elementi drugog niza cine uzastopni podniz prvog niza.\n"
        );
    else
76         printf("Elementi drugog niza ne cine uzastopni podniz prvog niza
        .\n");

78
    if (podniz(a, n, b, m))
80         printf("Elementi drugog niza cine podniz prvog niza.\n");
    else
82         printf("Elementi drugog niza ne cine podniz prvog niza.\n");

84     return 0;
}
```

Rešenje 3.1.38

```
1  #include <stdio.h>

3  #define DIM 100

5  void brojanje(int a[], int b[], int n)
{
7      int i;

9      /* Niz b se inicijalizuje nulama jer se za svaki element postavi da
        se pojavljuje 0 puta u nizu a. */
        for(i=1; i<=n; i++)
11         b[i] = 0;

13         /* Peljom se prolazi kroz niz a i za svaki element a[i] uvecava se
            broj njegovog pojavljivanja u nizu b.
            Na primer, ako je a[3] = 7, onda treba uvecati broj
            pojavljivanja broja 7, a to je b[7]++, sto se
15             krace moze zapisati kao b[a[3]]++.
            Pretpostavlja se da je niz a dobro zadat, odnosno da su sve
            njegove vrednosti u intervalu od 1 do n.
17         */
        for(i=0; i<n; i++)
19         b[a[i]]++;
}

21
23 int main()
{
    int a[DIM];
25     /* Niz b moze imati index DIM (jer niz b se posmatra od 1 do DIM),
        pa zato njegova dimenzija mora biti za jedan veca. */
        int b[DIM+1];
27     int i, n;
```

```

29  /* Unos dimenzije i elemenata niza. */
printf("Unesite broj elemenata niza: ");
31  scanf("%d", &n);

33  if (n <=0 || n > DIM)
{
35      printf("Neispravna dimenzija niza.\n");
      return -1;
37  }

printf("Unesite elemente niza:\n");
for(i=0; i<n; i++)
41  {
      scanf("%d", &a[i]);
43      /* Niz a moze sadrzati elemente koji nisu u opsegu od 1 do n. U
      tom slucaju taj niz nije permutacija. */
      if (a[i] <=0 || a[i] > n)
45      {
          printf("Uneti niz nije permutacija.\n");
47          return 0;
      }
49  }

51  brojanje(a, b, n);

53  /* Ukoliko se svaki element niza a javlja tacno jednom u nizu a,
      onda niz a jeste permutacija. Ovo svojstvo se proverava
      koriscenjem dobijenog niza b. */
for(i=1; i<=n; i++)
55  {
      if (b[i] != 1)
57      {
          printf("Uneti niz nije permutacija.\n");
          return 0;
59      }

61  /* Ukoliko prethodna petlja nije ranije završena (i nije se izaslo
      iz programa), onda svaki element niza b je jednak 1, odnosno
      svaki element se pojavljuje tacno jednom, pa niz a jeste
      permutacija. */
printf("Uneti niz je permutacija.\n");

63  return 0;
65  }

```

Rešenje 3.1.39

```

1  #include <stdio.h>

3  #define BROJ_CIFARA 10

5  /* Analiziraju se cifre broja i smestaju u odgovarajuci niz. */

```

```
void analiza_cifara(int broj, int niz[])
7 {
    int c;
9
    /* Niz predstavlja brojace za cifre broja.
    Na pocetku se ovi nizovi inicijalizuju nulama. */
11    for(i=0;i<BROJ_CIFARA;i++)
13        niz[i] = 0;
15
    do
    {
17        c = broj%10;
        niz[c]++;
19        broj /= 10;
    }
21    while(broj);
}

23
int main()
25 {
    char c;
27    /* Niz cifrex predstavlja brojace za cifre broja x.
    Niz cifrey predstavlja brojace za cifre broja y. */
29    int cifrex[BROJ_CIFARA], cifrey[BROJ_CIFARA];
    int x, y, i, indikator;
31
    /* Ucitavaju se brojevi x i y. */
33    printf("Unesite dva broja: ");
    scanf("%d%d", &x, &y);
35
    /* Za slucaj da su unete vrednosti negativne, posmatra se njihova
    apsolutna vrednost. Ovo je opravdano iz razloga sto se brojevi x
    i -x zapisuju istim ciframa. */
37    x=abs(x);
    y=abs(y);
39
    analiza_cifara(x, cifrex);
41    analiza_cifara(y, cifrey);
43
    /* Promenljiva indikator služi za pracenje da li su oba broja
    sastavljena od istih cifara. */
45    indikator = 1;
47
    for(i=0;i<BROJ_CIFARA;i++){
        /* Ako se broj pojavljivanja cifre i u zapisu broja x razlikuje
        od broja pojavljivanja cifre i u zapisu broja y, brojevi se ne
        zapisuju istim ciframa. Zato se vrednost indikatora moze
        postaviti na 0 i prekinuti dalje uporedjivanje broja
        pojavljivanja. */
49        if(cifrey[i] != cifrex[i])
        {
```



```

51     indikator = 0;
52     break;
53 }
54 }
55
56 /* Ako je vrednost promenljive indikator ostala 1, to znaci da u
   petlji nije pronadjena cifra koja se ne pojavljuje isti broj puta
   u zapisima brojeva x i y. Zato se moze zakljuciti da se brojevi
   zapisuju istim ciframa. */
57 if(indikator)
58     printf("Brojevi se zapisuju istim ciframa!\n");
59 else
60     printf("Brojevi se ne zapisuju istim ciframa!\n");
61
62 return 0;
63 }

```

3.3 Pokazivači

Zadatak 3.3.1 Napisati funkciju koja uređuje svoja dva celobrojna argumenta tako da se u prvom nalazi manji, a u drugom veći. Napisati program koji učitava dva cela broja i ispisuje rezultat poziva funkcije.

Primer 1

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite vrednosti promenljivih x i y: 2 5
|| Uredjene promenljive: x=2, y=5

```

Primer 2

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite vrednosti promenljivih x i y: 11 -4
|| Uredjene promenljive: x=-4, y=11

```

Zadatak 3.3.2 Napisati funkciju koja za boju datu u *rgb* formatu računa *cmy* format po formulama:

$$c = 1 - (r/255)$$

$$m = 1 - (g/255)$$

$$y = 1 - (b/255)$$

Napisati program koji učitava tri cela broja broja (*rgb* format) i ispisuje rezultat poziva funkcije (*cmy* format). NAPOMENA: Vrednosti boja u *rgb* formatu su u opsegu $[0, 255]$.

Primer 1

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite boju u rgb formatu: 56 111 24
|| c=0.78, m=0.56, y=0.91

```

Primer 2

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite boju u rgb formatu: 156 -90 5
|| Nekorektan unos.

```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite boju u rgb formatu: 9 0 237
c=0.96, m=1.00, y=0.07
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite boju u rgb formatu: 300 11 27
Nekorektan unos.
```

Zadatak 3.3.3 Napisati funkciju koja za dve prave date svojim koeficijentima pravca i slobodnim članovima određuje njihovu tačku preseka. Funkcija treba da vrati 1 ako se prave seku i 0 ako nemaju tačku preseka (ako su paralelne). Napisati program koji učitava podatke o pravama, poziva napisanu funkciju i ispisuje odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite k i n za prvu pravu: 4 5
Unesite k i n za drugu pravu: 11 -4
Prave se seku u tacki (1.29,10.14).
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite k i n za prvu pravu: 0.5 -4.7
Unesite k i n za drugu pravu: 0.5 9.1
Prave su paralelne.
```

Zadatak 3.3.4 Napisati funkciju koja za dva cela broja izračunava njihov količnik i ostatak pri deljenju. Funkcija treba da vrati vrednost 1 ukoliko je uspešno izračunala vrednosti i 0 ukoliko deljenje nije moguće. Napisati program koji testira rad ove funkcije.

Zadatak 3.3.5 Napisati funkciju koja za dinarsku vrednost cene artikla izračunava odgovarajuću cenu u evrima i u dolarima. Napisati program koji testira rad ove funkcije.

Zadatak 3.3.6 Napisati funkciju koja za dužinu trajanja filma kaja je data u sekundama, određuje ukupno trajanje filma u satima, minutama i sekundama. Napisati program koji testira rad ove funkcije.

Zadatak 3.3.7 Napisati funkciju `void modifikacija(char* s, char* t, int* br_modifikacija)` koja na osnovu niske *s* formira nisku *t* tako što svako malo slovo zamenjuje velikim. Broj izvršenih modifikacija se čuva u okviru argumenta *br_modifikacija*. Pretpostaviti da niska *s* neće biti duža od 20 karaktera. Napisati program koji testira rad napisane funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: 123abc789XY
Modifikovana niska je: 123ABC789XY
Broj modifikacija je: 3
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: zima
Modifikovana niska je: ZIMA
Broj modifikacija je: 3
```

Primer 3

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: SNEG
|| Modifikovana niska je: SNEG
|| Broj modifikacija je: 0

```

Primer 4

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: 1234
|| Modifikovana niska je: 1234
|| Broj modifikacija je: 0

```

Zadatak 3.3.8 Napisati funkciju `void interpunkcija(int* br_tacaka, int* br_zareza)` koja prebrojava tačke i zareze u tekstu koji se unosi sa standardnog ulaza. Napisati program koji testira napisanu funkciju.

Primer 1

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite tekst:
|| a.b.c.d
|| a,b,,c,d,e
|| Broj tacaka: 3
|| Broj zareza: 5

```

Primer 2

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite tekst:
|| .....789.....
|| Broj tacaka: 10
|| Broj zareza: 0

```

Primer 3

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite tekst:
|| sunce
|| Broj tacaka: 0
|| Broj zareza: 0

```

Zadatak 3.3.9 Napisati funkciju `void par_nepar(int a[], int n, int parni[], int* pn, int neparni[], int* nn)` koja razbija niz *a* na niz parnih i niz neparnih brojeva. Pokazivači *pn* i *nn* redom treba da sadrže broj elemenata niza parnih tj. niza neparnih elemenata. Pretpostaviti da dužina niza *a* neće biti veća od 50. Napisati program koji testira napisanu funkciju.

Primer 1

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj elemenata niza: 8
|| Unesite elemente niza:
|| 1 8 9 -7 -16 24 77 4
|| Niz parnih brojeva: 8 -16 24 4
|| Niz neparnih brojeva: 1 9 -7 77

```

Primer 2

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj elemenata niza: 5
|| Unesite elemente niza:
|| 2 4 6 8 -11
|| Niz parnih brojeva: 2 4 6 8
|| Niz neparnih brojeva: -11

```

Primer 3

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj elemenata niza: 2
|| Unesite elemente niza:
|| -15 15
|| Niz parnih brojeva:
|| Niz neparnih brojeva: -15 15

```

Primer 4

```

|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite broj elemenata niza: 1
|| Unesite elemente niza:
|| 0
|| Niz parnih brojeva: 0
|| Niz neparnih brojeva:

```

Zadatak 3.3.10 Napisati funkciju `void min_max(float a[], int n, float* min, float* max)` koja izračunava minimalni i maksimalni element niza *a* dužine *n*. Napisati program koji učitava niz realnih brojeva maksimalne dužine 50 i ispisuje vrednosti minimuma i maksimuma zaokruženu na tri decimale.

3 Predstavljanje podataka

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 5
Unesite elemente niza:
24.16 -32.11 999.25 14.25 11
Minimum: -32.110
Maksimum: 999.250
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 4
Unesite elemente niza:
-5.126 -18.29 44 29.268
Minimum: -18.290
Maksimum: 44.000
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 1
Unesite elemente niza:
4.16
Minimum: 4.160
Maksimum: 4.160
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj elemenata niza: 3
Unesite elemente niza:
7.82 18.989 7.82
Minimum: 7.820
Maksimum: 18.989
```

Zadatak 3.3.11 Napisati program koji ispisuje broj navedenih argumenata komandne linije, a zatim i same argumenate i njihove redne brojeve.

Primer 1

```
POKRETANJE: ./a.out abcde 123 -5 3.7
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Broj argumenata je 5:
0: ./a.out
1: abcde
2: 123
3: -5
4: 3.7
```

Primer 2

```
POKRETANJE: ./a.out
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Broj argumenata je 1:
0: ./a.out
```

Zadatak 3.3.12 Napisati program koji ispisuje zbir numeričkih argumenata komandne linije. UPUTSTVO: *Koristiti funkciju atoi.*

Primer 1

```
POKRETANJE: ./a.out 5 mkp 9 -2 11 a 4 2
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Zbir numerickih argumenata: 29
```

Primer 2

```
POKRETANJE: ./a.out ab u f hj
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Zbir numerickih argumenata: 0
```

Primer 3

```
POKRETANJE: ./a.out 33 1 p 44
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Zbir numerickih argumenata: 78
```

Primer 4

```
POKRETANJE: ./a.out
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Zbir numerickih argumenata: 0
```

Zadatak 3.3.13 Napisati program koji ispisuje argumente komandne linije koji počinju slovom z.

Primer 1

```
|| POKRETANJE: ./a.out zima jabuka zvezda Zrak
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| zima zvezda
```

Primer 2

```
|| POKRETANJE: ./a.out bundeva pomorandza
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

Primer 3

```
|| POKRETANJE: ./a.out sanke zapad zujanje
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| zapad zujanje
```

Primer 4

```
|| POKRETANJE: ./a.out
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

Zadatak 3.3.14 Napisati program koji ispisuje broj argumenata komandne linije koji sadrže slovo z.

Primer 1

```
|| POKRETANJE: ./a.out zvezda grozd jesen kisa
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| 2
```

Primer 2

```
|| POKRETANJE: ./a.out AZBUKA deda mraz
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| 2
```

Primer 3

```
|| POKRETANJE: ./a.out japan caj
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| 0
```

Primer 4

```
|| POKRETANJE: ./a.out
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| 0
```

Zadatak 3.3.15 Napisati program koji na osnovu broja n koji se zadaje kao argument komandne linije ispisuje cele brojeve iz intervala $[-n, n]$.

Primer 1

```
|| POKRETANJE: ./a.out 2
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| -2 -1 0 1 2
```

Primer 2

```
|| POKRETANJE: ./a.out 4
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| -4 -3 -2 -1 0 1 2 3 4
```

Primer 3

```
|| POKRETANJE: ./a.out 0
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| 0
```

Primer 4

```
|| POKRETANJE: ./a.out
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Greska: nedostaje argument komandne linije!
```

Zadatak 3.3.16 Napisati program koji proverava da li se među zadatim argumentima komandne linije nalaze barem dva ista.

3 Predstavljanje podataka

Primer 1

```
|| POKRETANJE: ./a.out pec zima deda mraz pec
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
||   Medju argumentima ima istih.
```

Primer 2

```
|| POKRETANJE: ./a.out xyz abc abc abc efgh
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
||   Medju argumentima ima istih.
```

Primer 3

```
|| POKRETANJE: ./a.out 11 15 abc 888
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
||   Medju argumentima nema istih.
```

Primer 4

```
|| POKRETANJE: ./a.out
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
||   Medju argumentima nema istih.
```

Zadatak 3.3.17 Napisati funkciju koja za dva data stringa određuje koliko se uzastopnih karaktera prvog stringa nalazi u drugom stringu počev od početka. Napisati program koji testira napisanu funkciju za dva stringa koji se unose kao argumenti komandne linije.

Primer 1

```
|| POKRETANJE: ./a.out aladin bal
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
||   3
```

Primer 2

```
|| POKRETANJE: ./a.out aladin lad
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
||   4
```

Primer 3

```
|| POKRETANJE: ./a.out Aladin ala
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
||   0
```

Primer 4

```
|| POKRETANJE: ./a.out aladin
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
||   Nekorektan poziv
||   Program treba pozvati sa ./a.out arg1 arg2
```

Zadatak 3.3.18 Napisati program koji ispisuje sve opcije koje su navedene u komandnoj liniji.

Primer 1

```
|| POKRETANJE: ./a.out -abc input.txt -d -Fg output
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
||   a b c d F g
```

Primer 2

```
|| POKRETANJE: ./a.out
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

Primer 3

```
|| POKRETANJE: ./a.out ulaz.txt
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

Primer 4

```
|| POKRETANJE: ./a.out file.txt -x -yZ -g output
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
||   x yZ g
```

Zadatak 3.3.19 Napisati funkciju `void sifruj(char s[], char c, int k)` koja šifruje string `s` na sledeći način: svako malo i veliko slovo stringa `s` konvertuje u slovo koje je u abecedi od njega udaljeno `k` pozicija, i to `k` pozicija ulevo,

ako je karakter c jednak karakteru 'L' ili udesno ako je karakter c jednak karakteru 'D'. Šifrovanje treba da bude kružno. Ako string s sadrži karakter koji nije alfanumerički, ostaviti ga nešifriranog. Napisati program koji testira napisanu funkciju za string i prirodan broj koji se unose kao argumenti komandne linije dok se pravac šifrovanja unosi kao opcija -p koja može imati vrednosti 'L' ili 'D'. Ukoliko opcija -p nije navedena, podrazumevani pravac je udesno. NAPOMENA: Možemo podrazumevati da string sadrži najviše 30 karaktera.

Primer 1

```

|| POKRETANJE: ./a.out abcd 2
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| cdef

```

Primer 2

```

|| POKRETANJE: ./a.out abcd 2 -p D
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| cdef

```

Primer 3

```

|| POKRETANJE: ./a.out abcd 2 -p L
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| yzab

```

Primer 4

```

|| POKRETANJE: ./a.out abcd -3 -p L
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Nekorektan unos

```

Primer 5

```

|| POKRETANJE: ./a.out abcd 3 -p X
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Nekorektan unos

```

Primer 6

```

|| POKRETANJE: ./a.out ab12cd 2 -p D
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Nekorektan unos

```

Zadatak 3.3.20 Parametri komandne linije su n, a i b ($a < b$). Treba popuniti prvih n elemenata niza A celim slučajnim brojevima koji su između a i b . Ištampati niz A na standardni izlaz. Maksimalan broj elemenata niza A je 200. Ukoliko nisu zadati svi argumenti komandne linije ili ne zadovoljavaju potrebna svojstva ispisati poruku o grešci.

3.4 Rešenja

Rešenje 3.3.20

```

1 #include <stdio.h>
2
3 /*
4  Argumenti funkcije uredi_pogresno, promenljive a i b,
5  predstavljaju lokalne promenljive za ovu funkciju
6  i prestaju da postoje po završetku funkcije. Zbog toga
7  se efekti razmene vrednosti promenljivih a i b u slučaju
8  da je a>b vide u funkciji, ali se ne vide u glavnom programu.
9 */
10 void uredi_pogresno(int a, int b)

```

```
11 {
12     int t;
13
14     if (a>b)
15     {
16         t = a;
17         a = b;
18         b = t;
19     }
20     printf("uredi_pogresno :: a=%d, b=%d\n", a, b);
21     printf("uredi_pogresno :: &a=%p, &b=%p\n", &a, &b);
22 }
23
24 /*
25  Argumenti funkcije uredi_tacno, promenljive pa i pb,
26  takodje su lokalne promenljive za ovu funkciju i
27  prestaju da postoje kada se funkcija zavrshi.
28  Njima prosledjujemo adrese promenljivih a i b koje zelimo
29  da razmenimo u slucaju da je a>b.
30
31  Promenljivoj a pristupamo preko pokazivacke promenljive
32  pa sa *pa i slicno, promenljivoj pb pristupamo sa *pb.
33
34  Vrednosti promenljivih *pa i *pb razmenjujemo kao
35  i vrednosti bilo koje dve celobrojne promenljive.
36
37 */
38 void uredi_tacno(int * pa, int * pb)
39 {
40     int t;
41     if (*pa>*pb)
42     {
43         t = *pa;
44         *pa = *pb;
45         *pb = t;
46     }
47     printf("uredi_tacno :: *pa=%d, *pb=%d\n ", *pa, *pb);
48     printf("uredi_tacno :: pa=%p, pb=%p\n ", pa, pb);
49 }
50
51 int main()
52 {
53     int a,b;
54
55     printf("Unesi dve celobrojne promenljive:");
56     scanf ("%d%d",&a,&b);
57
58     printf("main :: a=%d, b=%d\n", a,b);
59     printf("main :: &a=%p, &b=%p\n", &a, &b);
60     uredi_pogresno(a,b);
61     printf("main :: nakon uredi_pogresno, a=%d, b=%d\n", a, b);
```



```

63  /*
    Funkcija uredi_tacno kao argument ima dve pokazivacke
    promenljive
65  (int*,int*). Zbog toga joj je u pozivu funkcije neophodno
    proslediti
    adrese promenljivih koje zelimo da uredimo rastuce, &a i &b.
67  */

69  uredi_tacno(&a, &b);
    printf("main :: nakon uredi_tacno, a=%d, b=%d\n", a, b);
71
    return 0;
73 }

```

Rešenje 3.3.2

```

1  /*
    Napisati funkciju koja za boju datu u rgb formatu
3   racuna cmy format po formulama:
    C = 1 - ( R / 255 )
5   M = 1 - ( G / 255 )
    Y = 1 - ( B / 255 )

7   Napisati program koji učitava boju u rgb formatu,
9   primenjuje odgovarajucu funkciju i ispisuje boju u cmy formatu.

11  */

13  #include <stdio.h>
    #include <math.h>

15  void rgb_to_cmy(float* a, float* b, float* c)
17  {
    /* Zagrade su neophodne jer aritmetičke operacije
19     imaju veći prioritet od operatora dereferenciranja (*).
    */
21     *a=1-(*a)/255;
    *b=1-(*b)/255;
23     *c=1-(*c)/255;

25     /*
    Pomocu return ne mozemo vratiti vise od jedne vrednosti.

27     Ceste greske:
    return a,b,c;          return vraca samo jednu vrednost
    return a; return b; return c; return ce vratiti samo a
31
    Zato je neophodno da promenljive ciju vrednost
33     zelimo da promenimo prenesemo preko pokazivaca.
    */
35 }

```

```
37 int rgb_korektno(float a)
39 {
41     if(a<0 || a>255)
43         return 0;
45     return 1;
47 }
49
51 int main()
53 {
55     float a,b,c;
57
59     /*
61     Argumenti funkcije rgb_to_cmy su
63     pokazivaci na float. Njima prosledjujemo
65     adrese promenljivih a, b i c.
67     */
69
71     printf("Unesi boju u rgb formatu (vrednosti izmedju 0 i 255:");
73     scanf("%f%f%f",&a,&b,&c);
75
77     if(rgb_korektno(a) && rgb_korektno(b) && rgb_korektno(c))
79         rgb_to_cmy(&a,&b,&c);
81     else
83     {
85         printf("Nekorektan unos\n");
87         return -1;
89     }
91
93     printf("Nakon konverzije: %.2f,%.2f,%.2f\n", a,b,c);
95
97     return 0;
99 }
```

Rešenje 3.3.3

```
1 /*
2  Napisati funkciju koja za dve prave date svojim koeficijentima
3  pravca i slobodnim clanovima odredjuje njihovu tacku preseka.
4  Funkcija treba da vrati 1 ako se prave seku i 0 ako nemaju
5  tacku preseka (ako su paralelne). Napisati glavni program
6  koji ucitava podatke o pravama, poziva napisanu funkciju i
7  ispisuje odgovarajucu poruku.
8  */
9
10 #include<stdio.h>
11
12 /*
13  Funkcija presek treba da izracuna tri vrednosti:
```

```

14 1. indikator da li su koeficijenti pravca jednaki ili ne
16 2. prvu koordinatu presečne tacke (ukoliko prave nisu paralelne)
   3. drugu koordinatu presečne tacke (ukoliko prave nisu paralelne)

18 Indikator funkcija vraća kao povratnu vrednost, preko ključne reci
   return.

20
22 Koordinate presečne tacke (ako postoji) funkcija vraća preko
   liste argumenata, zbog čega promenljive kojima će koordinate
   biti dodeljene prenosimo preko pokazivaca (promenljive px i py)

24
26 Promenljive koje sadrže podatke o pravama (k1,n1,k2,n2) se ne
   menjaju u funkciji i zbog toga ih ne moramo prenositi preko
   pokazivaca.
28 */

30 int presek(float k1, float n1, float k2, float n2, float* px, float*
   py)
   {
32     if (k1==k2)
         return 0;

34     *px = -(n1-n2)/(k1-k2);
36     *py = k1*(*px)+n1;
         return 1;
38 }

40 int main()
   {
42     float k1,k2,n1,n2;
         float x,y;

44     printf("Unesi k i n za prvu pravu:");
46     scanf("%f%f",&k1,&n1);

48     printf("Unesi k i n za drugu pravu:");
         scanf("%f%f",&k2,&n2);

50     if(presek(k1,n1,k2,n2,&x,&y))
52         printf("Prave se seku u tacki (%.2f,%.2f)\n", x,y);
         else
54         printf("Prave su paralelne\n");

56     return 0;
   }

```

Rešenje 3.3.7

```

#include <stdio.h>
2
#define MAX 21

```

3 Predstavljanje podataka

```
4 void modifikacija(char *s, char *t, int *br_modifikacija)
6 {
8     int i;
9     for(i=0;s[i];i++)
10         if(s[i]>='a' && s[i]<='z')
11         {
12             t[i] = toupper(s[i]);
13             (*br_modifikacija)++;
14         }
15     else
16         t[i] = s[i];
17 }
18
19 int main()
20 {
21     char s[MAX], t[MAX];
22     int br_modifikacija = 0;
23
24     printf("Unesite nisku: ");
25     scanf("%s", s);
26
27     modifikacija(s, t, &br_modifikacija);
28
29     printf("Modifikovana niska je: %s\nBroj modifikacija je: %d\n", t,
30         br_modifikacija);
31
32     return 0;
33 }
```

Rešenje 3.3.8

```
1 /*
2  Napisati funkciju
3  void interpunkcija(int * br_tacaka, int * br_zareza)
4  koja za tekst koji se unosi sa standardnog ulaza sve do kraja ulaza
5  prebrojava
6  broj tacaka i zareza. Napisati zatim program koji testira napisanu
7  funkciju.
8  */
9
10 #include <stdio.h>
11
12 void interpunkcija(int* br_tacaka, int* br_zareza){
13
14     int tacke=0, zarezi=0;
15     char c;
16
17     while((c=getchar())!=EOF){
18         if(c=='.' || c==',')
19             tacke++;
20         if(c==' ')
21             zarezi++;
22     }
23 }
```

```

    tacke++;
19     if(c==',' )
21         zarezi++;
    }
23
    *br_tacaka=tacke;
25     *br_zareza=zarezi;
27 }

29 int main(){
    int br_tacaka, br_zareza;
31
    printf("Unesite tekst: \n");
33
    interpunkcija(&br_tacaka, &br_zareza);
35
    printf("Broj tacaka: %d\n", br_tacaka);
37     printf("Broj zareza: %d\n", br_zareza);
39
    return 0;
}

```

Rešenje 3.3.9

```

/*
2  Napisati funkciju
    void par_nepar(int a[], int n, int parni[], int* pn, int neparni[],
        int* nn)
4  koja razbija niz a na niz parnih i niz neparnih brojeva. Pokazivaci
    pn i nn
    redom treba da sadrže broj elemenata niza parnih tj. niza neparnih
        elemenata.
6  Pretpostaviti da dužina niza a neće biti veća od 50. Napisati program
    koji
    testira napisanu funkciju.
8  */

10 #include <stdio.h>
    #define MAX 50
12
    void par_nepar(int a[], int n, int parni[], int* pn, int neparni[],
        int* nn){
14
        int i, j, k;
16
        /* i - brojac niza a */
18         /* j - brojac niza parnih brojeva */
        /* k - brojac niza neparnih brojeva */
20

```

3 Predstavljanje podataka

```
22     for(i=0, j=0, k=0; i<n; i++){
        /* Ako je element niza paran */
        if(a[i]%2==0){
24             /* Smestamo ga u niz parnih brojeva i uvecavamo indeks niza
                j */
                parni[j]=a[i];
26                 j++;
            }
            else{
28                 /* Inace, smestamo ga u niz neparnih brojeva i uvecavamo
                    indeks niza k */
30                 neparni[k]=a[i];
                    k++;
32             }
        }
34
        *pn=j;
36         *nn=k;
38     }

40 int main(){
    int n, i, j, pn, nn;
42     int a[MAX], parni[MAX], neparni[MAX];

44     /* Ucitavamo dimenziju niza */
    printf("Unesite broj elemenata niza: ");
46     scanf("%d", &n);

48     if(n<0 || n>MAX){
        printf("Greska: pogresna dimenzija niza!\n");
50         return 0;
    }
52

    /* Ucitavamo elemente niza */
54     printf("Unesite elemente niza: ");
    for(i=0; i<n; i++){
56         scanf("%d", &a[i]);
    }
58

    /* Pozivamo funkciju koja razbija zadati niz na niz parnih i niz
        neparnih */
60     par_nepar(a, n, parni, &pn, neparni, &nn);

62

    /* Ispisujemo dobijene nizove */
64     printf("Niz parnih brojeva: ");
    for(i=0; i<pn; i++)
66         printf("%d ", parni[i]);
    printf("\n");
68

    printf("Niz neparnih brojeva: ");
```

```

70     for(i=0; i<nn; i++)
        printf("%d ", neparni[i]);
72     printf("\n");

74     return 0;
}

```

Rešenje 3.3.10

```

/*
2   Napisati funkciju
    void min_max(float a[], int n, float* min, float* max)
4   koja izracunava minimalni i maksimalni element niza a duzine n.
    Napisati zatim i program koji ucitava niz realnih brojeva
        maksimalne
6   duzine 50 i ispisuje vrednosti minimuma i maksimuma na tri decimale
    .

8   */

10  #include<stdio.h>
    #define MAX 50

12  void min_max(float a[], int n, float* min, float* max){
14
16      int i;

    /* Inicijalizujemo vrednosti minimuma i maksimuma */
18      *min=a[0];
      *max=a[0];

20      /* Obilazimo preostale elemente niza */
22      for(i=1; i<n; i++){

24          /* Ako je tekuca vrednost veca od maksimalne, azuriramo maksimum
            */
            if(a[i]>*max){
26                *max=a[i];
            }

28          /* Ako je tekuca vrednost manja od minimalne, azuriramo minimum
            */
            if(a[i]<*min){
30                *min=a[i];
            }
32      }
34  }

36  int main(){
    int i, n;
    float a[MAX], min, max;
38

```

3 Predstavljanje podataka

```
40  /* Ucitavamo dimenziju niza */
    printf("Unesite broj elemenata niza: ");
42  scanf("%d", &n);

44  if(n<0 || n>MAX){
        printf("Greska: pogresna dimenzija niza!\n");
46      return 0;
    }

48

    /* Ucitavamo elemente niza */
50    printf("Unesite elemente niza:\n");
    for(i=0; i<n; i++){
52        scanf("%f", &a[i]);
    }

54

    /* Pozivamo funkciju za racunanje maksimuma i minimuma */
56    min_max(a, n, &min, &max);

58    /* Ispisujemo rezultat */
    printf("Minimum: %.3f\n", min);
60    printf("Maksimum: %.3f\n", max);

62    return 0;

64 }
```

Rešenje 3.3.11

```
/*
2   Napisati program koji ispisuje broj navedenih argumenata komandne
    linije,
    a zatim i same argumente i njihove redne brojeve.
4 */

6 #include <stdio.h>

8 /*
    Argumenti komandne linije cuvaju se u nizu niski pod nazivom
10   argv. Svaki element tog niza odgovara jednom argumentu komandne
    linije pri cemu prvi element predstavlja naziv programa koji
12   pokrecemo. Celobrojna promenljiva argc predstavlja ukupan
    broj argumenata komandne linije ukljucujuci i argument koji
14   odgovara nazivu programa.
*/

16 int main(int argc, char *argv[])
18 {
    int i;

20    printf("Broj argumenata je: %d\n",argc);
```



```
22     for(i=0; i<argc; i++)
23         printf("%d: %s\n",i,argv[i]);
24
25     return 0;
26 }
```

Rešenje 3.3.12

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main(int argc, char* argv[]) {
4
5      int i;
6      int s = 0;
7
8      /* char *argv[] <--- niz niski koje predstavljaju argumente
9       navedene iza poziva programa
10     int argc    <--- ukupan broj niski (sa sve nazivom programa)
11     navedenih prilikom pozivanja
12
13     Ukoliko je program pozvan sa ./a.out 12 abc 6 5 3ab
14
15     argv[0] = "./a.out".
16     argv[1] = "12"
17     argv[2] = "abc"
18     argv[3] = "6"
19     argv[4] = "5"
20     argv[5] = "3ab"
21
22     argc iznosi 6
23
24     Kako je argv[] po prirodi niz,
25     koristimo tzv. brojacku odnosno
26     for petlju
27     i obradjujemo svaki od argumenata.
28     */
29
30     /* Funkcija atoi() prihvata nisku,
31     i racuna dekadnu vrednost prosledjene niske,
32     dokle god se ona moze racunati.
33     Na primer, ukoliko je niska "-123",
34     atoi() vraca broj -123.
35     Ako je, pak, niska "123abc",
36     atoi() ce vratiti 123
37     (prilikom prve pojave karaktera koji nije cifra, funkcija prekida
38     izracunavanje).
39
40     To za posledicu ima da, ukoliko je funkciji
41     prosledjeno nesto
```

3 Predstavljanje podataka

```
41     sto se ne moze pretvoriti u broj,  
    na primer niska "abcd",  
    funkcija atoi() vraca 0.  
43 */  
  
45 for(i = 1; i < argc; i++)  
    s += atoi(argv[i]); /* Zbog nacina rada funkcije atoi(), mozemo  
    je pozvati nad svim argumentima  
47     komandne linije, i sabrati odgovarajuce dekadne  
    vrednosti.  
    Ukoliko neki argument i nije broj, to ne predstavlja  
    problem  
49     jer ce u tom slucaju odgovarajuci sabirak biti 0  
    */  
  
51  
  
53     printf("Zbir numerickih argumenata: %d\n", s);  
  
55     return 0;  
}
```

Rešenje 3.3.13

```
1  #include <stdio.h>  
  
3  int main(int argc, char* argv[]) {  
  
5      int i;  
  
7      /* Prolazimo for petljom kroz niz argumenata,  
9         i trazimo one niske ciji je prvi karakter bas 'z'.  
        Ukoliko je trenutni argument koji se ispituje  
        argv[i],  
11         kako je on sam po sebi niska,  
        do prvog karaktera dolazimo kao i pri dosadasnjem  
13         radu sa niskama --> argv[i][0]  
        ^  
        |  
15         index prvog karaktera u niski argv[i]  
17     */  
  
19     for(i = 1; i < argc; i++)  
        if(argv[i][0] == 'z')  
21         printf("%s ", argv[i]);  
  
23     putchar('\n');  
  
25     return 0;  
}
```

Rešenje 3.3.14

```
1  #include <stdio.h>
   #include <string.h>
3
5  int main(int argc, char* argv[]) {
7
   int i;
   int br = 0;
9
   /* Da bismo proverili da li se karakter 'z' (tj. 'Z')
      nalazi u niski argv[i],
      to mozemo uciniti koriscenjem funkcije
      strchr() koja se nalazi u string.h.
13
      Ukoliko je karakter sadržan u okviru niske,
      strchr() vraća pokazivac na taj karakter
      unutar same niske.
      Inace, ukoliko se karakter ne nalazi u niski,
      funkcija vraća NULL.
19  */

21  for(i = 1; i < argc; i++)
      if(strchr(argv[i], 'z') != NULL || strchr(argv[i], 'Z') != NULL)
23      br++;

25  printf("%d\n", br);

27  return 0;
}
```

Rešenje 3.3.15

```
1  #include <stdio.h>
   #include <stdlib.h>
3
5  int main(int argc, char *argv[])
6  {
7
   int n,i;
9
   /*
      Ispisujemo gresku ukoliko nema dovoljno argumenata komandne
      linije.
13  */
   if(argc != 2)
   {
15     printf("Greska: nedostaje argument komandne linije!\n");
       return -1;
   }
}
```

3 Predstavljanje podataka

```
17  /*
    Pretvaramo argument komandne linije koji je string u ceo broj
    koriscenjem funkcije atoi
19  */
    n = atoi(argv[1]);
21  n = abs(n);

23  for(i=(-1)*n;i<=n;i++)
    printf("%d ",i);

25  return 0;
27 }
```

Rešenje 3.3.16

```
1  #include <stdio.h>
   #include <string.h>

3
   int main(int argc, char *argv[])
5  {
    int indikator = 0;
    int i,j;
    /*
7     Ukoliko imamo samo jedan argument komandne linije,
     ispisujemo da nema istih i završavamo program.
9     */
    if(argc < 2)
13  {
    printf("Medju argumentima nema istih.\n");
15    return -1;
    }

17  /*
    Prolazimo kroz niz argumenata i za svaki posebno proverimo
    da li medju ostalima postoji neki koji mu je jednak i ako postoji
    ispisujemo poruku i završavamo program.
21    Ako smo izašli iz prve petlje to znaci da nismo pronasli dva ista
    elementa
    i ispisujemo odgovarajucu poruku.
23    */
    for(i=0;i<argc;i++)
25  {
    for(j=0;j != i && j<argc; j++)
27      if(strcmp(argv[i], argv[j]) == 0)
29      {
    printf("Medju argumentima ima istih.\n");
31      return 0;
    }
33  }

35  printf("Medju argumentima nema istih.\n");
```

```

    return 0;
37 }

```

Rešenje 3.3.17

```

/*
2   Napisati funkciju koja za dva data stringa str i
   accept odredjuje koliko se uzastopnih karaktera stringa str
4   nalazi u stringu accept pocev od pocetka niza str. Napisati
   potom program koji testira napisanu funkciju za dva stringa
6   koji se unose kao argumenti komandne linije. Primeri upotrebe:

8   1:
   ./a.out aladin bal
10  3

12  2:
   ./a.out aladin lad
14  4

16  3:
   ./a.out Aladin ala
18  0

20 */

22 #include <stdio.h>
   #include <string.h>
24

26 /*
   Funkcija strspn(str,accept) je ugradjena funkcija koja vraca broj
   karaktera
   stringa str koji se nalaze u stringu accept, pocev od pocetka
   stringa str.

28   Funkcija strspn se nalazi u zaglavlju string.h.

30   Funkcija strspn_klon je jedna implementacija funkcije strspn.

32   U zadacima cemo uvek koristiti ugradjenu funkciju strspn osim ako
   u tekstu zadatka
34   nije naglaseno da se ona ne sme koristiti. Funkcija strspn_klon
   sluzi da pokaze na koji
   nacin radi ugradjena funkcija strspn.

36   Ugradjena funkcija strspn poziva se na isti nacin kao funkcija
   strspn_klon:
38   strspn(s1,s2)

40 */

```

3 Predstavljanje podataka

```
42 int strspn_klon(char str[], char accept[])
43 {
44     int br=0;
45     int i;
46
47     for(i=0; str[i];i++)
48         if(strchr(accept, str[i])!=NULL)
49             br++;
50     else /* ako pronadjemo karakter u stringu str koji nije */
51         break; /* u stringu accept, prekidamo petlju */
52
53     return br;
54 }
55
56 int main(int argc, char* argv[])
57 {
58     int br;
59
60     if(argc<3)
61     {
62         printf("Nekorektan poziv\nProgram treba pozvati sa ./a.out arg1
63             arg2\n");
64         return -1;
65     }
66
67     br = strspn_klon(argv[1],argv[2]);
68     printf("Broj karaktera stringa %s koji se nalaze u stringu %s,
69         pocev od pocetka stringa %s: %d\n", argv[1],argv[2],argv[1],br);
70     return 0;
71 }
```

Rešenje 3.3.20

```
1  #include <stdio.h>
2
3  void suma(int a, int b, int *s);
4
5
6  int main()
7  {
8      int a,b,s;
9
10     scanf("%d%d",&a,&b);
11
12     suma(a,b,&s);
13
14     printf("suma: %d\n",s);
15
16     return 0;
17 }
```

```
19 void suma(int a, int b, int *s)
20 {
21     *s = a + b;
22 }
```

Rešenje 3.3.19

```
1  /*
2   Napisati funkciju void sifruj(char s[], char c, int k) koja
3   sifruje
4   string s na sledeci nacin: svako malo i veliko slovo stringa s
5   konvertuje u
6   slovo koje je u abecedi od njega udaljeno k pozicija, i to
7   k pozicija ulevo, ako je karakter c jednak karakteru 'L' ili
8   udesno
9   ako je karakter c jednak karakteru 'D'. Sifrovanje treba da bude
10  kruzno. Ako string
11  s sadrzi karakter koji nije alfanumericki, ostaviti ga
12  nesifriranog.
13
14  Napisati potom glavni program koji testira napisanu funkciju za
15  string i prirodan
16  broj koji se unose kao argumenti komandne linije dok se pravac
17  sifrovanja unosi
18  kao opcija -p koja moze imati vrednosti 'L' ili 'D'. Ukoliko
19  opcija -p nije
20  navedena, podrazumevani pravac je udesno.
21
22  Mozemo podrazumevati da string sadrzi najvise 30 karaktera.
23
24  Primeri upotrebe:
25
26  1:
27  ./a.out abcd 2
28  cdef
29
30  2:
31  ./a.out abcd 2 -p D
32  cdef
33
34  3:
35  ./a.out abcd 2 -p L
36  yzab
37
38  4:
39  ./a.out abcd -3 -p L
40  Nekorektan unos
41
42  5:
43  ./a.out abcd 3 -p X
```

3 Predstavljanje podataka

```

37     Nekorektan unos
38
39     6:
40     ./a.out ab12cd 2 -p D
41     cd12ef
42
43     */
44
45     #include <stdio.h>
46     #include <string.h>
47     #include <stdlib.h>
48     #define MAX 31
49
50     void sifruj(char s[], char c, int k)
51     {
52         int i;
53         int znak;
54         char t;
55
56         /*
57          S obzirom da ce korektnost unosa podataka
58          biti ispitana pre poziva funkcije, promenljiva
59          c ce imati vrednost 'L' ili 'D'.
60
61          Promenljiva znak ima vrednost 1 ili -1
62          i sluzi kao pomocna promenljiva u slucaju
63          da prilikom sifriranja konvertovani
64          karakter izadje iz opsega malih ili velikih slova.
65
66          */
67         znak=1;
68         if (c=='L')
69             znak = -1;
70
71         for(i=0; s[i];i++)
72             if(isalpha(s[i]))
73             {
74                 /*
75                  Promenljiva t predstavlja sifrirani karakter s[i].
76                  Ako je promenljiva t izvan opsega malih ili velikih slova
77                  ,
78                  dodajemo joj ili oduzimamo ukupan broj slova u abecedi
79                  (26),
80                  u zavisnosti od pravca sifriranja, kako bismo omogucili
81                  kruzno sifriranje.
82                  */
83                 t = s[i]+znak*k;
84                 if(((islower(s[i]) && (t<'a' || t>'z')) || (isupper(s[i]) &&
85                    (t<'A' || t>'Z'))))
86                     s[i]=t-znak*26;
87                 else

```



```
85         s[i]=t;
86     }
87 }
88
89 int main(int argc, char* argv[])
90 {
91     int k;
92     char pravac;
93     char rec[MAX];
94
95     /*
96     Program mozemo pozivati na dva nacina:
97     ./a.out abcd 2
98     ili
99     ./a.out abcd 2 -p D
100
101     Zbog toga, broj argumenata moze biti 3 ili 5.
102     */
103
104     if (argc!=3 && argc!=5)
105     {
106         printf("Nekorektan unos: broj argumenata moze biti 3 ili 5\n");
107         return -1;
108     }
109
110     /*
111     Argumenti komandne linije su stringovi. Ako program pokrecemo
112     na sledeci nacin:
113     ./a.out abcd 2 -p D
114     to znaci da je argument koji odgovara dvojci u stvari
115     string "2". Da bismo string konvertovali u ceo broj,
116     koristimo ugradjenu funkciju atoi iz biblioteke stdlib.h.
117     */
118
119     k = atoi(argv[2]);
120
121     /*
122     Ispitujemo korektnost datih podataka:
123     */
124     if (k<=0)
125     {
126         printf("Nekorektan unos: broj pozicija mora biti pozitivan ceo
127         broj\n");
128         return -1;
129     }
130
131     /* Korektnost unosa je ispitana, sto znaci da
132     argc moze biti 3 ili 5 */
133
134     if (argc==3) /* Ako je argc 3: */
135         pravac='D';
```

3 Predstavljanje podataka

```
137 else          /* Ako argc nije 3, tada je sigurno 5, jer je */
{               /* korektnost unosa ispitana, a unos je korektan
               /* jedino za argc==3 ili argc==5 */
               /*
139             Ispitujemo korektnost pretposlednjeg argumenta koji mora da
               bude u formatu "-p".
               Ovaj argument je string argv[3]. Njegovom prvom karakteru (
               koji treba
141             da bude '-') pristupamo sa argv[3][0] a drugom sa argv
               [3][1].
               */
143             if (argv[3][0] != '-')
               {
145                 printf("Nekorektan unos: pri zadavanju opcija prvi karakter
               mora biti '-' \n");
               return -1;
147             }

149             if (argv[3][1] != 'p')
               {
151                 printf("Nekorektan unos: nedozvoljena opcija\n");
               return -1;
153             }

155             /*
               Nakon argumenta -p sledi argument koji zadaje vrednost ove
               opcije. To je
157             poslednji argument kome pristupamo sa argv[4]. Ovaj argument
               treba
               da sadrzi samo jedan karakter - 'L' ili 'D' i njemu
               pristupamo sa
159             argv[4][0].
               */
161             if(argv[4][0]=='L' || argv[4][0]=='D')
               pravac=argv[4][0];
163             else
               {
165                 printf("Nekorektan unos: pravac moze biti L ili D\n");
               return -1;
167             }
169         }

               strcpy(rec, argv[1]);
171             sifruj(rec,pravac,k);

173             printf("Sifrovana rec: %s\n", rec);

175             return 0;
}
```

3.5 Niske

Zadatak 3.5.1 Napisati funkciju `void konvertuj(char s[])` koja menja datu nisku *s* tako što u njoj mala slova zamenjuje odgovarajućim velikim slovima, a velika slova zamenjuje odgovarajućim malim slovima. Napisati program koji testira ovu funkciju za učitane nisku maksimalne dužine 10 karaktera.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: BeoGrad
|| bEOgRAD
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: A+B+C
|| a+b+c
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: 12345
|| 12345
```

Zadatak 3.5.2 Napisati funkciju `void modifikacija(char s[])` koja modifikuje nisku *s* tako što u njoj svaki drugi karakter zameni zvezdicom. Napisati program koji testira rad napisane funkcije za učitane nisku maksimalne dužine 20 karaktera.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: 123abc789XY
|| Modifikovana niska je: 1*3*b*7*9*Y
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: zimA
|| Modifikovana niska je: z*m*
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: SNEG
|| Modifikovana niska je: S*E*
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: *a*b*c*
|| Modifikovana niska je: *****
```

Zadatak 3.5.3 Napisati program koji vrši poređenje niski. Napisati funkcije:

- `int poredjenje(char s1[], char s2[])` — vraća 1 ako su *s*₁ i *s*₂ jednake niske, a 0 u suprotnom;
- `void u_velika_slova(char s[])` — pretvara sva slova niske *s* u velika, a ostale znakove ne menja.

Napisati program koji za učitane dve reči dužine najviše 20 znakova ispituje da li su jednake, pri čemu se zanemaruje razlika između velikih i malih slova.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| isPit2010
|| IsPIT2010
|| jesu jednake
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Prog1
|| prog2
|| nisu jednake
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| junski
|| septembarski
|| nisu jednake
```

3 Predstavljanje podataka

Zadatak 3.5.4 Napisati program koji proverava da li se uneta niska završava samoglasnikom. Napisati funkcije:

- (a) `int samoglasnik(char c)` — ispituje da li je karakter *c* samoglasnik;
- (b) `int samoglasnik_na_kraju(char s[])` — ispituje da li se niska *s* završava samoglasnikom.

Pretpostaviti da je uneta niska maksimalne dužine 20 karaktera.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: kestenje
|| Niska se završava samoglasnikom!
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: vetar
|| Niska se ne završava samoglasnikom!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: OLUJA
|| Niska se završava samoglasnikom!
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: Programiranje1
|| Niska se ne završava samoglasnikom!
```

Zadatak 3.5.5 Napisati program koji za učitano nisku *s* i karakter *c* ispituje da li se *c* pojavljuje u niski *s*. Ako se pojavljuje, program treba da ispiše indeks prvog pojavljivanja karaktera *c* u niski *s*, a u suprotnom -1. Pretpostaviti da niska može da ima najviše 20 karaktera.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku:
|| bazen
|| Unesite karakter:
|| z
|| 2
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku:
|| lezaljka
|| Unesite karakter:
|| a
|| 3
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku:
|| limunada
|| Unesite karakter:
|| b
|| -1
```

Zadatak 3.5.6 Napisati funkciju `int sadrzi_veliko(char s[])` koja proverava da li niska *s* sadrži veliko slovo. Napisati program koji za učitano nisku maksimalne dužine 20 karaktera proverava da li sadrži veliko slovo i ispisuje odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku:
|| naocare
|| Niska ne sadrži veliko slovo
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku:
|| DiopIrija0.75
|| Niska sadrži veliko slovo
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku:
|| 21.06.2017.
|| Niska ne sadrži veliko slovo
```

Zadatak 3.5.7 Napisati funkciju `int podniska(char s[], char t[])` koja proverava da li je niska *t* podniska niske *s*. Napisati program koji učitava dve niske maksimalne dužine 10 karaktera i testira rad napisane funkcije.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku s: abcde
|| Unesite nisku t: bcd
|| t je podniska niske s!
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku s: abcde
|| Unesite nisku t: bCd
|| t nije podniska niske s!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku s: abcde
|| Unesite nisku t: def
|| t nije podniska niske s!
```

Zadatak 3.5.8 Napisati funkciju `void skрати(char s[])` koja uklanja beline sa kraja date niske. Napisati program koji testira ovu funkciju za učitane liniju maksimalne dužine 100 karaktera. Prikazati učitane i izmenjenu nisku između zvezdica.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: rep belina
|| učitana niska: *rep belina
|| izmenjena niska: *rep belina*
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: tri tabulatora na kraju
|| učitana niska: *tri tabulatora na kraju
|| izmenjena niska: *tri tabulatora na kraju*
```

Zadatak 3.5.9 Napisati funkciju `void ukloni_slova(char s[])` koja iz niske *s* uklanja sva mala i sva velika slova. Napisati program koji za učitane nisku maksimalne dužine 20 karaktera ispisuje odgovarajuću izmenjenu nisku.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku:
|| abcd123ABCD
|| 123
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku:
|| 1+2=3
|| 1+2=3
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku:
|| malaVELIKA
```

Zadatak 3.5.10 Napisati funkciju `void ukloni(char *s)` koja iz niske uklanja sva slova iza kojih neposredno sledi slovo koje je u abecedi nakon njih, pri čemu se veličina slova zanemaruje. Testirati funkciju u programu za učitane liniju od najviše 100 karaktera.

3 Predstavljanje podataka

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Zdravo svima!
|| Zrvo vma!
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Danas je 10 stepeni.
|| Dns j 10 stpn.
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Ima vetra, kise i hladnoce.
|| Im vt, ks i hdnoe.
```

Zadatak 3.5.11 Napisati program koji učitava nisku *src* i formira nisku *dst* trostrukim nadovezivanjem niske *src*. Možemo pretpostaviti da niska *src* sadrži najviše 30 karaktera.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: dan
|| dandandan
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: 3sesira
|| 3sesira3sesira3sesira
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: a-b=5
|| a-b=5a-b=5a-b=5
```

Zadatak 3.5.12 Napisati program koji za unetu reč maksimalne dužine 20 karaktera formira rezultujuću reč tako što unetu reč kopira 4 puta, pri čemu se između svaka dva kopiranja umeće crtica.

Zadatak uraditi:

- (a) pisanjem odgovarajuće funkcije koja vrši nadovezivanje reči,
- (b) koristeći postojeću funkciju `strcat` iz biblioteke `string.h`.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: ana
|| ana-ana-ana-ana
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: 123
|| 123-123-123-123
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: x*y
|| x*y-x*y-x*y-x*y
```

Zadatak 3.5.13 Napisati funkciju `void kopiraj_n(char t[], char s[], int n)` koja kopira najviše *n* karaktera niske *s* u nisku *t*. Napisati program koji testira rad napisane funkcije. Pretpostaviti da je maksimalna dužina niske *s* 20 karaktera.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: petar
|| Unesite broj n: 3
|| Rezultujuca niska: pet
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: gromobran
|| Unesite broj n: 4
|| Rezultujuca niska: grom
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: abc
|| Unesite broj n: 15
|| Rezultujuca niska: abc
```

Zadatak 3.5.14 Napisati funkciju `void dupliranje(char t[], char s[])` koja na osnovu niske s formira nisku t tako što duplira svaki karakter niske s . Napisati program koji učitava nisku maksimalne dužine 20 karaktera i testira rad napisane funkcije.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: zima
|| zziimmaa
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: A+B+C
|| AA++BB++CC
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: C
|| CC
```

Zadatak 3.5.15 Napisati program koji učitava nisku cifara sa eventualnim vodećim znakom i pretvara je u ceo broj. NAPOMENA: *Zadatak realizovati bez korišćenja ugrađene funkcije `atoi` iz biblioteke `stdlib.h`*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku:
|| -1238
|| -1238
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku:
|| 73
|| 73
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku:
|| +1
|| 1
```

Zadatak 3.5.16 Napisati program koji učitava ceo broj i pretvara ga u nisku.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite ceo broj:
|| -6543
|| -6543
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite ceo broj:
|| 84
|| 84
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite ceo broj:
|| 5
|| 5
```

Zadatak 3.5.17 Napisati funkciju `int heksadekadni_broj(char s[])` koja proverava da li je niskom s zadat korektan heksadekadni broj. Funkcija treba da vrati vrednost 1 ukoliko je uslov ispunjen, odnosno 0 ako nije. Napisati program koji za učitanu nisku maksimalne dužine 7 karaktera ispisuje da li je korektan heksadekadni broj. UPUTSTVO: *Heksadekadni broj je korektno zadat ako počinje prefiksom `0x` ili `0X` i ako sadrži samo cifre i mala ili velika slova A, B, C, D, E i F .*

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: 0x12EF
|| Korektan heksadekadni broj!
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: 0X22af
|| Korektan heksadekadni broj!
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| Unesite nisku: 0xErA9
|| Nekorektan heksadekadni broj!
```

Zadatak 3.5.18 Napisati funkciju `int dekadna_vrednost(char s[])` koja izračunava dekadnu vrednost heksadekadnog broja zadatog niskom *s*. Napisati program koji za učitanu nisku maksimalne dužine 7 karaktera ispisuje odgovarajuću dekadnu vrednost. Pretpostaviti da je uneta niska korektan heksadekadni broj.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: 0x2A34
10804
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: 0Xff2
4082
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku: 0xE1A9
57769
```

Zadatak 3.5.19 Napisati funkciju `int ucitaj_liniju(char s[], int n)` koja učitava liniju maksimalne dužine *n* u nisku *s* i vraća dužinu učitane linije. Napisati program koji učitava linije do EOF i ispisuje najdužu liniju i njenu dužinu. Ukoliko ima više linija maksimalne dužine, ispisati prvu. Pretpostaviti da svaka linija sadrži najviše 80 karaktera. NAPOMENA: *Linija može da sadrži blanko znakove, ali ne sadrži znak za novi red ili EOF.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite linije:
Dobar dan!
Kako ste, sta ima novo?
Ja sam dobro.
Kako ste, sta ima novo?
23
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite linije:
Prva linija
Druga linija
Trecu linija
Druga linija
12
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite linije:
Danas je lep dan.
Danas je lep dan.
17
```

Zadatak 3.5.20 Napisati funkcije za rad sa rečenicama:

- (a) `int procitaj_recenicu(char s[], int max_len)` koja učitava rečenicu i smešta je u nisku *s*. Funkcija vraća dužinu učitane rečenice. Učitavanje se završava nakon učitanoj karaktera . ili nakon *max_len* – 1 učitanih karaktera.
- (b) `void prebroj(char s[], int *broj_malih, int *broj_velikih)` koja prebrojava mala i velika slova u niski *s*.

Napisati program koji učitava rečenice do kraja ulaza i ispisuje onu rečenicu kod koje je razlika broja malih i velikih slova najveća.

Zadatak 3.5.21 Napisati funkciju `char* strchr_klon(char s[], char c)` koja vraća pokazivač na prvo pojavljivanje karaktera *c* u niski *s* ili *NULL* ukoliko se karakter *c* ne pojavljuje u niski *s*. Napisati program koji za učitanu

nisku maksimalne dužine 20 karaktera i dodatni karakter testira rad napisane funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku s: programiranje
Unesite karakter c: a
Karakter se nalazi u niski!
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku s: 123456789
Unesite karakter c: y
Karakter se ne nalazi u niski!
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku s: leto2017
Unesite karakter c: 0
Karakter se nalazi u niski!
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku s: jedrilica
Unesite karakter c: I
Karakter se ne nalazi u niski!
```

Zadatak 3.5.22 Napisati funkciju `int strspn_klon(char t[], char s[])` koja izračunava dužinu prefiksa niske *t* sastavljenog od karaktera niske *s*. Napisati program koji za učitane dve niske maksimalne dužine 20 karaktera ispisuje rezultat poziva napisane funkcije.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku t: program
Unesite nisku s: pero
3
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku t: Barselona
Unesite nisku s: Brazil
3
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku t: 24.10.2017.
Unesite nisku s: 0123456789
2
```

Zadatak 3.5.23 Napisati funkciju `int strcspn_klon(char s[], char t[])` koja izračunava dužinu početnog dela niske *s* sastavljenog isključivo od karaktera sadržanih u niski *t*. Napisati program koji testira ovu funkciju za dve unete niske maksimalne dužine 100 karaktera.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite prvu nisku:
734a.bf62
Unesite drugu nisku:
0123456789
3
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite prvu nisku:
abracadabra
Unesite drugu nisku:
brada
4
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite prvu nisku:
popokatepetl
Unesite drugu nisku:
opna
2
```

Zadatak 3.5.24 Napisati funkciju `char* strstr_klon(char s[], char t[])` koja vraća pokazivač na prvo pojavljivanje niske *t* u niski *s* ili `NULL` ukoliko se niska *t* ne pojavljuje u niski *s*. Napisati program koji testira napisanu funkciju tako što učitava pet linija i ispisuje sve redne brojeve linija koje sadrže nisku

3 Predstavljanje podataka

---

program. Ukoliko ne postoji linija sa niskom *program*, ispisati odgovarajuću poruku. Pretpostaviti da je svaka linija maksimalne dužine 100 karaktera kao i da se linije numerišu od broja 1.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
Unesite pet linija:  
tu program  
c prog. jezik  
c++ programskih jezik  
Programski odbor  
<b>program</b>  
1 3 5
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
Unesite pet linija:  
Programske paradigme  
su predmet na  
trecoj godini  
programerskih  
smerova.  
4
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
Unesite pet linija:  
U narednim  
linijama  
necemo navoditi  
nisku koja se  
trazi.  
Nijedna linija ne sadrzi  
nisku program.
```

Zadatak 3.5.25 Napisati funkciju `void obrni(char s[])` koja obrće nisku *s*. Napisati program koji obrće učitane niske maksimalne dužine 20 karaktera i ispisuje obrnutu nisku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
kisobran  
narbosik
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
Aleksandar  
radnaskela
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
kajak  
kajak
```

Zadatak 3.5.26 Napisati funkciju `void rotiraj(char s[], int k)` koja rotira nisku *s* za *k* mesta ulevo. Napisati program koji rotira učitane niske maksimalne dužine 20 karaktera i ispisuje rotiranu nisku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
sveska  
2  
eskasv
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
olovka  
6  
olovka
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:  
rezac  
8  
acrez
```

Zadatak 3.5.27 Napisati program koji šifrira unetu nisku tako što svako slovo zamenjuje sledećim slovom abecede, slova 'z' i 'Z' zamenjuje redom sa 'a' i 'A', a ostale karaktere ostavlja nepromenjene. Pretpostaviti da uneta niska nije duža od 20 karaktera.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku:
bundeava
cvoeufwb

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku:
zimzelen
ajnafmfo

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku:
Oktobar17
Plupchs17

```

Zadatak 3.5.28 Napisati funkciju `void sifruj(char rec[], char sifra[])` koja na osnovu date reči formira šifru tako što se svako slovo u reči zameni sa naredna tri slova u abecedi. Napisati program koji testira napisanu funkciju za reč maksimalne dužine 20 karaktera.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku:
tamo
uvwbcdnopppqr

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku:
Zec
ABCfghdef

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku:
a+b=c
bcd+cde=def

```

Zadatak 3.5.29 Napisati funkciju `void indel(char s1[], char s2[], char c1, char c2)` koja na osnovu niske s_1 formira nisku s_2 udvajanjem svih karaktera c_1 u nisku s_1 i izbacivanjem svih karaktera c_2 iz niske s_1 , dok ostali karakteri ostaju nepromenjeni. Napisati program koji testira ovu funkciju za unetu nisku i dva uneta karaktera. Pretpostaviti da uneta niska nije duža od 20 karaktera.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku:
flomaster
Unesite prvi karakter:
m
Unesite drugi karakter:
s
flosaster

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku:
bojica
Unesite prvi karakter:
b
Unesite drugi karakter:
a
bbojic

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku:
patentara
Unesite prvi karakter:
t
Unesite drugi karakter:
a
pttenttr

```

Zadatak 3.5.30 Napisati funkciju `int prepis(char a[][21], int na, char b[][21])` koja iz niza reči a dužine na prepisuje u niz b one reči koje su sastavljene samo od malih ili samo od velikih slova i vraća dužinu niza b . Napisati program koji za učitani broj n ($0 < n \leq 50$) i n reči razdvojenih blanko znakom ispisuje sve unete reči sastavljene samo od malih ili samo od velikih slova. Pretpostaviti da su unete reči maksimalne dužine 20 karaktera. U slučaju da je n van dozvoljenog opsega, ispisati odgovarajuću poruku.

3 Predstavljanje podataka

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| 3 abc ABC aBc
|| abc ABC
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| 2 mmB RGa
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| -3
|| Nekorektan broj reci!
```

Zadatak 3.5.31 Napisati program za rad sa brojevima zapisanim u različitim brojevnim sistemima.

- (a) Napisati funkciju `unsigned btoi(char s[], unsigned char b)` koja određuje dekadnu vrednost zapisa datog neoznačenog broja s u datoj osnovi b .
- (b) Napisati funkciju `void itob(unsigned n, unsigned char b, char s[])` koja datu dekadnu vrednost n zapisuje u datoj osnovi b i smešta rezultat u nisku s . Pretpostaviti da je $0 < b \leq 16$.

Napisati program koji za svaku učitanu liniju koja sadrže po jedan dekadni, oktalni ili heksadekadni broj (zapisan kao što se zapisuju konstante u programskom jeziku C) ispisuje odgovarajući binarni zapis. Linije se unose sve do kraja ulaza. Pretpostaviti da će sve linije sadržati ispravne brojeve i da će ti brojevi biti u opsegu tipa `unsigned`.

Primer 1

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| 0x49 0x1ABC
|| 1001001 11010101111100
```

Primer 2

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| 012 435 0x64FE
|| 1010 110110011 1100100111111110
```

Primer 3

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| 123 0777
|| 1111011 111111111
```

Primer 4

```
|| INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
|| 981
|| 1111010101
```

3.6 Rešenja

Rešenje 3.5.1

```
1  /*
3  Napisati funkciju koja konvertuje dati string tako sto
   mala slova menja u velika a velika u mala. Napisati
   potom glavni program koji ucitava string, poziva napisanu
5  funkciju i ispisuje konvertovani string. Mozemo pretpostaviti
```

```
7      da string ne sadrzi vise od 10 karaktera.
8  */
9  #include <stdio.h>
10 #include <ctype.h>
11
12 /*
13  Kada je niz argument funkcije, dodatni argument je obavezno
14  njegova dimenzija. Kod stringova to nije slucaj jer svaki string
15  ima isti poslednji element - terminirajucu nulu - i to je oznaka
16  kraja stringa.
17  */
18 void konvertuj(char s[])
19 {
20     int i;
21
22     for(i=0; s[i]!='\0'; i++)
23         if (s[i]>='a' && s[i]<='z')
24             s[i] = toupper(s[i]); /* toupper - konvertuje malo slovo u
25             odgovarajuce veliko */
26         else if (s[i]>='A' && s[i]<='Z')
27             s[i] = tolower(s[i]); /* tolower - konvertuje veliko slovo
28             u odgovarajuce malo */
29     /*
30      Funkcije toupper i tolower se nalaze u zaglavlju ctype.h.
31
32      Konverzija malog slova u veliko bez upotrebe funkcije toupper:
33      s[i] = s[i]-'a'+'A';
34      Konverzija velikog slova u malo bez upotrebe funkcije tolower:
35      s[i] = s[i]+'a'-'A';
36
37      */
38 }
39
40 int main()
41 {
42     /*
43      Poslednji karakter svakog stringa je terminirajuca
44      nula '\0', specijalni karakter ciji je ASCII kod 0.
45
46      Ukoliko pretpostavljamo da string sadrzi najvise 30
47      karaktera, neophodno je deklarirati niz od 31 karaktera,
48      pri cemu se dodatni izdvaja za terminirajucu nulu.
49
50      */
51     char s[31];
52     printf("Unesi string:");
53
54     /*
55      Za razliku od nizova koji se ucitavaju i stampaju
56      element po element, stringovi se mogu ucitati i
57      odstampati pomocu jedne scanf/printf naredbe koriscenjem
```

3 Predstavljanje podataka

```
        specifikatora %s.

57     Funkcija scanf ucitava string do prvog pojavljivanja razmaka.
59     */
    scanf("%s", s);

61     konvertuj(s);

63     printf("Konvertovani string: %s\n", s);

65     return 0;

67 }
```

Rešenje 3.5.2

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.4

```
1  /*
   a) Napisati funkciju int samoglasnik(char c) koja proverava da li je
       zadati karakter samoglasnik. Funkcija
3  treba da vrati vrednost 1 ako karakter c jeste samoglasnik, odnosno 0
   ako nije.
   b) Napisati funkciju int samoglasnik_na_kraju(char s[]) koja
       proverava da li se niska s zavrшава samoglasnikom
5  (koristiti funkciju iz tacke a)).
   c) Napisati program koji ucitava nisku maksimalne duzine 20 karaktera
       i ispisuje da li zavrшава samoglasnikom ili ne.
7  */

9  #include <stdio.h>
10 #include <ctype.h>
11 #include <string.h>
12 #define MAX_DUZINA 20

13 /* Funkcija proverava da li je karakter c samoglasnik */
15 int samoglasnik(char c){

17     char C;

19     /* Konvertujemo karakter u veliko slovo kako bismo smanjili broj
       proveru */
       C=toupper(c);

21     /* Samoglasnici su slova a, e, i, o i u */
23     if(C=='A' || C=='E' || C=='I' || C=='O' || C=='U')
        return 1;
```

```

25     return 0;
26 }
27
28 /* Funkcija koja proverava da li se niska s završava samoglasnikom */
29 int samoglasnik_na_kraju(char s[]){
30     int duzina;
31
32     /* Odredjujemo duzinu niske */
33     duzina=strlen(s);
34
35     /* Proveravamo da li je niska prazna */
36     if(duzina==0)
37         return 0;
38
39     /* Ako niska nije prazna, proveravamo da li se samoglasnik nalazi
40        na kraju */
41     /* Numeracija karaktera u niski počinje nulom pa zato proveravamo
42        poziciju duzina -1 */
43     return samoglasnik(s[duzina-1]);
44 }
45
46 int main(){
47     char s[MAX_DUZINA+1];
48
49     /* Ucitavamo nisku */
50     printf("Unesite nisku: ");
51     scanf("%s", s);
52
53     /* Proveravamo da li se završava samoglasnikom i ispisujemo
54        odgovarajucu poruku */
55     if(samoglasnik_na_kraju(s))
56         printf("Niska se završava samoglasnikom!\n");
57     else
58         printf("Niska se ne završava samoglasnikom!\n");
59
60     return 0;
61 }

```

Rešenje 3.5.5

```

1  /*
2     Napisati program koji za uneti string s i karakter c utvrđuje
3     da li se c pojavljuje u stringu s i ukoliko se pojavljuje,
4     ispisuje indeks prvog pojavljivanja a u suprotnom ispisuje
5     odgovarajucu poruku. Mozemo pretpostaviti da string ima najviše
6     20 karaktera.
7
8  */
9
10 #include <stdio.h>

```

3 Predstavljanje podataka

```
10 #include <string.h>
12 int main()
13 {
14     char s[21];
15     char c;
16     char* p;
17
18     printf("Unesi karakter:");
19     c=getchar();
20     printf("Unesi string:");
21     scanf("%s", s);
22
23     /*
24      Da smo učitavali obrnutim redom (prvo string pa karakter)
25      to bismo realizovali na sledeci nacin:
26      printf("Unesi string:");
27      scanf("%s",s);
28      getchar();
29      printf("Unesi karakter:");
30      c=getchar();
31
32      Dodatni getchar() bi sluzio da "pokupi" karakter kojim
33      razdvajamo unos stringa i karaktera (razmak, novi red ili
34      slicno).
35
36      */
37
38     /*
39      Funkcija strchr(s,c) je ugradjena funkcija koja vraca pokazivac
40      na prvi karakter u stringu s koji je jednak karakteru c, ako
41      takav
42      postoji, a NULL u suprotnom.
43
44      Indeks od pokazivaca dobijamo na isti nacin kao u prethodnom
45      zadatku
46      sa strstr.
47
48      */
49
50     p = strchr(s,c);
51     if(p!=NULL)
52         printf("%c se pojavljuje u %s na poziciji %d\n", c, s, p-s);
53     else
54         printf("%c se NE pojavljuje u %s\n",c, s);
55
56     return 0;
57 }
```

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.7

```

/*
2  Napisati funkciju int podniska(char s[], char t[]) koja proverava da
   li je niska t podniska niske s.
   Napisati i program koji ucitava dve niske maksimalne duzine 10
   karaktera i testira rad napisane funkcije.

4
   Napomena: u biblioteci string.h postoji funkcija strstr
6  char* strstr(const char* s, const char* t)
   koja vraca adresu pocetka prvog pojavljivanja niske t u niski s ili
   NULL ako se niska t ne javlja
8  u niski s.
   */

10
#include<stdio.h>
12 #define MAX 11

14 /*Funkcija koja proverava da li je t podniska od s*/
int podniska(char s[], char t[]){
16     int i, j, k;

18     /*Spoljna petlja ide redom po niski s*/
    for(i=0; s[i] != '\0'; i++){

20
        /*Unutrasnja petlja ide redom po niski t*/
22         /*Promenljiva k pamti vrednost i, služi za poredjenje s[k] i t[j] i
           *zatim se vrši pomeranje i po niski s i po niski t (k++, j++) */
24         /*Cim naidjemo na situaciju da se karakteri ne poklapaju, izlazimo
           iz unutrasnje petlje*/
        for(j=0, k = i; t[j] != '\0'; j++, k++){
26             if(s[k] != t[j])
                break;
28         }

30         /*Ako smo prosli celu unutrasnju petlju (do kraja niske t), to
           znaci da su se svi karakteri iz t poklopili
           sa karakterima iz s i onda vracamo 1*/
32         if(t[j] == '\0')
            return 1;
34     }

36     /*Na kraju vracamo 0*/
    return 0;
38 }

40
int main(){
42     char s[MAX], t[MAX];

44     /*Ucitavamo prvu nisku*/
    printf("Unesite nisku s: ");

```

3 Predstavljanje podataka

```
46  scanf("%s", s);

48  /*Ucitavamo drugu nisku*/
printf("Unesite nisku t: ");
50  scanf("%s", t);

52  /*Pozivamo funkciju i ispisujemo odgovarajucu poruku*/
if(podniska(s,t))
54  printf("t je podniska niske s!\n");
else
56  printf("t nije podniska niske s!\n");

58  return 0;
}
```

Rešenje 3.5.8

```
/*
2   Napisati funkciju skрати koja uklanja beline sa
   kraja datog stringa.

4

   Napisati glavni program koji testira napisanu
6   funkciju na stringu "rep belina"

8 */

10 #include <stdio.h>
#include <ctype.h>

12

/*
14   Funkcija koja racuna duzinu niza
   ne racunajuci '\0'.

16

   U biblioteci string.h definisan je veliki
18   broj funkcija za rad sa stringovima,
   ukljucujuci i funkciju strlen koja racunana
20   duzinu stringa.

22   Funkcija strlen_klon predstavlja jednu
   implementaciju funkcije strlen.

24

   U zadacima cemo uvek koristiti ugradjenu
26   funkciju strlen osim ako u tekstu zadatka
   nije naglaseno da se ona ne sme koristiti.
28   Funkcija strlen_klon služi da pokaze na koji
   nacin radi ugradjena funkcija strlen.

30

   Ugradjena funkcija strlen poziva se na
32   isti nacin kao funkcija strlen_klon:
   strlen(s1)

34
```

```

36 */
37 int strlen_klon(char s[])
38 {
39     int i=0;
40     while(s[i]) /* ASCII kod karaktera '\0' je jednak nuli. */
41         i++;
42     return i;
43 }
44
45 void skрати(char s[])
46 {
47     /*
48      Poslednji karakter stringa s(ne racunajuci '\0') ima
49      indeks strlen_klon(s)-1; ideja je da pocnemo od poslednjeg
50      karaktera stringa i da smanjujemo indeks dokle god
51      je karakter na poziciji i blanko znak.
52
53      */
54     int i;
55     for(i=strlen_klon(s)-1;i>=0;i--)
56         if (!isspace (s[i])) /* Ako s[i] nije blanko znak, prekidamo
57             petlju. */
58             break;
59
60     s[i+1]='\0'; /* D0dajemo terminirajucu nulu iza indeksa i (prvi
61         neblanko karakter gledano sdesna nalevo).*/
62
63     /*
64      Ugradjena funkcija isspace nalazi se u biblioteci ctype.h i
65      vraca 1 ako
66      je dati karakter blanko znak a 0 u suprotnom.
67
68      Unarni logicki operator ! oznacava negaciju.
69
70      */
71 }
72
73 int main()
74 {
75     /*
76      Ukoliko string ne zelimo da učitavamo po pokretanju programa
77      vec da ga unapred zadamo, to mozemo uraditi na sledeci nacin:
78
79      */
80     char s []="rep belina";
81     /* U ovom slucaju nije neophodno navoditi dimenziju stringa vec
82        ce ona biti automatski postavljena na broj karaktera u stringu +
83        1 za
84        terminirajucu nulu. */

```

3 Predstavljanje podataka

```
printf("Pre skracivanja: %s*\n", s);
84 skрати(s);
printf("Posle skracivanja: %s*\n", s);
86
return 0;
88 }
```

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.11

```
1  /*
3      Napisati program koji učitava string src i formira string dst
      trostrukim nadovezivanjem stringa src. Program treba da ispise
5      string dst. Na primer, za uneti string "dan", string dst treba
      da bude "dandandan". Pretpostaviti da string src nije duzi od
      30 karaktera.
7  */
9  #include <stdio.h>
11 #include <string.h>
13 #define MAX 30
15 /*
      Na stringove ne mozemo primeniti naredbu dodele.
      Ukoliko zelimo da jedan string "dodelimo" drugom,
17      mozemo koristiti ugradjenu funkciju strcpy(s,t)
      koja kopira karaktere stringa t
      u string s zajedno za terminirajucom nulom.
19
      Funkcija strcpy se nalazi u biblioteci string.h.
21
      Funkcija strcpy_klon predstavlja jednu
23      implementaciju funkcije strcpy.
25
      Karakteri stringa original se, jedan po jedan,
      kopiraju u string kopija. Nakon kopiranja,
27      na kraj stringa kopija dodaje se terminalna
      nula.
29
      U zadacima cemo uvek koristiti ugradjenu
31      funkciju strcpy osim ako u tekstu zadatka
      nije naglaseno da se ona ne sme koristiti.
33      Funkcija strcpy_klon služi da pokaze na koji
      način radi ugradjena funkcija strcpy.
35
      Ugradjena funkcija strcpy poziva se na
```

```

37     isti nacin kao funkcija strcpy_klon:
        strcpy(dst,src)
39     gde karaktere stringa src kopiramo
        u string dst.
41
43 */
44 void strcpy_klon(char kopija[], char original[])
45 {
46     int i;
47     for(i=0; original[i]; i++)
48         kopija[i]=original[i];
49
50     kopija[i] = '\0';
51 }
52
53 int main()
54 {
55     char src[MAX+1];    /* src, skraceno od source (izvor, odnosno sta
60         kopiramo) */
56     char dst[3*MAX+1];  /* dst, skraceno od destination (odrediste,
61         odnosno gde kopiramo) */
57
58     /*
59      Vazno je izdvojiti dovoljno memorijskog prostora
60      za string dst: on treba da bude tri puta veci od
61      maksimalne duzine stringa src + jedan karakter za
62      terminirajucu nulu.
63     */
64
65     printf("Unesi jedan string:");
66     scanf("%s", src);
67
68     strcpy_klon(dst,src);
69
70     /*
71      Funkcija strcat(s,t) nadovezuje karaktere stringa
72      t na kraj stringa s i novi string terminira
73      karakterom '\0' .
74
75      Funkcija strcat se nalazi u biblioteci string.h.
76     */
77     strcat(dst,src);
78     strcat(dst,src);
79
80     printf("Kada nadovezemo string %s triput: %s\n",src,dst);
81
82     return 0;
83 }

```

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.13

```
/*
2  Napisati funkciju void kopiraj_n(char t[], char s[], int n) koja
    kopira najviše n karaktera niske s u nisku t.
    Napisati i program koji učitava nisku maksimalne dužine 20 karaktera
    i jedan ceo broj i testira rad napisane funkcije.
4  */

6  #include <stdio.h>
    #define MAX_DUZINA 20

8
10 void kopiraj_n(char t[], char s[], int n){
    int i;

12     /* Brojac i oznacava tekucu poziciju u niski */
    /* Uslov i<n je neophodan zbog kopiranja najviše n karaktera */
14     /* Uslov s[i]!='\0' (ili skraceno samo s[i]) je neophodan kako bi
        bili sigurni da na poziciji i postoji karakter u niski s */
    for(i=0; i<n && s[i]!='\0'; i++){
16         t[i]=s[i];
    }

18     /* Upisujemo terminirajucu nulu u novodobijenu nisku */
20     t[i]='\0';
}

22

24 int main(){
    int n;
26     char s[MAX_DUZINA+1], t[MAX_DUZINA+1];

28     /* Ucitavamo nisku */
    printf("Unesite nisku: ");
30     scanf("%s", s);

32     /* Ucitavamo broj n i proveravamo korektnost unosa */
    printf("Unesite broj n: ");
34     scanf("%d", &n);
    if(n<0 || n>MAX){
36         printf("Greska: pogresan unos!\n");
        return 0;
38     }

40     /* Pozivamo funkciju za kopiranje */
    kopiraj_n(t, s, n);

42     /* Ispisujemo dobijenu nisku */
44     printf("Rezultujuca niska: %s\n", t);

46     return 0;
}
```

Rešenje 3.5.14

```

1  /*
   Napisati funkciju void dupliranje(char t[], char s[]) koja na osnovu
   niske s formira nisku t tako sto duplira svaki
3  karakter niske s. Napisati i program koji ucitava nisku maksimalne
   duzine 20 karaktera i testira rad napisane funkcije.
   */
5
7  #include <stdio.h>
   #define MAX_DUZINA 20
9
10 void dupliranje(char t[], char s[]){
   int i, j;
11
12   /* Brojac i oznacava tekucu poziciju u niski s */
13   /* Brojac j oznacava tekucu poziciju u niski t */
   for(i=0, j=0; s[i]!='\0'; i++, j+=2){
15       t[j]=s[i];
       t[j+1]=s[i];
17   }
19
   /* Upisujemo terminirajucu nulu u novodobijenu nisku */
   t[j]='\0';
21 }
23
24 int main(){
   int n;
   char s[MAX_DUZINA+1], t[2*MAX_DUZINA+1];
27
   /* Ucitavamo nisku */
29   printf("Unesite nisku: ");
   scanf("%s", s);
31
   /* Pozivamo funkciju za dupliranje */
33   dupliranje(t, s);
35
   /* Ispisujemo dobijenu nisku */
   printf("%s\n", t);
37
   return 0;
39 }

```

Rešenje 3.5.15

```

/*

```

3 Predstavljanje podataka

```
2   Napisati program koji pretvara nisku u ceo broj.
   Npr. za ulaz "-1238" se generise rezultat -1238
4   Pogledati funkcije atoi i atof koje postoje u biblioteci stdlib.h
   */
6
8   #include <stdio.h>
   #include <ctype.h>
   #define MAX 10
10  /*
   String b se sastoji od karaktera koji
12  cine jedan ceo broj, onim redom kojim
   se karakteri pojavljuju u zapisu broja.
14
   Ako je prvi karakter stringa b '-',
16  to znaci da je broj negativan i
   funkcija znak_broja vraca -1
18
   U suprotnom, broj je pozitivan i
20  funkcija znak_broja vraca 1
22  */
24  int znak_broja(char b[])
   {
26      if(b[0]=='-')
           return -1;
28      return 1;
   }
30
32  /*
   Funkcija formiraj_broj na osnovu
34  karaktera koji cine broj iz stringa
   b vraca ceo broj koji odgovara
36  zapisu datom u stringu b.
38
   Ako su cifre broja a,b,c i d, tada
   broj mozemo kreirati kao:
40  a*10^3 + b*10^2 + c*10^1 + d*10^0
42
   Medjutim, efikasnije je koristiti
   Hornerovu semu:
44
   10*(10*(10*(10*0 + a)+b)+c)+d
46
   */
48  int formiraj_broj(char b[])
50  {
   int i;
52  int n=0;
   int znak = znak_broja(b);
```



```
54
55     /*
56     Ako je broj negativan, cifre u nizu b
57     pocinju od indeksa 1
58     */
59
60     i=0;
61     if(znak== -1)
62         i=1;
63
64     /*
65     Funkcija isdigit proverava da li je broj
66     cifra. Nalazi se u biblioteci ctype.h
67
68     Proveravamo da li je karakter u zapisu
69     broja cifra kako bismo se osigurali
70     od nekorektnog unosa, npr ako korisnik
71     unese -123abc. Ovaj unos je moguc jer
72     se vrsi sa scanf("%s",broj), gde unosimo
73     karaktere do prvog blanko znaka
74
75     Ako naidjemo na karakter koji nije cifra,
76     prekidamo petlju
77
78     */
79     for(; b[i]!='\0'; i++)
80         if(isdigit(b[i]))
81             n = n*10 + b[i] - '0';
82         else
83             break;
84
85     /* Formirani broj mnozimo znakom: */
86
87     n*=znak;
88     return n;
89 }
90
91 int main()
92 {
93     char broj[MAX];
94     int n;
95
96     /* Ucitavamo broj: */
97     scanf("%s", broj);
98
99     /* Ispisujemo rezultat: */
100    printf("Broj zapisan kao int: %d\n", formiraj_broj(broj));
101
102    return 0;
103 }
```

Rešenje 3.5.16

```
/*
2  Napisati program koji pretvara zadatu broj u nisku.
   Npr. za broj -453 treba generisati nisku "-453"
4  */

6  #include <stdio.h>
   #include <string.h>
8  #define MAX 10
/*

10  Funkcija transformisi_negativan vraca
12  1 ako je broj negativan i 0 u suprotnom, a
   uz to, ako broj jeste negativan, funkcija
14  treba da ga konvertuje u njegovu apsolutnu
   vrednost. S obzirom da funkcija treba da vrati dve
16  vrednosti, to realizujemo na sledeci nacin:
   1. indikator da li je broj negativan
18  ce vratiti kao povratnu vrednost
   2. apsolutnu vrednost broja ce vratiti
20  preko liste argumenata, zbog cega broj
   prenosimo preko pokazivaca
22
   */
24  int transformisi_negativan(int* pn)
   {
26     if(*pn<0)
       {
28         *pn = -(*pn);
         return 1;
30     }
     return 0;
32  }

34  int formiraj_niz_cifara(int n, char b[], int neg)
   {
36     int i=0;
     char cifra;
38
     do
     {
40         cifra = n%10;
42
         /* Promenljiva b predstavlja string.
            Da bismo na neku poziciju u stringu
            upisali karakter koji odgovara nekoj
46         cifri, npr '2', neophodno je da
            odgovarajucoj poziciji dodelimo vrednost
            ASCII koda te cifre, konkretno za '2'
48         ASCII kod je '0'+2.
50
```

```
52         Greska bi bila navesti b[i]=2
           jer 2 nije ASCII kod koji odgovara karakteru
           '2'.
54     */
           b[i]=cifra+'0';
56
           n/=10;
58     i++;
} while(n);
60
/* Ako je broj negativan, dodajemo znak minus: */
62 if(neg)
{
64     b[i]='-';
    i++;
66 }

68 /* Svaki string se završava terminirajućom nulom: */
    b[i]='\0';
70 }

72 void obrni(char s[])
{
74
    char t;
76     int i,j;
    /*
78     Karaktere stringa obrćemo tako što razmenimo karaktere na
    pozicijama 0 i n-1,
    zatim 1 i n-2, 2 i n-3 i tako redom dok je prva pozicija manja od
    druge
80     */

82     for(i=0,j=strlen(s)-1;i<j;i++, j--)
    {
84         t = s[i];
        s[i] = s[j];
86         s[j] = t;
    }
88 }

90 void broj_u_niz_cifara(int n, char broj[])
92 {
    int negativan;

94
    /* Odredjujemo znak broja: */
96     negativan=transformisi_negativan(&n);

    /* Izdvajamo cifre broja i smestamo ih u niz: */
98     formiraj_niz_cifara(n, broj, negativan);
100 }
```

3 Predstavljanje podataka

```
102     /* S obzirom da cifre izdvajamo sa kraja broja, u nizu ce biti u
        obrnutom redosledu.
        Na primer, za broj 234 niz ce sadrzati cifre 4 3 2. */
104     obrni(broj);
106 }
107
108 int main()
109 {
110     int n;
111     char broj[MAX];
112     int negativan;
113
114     /* Ucitavamo broj: */
115     scanf("%d", &n);
116
117     /* Kreiramo broj na osnovu niza cifara: */
118     broj_u_niz_cifara(n,broj);
119
120     /* Ispisujemo rezultat: */
121     printf("Broj zapisan kao string: %s\n", broj);
122
123     return 0;
124 }
```

Rešenje 3.5.17

```
1  /*
2  Napisati funkciju int hekso_broj(char s[]) koja proverava da li je
3  niskom s zadat korektan heksadekadni broj.
4  Heksadekadni broj je korektno zadat ako pocinje prefiksom 0x ili 0X
5  i ako sadrzi samo cifre i mala ili velika slova A, B, C, D, E i F
6  .
7  Funkcija treba da vrati vrednost 1 ako je niska korektan
8  heksadekadni broj, odnosno 0 ako nije.
9  Napisati i program koji ucitava nisku maksimalne duzine 7 karaktera
10 i ispisuje rezultat rada funkcije.
11 */
12
13 #include<stdio.h>
14 #define MAX 8
15
16 /*
17 Funkcija koja proverava da li je prosledjeni karakter ispravna
18 heksadekadna cifra (broj ili slovo a,b,c,d,e,f)
19 Ukoliko jeste, funkcija vraca 1, u suprotnom 0.
20 */
21 int hekso_cifra(char c){
22     /*Pretvaramo karakter c u veliko slovo*/
23     c = toupper(c);
24 }
```

```
21  /*Proveravamo da li je u pitanju cifra ili slovo A,B,C,D,E,F i
    ukoliko jeste, vracamo 1*/
22  if(isdigit(c) || (c >= 'A' && c <= 'F'))
23  return 1;
24
25  /*Ukoliko nije, vracamo 0*/
26  return 0;
27  }
28
29  /*Funkcija koja proverava da li prosledjena niska s predstavlja
    ispravan heksadekadni broj */
30  int heksa_broj(char s[]){
31      int i;
32
33      /*Kako heksadekadni brojevi pocinju sa 0x ili 0X, prvo proveravamo
    da li je taj uslov ispunjen,
    tj. da li je s[0] jednak 0 i da li je s[1] jednak X i ako taj uslov
    nije ispunjen, onda
    niska s ne predstavlja korektan heksadekadni broj */
34      if(s[0] != '0' || toupper(s[1]) != 'X')
35          return 0;
36
37      /*Prolazimo kroz nisku, pocev od pozicije 2 (jer su prve dve
    pozicije 0x) i za svaki karakter do kraja
    niske proveravamo da li je ispravna heksadekadna cifra.
    Ako naidjemo na bilo koji koji ne ispunjava taj uslov, onda niska
    s nije korektan heksadekadni broj
    i vracamo 0. */
38      for(i=2; s[i] != '\0'; i++)
39          if(!heksa_cifra(s[i]))
40              return 0;
41
42      /*Ako smo stigli do kraja, znaci da su svi karakteri date niske
    ispravne heksadekadne cifre
    i zato vracamo 1 */
43      return 1;
44  }
45
46  int main(){
47      char s[MAX];
48
49      /*Ucitavamo nisku*/
50      printf("Unesite nisku:");
51      scanf("%s", s);
52
53      /*Pozivamo funkciju i stampamo odgovarajucu poruku*/
54      if(heksa_broj(s))
55          printf("Korektan heksadekadni broj!\n");
56      else
57          printf("Nekorektan heksadekadni broj!\n");
58
59      return 0;
60  }
```

65 }

Rešenje 3.5.18

```
1  /* Napisati funkciju int hekza_broj(char s[]) koja izracunava dekadnu
   * vrednost heksadekadnog broja zadatog niskom s.
   * Napisati i program koji ucitava nisku maksimalne duzine 7
   * karaktera i ispisuje rezultat rada funkcije.
3  * Pretpostaviti da je uneta niska korektan heksadekadni broj. */

5  #include<stdio.h>
   #include<string.h>

7
   #define MAX 8

9  /*Funkcija koja racuna dekadnu vrednost heksadekadnog broja*/
11 int hekza_broj(char s[]){
   int i,k;
13  char c;

15  /*Racunamo duzinu niske koja predstavlja heksadekadni broj*/
   int n = strlen(s);

17
   /*Inicijalizujemo vrednost v na 0*/
19  int v = 0;

21  /*Prolazimo petljom kroz nisku, krenuvsi sa desne strane
   npr: 1a8e = e*1 + 8*16 + a*256 + 1*4096
23  Promenljiva k ce nam biti mnozilac i ona uzima vrednosti 1, 16,
   256, 4096, ...
   Promenljiva c ce nam cuvati trenutnu heksadekadnu cifru (u nasem
   primeru e, 8, a, 1)
25  U svakom koraku treba na ispravan nacin da pomnozimo c i k
   */
27  for(i=n-1, k=1; i>=2; i--, k*=16)
   {
29  /*U c smestamo trenutnu heksadekadnu cifru.
   Pozivamo funkciju toupper da bi obezbedili da radimo samo sa
   velikim slovima.
31  Ako je s[i] cifra, funkcija toupper je nece promeniti.
   */
33  c = toupper(s[i]);

35  if(isdigit(c)){
   /*Ako je c cifra, onda samu vrednost te cifre dobijamo sa c-'0'
37  NAPOMENA: Nije ispravno napisati c*k jer je c karakter!
   */
39  v += (c-'0')*k;
   }else{
41  /*Ako je c slovo izmedju A i F, mi treba da dobijemo odgovarajucu
   vrednost izmedju 10 i 15.
```

```

    Ova vrednost se dobija sa 10 + c - 'A'. npr. za A ce biti 10 + '
    A' - 'A' = 10, za B: 10 + 'B' - 'A' = 11, ...*/
43     v += (c - 'A' + 10)*k;
44 }
45 }

47 /*Na kraju vracamo izracunatu vrednost */
    return v;
49 }

51 int main(){
    char s[MAX];
53
    /*Ucitavamo nisku*/
55     printf("Unesite nisku:");
    scanf("%s", s);
57
    /*Ispisujemo rezultat*/
59     printf("%d\n", hekso_broj(s));
61
    return 0;
}

```

Rešenje 3.5.19

```

1  /*
    Napisati funkciju int ucitaj_liniju(char s[], int n)
3  koja ucitava liniju maksimalne duzine n u string s
    i vraca duzinu ucitane linije. Linija moze da sadrzi
5  blanko znakove ali ne moze da sadrzi \n ili EOF.

7  Napisati potom glavni program koji ucitava linije
    do EOF i ispisuje najduzu liniju i njenu duzinu. Ukoliko
9  ima vise linija maksimalne duzine, ispisati prvu. Mozemo
    pretpostviti da svaka linija sadrzi najvise 80 karaktera,
11 zajedno sa \n.

13 */

15 #include<stdio.h>
    #include<string.h>
17 #define MAX 81

19 /*
    Ukoliko zelimo da učitamo string koji sadrzi beline
21 (npr liniju teksta), ne mozemo koristiti funkciju
    scanf jer ona ucitava string do prvog blanko znaka.

23
    Zbog toga je neophodno napisati funkciju koja ucitava
25 string karakter po karakter.

```

3 Predstavljanje podataka

```
27   Ova funkcija ne dopusta unosenje vise karaktera od
    unapred odredjene granice (argument n).
29
    U standardnoj biblioteci stdio.h postoji definisana
31   funkcija char *gets(char *s) koja ucitava karaktere
    dok se ne pojavi novi red ili EOF. Ova funkcija
33   dopusta unosenje vise karaktera nego sto string
    s sadrzi, sto moze dovesti do neocekivanog ponasanja
35   programa.
37
    Pored funkcije gets, koja vrsi ucitavanje sa standardnog
    ulaza, u standardnoj biblioteci stdio.h postoji
39   i ugradjena funkcija fgets koja vrsi ucitavanje iz
    datoteke. Nju cemo koristiti za nekoliko casova
41   kada budemo radili datoteke. Prototim funkcije fgets je
    ovakav:
43
    char *fgets(char *s, int size, FILE *stream);
45
    Argumenti funkcije fgets su:
47   s - string u koji vrsimo ucitavanje
    size - maksimalna duzina unetog stringa
49   stream - datoteka iz koje vrsimo ucitavanje
51
    Funkcija fgets, za razliku od funkcije gets, ne dopusta
    unos vise karaktera od date vrednosti size. Zbog toga
53   je ona sigurnija nego funkcija gets. Funkciju fgets
    mozemo koristiti i za unos sa standardnog ulaza
55   ukoliko kao treci argument navedemo stdin.
57
    */
    int ucitaj_liniju(char s[], int n)
59   {
        int i=0;
61     int c;
63
        while((c=getchar())!='\n' && i<n-2 && c!=EOF)
        {
65         s[i] = c;
            i++;
67     }
69
        /* Ucitavamo najvise n-2 karaktera jer na kraju dodajemo jos
            dva: '\n' i '\0' */
71
        s[i]='\n';
73     s[i+1]='\0';
75
        return i;
77   }
```



```
79 int main()
{
81     char linija[MAX];
    char najduza_linija[MAX];
83     int max_duzina=0;
    int duzina;
85
    /*
87     Petlja se zavrsava ukoliko je promenljiva duzina
        jednaka nuli, sto cemo postici zadavanjem linije koja ne sadrzi
89     nijedan karakter osim EOF.
    */
91
    while ((duzina=ucitaj_liniju(linija, MAX))>0)
93     {
95         /*
            Proveravamo da li je uneta linija duza od trenutnog
            maksimuma i azuriramo promenljive max_duzina i najduza_linija
            .
97         */
        if (max_duzina<duzina)
99         {
            max_duzina = duzina;
101            strcpy(najduza_linija,linija);
        }
103    }

105    printf("Najduza linija: %s duzine: %d\n", najduza_linija,
        max_duzina);
107    return 0;
}
```

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.21

Rešenje 3.5.22

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.31

Rešenje 3.5.31

3.7 Višedimenzioni nizovi

Zadatak 3.7.1 Napisati program koji učitava i zatim ispisuje vrednosti učitane matrice. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 , a da se sa ulaza najpre učitavaju dva cela broja m i n , a potom i elementi matrice celih brojeva dimenzije $m \times n$. U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti matricu celih brojeva:
1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
Matrica je:
1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 5 3
Uneti matricu celih brojeva:
1 1 2
5 0 2
7 8 9
1 2 4
0 1 1
Matrica je:
1 1 2
5 0 2
7 8 9
1 2 4
0 1 1
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 500 3
Neispravna dimenzija matrice.
```

Zadatak 3.7.2 Napisati program koji za učitane celobrojnu matricu dimenzije $m \times n$ izračunava njenu Euklidsku normu. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 . U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku. UPUTSTVO: *Euklidska norma matrice je kvadratni koren sume kvadrata svih elemenata matrice.*

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti matricu celih brojeva:
1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
Euklidska norma je: 25.495

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 5 3
Uneti matricu celih brojeva:
1 1 2
5 0 2
7 8 9
1 2 4
0 1 1
Euklidska norma je: 15.875

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 500 3
Neispravna dimenzija matrice.

```

Zadatak 3.7.3 Napisati funkcije za rad sa celobrojnim matricama:

- `void ucitavanje(int mat[][MAX], int* n, int* m)` kojom se prvo učitava dimezija matrice (brojevi m i n), a potom i vrednosti matrice celih brojeva mat ,
- `void ispis(int mat[][MAX], int n, int m)` kojom se ispisuju vrednosti matrice mat dimenzije $m \times n$.

Napisati program koji najpre učitava, a zatim i ispisuje vrednosti učitane matrice. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 . U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti matricu celih brojeva:
1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
Matrica je:
1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 5 3
Uneti matricu celih brojeva:
1 1 2
5 0 2
7 8 9
1 2 4
0 1 1
Matrica je:
1 1 2
5 0 2
7 8 9
1 2 4
0 1 1

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 500 3
Neispravna dimenzija matrice.

```

3 Predstavljanje podataka

Zadatak 3.7.4 Napisati funkciju `void transponovana(int a[][max], int m, int n, int b[][max])` koja određuje matricu b koja je dobijena transponovanjem matrice a . Napisati program koji za učitane matricu celih brojeva¹ ispisuje odgovarajuću transponovanu matricu. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 . U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti matricu celih brojeva:
1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
Transponovana matrica je:
1 5 9
2 6 10
3 7 11
4 8 12
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 5 3
Uneti matricu celih brojeva:
1 1 2
5 0 2
7 8 9
1 2 4
0 1 1
Transponovana matrica je:
1 5 7 1 0
1 0 8 2 1
2 2 9 4 1
```

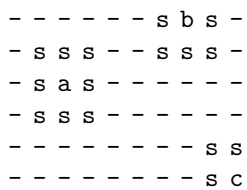
Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 500 3
Neispravna dimenzija matrice.
```

Zadatak 3.7.5 Napisati funkciju `void razmeni(int mat[][max], int m, int n, int k, int t)` u kojoj se razmenjuju elementi k -te i t -te vrste matrice mat dimezije $m \times n$. Napisati program koji za učitane matricu celih brojeva, i dva cela broja k i t ispisuje matricu dobijenu razmenjivanjem k -te i t -te vrste ulazne matrice. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 . U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku.

---

¹Pod pojmom *učitati matricu* ili *za datu matricu* uvek se podrazumeva da se prvo unose dimenzije matrice, a potom i sama matrica.

Slika 3.1: *Susedni elementi u matrici.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti matricu celih brojeva:
1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
Uneti indekse vrsta: 0 2
9 10 11 12
5 6 7 8
1 2 3 4
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 5 3
Uneti matricu celih brojeva:
1 1 2
5 0 2
7 8 9
1 2 4
0 1 1
Uneti indekse vrsta: 1 3
1 1 2
1 2 4
7 8 9
5 0 2
0 1 1
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 5 3
Uneti matricu celih brojeva:
1 1 2
5 0 2
7 8 9
1 2 4
0 1 1
Uneti indekse vrsta: -1 50
Neispravni indeksi vrsta.
```

Zadatak 3.7.6 Napisati program koji za učitanoj matrici celih brojeva ispisuje indekse onih elemenata matrice koji su jednaki zbiru svih svojih susednih elemenata. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 . U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku. UPUTSTVO: *Broj susednih elemenata matrice zavisi od položaja elementa u matrici. Na slici 3.1 su slovom s obeleženi susedni elementi matrice za elemente a, b i c.*

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 4 5
Uneti elemente matrice:
1 1 2 1 3
0 8 1 9 0
1 1 1 0 0
0 3 0 2 2
Indeksi elemenata koji su jednaki
zbiru suseda su:
1 1
3 1
3 4
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti elemente matrice:
7 10 12 20
-1 -3 1 7
0 -47 2 0
Indeksi elemenata koji su jednaki
zbiru suseda su:
0 3
1 2
```

Zadatak 3.7.7 Napisati funkciju koja formira niz $b_0, b_1, \dots, b_n$ od matrice tako što element niza b_i izračunava kao srednju vrednost elemenata i -te vrste matrice. Napisati program koji za učitane matricu celih brojeva ispisuje dobijeni niz. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 . U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 4 5
Uneti elemente matrice:
1 1 2 1 3
0 8 1 9 0
1 1 1 0 0
0 3 0 2 2
Dobijeni niz je:
1.6 3.6 0.6 1.4
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti elemente matrice:
7 10 12 20
-1 -3 1 7
0 -47 2 0
Dobijeni niz je:
12.25 1 -11.25
```

Zadatak 3.7.8 Relacija se može predstaviti kvadratnom matricom nula i jedinica na sledeći način: element i je u relaciji sa elementom j ukoliko se u preseku i -te vrste i j -te kolone nalazi broj 1, a nije u relaciji ukoliko se tu nalazi broj 0. Napisati funkcije:

- `int reflektivna(int a[][MAX], int n)` kojom se za relaciju zadatom matricom a dimenzije $n \times n$ ispituje da li je reflektivna;
- `int simetricna(int a[][MAX], int n)` kojom se za relaciju zadatom matricom a dimenzije $n \times n$ ispituje da li je simetrična;
- `int tranzitivna(int a[][MAX], int n)` kojom se za relaciju zadatom matricom a ispituje dimenzije $n \times n$ da li je tranzitivna;
- `int ekvivalencija(int a[][MAX], int n)` kojom se za relaciju koja je zadata matricom a dimenzije $n \times n$ ispituje da li je relacija ekvivalencije.

Napisati program koji za učitane dimenziju n i kvadratnu matricu dimenzije $n \times n$ ispisuje osobine odgovarajuće relacije. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 i da matrica može imati za vrednosti elemenata samo brojeve 0 i 1. U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 4
Uneti elemente matrice:
1 0 0 0
0 1 1 0
0 0 1 0
0 0 0 0
Relacija nije refleksivna.
Relacija nije simatrica.
Relacija jeste tranzitivna.
Relacija nije ekvivalencija.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 4
Uneti elemente matrice:
1 1 0 0
1 1 1 0
0 0 1 0
0 0 0 1
Relacija jeste refleksivna.
Relacija jeste simatrica.
Relacija nije tranzitivna.
Relacija nije ekvivalencija.
```

Zadatak 3.7.9 Data je kvadratna matrica dimenzije $n \times n$.

- Napisati funkciju `float trag(float a[][MAX], int n)` koja računa trag matrice, odnosno zbir elemenata na glavnoj dijagonali matrice.
- Napisati funkciju `float suma_sporodna(float a[][MAX], int n)` koja računa zbir elemenata na sporednoj dijagonali matrice.
- Napisati funkciju `float suma_iznad(float a[][MAX], int n)` koja određuje sumu elemenata iznad glavne dijagonale.
- Napisati funkciju `float suma_ispod(float a[][MAX], int n)` koja određuje sumu elemenata ispod sporedne dijagonale matrice.

Napisati program koji za učitane matricu realnih brojeva ispisuje na tri decimale trag matrice, sumu na sporednoj dijagonali, sumu iznad glavne dijagonale i sumu elemenata ispod sporedne dijagonale. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 . U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 4
Uneti elemente matrice:
6 12.08 -1 20.5
8 90 -33.4 19.02
7.02 5 -20 14.5
8.8 -1 3 -22.8
Trag je 53.200.
Suma na sporednoj dijagonali je 0.900.
Suma iznad glavne dijagonale je 31.700.
Suma ispod sporedne dijagonale je -1.820.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 5
Uneti elemente matrice:
1 2 3 5 5
7 8 9 0 1
6 4 3 2 2
8 9 1 3 4
0 3 1 8 6
Trag je 21.000.
Suma na sporednoj dijagonali je 17.000.
Suma iznad glavne dijagonale je 33.000.
Suma ispod sporedne dijagonale je 24.000.
```

Zadatak 3.7.10 Kvadratna matrica je donje trougaona ako se u gornjem trouglu (iznad glavne dijagonale, ne uključujući dijagonalu) nalaze sve nule. Napisati program koji za učitane kvadratnu matricu proverava da li je ona donje trougaona i ispisuje odgovarajuću poruku. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 100×100 . U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 5
Uneti elemente matrice:
-1 0 0 0 0
2 10 0 0 0
0 1 5 0 0
7 8 20 14 0
-23 8 5 1 11
Matrica jeste donje trougaona.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 3
Uneti elemente matrice:
2 -2 1
1 2 2
2 1 -2
Matrica nije donje trougaona.
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 200
Neispravna dimenzija matrice.
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 4
Uneti elemente matrice:
2 0 0 0
7 80 0 0
-9 4 4 0
14 23 -8 1
Matrica jeste donje trougaona.
```

Zadatak 3.7.11 Napisati program koji za učitane kvadratnu matricu ispisuje redni broj kolone koja ima najveći zbir elemenata. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 . U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 3
Uneti elemente matrice:
1 2 3
7 3 4
5 3 1
Indeks kolone je: 0
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 4
Uneti elemente matrice:
7 8 9 10
7 6 11 4
3 1 2 -2
8 3 9 9
Indeks kolone je: 2
```

Zadatak 3.7.12 Napisati program koji za učitane kvadratnu matricu realnih brojeva izračunava i ispisuje na dve decimale razliku između zbira elemenata gornjeg trougla i zbira elemenata donjeg trougla matrice. Gornji trougao čine svi elementi matrice koji su iznad glavne i sporedne dijagonale (ne računajući dijagonale), a donji trougao čine svi elementi ispod glavne i sporedne dijagonale

(ne računajući dijagonale). Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 . U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 3
Uneti elemente matrice:
2 3.2 4
7 8.8 1
2.3 1 1
Razlika je: 2.20
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 5
Uneti elemente matrice:
2.3 1 12 8 -20
4 -8.2 7 14.5 19
1 -2.5 9 11 33
3 4.3 -5.7 2 8
9 56 1.08 7 5.5 19.01
Razlika je: -30.38
```

Zadatak 3.7.13 Napisati program koji za učitane matricu dimenzije $m \times n$ i uneta dva broja p i k ($p \leq m$, $k \leq n$) ispisuje sume svih podmatrica dimenzije $p \times k$ unete matrice. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 . U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti matricu celih brojeva:
1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
Uneti dva cela broja: 3 3
Sume podmatrica su: 54 63
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti matricu celih brojeva:
1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
Uneti dva cela broja: 2 3
Sume podmatrica su: 24 30 48 54
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: -3 200
Neispravna dimenzija matrice.
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 5 3
Uneti matricu celih brojeva:
1 1 2
5 0 2
7 8 9
1 2 4
0 1 1
Uneti dva cela broja: 2 2
Sume podmatrica su: 7 5 20 19 18 23 4 8
```

Zadatak 3.7.14 Napisati program koji za učitane kvadratnu matricu ispituje da li su njeni elementi po kolonama, vrstama i dijagonalama (glavnoj i sporednoj) sortirani strogo rastuće. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 50×50 . U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku.

3 Predstavljanje podataka

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesi dimenziju matrice: 3
Unesi elemente matrice:
1 2 3
4 5 6
7 8 9
Elementi su sortirani po kolonama.
Elementi su sortirani po vrstama.
Elementi su sortirani po dijagonalama.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesi dimenziju matrice: 2
Unesi elemente matrice:
6 9
4 10
Elementi nisu sortirani po kolonama.
Elementi su sortirani po vrstama.
Elementi nisu sortirani po dijagonalama.
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesi dimenziju matrice: 4
Unesi elemente matrice:
5 5 7 9
6 10 11 13
8 12 14 15
13 15 16 20
Elementi su sortirani po kolonama.
Elementi nisu sortirani po vrstama.
Elementi su sortirani po dijagonalama.
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesi dimenziju matrice: 1
Unesi elemente matrice:
5
Elementi su sortirani po kolonama.
Elementi su sortirani po vrstama.
Elementi su sortirani po dijagonalama.
```

Zadatak 3.7.15 Napisati program koji za učitane kvadratnu matricu ispituje da li su zbrojevi elemenata njenih kolona uređeni u strogo rastućem poretku. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice koja se unosi 10×10 . U slučaju greške ispisati odovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 4
Uneti elemente matrice:
1 0 0 0
0 0 1 0
0 0 0 1
0 1 0 0
Sume nisu uredjenje strogo rastuce.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 3
Uneti elemente matrice:
1 2 3
4 5 6
7 8 9
Sume jesu uredjenje strogo rastuce.
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 3
Uneti elemente matrice:
2 -2 1
1 2 2
2 1 -2
Sume nisu uredjenje strogo rastuce.
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 5
Uneti elemente matrice:
-1 0 3 0 20
0 0 0 10 0
0 0 -1 0 0
0 1 0 0 0
0 0 0 0 -1
Sume jesu uredjenje strogo rastuce.
```

Zadatak 3.7.16 Matrica je *ortonormirana* ako je skalarni proizvod svakog para različitih vrsta jednak 0, a skalarni proizvod vrste sa samom sobom 1. Napisati program koji za unetu kvadratnu matricu proverava da li je ortonormirana. U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku. NAPOMENA: *Skalarni proizvod vektora* $a = (a_1, a_2, \dots, a_n)$ i $b = (b_1, b_2, \dots, b_n)$ je $a_1 \cdot b_1 + a_2 \cdot b_2 + \dots + a_n \cdot b_n$.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 4
Uneti elemente matrice:
1 0 0 0
0 0 1 0
0 0 0 1
0 1 0 0
Matrica jeste ortonormirana.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 3
Uneti elemente matrice:
1 2 3
4 5 6
7 8 9
Matrica nije ortonormirana.
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 3
Uneti elemente matrice:
2 -2 1
1 2 2
2 1 -2
Matrica nije ortonormirana.
```

Primer 4

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 5
Uneti elemente matrice:
-1 0 0 0 0
0 0 0 1 0
0 0 -1 0 0
0 1 0 0 0
0 0 0 0 -1
Matrica jeste ortonormirana.
```

Zadatak 3.7.17 Kvadratna matrica je *magični kvadrat* ako je suma elemenata u svakoj koloni i svakoj vrsti jednaka. Napisati program koji proverava da li je data kvadratna matrica magični kvadrat i ispisuje odgovarajuću poruku na standardni izlaz. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice je 50×50 . U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 4
Uneti elemente matrice:
1 5 3 1
2 1 2 5
3 2 2 3
4 2 3 1
Matrica jeste magicni kvadrat.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 3
Uneti elemente matrice:
1 2 3
4 5 6
-1 3 3
Matrica nije magicni kvadrat.
```

* **Zadatak 3.7.18** Ispisati elemente učitane kvadratne matrice celih brojeva u grupama koje su paralelne sa sporednom dijagonalom matrice počevši od gornjeg levog ugla matrice. Pretpostaviti da je maksimalna dimenzija matrice 100×100 . U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

3 Predstavljanje podataka

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 3
Uneti elemente matrice:
1 2 3
4 5 6
7 8 9
Ispis je:
1
2 4
3 5 7
6 8
9
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 5
Uneti elemente matrice:
7 -8 1 2 3
90 11 0 5 4
12 -9 14 23 8
80 6 88 17 62
-22 10 44 57 -200
Ispis je:
7
-8 90
1 11 12
2 0 -9 80
3 5 14 6 -22
4 23 88 10
8 17 44
62 57
-200
```

* **Zadatak 3.7.19** Napisati funkciju `void mnozenje(int a[][max], int m, int n, int b[][max], int k, int t, int c[][max])` koja računa matricu c kao proizvod matrica a i b . Dimenzija matrice a je $n \times m$, a dimenzija matrice b je $k \times t$. Napisati program koji ispisuje proizvod učitanih matrica. Ukoliko množenje matrica nije moguće ili je došlo do greške prilikom unosa podataka ispisati odgovarajuću poruku. Maksimalna dimenzija obe matrice je 50×50 .

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti elemente matrice:
1 2 8 9
-4 5 2 3
7 6 4 10
Uneti dimenzije matrice: 4 2
Uneti elemente matrice:
11 5
6 7
8 9
0 -3
Rezultat mnozenja je:
87 64
2 24
145 83
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 5 2
Uneti elemente matrice:
1 7
9 0
-10 2
92 3
14 -8
Uneti dimenzije matrice: 2 4
Uneti elemente matrice:
7 8 9 10
-11 2 34 78
Rezultat mnozenja je:
-70 22 247 556
63 72 81 90
-92 -76 -22 56
611 742 930 1154
186 96 -146 -484
```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti elemente matrice:
1 2 8 9
-4 5 2 3
7 6 4 10
Uneti dimenzije matrice: 5 2
Uneti elemente matrice:
11 5
6 7
8 9
0 -3
4 4
Mnozenje matrica nije moguće.

```

* **Zadatak 3.7.20** Element matrice naziva se *sedlo* ako je istovremeno najmanji u svojoj vrsti, a najveći u svojoj koloni. Napisati program koji ispisuje indekse i vrednosti onih elemenata matrice realnih brojeva koji su sedlo. Maksimalna dimenzija matrice je 50×50 . U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 2 3
1 2 3
0 5 6
Sedlo: 0 0 1

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 3 3
10 3 20
15 5 100
30 -1 200
Sedlo: 1 1 5

```

* **Zadatak 3.7.21** Napisati program koji ispisuje elemente matrice celih brojeva u spiralmnom redosledu počevši od gornjeg levog ugla krećući se u smeru suprotnom od smera kazaljke na satu. Maksimalna dimenzija matrice je 50×50 . U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

3 Predstavljanje podataka

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 3 3
Uneti elemente matrice:
1 2 3
4 5 6
7 8 9
Ispis je:
1 2 3 6 9 8 7
4 5
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenziju matrice: 5 7
Uneti elemente matrice:
7 -8 1 2 3 -54 87
90 11 0 5 4 9 18
12 -9 14 23 8 -22 74
80 6 88 17 62 38 41
-22 10 44 57 -200 39 55
Ispis je:
7 -8 1 2 3 -54 87 18 74 41 55
39 -200 57 44 10 -22 80 12 90
11 0 5 4 9 -22 38 62 17 88 6
-9 14 23 8
```

* **Zadatak 3.7.22** Matrica a se sadrži u matrici b ukoliko postoji podmatrica matrice b identična matrici a . Napisati program koji za dve učitane matrice celih brojeva proverava da li se druga matrica sadrži u prvoj učitanoj matrici. Maksimalna dimenzija obe matrice je 50×50 .

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti elemente matrice:
1 2 8 9
-4 5 2 3
7 6 4 10
Uneti dimenzije matrice: 2 2
Uneti elemente matrice:
2 3
4 10
Druga matrica je sadržana u prvoj matrici.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti elemente matrice:
1 2 8 9
-4 5 2 3
7 6 4 10
Uneti dimenzije matrice: 2 2
Uneti elemente matrice:
2 8
6 4
Druga matrica nije sadržana u prvoj matrici.
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti dimenzije matrice: 5 5
Uneti elemente matrice:
7 -8 1 2 3
90 11 0 5 4
12 -9 14 23 8
80 6 88 17 62
-22 10 44 57 -200
Uneti dimenzije matrice: 3 4
Uneti elemente matrice:
90 11 0 5
12 -9 14 23
80 6 88 17
Druga matrica je sadržana u prvoj matrici.
```

3.8 Rešenja

Rešenje 3.7.1

```

1  #include <stdio.h>
   #include <stdlib.h>
3
   #define MAX 50
5
   int main()
7  {
   int mat[MAX][MAX];
   int m, n;
9
   int i, j;
11
   printf("Uneti dimenzije matrice: ");
   scanf("%d%d", &m, &n);
13
   if (n <= 0 || n > MAX || m <= 0 || m > MAX)
17  {
       printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
       exit(EXIT_FAILURE);
19  }
21
   printf("Uneti matricu celih brojeva\n");
23
   for(i=0; i<m; i++)
       for(j=0; j<n; j++)
           scanf("%d", &mat[i][j]);
25
27  /* Ispis elemenata matrice. */
   for(i=0; i<m; i++)
   {
31       for(j=0; j<n; j++)
           printf("%d ", mat[i][j]);
33       printf("\n");
   }
35
   return 0;
37 }

```

Rešenje 3.7.2

```

1  #include <stdio.h>
   #include <stdlib.h>
3  #include <math.h>
5
   #define MAX 50

```

```
7 int main()
{
9     int mat[MAX][MAX];
    int m, n;
11    int suma = 0;

13    int i, j;

15    printf("Uneti dimenzije matrice: ");
    scanf("%d%d", &m, &n);

17    if (n <= 0 || n > MAX || m <= 0 || m > MAX)
19    {
        printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
21    }

23    printf("Uneti matricu celih brojeva\n");

25    for(i=0; i<m; i++)
27        for(j=0; j<n; j++)
            scanf("%d", &mat[i][j]);

29

31    for(i=0; i<m; i++)
33        for(j=0; j<n; j++)
            suma += mat[i][j] * mat[i][j];

35    printf("Euklidska norma je %.3lf.\n", sqrt(suma));

37    return 0;

39 }
```

Rešenje 3.7.3

```
1 #include <stdio.h>
  #include <stdlib.h>

3
  #define MAX 50

5
  void učitavanje(int mat[][MAX], int* m, int* n)
7  {
    int i, j;

9
    printf("Uneti dimenzije matrice: ");
11    scanf("%d%d", m, n);

13    if (*n <= 0 || *n > MAX || *m <= 0 || *m > MAX)
    {
```



```

15     printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
    exit(EXIT_FAILURE);
17 }

19 printf("Uneti matricu celih brojeva\n");

21 for(i=0; i<*m; i++)
    for(j=0; j<*n; j++)
23         scanf("%d", &mat[i][j]);
    }

25 void ispis(int mat[][MAX], int m, int n)
27 {
    int i, j;

29     for(i=0; i<m; i++)
31     {
        for(j=0; j<n; j++)
33             printf("%d ", mat[i][j]);
        printf("\n");
35     }
    }

37 int main()
39 {
    int mat[MAX][MAX];
41     int m, n;

43     ucitavanje(mat, &m, &n);
    ispis(mat, m, n);

45     return 0;
47 }

```

Rešenje 3.7.4

```

1  #include <stdio.h>
    #include <stdlib.h>
3
    #define MAX 50
5
    void ucitavanje(int mat[][MAX], int* m, int* n)
7  {
    int i, j;
9
    printf("Uneti dimenzije matrice: ");
11     scanf("%d%d", m, n);

13     if (*n <= 0 || *n > MAX || *m <= 0 || *m > MAX)
    {
15         printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
    }

```

```
        exit(EXIT_FAILURE);
17    }

19    printf("Uneti matricu celih brojeva\n");

21    for(i=0; i<*m; i++)
        for(j=0; j<*n; j++)
23        scanf("%d", &mat[i][j]);
    }

25
27    void ispis(int mat[][MAX], int m, int n)
    {
        int i, j;

29        for(i=0; i<m; i++)
        {
31            for(j=0; j<n; j++)
33                printf("%d ", mat[i][j]);
            printf("\n");
35        }
    }

37
39    void transponovana(int a[][MAX], int m, int n, int b[][MAX])
    {
        int i, j;

41        for(i=0; i<m; i++)
43            for(j=0; j<n; j++)
                b[j][i] = a[i][j];
45    }

47    int main()
    {
49        int mat[MAX][MAX], t[MAX][MAX];
        int m, n;

51        ucitavanje(mat, &m, &n);
53        transponovana(mat, m, n, t);
        ispis(t, n, m);

55        return 0;
57    }
```

Rešenje 3.7.5

```
#include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>

4  #define MAX 50

6  void ucitavanje(int mat[][MAX], int* m, int* n)
```

```
{
8   int i, j;

10  printf("Uneti dimenzije matrice: ");
   scanf("%d%d", m, n);

12  if (*n <= 0 || *n > MAX || *m <= 0 || *m > MAX)
14  {
       printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
16  exit(EXIT_FAILURE);
   }

18  printf("Uneti matricu celih brojeva\n");

20  for(i=0; i<*m; i++)
22      for(j=0; j<*n; j++)
           scanf("%d", &mat[i][j]);
24 }

26 void ispis(int mat[][MAX], int m, int n)
   {
28     int i, j;

30     for(i=0; i<m; i++)
32     {
           for(j=0; j<n; j++)
               printf("%d ", mat[i][j]);
34     printf("\n");
   }
36 }

38 void razmeni(int mat[][MAX], int m, int n, int k, int t)
   {
40     int j, pom;

42     for(j = 0; j< n; j++)
44     {
           pom = mat[k][j];
           mat[k][j] = mat[t][j];
46     mat[t][j] = pom;
   }
48 }

50 int main()
   {
52     int mat[MAX][MAX];
       int m, n;
54     int k, t;

56     ucitavanje(mat, &m, &n);

58     printf("Uneti indekse vrsta: ");
```

```
scanf("%d%d", &k, &t);  
60  
if (k < 0 || k >= m || t < 0 || t >= m)  
62 {  
    printf("Neispravni indeksi vrsta.\n");  
64    return -1;  
}  
66  
razmeni(mat, m, n, k, t);  
68  
ispis(mat, m, n);  
70  
return 0;  
72 }
```

Rešenje 3.7.6

```
#include <stdio.h>  
2 #include <stdlib.h>  
  
4 #define MAX 50  
  
6 void ucitavanje(int mat[][MAX], int* m, int* n)  
{  
8     int i, j;  
  
10    printf("Uneti dimenzije matrice: ");  
    scanf("%d%d", m, n);  
  
12  
    if (*n <= 0 || *n > MAX || *m <= 0 || *m > MAX)  
14    {  
        printf("Neispravna dimenzija matrice\n");  
16        exit(EXIT_FAILURE);  
    }  
  
18    printf("Uneti matricu celih brojeva\n");  
  
20    for(i=0; i<*m; i++)  
22        for(j=0; j<*n; j++)  
            scanf("%d", &mat[i][j]);  
24 }  
  
26  
int main()  
28 {  
    int mat[MAX][MAX];  
    int m, n, i, j, suma;  
30    int k, t;  
  
32  
    ucitavanje(mat, &m, &n);  
34 }
```

```

printf("Indeksi elemenata koji su jednaki zbiru suseda su:\n");
36 for(i=0; i<m; i++)
    for(j=0; j<n; j++)
38     {
        suma = 0;
40
        for(k=-1; k<=1; k++)
42             for(t=-1; t<=1; t++)
                if (i+k >= 0 && i+k < n && j+t >= 0 && j+t < n)
44                 suma += mat[i+k][j+t];
46
        if (suma - mat[i][j] == mat[i][j])
            printf("%d %d\n", i, j);
48     }
50 return 0;
}

```

Rešenje 3.7.7

```

#include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>

4 #define MAX 50

6 void učitavanje(int mat[][MAX], int* m, int* n)
{
8     int i, j;

10     printf("Uneti dimenzije matrice: ");
    scanf("%d%d", m, n);

12     if (*m <= 0 || *n > MAX || *m <= 0 || *m > MAX)
14     {
        printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
16     }

18     printf("Uneti matricu celih brojeva\n");

20     for(i=0; i<*m; i++)
        for(j=0; j<*n; j++)
22             scanf("%d", &mat[i][j]);
24 }

26 void kreiraj_niz(int mat[][MAX], int m, int n, double b[])
{
28     int i, j, suma;

30     for(i=0; i<m; i++)
    {

```

3 Predstavljanje podataka

```
32     suma = 0;
33     for(j=0; j<n; j++)
34         suma += mat[i][j];
35
36     b[i] = (double)suma/n;
37 }
38 }
39
40 int main()
41 {
42     int mat[MAX][MAX];
43     double b[MAX];
44     int m, n, i;
45
46     učitavanje(mat, &m, &n);
47
48     kreiraj_niz(mat, m, n, b);
49
50     printf("Dobijeni niz je:\n");
51     for(i=0; i<m; i++)
52         printf("%g ", b[i]);
53     printf("\n");
54
55     return 0;
56 }
```

Rešenje 3.7.8

```
1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  #define MAX 50
5
6  void učitavanje(int mat[][MAX], int* n)
7  {
8      int i, j;
9
10     printf("Uneti dimenzije matrice: ");
11     scanf("%d", n);
12
13     if (*n <= 0 || *n > MAX)
14     {
15         printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
16         exit(EXIT_FAILURE);
17     }
18
19     printf("Uneti matricu celih brojeva\n");
20
21     for(i=0; i<*n; i++)
22         for(j=0; j<*n; j++)
23             scanf("%d", &mat[i][j]);
```

```

}
25
int reflektivna(int a[][MAX], int n)
27 {
    int i;
29
    for(i=0; i<n; i++)
31         if (a[i][i] != 1)
            return 0;
33
    return 1;
35 }

int simetricna(int a[][MAX], int n)
37 {
    int i, j;
39
    for(i=0; i<n; i++)
41         for(j=0; j<n; j++)
43             if (a[i][j] != a[j][i])
                return 0;
45
    return 1;
47 }

int tranzitivna(int a[][MAX], int n)
49 {
    int i, j, k;
51
    for(i=0; i<n; i++)
53         for(j=0; j<n; j++)
55             for(k=0; k<n; k++)
                    if (a[i][j] == 1 && a[j][k] == 1 && a[i][k] == 0)
57                 return 0;
59
    return 1;
61 }

int ekvivalencija(int a[][MAX], int n)
63 {
    if (reflektivna(a, n) && simetricna(a, n) && tranzitivna(a, n))
65         return 1;
67
    return 0;
69 }

int main()
71 {
    int a[MAX][MAX];
73
    int n;
75
    učitavanje(a, &n);

```

```
77     if (refleksivna(a, n))
78         printf("Relacija jeste refleksivna.\n");
79     else
80         printf("Relacija nije refleksivna.\n");
81
82     if (simetricna(a, n))
83         printf("Relacija jeste simetricna.\n");
84     else
85         printf("Relacija nije simatrica.\n");
86
87     if (tranzitivna(a, n))
88         printf("Relacija jeste tranzitivna.\n");
89     else
90         printf("Relacija nije tranzitivna.\n");
91
92     if (ekvivalencija(a, n))
93         printf("Relacija jeste ekvivalencija.\n");
94     else
95         printf("Relacija nije ekvivalencija.\n");
96
97     return 0;
98 }
```

Rešenje 3.7.9

```
#include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3
4 #define MAX 50
5
6 void ucitavanje(float mat[][MAX], int* n)
7 {
8     int i, j;
9
10    printf("Uneti dimenzije matrice: ");
11    scanf("%d", n);
12
13    if (*n <= 0 || *n > MAX)
14    {
15        printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
16        exit(EXIT_FAILURE);
17    }
18
19    printf("Uneti matricu celih brojeva\n");
20
21    for(i=0; i<*n; i++)
22        for(j=0; j<*n; j++)
23            scanf("%f", &mat[i][j]);
24 }
```



```
26 float trag(float a[][MAX], int n)
27 {
28     float suma = 0;
29     int i;
30
31     for(i=0; i<n; i++)
32         suma += a[i][i];
33
34     return suma;
35 }
36
37 float suma_sporedna(float a[][MAX], int n)
38 {
39     float suma = 0;
40     int i;
41
42     for(i=0; i<n; i++)
43         suma += a[i][n-i-1];
44
45     return suma;
46 }
47
48 float suma_iznad(float a[][MAX], int n)
49 {
50     float suma = 0;
51     int i, j;
52
53     for(i=0; i<n; i++)
54         for(j=i+1; j<n; j++)
55             suma += a[i][j];
56
57     return suma;
58 }
59
60 float suma_ispod(float a[][MAX], int n)
61 {
62     float suma = 0;
63     int i, j;
64
65     for(i=0; i<n; i++)
66         for(j=n-i-1; j>i; j--)
67             suma += a[i][j];
68
69     return suma;
70 }
71
72 int main()
73 {
74     float a[MAX][MAX];
75     int n;
76
77     učitavanje(a, &n);
```

3 Predstavljanje podataka

```
78     printf("Trag je %.3f.\n", trag(a, n));
80     printf("Suma na sporednoj dijagonali je %.3f.\n", suma_sporedna(a,
        n));
    printf("Suma iznad glavne dijagonale je %.3f.\n", suma_iznad(a, n))
    ;
82     printf("Suma ispod sporedne dijagonale je %.3f.\n", suma_ispod(a, n
        ));
84     return 0;
}
```

Rešenje 3.7.10

```
#include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>

4  #define MAX 50

6  void ucitavanje(int mat[][MAX], int* n)
{
8     int i, j;

10    printf("Uneti dimenzije matrice: ");
    scanf("%d", n);

12

14    if (*n <= 0 || *n > MAX)
    {
        printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }

18    printf("Uneti matricu celih brojeva\n");

20

22    for(i=0; i<*n; i++)
        for(j=0; j<*n; j++)
            scanf("%d", &mat[i][j]);
24 }

26 int donje_trougona(int a[][MAX], int n)
{
28     int i, j;

30     for(i=0; i<n; i++)
        for(j=i+1; j<n; j++)
            if (a[i][j] != 0)
                return 0;
34

36     return 1;
}
```

```
38 int main()
39 {
40     int a[MAX][MAX];
41     int n;
42
43     učitavanje(a, &n);
44
45     if (donje_trougaona(a, n))
46         printf("Matrica jeste donje trougaona.\n");
47     else
48         printf("Matrica nije donje trougaona.\n");
49
50     return 0;
51 }
```

Rešenje 3.7.11

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

#define MAX 50

void učitavanje(int mat[][MAX], int* n)
{
    int i, j;

    printf("Uneti dimenzije matrice: ");
    scanf("%d", n);

    if (*n <= 0 || *n > MAX)
    {
        printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }

    printf("Uneti matricu celih brojeva\n");

    for(i=0; i<*n; i++)
        for(j=0; j<*n; j++)
            scanf("%d", &mat[i][j]);
}

int main()
{
    int a[MAX][MAX];
    int n, i, j;
    int max_zbir, trenutni_zbir = 0, indeks_kolone = 0;

    učitavanje(a, &n);

    for(i=0; i<n; i++)
```

3 Predstavljanje podataka

```
        trenutni_zbir += a[i][0];
36
    max_zbir = trenutni_zbir;
38
    for(j=1; j<n; j++)
40    {
        trenutni_zbir = 0;
        for(i=0; i<n; i++)
44            trenutni_zbir += a[i][j];
46
        if (trenutni_zbir > max_zbir)
        {
48            max_zbir = trenutni_zbir;
            indeks_kolone = j;
50        }
    }
52
    printf("Indeks kolone je: %d\n", indeks_kolone);
54
    return 0;
56 }
```

Rešenje 3.7.12

```
1  #include <stdio.h>
   #include <stdlib.h>
3
   #define MAX 50
5
   void ucitavanje(float mat[][MAX], int* n)
7   {
       int i, j;
9
       printf("Uneti dimenzije matrice: ");
11      scanf("%d", n);
13
       if (*n <= 0 || *n > MAX)
       {
15           printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
           exit(EXIT_FAILURE);
17       }
19
       printf("Uneti matricu celih brojeva\n");
21
       for(i=0; i<*n; i++)
           for(j=0; j<*n; j++)
23               scanf("%f", &mat[i][j]);
       }
25
   int main()
```

```

27 {
    float a[MAX][MAX];
29     int n, i, j;
    float gornji_trougao = 0, donji_trougao = 0;

31     učitavanje(a, &n);

33     for(i=0; i<n/2; i++)
35         for(j=i+1; j<n-i-1; j++)
            gornji_trougao += a[i][j];

37     for(i=n/2; i<n; i++)
39         for(j=n-i; j<i; j++)
            donji_trougao += a[i][j];

41     printf("%f %f\n", gornji_trougao, donji_trougao);

43     printf("Razlika je: %.2f\n", gornji_trougao - donji_trougao);

45     return 0;
47 }

```

Rešenje 3.7.13

```

#include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>

4  #define MAX 50

6  void učitavanje(int mat[][MAX], int* m, int* n)
    {
8      int i, j;

10     printf("Uneti dimenzije matrice: ");
        scanf("%d%d", m, n);

12     if (*n <= 0 || *n > MAX || *m <= 0 || *m > MAX)
14     {
            printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
16             exit(EXIT_FAILURE);
        }

18     printf("Uneti matricu celih brojeva\n");

20     for(i=0; i<*m; i++)
22         for(j=0; j<*n; j++)
            scanf("%d", &mat[i][j]);

24     }

26 int main()
    {

```

3 Predstavljanje podataka

```
28  int a[MAX][MAX];
    int n, i, j, m, x, y, p, k;
30  int suma;

32  učitavanje(a, &m, &n);

34  printf("Uneti dva cela broja: ");
    scanf("%d%d", &p, &k);

36

38  printf("Sume podmatrica su: ");
    for(i=0; i<= m-p; i++)
        for(j=0; j<= n-k; j++)
40        {
            suma = 0;
42            for(x=0; x<p; x++)
                for(y=0; y<k; y++)
44                suma += a[i+x][j+y];

46            printf("%d ", suma);
        }

48    printf("\n");

50    return 0;
52 }
```

Rešenje 3.7.14

```
1  #include <stdio.h>
    #include <stdlib.h>

3

5  #define MAX 50

6  void učitavanje(int mat[][MAX], int* n)
7  {
8      int i, j;

9

11     printf("Uneti dimenzije matrice: ");
        scanf("%d", n);

13     if (*n <= 0 || *n > MAX)
        {
15         printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
            exit(EXIT_FAILURE);
17     }

19     printf("Uneti matricu celih brojeva\n");

21     for(i=0; i<*n; i++)
        for(j=0; j<*n; j++)
23         scanf("%d", &mat[i][j]);
```

```
25 }
26
27 int sortirana_kolona(int mat[][MAX], int n, int j)
28 {
29     int i;
30
31     for(i=0; i<n-1; i++)
32         if (mat[i][j] >= mat[i+1][j])
33             return 0;
34
35     return 1;
36 }
37
38 int sortirani_po_kolonama(int mat[][MAX], int n)
39 {
40     int j;
41
42     for(j=0; j<n; j++)
43         if (!sortirana_kolona(mat, n, j))
44             return 0;
45
46     return 1;
47 }
48
49 int sortirana_vrsta(int mat[][MAX], int n, int i)
50 {
51     int j;
52
53     for(j=0; j<n-1; j++)
54         if (mat[i][j] >= mat[i][j+1])
55             return 0;
56
57     return 1;
58 }
59
60 int sortirani_po_vrstama(int mat[][MAX], int n)
61 {
62     int i;
63
64     for(i=0; i<n; i++)
65         if (!sortirana_vrsta(mat, n, i))
66             return 0;
67
68     return 1;
69 }
70
71 int sortirana_glavna(int mat[][MAX], int n)
72 {
73     int i;
74
75     for(i=0; i<n-1; i++)
76         if (mat[i][i] >= mat[i+1][i+1])
```

```
        return 0;
77
    return 1;
79 }

81 int sortirana_sporedna(int mat[][MAX], int n)
{
83     int i;

85     for(i=0; i<n-1; i++)
        if (mat[i][n-i-1] >= mat[i+1][n-i-2])
87         return 0;

89     return 1;
91 }

93 int sortirani_po_dijagonalama(int mat[][MAX], int n)
{
    if (!sortirana_glavna(mat, n))
95         return 0;

97     if (!sortirana_sporedna(mat, n))
        return 0;

99     return 1;
101 }

103 int main()
{
105     int mat[MAX][MAX];
    int n;

107     ucitavanje(mat, &n);

109

    if (sortirani_po_kolonama(mat, n))
111         printf("Elementi su sortirani po kolonama.\n");
    else
113         printf("Elementi nisu sortirani po kolonama.\n");

115     if (sortirani_po_vrstama(mat, n))
        printf("Elementi su sortirani po vrstama.\n");
    else
117         printf("Elementi nisu sortirani po vrstama.\n");

119

    if (sortirani_po_dijagonalama(mat, n))
121         printf("Elementi su sortirani po dijagonalama.\n");
    else
123         printf("Elementi nisu sortirani po dijagonalama.\n");

125     return 0;
}
```


Rešenje 3.7.15

```
1  #include <stdio.h>
   #include <stdlib.h>
3
   #define MAX 10
5
   void ucitavanje(int mat[][MAX], int* n)
7  {
   int i, j;
9
   printf("Uneti dimenzije matrice: ");
11  scanf("%d", n);
13
   if (*n <= 0 || *n > MAX)
   {
15     printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
       exit(EXIT_FAILURE);
17  }
19
   printf("Uneti matricu celih brojeva\n");
21
   for(i=0; i<*n; i++)
       for(j=0; j<*n; j++)
23         scanf("%d", &mat[i][j]);
   }
25
   int suma_kolone(int mat[][MAX], int n, int j)
27 {
   int suma = 0, i;
29
   for(i=0; i<n; i++)
31     suma += mat[i][j];
33
   return suma;
   }
35
   int uredjene_sume(int mat[][MAX], int n)
37 {
   int suma1, suma2;
39   int j;
41
   suma1 = suma_kolone(mat, n, 0);
43
   for(j=1; j<n; j++)
   {
45     suma2 = suma_kolone(mat, n, j);
47
     if (suma1 >= suma2)
       return 0;
49
     suma1 = suma2;
   }
```

3 Predstavljanje podataka

```
51     }
53     return 1;
54 }
55
56 int main()
57 {
58     int mat[MAX][MAX];
59     int n;
60
61     učitavanje(mat, &n);
62
63     if (uredjene_sume(mat, n))
64         printf("Sume jesu uredjenje strogo rastuce.\n");
65     else
66         printf("Sume nisu uredjenje strogo rastuce.\n");
67
68     return 0;
69 }
```

Rešenje 3.7.16

```
1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  #define MAX 200
5
6  void učitavanje(int mat[][MAX], int* n)
7  {
8      int i, j;
9
10     printf("Uneti dimenzije matrice: ");
11     scanf("%d", n);
12
13     if (*n <= 0 || *n > MAX)
14     {
15         printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
16         exit(EXIT_FAILURE);
17     }
18
19     printf("Uneti matricu celih brojeva\n");
20
21     for(i=0; i<*n; i++)
22         for(j=0; j<*n; j++)
23             scanf("%d", &mat[i][j]);
24 }
25
26 int skalarni_proizvod(int mat[][MAX], int n, int i, int j)
27 {
28     int suma = 0, k;
29 }
```

```

29     for(k=0; k<n; k++)
31         suma += mat[i][k] * mat[j][k];

33     return suma;
34 }

35 int ortonormirana(int mat[][MAX], int n)
36 {
37     int i, j;

39     for(i=0; i<n; i++)
41         for(j=0; j<n; j++)
42             if (i==j && skalarni_proizvod(mat, n, i, i) != 1)
43                 return 0;
44             else if (i != j && skalarni_proizvod(mat, n, i, j) != 0)
45                 return 0;

47     return 1;
48 }

49 int main()
50 {
51     int mat[MAX][MAX];
52     int n;

53     učitavanje(mat, &n);

54     if (ortonormirana(mat, n))
55         printf("Matrica jeste ortonormirana.\n");
56     else
57         printf("Matrica nije ortonormirana.\n");

58     return 0;
59 }
60
61
62
63

```

Rešenje 3.7.17

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  #define MAX 50
5
6  void učitavanje(int mat[][MAX], int* n)
7  {
8      int i, j;
9
10     printf("Uneti dimenzije matrice: ");
11     scanf("%d", n);
12
13     if (*n <= 0 || *n > MAX)

```

```
15 {
    printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
    exit(EXIT_FAILURE);
17 }

19 printf("Uneti matricu celih brojeva\n");

21 for(i=0; i<*n; i++)
    for(j=0; j<*n; j++)
23     scanf("%d", &mat[i][j]);
25 }

27 int suma_kolone(int mat[][MAX], int n, int j)
{
    int i, suma = 0;

29     for(i=0; i<n; i++)
31         suma += mat[i][j];

33     return suma;
35 }

37 int suma_vrste(int mat[][MAX], int n, int i)
{
    int j, suma = 0;

39     for(j=0; j<n; j++)
41         suma += mat[i][j];

43     return suma;
45 }

47 int magicni_kvadrat(int mat[][MAX], int n)
{
    int suma = suma_kolone(mat, n, 0);
    int i, j;

51     for(j=1; j<n; j++)
        if (suma_kolone(mat, n, j) != suma)
53         return 0;

55     for(i=0; i<n; i++)
        if (suma_vrste(mat, n, i) != suma)
57         return 0;

59     return 1;
61 }

63 int main()
{
    int mat[MAX][MAX];
65     int n;
```

```

67     učitavanje(mat, &n);
69     if (magicni_kvadrat(mat, n))
        printf("Matrica jeste magicni kvadrat.\n");
71     else
        printf("Matrica nije magicni kvadrat.\n");
73     return 0;
75 }

```

Rešenje 3.7.18

```

#include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>

4 #define MAX 100

6 void učitavanje(int mat[][MAX], int* n)
{
8     int i, j;

10     printf("Uneti dimenzije matrice: ");
    scanf("%d", n);

12     if (*n <= 0 || *n > MAX)
14     {
        printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
16         exit(EXIT_FAILURE);
    }

18     printf("Uneti matricu celih brojeva\n");

20     for(i=0; i<*n; i++)
22         for(j=0; j<*n; j++)
            scanf("%d", &mat[i][j]);
24 }

26 int main()
{
28     int mat[MAX][MAX];
    int n;
30     int i, j, k;

32     učitavanje(mat, &n);

34     for(k=0; k<n; k++)
    {
36         j = k;
        i = 0;
38

```

```
40     while(j >= 0)
41     {
42         printf("%d ", mat[i][j]);
43         i++;
44         j--;
45     }
46     printf("\n");
47 }
48
50 for(k=1; k<n; k++)
51 {
52     i = k;
53     j = n-1;
54
55     while(i < n)
56     {
57         printf("%d ", mat[i][j]);
58         i++;
59         j--;
60     }
61
62     printf("\n");
63 }
64
65 return 0;
66 }
```

Rešenje 3.7.19

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3
4 #define MAX 50
5
6 void ucitavanje(int mat[][MAX], int* m, int* n)
7 {
8     int i, j;
9
10    printf("Uneti dimenzije matrice: ");
11    scanf("%d%d", m, n);
12
13    if (*m <= 0 || *n > MAX || *m <= 0 || *m > MAX)
14    {
15        printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
16        exit(EXIT_FAILURE);
17    }
18
19    printf("Uneti matricu celih brojeva\n");
20 }
```

```
22     for(i=0; i<*m; i++)
        for(j=0; j<*n; j++)
            scanf("%d", &mat[i][j]);
24 }

26 void ispis(int mat[][MAX], int m, int n)
{
28     int i, j;

30     for(i=0; i<m; i++)
    {
32         for(j=0; j<n; j++)
            printf("%d ", mat[i][j]);
34         printf("\n");
    }
36 }

38 void mnozenje(int a[][MAX], int m, int n, int b[][MAX], int k, int t,
    int c[][MAX])
{
40     int i, j, w;

42     for(i=0; i<m; i++)
        for(j=0; j<t; j++)
        {
44             c[i][j] = 0;
46             for(w=0; w<n; w++)
                c[i][j] += a[i][w] * b[w][j];
48         }
    }

50
52 int main()
{
54     int a[MAX][MAX], b[MAX][MAX], c[MAX][MAX];
56     int m, n;
58     int k, t;

    učitavanje(a, &m, &n);
    učitavanje(b, &k, &t);

60     if (n != k)
    {
62         printf("Mnozenje matrica nije moguće.\n");
        return -1;
64     }

66     mnozenje(a, m, n, b, k, t, c);

68     printf("Rezultat mnozenja je:\n");
    ispis(c, m, t);

70     return 0;
```

```
72 }  
}
```

Rešenje 3.7.20

```
#include <stdio.h>  
2 #include <stdlib.h>  
  
4 #define MAX 50  
  
6 void učitavanje(double mat[][MAX], int* m, int* n)  
{  
8     int i, j;  
  
10     printf("Uneti dimenzije matrice: ");  
    scanf("%d%d", m, n);  
  
12     if (*m <= 0 || *n > MAX || *m <= 0 || *m > MAX)  
14     {  
        printf("Neispravna dimenzija matrice\n");  
16        exit(EXIT_FAILURE);  
    }  
  
18     printf("Uneti matricu celih brojeva\n");  
  
20     for(i=0; i<*m; i++)  
22         for(j=0; j<*n; j++)  
            scanf("%lf", &mat[i][j]);  
24 }  
  
26 int main()  
{  
28     double mat[MAX][MAX];  
    int m, n, k, i, j;  
  
30     int indeks_kolone;  
32     double max_kolone, min_vrste;  
  
34     učitavanje(mat, &m, &n);  
  
36     for(i=0; i<m; i++)  
    {  
38         min_vrste = mat[i][0];  
        indeks_kolone = 0;  
  
40         for(j=1; j<n; j++)  
42             if (mat[i][j] < min_vrste)  
            {  
44                 min_vrste = mat[i][j];  
                indeks_kolone = j;  
46            }  
    }
```



```

48     max_kolone = mat[0][indeks_kolone];
50     for(k=1; k<m; k++)
51         if (mat[k][indeks_kolone] > max_kolone)
52             max_kolone = mat[k][indeks_kolone];
54     if (min_vrste == max_kolone)
55         printf("Sedlo: %d %d %g\n", i, indeks_kolone, min_vrste);
56
57 }
58
59 return 0;
60 }

```

Rešenje 3.7.21

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  #define MAX 50
5
6  void učitavanje(int mat[][MAX], int* m, int* n)
7  {
8      int i, j;
9
10     printf("Uneti dimenzije matrice: ");
11     scanf("%d%d", m, n);
12
13     if (*n <= 0 || *n > MAX || *m <= 0 || *m > MAX)
14     {
15         printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
16         exit(EXIT_FAILURE);
17     }
18
19     printf("Uneti matricu celih brojeva\n");
20
21     for(i=0; i<*m; i++)
22         for(j=0; j<*n; j++)
23             scanf("%d", &mat[i][j]);
24 }
25
26 int main()
27 {
28     int mat[MAX][MAX];
29     int m, n, brojac, i, j;
30
31     int pravac = 1;
32     int gore_i, dole_i, levo_j, desno_j;
33
34     učitavanje(mat, &m, &n);

```

```
35     gore_i = 1;
37     dole_i = m-1;

39     levo_j = 0;
41     desno_j = n-1;

43     i = 0;
45     j = 0;

47     for(brojac=0; brojac < m*n; brojac++)
49     {
51         printf("%d ", mat[i][j]);

53         switch(pravac)
55         {
57             case 1:
59                 if (j == desno_j)
61                 {
63                     pravac = 2;
65                     desno_j--;
67                     i++;
69                 }
71                 else
73                 {
75                     j++;
77                     break;
79                 }
81             case 2:
83                 if (i == dole_i)
85                 {
87                     pravac = 3;
89                     dole_i--;
91                     j--;
93                 }
95                 else
97                 {
99                     i++;
101                     break;
103                 }
105             case 3:
107                 if (j == levo_j)
109                 {
111                     pravac = 4;
113                     levo_j++;
115                     i--;
117                 }
119                 else
121                 {
123                     j--;
125                     break;
127                 }
129             case 4:
131                 if (i == gore_i)
133                 {
135                     pravac = 1;
137                     gore_i++;
139                     j++;
141                 }
143             }
145         }
147     }
```

```

87         }
88         else
89             i--;
90     }
91 }
92
93 return 0;
94 }

```

Rešenje 3.7.22

```

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

#define MAX 50

void ucitavanje(int mat[][MAX], int* m, int* n)
{
    int i, j;

    printf("Uneti dimenzije matrice: ");
    scanf("%d%d", m, n);

    if (*n <= 0 || *n > MAX || *m <= 0 || *m > MAX)
    {
        printf("Neispravna dimenzija matrice\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }

    printf("Uneti matricu celih brojeva\n");

    for(i=0; i<*m; i++)
        for(j=0; j<*n; j++)
            scanf("%d", &mat[i][j]);
}

int podmatrica(int a[][MAX], int m, int n, int b[][MAX], int k, int t)
{
    int i, j, x, y;
    int jeste_pod;

    for(i=0; i<= m-k; i++)
        for(j=0; j<= n-t; j++)
        {
            jeste_pod = 1;
            for(x=0; x<k && jeste_pod; x++)
                for(y=0; y<t && jeste_pod; y++)
                    if (a[i+x][j+y] != b[x][y])
                        jeste_pod = 0;
        }
}

```

```
40     if (jeste_pod)
41         return 1;
42     }
43
44     return 0;
45 }
46
47 int main()
48 {
49     int a[MAX][MAX], b[MAX][MAX];
50     int m, n;
51     int k, t;
52
53     učitavanje(a, &m, &n);
54     učitavanje(b, &k, &t);
55
56     if (podmatrica(a, m, n, b, k, t))
57         printf("Druga matrica je sadržana u prvoj matrici.\n");
58     else
59         printf("Druga matrica nije sadržana u prvoj matrici.\n");
60 }
```

3.9 Strukture

Zadatak 3.9.1 Definirati strukturu kojom se predstavlja kompleksan broj. Napisati funkcije koje izračunavaju zbir, razliku, proizvod i količnik dva kompleksna broja. Napisati program koji za učitana dva kompleksna broja ispisuje vrednost zbira, razlike, proizvoda i količnika.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite realni i imaginarni deo prvog broja:  1 2
Unesite realni i imaginarni deo drugog broja: -2 3
Zbir: -1.00+5.00*i
Razlika: 3.00-1.00*i
Proizvod: -8.00-1.00*i
Kolicnik: 0.31-0.54*i
```

Zadatak 3.9.2 Definirati strukturu kojom se predstavlja razlomak. Napisati funkcije koje izračunavaju zbir i proizvod dva razlomka. Napisati program koji za uneti broj n i unetih n razlomaka ispisuje njihov zbir i proizvod.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesi broj razlomaka: 5
Uneti razlomke:
1 2
7 8
3 4
5 6
2 9
Suma svih razlomaka je 229/72.
Proizvod svih razlomaka je 35/576.

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesi broj razlomaka: 10
Uneti razlomke:
4 3
12 25
3 8
1 3
8 9
2 3
5 6
-24 50
7 18
-7 19
Suma svih razlomaka je 6089/1368.
Proizvod svih razlomaka je 1568/577125.

```

Zadatak 3.9.3 Zimi su prehlade česte i treba unositi više vitamina C. Struktura *Vocka* sadrži ime vočke (nisku maksimalne dužine 20 karaktera) i količinu vitamina C u miligramima (realan broj). Napisati program koji učitava podatke o vočkama sve do unosa reči KRAJ i ispisuje ime vočke sa najviše vitamina C. Pretpostaviti da broj vočki neće biti veći od 50.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite ime vočke i njenu količinu vitamina C: jabuka 4.6
Unesite ime vočke i njenu količinu vitamina C: limun 51
Unesite ime vočke i njenu količinu vitamina C: kivi 92.7
Unesite ime vočke i njenu količinu vitamina C: banana 8.7
Unesite ime vočke i njenu količinu vitamina C: pomorandza 53.2
Unesite ime vočke i njenu količinu vitamina C: KRAJ
Voce sa najvise C vitamina je: kivi

```

Zadatak 3.9.4 Definisati strukturu *Grad* u kojoj se nalazi ime grada (niska dužine 20 karaktera) i prosečna temperatura u toku decembra (realan broj). Napisati program koji učitava imena n ($0 < n < 50$) gradova i njihove prosečne temperature, a zatim ispisuje one gradove koji imaju idealnu temperaturu za klizanje: od 3 do 8 stepeni.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 4
Unesite grad i temperaturu: Beograd 7
Unesite grad i temperaturu: Uzice 1.5
Unesite grad i temperaturu: Subotica 4
Unesite grad i temperaturu: Zrenjanin 9
Gradovi sa idealnom temperaturom za klizanje u decembru:
Beograd
Subotica
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj n: 2
Unesite grad i temperaturu: Varsava 11
Unesite grad i temperaturu: Prag 2
Gradovi sa idealnom temperaturom za klizanje u decembru:
```

Zadatak 3.9.5 Definisati strukturu `ParReci` koja sadrži reč na srpskom jeziku i odgovarajući prevod na engleski jezik. Napisati program koji do kraja ulaza učitava sve parove reči, a potom za rečenicu koja se zadaje u jednoj liniji ispisati prevod. Ako je reč u rečenici nepoznata umesto nje ispisati odgovarajući broj zvezdica. Maksimalna dužina reči je 50 karaktera, ukupan broj parova reči je maksimalno 100, a maksimalna dužina rečenice je 100 karaktera.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
zima winter
godina year
sreca happiness
programiranje programming
caj tea
Unesite recenicu za prevod:
piti caj zimi je sreca
**** tea **** ** happiness
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
zima winter
pas dog
sreca happiness
prijatelj friend
solja cup
covek man
Unesite recenicu za prevod:
pas je covekov najbolji prijatelj
dog is ***** best friend
```

Zadatak 3.9.6 Cenoteka pomaže kupcima da pronađu najpovoljniju cenu za proizvod koji žele da kupe. Napisati program koji učitava najpre broj različitih prodavnica (ceo broj manji od 50) a zatim i podatke o ceni traženog artikla – zadaje se naziv prodavnice (niske maksimalne dužine 20 karaktera) i cena u toj prodavnici (realan broj). Korisnik zadaje željenu cenu proizvoda, a program ispisuje imena svih onih prodavnica u kojima je cena proizvoda jednaka ili manja od željene. U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj prodavnica: 5
idea 58.9
mazi 58.2
roda 55.1
tempo 54.5
intereza 57.99
Uneti zeljenu cenu: 57.0
Povoljne prodavnice su:
roda
tempo

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj prodavnica: 4
dm 43.2
lily 45.99
benu_apoteke 43.99
sephora 50.99
Uneti zeljenu cenu: 47.00
Povoljne prodavnice su:
dm
lily
benu_apoteke

```

Zadatak 3.9.7 Statistički zavod Srbije istražuje kako rade obdaništa u Srbiji. Za dato obdanište dobija spisak n dece sa kolonama: pol (m ili z), broj godina (od 3 do 6) i ocena koju je dete dalo radu obdaništa (od 1 do 5). Maksimalan broj dece u obdaništu je 200. Napisati program koji za decu datog pola i broja godina ispisuje na tri decimale prosečnu ocenu obdaništa. U slučaju neispravnog unosa ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj dece: 5
Uneti podatke za svako dete, pol,
broj godina i ocenu:
m 3 5
z 3 4
m 4 2
m 5 4
m 3 4
Uneti pol i broj godina: m 3
Prosečna ocena je: 4.500.

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj dece: 10
Uneti podatke za svako dete, pol,
broj godina i ocenu:
m 3 5
z 4 4
m 5 4
z 4 3
z 3 2
z 4 5
m 6 5
z 4 4
z 4 5
m 6 3
Uneti pol i broj godina: z 4
Prosečna ocena je: 4.200.

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj dece: 15
Uneti podatke za svako dete, pol,
broj godina i ocenu:
m 3 2
z 7 5
Neispravan broj godina.

```

Primer 4

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj dece: 2
Uneti podatke za svako dete, pol,
broj godina i ocenu:
m 3 2
z 3 5
Uneti pol i broj godina: h 5
Neispravan pol.

```

Zadatak 3.9.8 Definisati strukturu kojom se opisuje student. Student je

3 Predstavljanje podataka

---

zadat svojim imenom i prezimenom (oba su maksimalne dužine 30 karaktera), smerom (R, I, V, N, T, O) i prosečnom ocenom. Napisati program koji učitava podatke o n studenata, zatim učitava smer i ispisuje imena i prezimena onih studenta koji su sa datog smera. Potom ispisati podatke za studenta koji ima najveći prosek. Ako ima više takvih studenata ispisati sve njih. Maksimalan broj studenata je 2000. U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj studenata: 5
Uneti podatke o studentima:
0. student: Kocic Marija R 9.14
1. student: Tanja Mratinkovic R 7.88
2. student: Mihailo Simic N 8.44
3. student: Milena Medar I 9.14
4. student: Ljubica Mihic N 9.00
Uneti smer: R
Studenti sa R smerom:
Kocic Marija
Tanja Mratinkovic
-----
Svi studenti koji imaju maksimalni prosek:
Kocic Marija, R, 9.14
Milena Medar, I, 9.14
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj studenata: 4
Uneti podatke o studentima:
0. student: Djordje Lazarevic N 9.05
1. student: Minja Peric W 7.70
Nekorektan smer.
```

Zadatak 3.9.9 Program učitava podatke o učenicima do kraja unosa. Učenika može biti najviše 30. Za svakog učenika dato je njegovo ime (maksimalne dužine 20 karaktera) i 9 ocena (ocene su celi brojevi od 1 do 5). Ispisati:

- (a) Reč NEDOVOLJNI:, a potom imena nedovoljnih učenika. Učenik je nedovoljan ako ima barem jednu jedinicu.
- (b) Potom ispisati reč ODLICNI:, a potom imena odličnih učenika. Učenik je odličan ako ima prosek ocena veći ili jednak 4.5.

U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti podatke o djaku: Maja 4 5 2 3 4 4 3 3 4
Uneti podatke o djaku: Nikola 5 4 5 5 5 4 4 5 5
Uneti podatke o djaku: Jasmina 2 2 1 1 2 3 3 1 3
Uneti podatke o djaku: Pera 5 4 5 3 5 5 1 5 5
Uneti podatke o djaku: Pavle 4 3 2 4 3 2 4 3 2
Uneti podatke o djaku:

NEDOVOLJNI: Jasmina Pera
ODLICNI: Nikola
```


Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti podatke o djaku: Uros 3 4 2 3 4 2 3 4 4
Uneti podatke o djaku: Nebojsa 4 5 5 5 4 5 5 5 5
Uneti podatke o djaku: Sreten 2 3 2 4 5 4 4 4 2
Uneti podatke o djaku:

NEDOVOLJNI:
ODLICNI: Nebojsa

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti podatke o djaku: Mirko 2 3 4 4 4 3 3 3 4
Uneti podatke o djaku: Mihailo 2 3 10 5 5 2 3 4 2
Neispravna ocena.

```

Zadatak 3.9.10 Definisati strukturu *Osoba* kojom se opisuje jedan unos u imenik. Za svaku osobu su dati podaci: ime (maksimalne dužine 20 karaktera), prezime (maksimalne dužine 30 karaktera) i email adresa (maksimalne dužine 50 karaktera). Napisati program koji učitava ceo broj n ($0 < n \leq 50$) a zatim podatke o n osoba. Ispisati imena i prezimena svih osoba koje imaju gmail adresu (čija se email adresa završava sa @gmail.com). U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku. Može se smatrati da je svaka email adresa dobro zadata i sadrži samo jedno pojavljivanje znaka @.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj osoba: 3
Uneti podatke o osobama:
ime, prezime i email.
Dusko Dugousko dusko@yahoo.com
Pink Panter panter@gmail.com
Pera Detlic pd@gmail.com
Vlasnici gmail naloga su:
Pink Panter
Pera Detlic

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj osoba: 3
Uneti podatke o osobama:
ime, prezime i email.
Homer Simpson homer@yahoo.com
Mardz Simpson mardz@matf.bg.ac.rs
Vlasnici gmail naloga su:

```

* **Zadatak 3.9.11** Napisati program koji izračunava prosečnu cenu jedne potrošačke korpe. Potrošačka korpa se sastoji od broja kupljenih artikala i niza kupljenih artikala. Svaki artikal određen je svojim nazivom, količinom i cenom. Program treba da učitava broj potrošača n (najviše 100), zatim podatke za n potrošačkih korpi i da na osnovu učitanih podataka izračuna prosečnu cenu potrošačke korpe. Program ispisuje na dve decimale račune svake potrošačke korpe i na kraju ispisuje prosečnu cenu potrošačke korpe. Možemo pretpostaviti da nije dan potrošač neće kupiti više od 20 artikala, kao i da naziv svakog artikla sadrži

3 Predstavljanje podataka

---

maksimalno 30 karaktera. U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj potrosackih korpi: 3
Uneti podatke o korpi:
Broj artikala: 4
Unesi artikal, naziv, kolicinu i cenu: jabuke 10 22.4
Unesi artikal, naziv, kolicinu i cenu: dezodorans 1 120.99
Unesi artikal, naziv, kolicinu i cenu: C_supa 3 36.56
Unesi artikal, naziv, kolicinu i cenu: sunka 1 230.99
Uneti podatke o korpi:
Broj artikala: 2
Unesi artikal, naziv, kolicinu i cenu: Jafa_keks 55.78
Unesi artikal, naziv, kolicinu i cenu: Najlepse_zelje 62.99
Uneti podatke o korpi:
Broj artikala: 3
Unesi artikal, naziv, kolicinu i cenu: prasak_zavjes 1 1199.99
Unesi artikal, naziv, kolicinu i cenu: omeksivac 1 279.99
Unesi artikal, naziv, kolicinu i cenu: protiv_kamenca 1 699.99

Korpa 0:
    jabuke 10 22.40
    dezodorans 1 120.99
    C_supa 3 36.56
    sunka 1 230.99
-----
    ukupno: 685.66

Korpa 1:
    Jafa_keks 55 0.78
    Najlepse_zelje 62 0.99
-----
    ukupno: 104.28

Korpa 2:
    prasak_zavjes 1 1199.99
    omeksivac 1 279.99
    protiv_kamenca 1 699.99
-----
    ukupno: 2179.97

Prosečna cena potrosacke korpe: 989.97
```

Zadatak 3.9.12 Uvesti tip podataka *Sifra* kojim se opisuje način šifrovanja alfanumeričkih karaktera. Svaka šifra se opisuje pozitivnom celobrojnom vrednošću b koja određuje broj pozicija pomeranja, kao i karakterom 'L' ili 'D' koji određuje smer pomeranja (levo ili desno).

- (a) Napisati funkciju `char sifruj(char c, Sifra s)` koja transformiše zadati karakter c po šifri s . Karakter se šifruje tako što se svako slovo zamenjuje slovom za b mesta levo ili desno od njega u abecedi, i to ciklično, a isto tako i za cifre. Na primer: za $b = 2$, i smer='D' : a se menja sa c, b sa d, ..., x sa z, y sa a, z sa b, 1 sa 3, ..., 8 sa 0, 9 sa 1. Funkcija vraća novodobijeni

karakter.

- (b) Načini šifrovanja se zadaju do kraja unosa i to u obliku 2 D 5 L. Potom se zadaju karajteri do kraja unosa. Izmeniti alfanumeričke karaktere prema svim zadatim šiframa i ispisati dobijeni rezultat. Maksimalan broj karaktera može biti 5000. Maksimalan broj šifri može biti 100. U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti sifre u obliku: broj, smer:
23 D
Uneti tekst za sifrovanje:
Temperatura danas je 23 stepena Celzijusova.
Rckncpxrspx bxlqx hc 56 qrcnclx Zcjxghsqmtx.
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti sifre u obliku: broj, smer:
3 l 7 a
Neispravan smer.
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti sifre u obliku: broj, smer:
23 D 3 L 14 D 20 L 1 L 2 L 5 D
Uneti tekst za sifrovanje:
Temperatura danas je 23 stepena Celzijusova.
Kudguiqliq tqeqj zu 89 jkugueq Sucqyzljfmq.
```

Zadatak 3.9.13 Definisati strukturu *Lopta* sa poljima poluprecnik (ceo broj u centimetrima) i boja (enumeracioni tip koji uključuje plavu, žutu, crvenu i zelenu boju). Zatim učitati informacije o n lopti ($0 < n < 50$) i ispisati ukupnu zapreminu, kao i broj crvenih lopti. U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj lopti: 4
Unesite dalje poluprecnike i boje lopti
(1-plava, 2-zuta, 3-crvena, 4-zelena):
1.lopta: 4 1
2.lopta: 1 3
3.lopta: 2 3
4.lopta: 10 4
Ukupna zapremina: 4494.57
Broj crvenih lopti: 2
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj lopti: 8
Unesite dalje poluprecnike i boje lopti
(1-plava, 2-zuta, 3-crvena, 4-zelena):
1. lopta: 2 1
2. lopta: 30 3
3. lopta: 7 3
4. lopta: 4 1
5. lopta: 5 2
6. lopta: 6 2
7. lopta: 12 3
8. lopta: 14 2
Ukupna zapremina: 134996.34
Ukupno crvenih lopti: 3
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite broj lopti: 8
Unesite dalje poluprecnike i boje lopti
(1-plava, 2-zuta, 3-crvena, 4-zelena):
1. lopta: 1 2
2. lopta: 2 10
Nekorektan unos.
```

Zadatak 3.9.14 Napisati program za predstavljanje poligona i izračunavanje njegovog obima i dužine stranica.

- (a) Definisati tip podataka **TACKA** pogodan za predstavljanje tačke Dekartovske ravni (čije su x i y koordinate podaci tipa **double**).
- (b) Definisati funkciju **double rastojanje(TACKA a, TACKA b)** koja izračunava rastojanje između dve tačke.
- (c) Definisati funkciju **unsigned ucitaj_poligon(TACKA* tacke, unsigned n)** koja učitava maksimalno n puta po dve vrednosti tipa **double** (koje predstavljaju koordinate temena poligona) i upisuje ih u zadati niz tačaka. Funkcija vraća broj uspešno učitanih tačaka.
- (d) Definisati funkciju **double obim(TACKA* poligon, unsigned n)** koja izračunava obim poligona sa n tačaka u zadatom nizu *NAPOMENA: Prilikom računanja obima ne zaboraviti stranicu koja spaja poslednje i prvo teme.*
- (e) Definisati funkciju **double maksimalna_stranica(TACKA* poligon, unsigned n)** koja izračunava dužinu najduže stranice poligona sa n tačaka u zadatom nizu.
- (f) Napisati funkciju **double povrsina_trougla(TACKA A, TACKA B, TACKA C)** za računanje površine trougla.
- (g) Napisati funkciju **double povrsina(TACKA* poligon, unsigned n)** za računanje površine konveksnog poligona. *NAPOMENA: Zadatak se može rešiti korišćenjem funkcije **povrsina_trougla**.*
- (h) Napisati program koji učitava poligon sa maksimalno N temena ($0 < N \leq 1000$) i za učitani poligon ispisuje na tri decimale obim, dužinu maksimalnu stranice i površinu. Pretpostaviti da je uneseni poligon konveksan. Poligon mora imati barem 3 temena. U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti maksimalan broj tacaka poligona: 10
0 0
0 6
3 3
Obim poligona je 14.485.
Duzina maksimalne stranice je 6.000.
Povrsina poligona je 9.000.

```

Primer 2

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti maksimalan broj tacaka poligona: 10
0 0
12 0
13 2
16 5
20 10
18 15
15 20
10 20
8 15
3 4
Obim poligona je 63.566.
Duzina maksimalne stranice je 12.083.
Povrsina poligona je 247.500.

```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti maksimalan broj tacaka poligona: 4
0 0
Neispravan broj tacaka poligona.

```

* **Zadatak 3.9.15** Definirati strukturu IZRAZ kojom se opisuje numerički izraz nad celim brojevima koji se sastoji od dva celobrojna operanda, numeričke operacije (sabiranje, oduzimanje, množenje ili celobrojno deljenje) nad celim brojevima.

- Napisati funkciju koja ispituje da li je dati izraz korektno zadat i vraća 1 ako jeste a 0 u suprotnom. Podrazumevamo da je izraz korektno zadat ako operacija odgovara +, −, * ili / i u slučaju deljenja drugi operand je različit od 0.
- Napisati funkciju koja za dati izraz određuje vrednost izraza.
- Napisati funkciju koja učitava dati izraz. Funkcija treba da učitava sa standardnog ulaza izlaz koji je zadat prefiksno — prvo operacija, a potom dva operanda. Funkcija vraća 1 ako je učitavanje bilo uspešno, tj. ako je izraz bio korektno zadat ili 0 u suprotnom.
- Napisati funkciju koja štampa dati izraz infiksno, u obliku "*operand₁ operacija operand₂ = vrednost*".

Napisati glavni program koji učitava prirodan broj n , ($n < 1000$) a zatim n izraza u prefiksnoj notaciji. Program treba da ispiše maksimalnu vrednost unetih izraza i sve izraze čija vrednost je manja od polovine maksimalne vrednosti.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj izraza: 4
Uneti izraze u prefiksnoj notaciji:
+ 10 4
- 9 2
* 11 2
/ 7 3
Maksimalna vrednost izraza: 22
Izrazi cija je vrednost manja
od polovine maksimalne vrednosti:
9 - 2 = 7
7 / 3 = 2
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj izraza: 10
Uneti izraze u prefiksnoj notaciji:
+ 10 2
- -678 34
* 77 2
+ 1000 -23
+ 102 4
- 200 23
/ 67 12
/ 1000 2
* 44 6
/ 13 1
Maksimalna vrednost izraza: 977
Izrazi cija je vrednost manja
od polovine maksimalne vrednosti:
10 + 2 = 12
-678 - 34 = -712
77 * 2 = 154
102 + 4 = 106
200 - 23 = 177
67 / 12 = 5
44 * 6 = 264
13 / 1 = 13
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti broj izraza: 3
Uneti izraze u prefiksnoj notaciji:
* 1 2
/ 3 0
Deljenje nulom!
Nekorektan unos
```

* **Zadatak 3.9.16** Definisati strukturu kojom se zadaje polinom. Polinom je dat svojim stepenom (može biti najviše 10) i realnim koeficijentima.

- (a) Napisati funkciju koja učitava jedan polinom dat stepenom i koeficijentima.
- (b) Napisati funkciju koja ispisuje polinom u obliku $k_0 \pm k_1 * x \pm k_2 * x^2 \pm k_3 * x^3 \pm \dots \pm k_n * x^n$ (pri čemu je n stepen polinoma). Koeficijente ispisati na dve decimale. Ne ispisivati koeficijente koji su jednaki 0 i na mesto znaka $\pm$ zapisati odgovarajući znak, + ili -, u zavisnosti od znaka odgovarajućeg koeficijenta.
- (c) Napisati funkciju koja za dati polinom određuje njegov integral.
- (d) Učitati polinome do kraja ulaza i za svaki učitani polinom odrediti i ispisati integral tog polinoma. Maksimalan broj polinoma je 100.

U slučaju greške ispisati odgovarajuću poruku.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti stepen: 3
Uneti koeficijente polinoma:
1 0 3 1
Uneti stepen: 4
Uneti koeficijente polinoma:
7 9 4 0 4
Uneti stepen:

Integrali su:
1.00*x + 1.00*x^3 + 0.25*x^4
7.00*x + 4.50*x^2 + 1.33*x^3 + 0.80*x^5
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Uneti stepen: 3
Uneti koeficijente polinoma:
1 0 -4 1
Uneti stepen: 2
Uneti koeficijente polinoma:
1 2 -3
Uneti stepen: 1
Uneti koeficijente polinoma:
0 -1
Uneti stepen:

Integrali su:
1.00*x -1.33*x^3 + 0.25*x^4
1.00*x + 1.00*x^2 -1.00*x^3
-0.50*x^2
```

3.10 Rešenja

Rešenje 3.9.1

```
1 #include <stdio.h>
3 /* Struktura koja opisuje kompleksni broj obuhvata polje za realni
   * i polje za imaginarni deo broja.
   */
5 typedef struct Complex {
7     float re;
9     float im;
10 } Complex;
11
12 /* Funkcija kojom se izracunava zbir kompleksnih brojeva. */
13 Complex saberi(Complex *a, Complex *b) {
15     Complex c;
16     c.re = a->re + b->re;
17     c.im = a->im + b->im;
18     return c;
19 }
20
21 /* Funkcija kojom se izracunava razlika kompleksnih brojeva. */
22 Complex oduzmi(Complex *a, Complex *b) {
23
24     Complex c;
25     c.re = a->re - b->re;
```

```
25     c.im = a->im - b->im;
27     return c;
28 }
29
30 /* Funkcija kojom se izracunava proizvod kompleksnih brojeva. */
31 Complex pomnozi(Complex *a, Complex *b) {
32
33     Complex c;
34     c.re = a->re * b->re - a->im * b->im;
35     c.im = b->re * a->im + a->re * b->im;
36     return c;
37 }
38
39 /* Funkcija kojom se izracunava kolicnik kompleksnih brojeva. */
40 Complex podeli(Complex *a, Complex *b) {
41
42     Complex c;
43     c.re = (a->re * b->re + a->im * b->im) / (b->re*b->re + b->im*b->im
44 );
45     c.im = (b->re * a->im - a->re * b->im) / (b->re*b->re + b->im*b->im
46 );
47     return c;
48 }
49
50 int main() {
51
52     Complex a, b;
53     Complex c;
54
55     /* Ucitavamo kompleksne brojeve. */
56     printf("Unesite realni i imaginarni deo prvog broja: ");
57     scanf("%f%f", &a.re, &a.im);
58
59     printf("Unesite realni i imaginarni deo drugog broja: ");
60     scanf("%f%f", &b.re, &b.im);
61
62     c = saberi(&a, &b);
63     /* Ukoliko je imaginarni deo negativan,
64        * njegov zapis vec ukljucuje znak,
65        * te to treba proveriti.
66        * Inace, broj je oblika a+b*i.
67        */
68     printf("Zbir: %.2f%c%.2f*i\n", c.re, c.im > 0 ? '+' : ' ', c.im);
69
70     c = oduzmi(&a, &b);
71     printf("Razlika: %.2f%c%.2f*i\n", c.re, c.im > 0 ? '+' : ' ', c.im);
72
73     c = pomnozi(&a, &b);
74     printf("Proizvod: %.2f%c%.2f*i\n", c.re, c.im > 0 ? '+' : ' ', c.im);
75 }
```



```

75     if(b.re != 0 || b.im != 0) {
        c = podeli(&a, &b);
        printf("Kolicnik: %.2f%c%.2f*i\n", c.re, c.im > 0 ? '+' : '-', c.
77         im);
    }
    /* U polju kompleksnih brojeva
79     * nije dozvoljeno deljenje nulom.
    */
81     else
        printf("Kolicnik ne postoji.\n");
83
85     return 0;
}

```

Rešenje 3.9.2

```

1  #include <stdio.h>

3  typedef struct
4  {
5      int brojilac;
6      int imenilac;
7  }razlomak;

9  int nzd(int a, int b)
10 {
11     int pom;

13     if (a < b)
14     {
15         pom = a;
16         a = b;
17         b = pom;
18     }

19     while(b != 0)
20     {
21         pom = a % b;
22         a = b;
23         b = pom;
24     }

25     return a;
26 }

29 razlomak zbir(razlomak a, razlomak b)
30 {
31     razlomak c;
32     int nzd_razlomka;

```

3 Predstavljanje podataka

```
35  c.brojilac = a.brojilac * b.imenilac + b.brojilac*a.imenilac;
    c.imenilac = a.imenilac*b.imenilac;
37
    /* Brojilac i imenilac dobijenog zbira se dele najvećim zajedničkim
39     * deliocom.
    */
41  nzd_razlomka = nzd(c.brojilac, c.imenilac);

43  c.brojilac = c.brojilac/nzd_razlomka;
    c.imenilac = c.imenilac/nzd_razlomka;
45
    return c;
47 }

49 razlomak proizvod(razlomak a, razlomak b)
{
51     razlomak c;
    int nzd_razlomka;
53
    c.brojilac = a.brojilac*b.brojilac;
55     c.imenilac = a.imenilac*b.imenilac;

57     /* Brojilac i imenilac dobijenog zbira se dele najvećim zajedničkim
    * deliocom.
59     */
    nzd_razlomka = nzd(c.brojilac, c.imenilac);
61
    c.brojilac = c.brojilac/nzd_razlomka;
63     c.imenilac = c.imenilac/nzd_razlomka;

65     return c;
}

67
69 int main()
{
71     int n, i;

    razlomak suma, proizvod_svih, r;
73
    printf("Unesi broj razlomaka: ");
75     scanf("%d", &n);

77
    suma.brojilac = 0;
79     suma.imenilac = 1;

81     proizvod_svih.brojilac = 1;
    proizvod_svih.imenilac = 1;
83
    printf("Uneti razlomke:\n");
85     for(i=0; i<n; i++)
    {
```

```

87     scanf("%d%d", &r.brojilac, &r.imenilac);
89     suma = zbir(suma, r);
    proizvod_svih = proizvod(proizvod_svih, r);
91 }
93 printf("Suma svih razlomaka je %d/%d.\n", suma.brojilac, suma.
    imenilac);
    printf("Proizvod svih razlomaka je %d/%d.\n", proizvod_svih.
    brojilac, proizvod_svih.imenilac);
95
97     return 0;
    }

```

Rešenje 3.9.3

```

#include <stdio.h>
2  #include <string.h>

4  #define MAX_DUZINA 21
    #define MAX_BR_VOCKI 50
6
7  typedef struct vocka
8  {
9      char ime[MAX_DUZINA];
10     float vitamin;
11 } VOCKA;
12
13 int main()
14 {
15     VOCKA vocke[MAX_BR_VOCKI];
16     int i = 0, n, max_vocka;
17     char ime[MAX_DUZINA];
18
19     /*
20      Program ucitava podatke o vockama i smesta ih u niz
21      sve dok se ne unese rec KRAJ ili ucita MAX_BR_VOCKI vocki.
22     */
23     do
24     {
25         printf("Unesite ime vocke i njenu kolicinu vitamina C: ");
26         scanf("%s",ime);
27         /*
28          Kada se unese rec KRAJ prekida se petlja.
29         */
30         if(strcmp(ime, "KRAJ") == 0)
31             break;
32
33         /*
34          Inace ucitava se kolicina vitamina

```

3 Predstavljanje podataka

```
36     i ta vrednost se smesta u vocku na poziciji "i".
37     */
38     strcpy(vocke[i].ime, ime);
39     scanf("%f", &vocke[i].vitamin);
40     i++;
41 }
42 while(i < MAX_BR_VOCKI);
43
44 n = i;
45
46 /*
47  Pretpostavka je da prva vocka ima najviše vitamina.
48  Petljom se prolazi niz vocki i ukoliko se nađe na vocku koja
49  ima više vitamina
50  od one koja trenutno ima najviše, azurira se vrednosti maksimalne
51  vocke.
52
53  Sve vreme se čuva indeks vocke sa najviše vitamina C.
54  */
55
56 max_vocka = 0;
57 for(i=1; i<n; i++)
58     if(vocke[i].vitamin > vocke[max_vocka].vitamin)
59     {
60         max_vocka = i;
61     }
62
63 printf("Voce sa najviše C vitamina je: %s\n", vocke[max_vocka].ime)
64 ;
65
66 return 0;
67 }
```

Rešenje 3.9.4

```
1  #include <stdio.h>
2  #define MAX_DUZINA 20
3  #define MAX_BR_GRADOVA 50
4
5  typedef struct Grad{
6      char ime_grada[MAX_DUZINA+1];
7      float temperatura;
8  }Grad;
9
10
11 int main(){
12     int n, i;
13     Grad grad[MAX_BR_GRADOVA];
14
15     printf("Unesite broj n: ");
16     scanf("%d", &n);
```

```

17  if(n<0 || n>MAX_BR_GRADOVA){
    printf("Greska: pogresan unos!\n");
19  return 0;
    }

21
    for(i=0; i<n; i++){
23      printf("Unesite grad i temperaturu: ");
      scanf("%s %f", grad[i].ime_grada, &grad[i].temperatura);
25    }

27    printf("Gradovi sa idealnom temperaturom za klizanje u decembru:\n"
    );
    for(i=0; i<n; i++){
29      if(grad[i].temperatura>=3 && grad[i].temperatura<=8){
        printf("%s\n", grad[i].ime_grada);
31      }
    }
33
    return 0;
35 }

```

Rešenje 3.9.5

```

#include <stdio.h>
#include <string.h>
#define MAX_DUZINA 21
#define MAX_BR_REC 100

6  typedef struct ParReci{
    char sr[MAX_DUZINA+1];
    char en[MAX_DUZINA+1];
8  }ParReci;

10

12 /*
    Funkcija koja u rečniku koji sadrži n reči traži prevod reči rec i
    upisuje ga u prevod.
14  Ukoliko se rec ne nalazi u rečniku, prevod se sastoji od zvezdica
    pri čemu broj zvezdica odgovara
    dužini nepoznate reči.
16 */

18 void pronadji_prevod(ParReci recnik[], int n, char rec[], char prevod
    []){
    int i;

20
    /* Pretražuje se rečnik i traži se zadata rec. */
22    for(i=0; i<n; i++){
    {
24      if(strcmp(recnik[i].sr, rec)==0)
    {

```

3 Predstavljanje podataka

```
26     strcpy(prevod, recnik[i].en);
27     return;
28 }
29 }
30
31 /* Ukoliko rec nije pronadjena, formira se prevod reci koji se
32    sastoji od zvezdica. */
33 for(i=0; rec[i]; i++){
34     prevod[i]='*';
35 }
36 prevod[i]='\0';
37 }
38
39 int main(){
40     ParReci recnik[MAX_BR_RECII];
41     int n;
42     char sr[MAX_DUZINA+1];
43     char en[MAX_DUZINA+1];
44     int i, j, k;
45     char rec[MAX_DUZINA+1];
46     char prevod[MAX_DUZINA+1];
47     char c;
48
49     /* Ucitavaju se parovi reci sa standardnog ulaza sve do kraja ulaza
50        . */
51     i=0;
52     while(scanf("%s %s", sr, en)!=EOF){
53         if(i==MAX_BR_RECII)
54             break;
55
56         strcpy(recnik[i].sr, sr);
57         strcpy(recnik[i].en, en);
58
59         i++;
60     }
61     /* Broj parova reci se cuva u promenljivoj n. */
62     n=i;
63
64     printf("Unesite recenicu za prevod: \n");
65     do
66     {
67         /* Ucitava se rec po rec date recenice i pronalazi se njen prevod
68            . */
69         scanf("%s", rec);
70
71         pronadji_prevod(recnik, n, rec, prevod);
72         printf("%s ", prevod);
73
74         /* Ukoliko je karakter iza reci znak za novi red, onda se prekida
75            sa unosom, a ako nije
76            * ucitava se sledeca recenica.
```

```
74     */
    c = getchar();
76 }while(c != '\n');
78 putchar('\n');
80 return 0;
82 }
```

Rešenje 3.9.6

```
1  #include <stdio.h>
3  #define MAX_PRODAVNICA 50
   #define DUZINA_RECI 21
5
   typedef struct
7 {
   char prodavnica[DUZINA_RECI];
9   double cena;
}podatak;
11
int main()
13 {
   podatak niz[MAX_PRODAVNICA];
15   double zeljena;
   int n, i;
17
   printf("Uneti broj prodavnica: ");
19   scanf("%d", &n);
21
   if (n <=0 || n > MAX_PRODAVNICA)
   {
23       printf("Neispravan broj prodavnica.\n");
       return -1;
25   }
27
   for(i=0; i<n; i++)
   {
29       scanf("%s%lf", niz[i].prodavnica, &niz[i].cena);
31
       if (niz[i].cena <= 0)
       {
33           printf("Neispravna cena.\n");
           return -1;
35       }
   }
37
   printf("Uneti zeljenu cenu: ");
39   scanf("%lf", &zeljena);
```

```
41 printf("Povoljne prodavnice su:\n");
42 for(i=0; i<n; i++)
43     if (niz[i].cena <= zeljena)
44         printf("%s\n", niz[i].prodavnica);
45
46     return 0;
47 }
```

Rešenje 3.9.7

```
#include <stdio.h>
2
#define MAX_DECE 200
4
typedef struct
6 {
    char pol;
8     int broj_godina;
    int ocena;
10 }dete;

12 int main()
{
14     int n, i, broj_godina;
    dete niz[MAX_DECE];
16     char blanko, pol;
    int suma, broj_dece;
18
    printf("Uneti broj dece: ");
20     scanf("%d", &n);

22     if (n <= 0 || n > MAX_DECE)
    {
24         printf("Neispravan broj dece.\n");
        return -1;
26     }

28     printf("Uneti podatke za svako dete, pol, broj godina i ocenu:\n");
    for(i=0; i<n; i++)
30     {
        scanf("%c%c%d%d", &blanko, &niz[i].pol, &niz[i].broj_godina, &niz[i].ocena);
32
        /* Ispitivanje pogresnog unosa. */
34         if (niz[i].pol != 'm' && niz[i].pol != 'z')
        {
36             printf("Neispravan pol.\n");
            return -1;
38         }
        if (niz[i].broj_godina > 6 || niz[i].broj_godina < 3)
```



```

40     {
41         printf("Neispravan broj godina.\n");
42         return -1;
43     }
44     if (niz[i].ocena < 1 || niz[i].ocena > 5)
45     {
46         printf("Neispravna ocena.\n");
47         return -1;
48     }
49 }
50
51 printf("Uneti pol i broj godina: ");
52 scanf("%c%c%d", &blanko, &pol, &broj_godina);
53
54 /* Ispitivanje ispravnosti unetih podataka. */
55 if (pol != 'm' && pol != 'z')
56 {
57     printf("Neispravan pol.\n");
58     return -1;
59 }
60 if (broj_godina > 6 || broj_godina < 3)
61 {
62     printf("Neispravan broj godina.\n");
63     return -1;
64 }
65
66 suma = 0;
67 broj_dece = 0;
68
69 for(i=0; i<n; i++)
70     if (niz[i].pol == pol && niz[i].broj_godina == broj_godina)
71     {
72         suma += niz[i].ocena;
73         broj_dece++;
74     }
75
76 if (broj_dece == 0)
77     printf("Ne postoje deca sa takvim karakteristikama.\n");
78 else
79     printf("Prosečna ocena je: %.3lf.\n", (double)suma/broj_dece);
80
81 return 0;
82 }

```

Rešenje 3.9.8

```

#include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3
4 #define MAXST 2000
5 #define MAX 31

```

```
6 typedef struct Student
8 {
9     char ime[MAX];
10    char prezime[MAX];
11    char smer;
12    float prosek;
13 } STUDENT;
14
15 void provera(char smer)
16 {
17     if (smer != 'R' && smer != 'I' && smer != 'V' && smer != 'N' &&
18         smer != 'T' && smer != 'O')
19     {
20         printf("Nekorektan smer.\n");
21         exit(EXIT_FAILURE);
22     }
23 }
24
25 void ucitaj(STUDENT* s)
26 {
27     scanf("%s", s->ime);
28
29     scanf("%s", s->prezime);
30
31     getchar();
32     scanf("%c", &s->smer);
33
34     scanf("%f", &s->prosek);
35 }
36
37 /* II */
38 /*
39  Kada neku promenljivu prenosimo u funkciju kao argument, obicno
40  je prenosimo po vrednosti (bez pokazivaca), ako se ona nece menjati
41  u funkciji
42  ili po adresi (preko pokazivaca), ako ce se njena vrednost
43  promeniti u funkciji.
44
45  Prilikom poziva funkcije, za svaki argument funkcije kreira se
46  promenljiva
47  koja predstavlja lokalnu kopiju argumenta i koja prestaje da
48  postoji po zavrsetku
49  funkcije. S obzirom da se strukture sastoje od vise polja,
50  zauzimaju
51  vise memorije nego nestrukturane promenljive. Zbog toga je za
52  njihovo kopiranje
53  potrebno vise vremena i vise memorijskih resursa nego za kopiranje
54  nestrukturnih
55  promenljivih.
56
57  Da bismo ucinili program efikasnijim, korisno je da strukturu uvek
```

```

    kao
50 argument funkcije prenosimo po adresi (preko pokazivaca), bez
    obzira
    da li ce se struktura u toj funkciji menjati ili ne. Pokazivac na
    strukturu
52 zauzima manje memorije nego sama struktura pa je izrada njegove
    kopije
    brza a kopija pokazivaca uzima manji memorijski prostor nego kopija
54 strukture.

    Kada prenosimo strukturnu promenljivu u funkciju po adresi (preko
    pokazivaca), tada
    imamo mogucnost da je u funkciji menjamo. Ukoliko zelimo da
    onemogucimo promenu,
58 uz argument dodajemo kljucnu rec const. Ako pokusamo da promenimo
    argument
    funkcije prenesen kao const (npr u funkciji ispisi navedemo naredbu
    s->smer='X');),
60 kompajler ce prijaviti gresku. Na ovaj nacin obezbedjujemo da
    promenljiva
    koju smo preneli po adresi ne da bismo je promenili vec radi
    povecanja
62 efikasnosti programa, ne bude, cak ni slucajno, izmenjena u
    funkciji.

64 */

66 void ispisi(const STUDENT* s)
{
68     printf("%s %s, %c, %.2f\n",s->ime, s->prezime, s->smer, s->prosek);
}

70

72 float najveci_prosek(STUDENT studenti[], int n)
{
74     float m;
    int i;

76     m = studenti[0].prosek;
    for(i=1;i<n;i++)
78         if(m<studenti[i].prosek)
80             m=studenti[i].prosek;
    return m;
82 }

84 /*
    Struktura moze da bude povratna vrednost funkcije.
86 */
STUDENT prvi_student_sa_najvecim_prosekom(STUDENT studenti[], int n,
    float m)
88 {
    STUDENT s;

```

3 Predstavljanje podataka

```
90     int i;
91     for(i=0;i<n;i++)
92         if(m == studenti[i].prosek)
93         {
94             /*
95              Na strukture se moze primenjivati
96              naredba dodele.
97             */
98             s = studenti[i];
99             break;
100         }
101     return s;
102 }

104 int main()
105 {
106     STUDENT studenti[MAXST];
107     int n;
108     int i;
109     float max_prosek;
110     STUDENT student_sa_max_prosekom;
111     int indeks;
112     char smer;

113     printf("Uneti broj studenata: ");
114     scanf("%d", &n);

115     if (n<0 || n>MAXST)
116     {
117         printf("Nekorektan unos\n");
118         return -1;
119     }

120     printf("Uneti podatke o studentima:\n");
121     for(i=0;i<n;i++)
122     {
123         printf("%d. student: ", i);
124         ucitaj(&studenti[i]);
125         provera(studenti[i].smer);
126     }

127     printf("Uneti smer: ");
128     getchar();
129     scanf("%c", &smer);

130     provera(smer);

131     printf("Studenti sa R smer:\n");
132     for(i=0;i<n;i++)
133     {
134         if(studenti[i].smer == smer)
135             printf("%s %s\n",studenti[i].ime, studenti[i].prezime);
136     }
```

```
142 printf("-----\n");
144
146 /* Stampamo podatke o svim studentima sa
    maksimalnim prosekom.
148 */
150 max_prosek = najveći_prosek(studenti, n);
152 printf("Svi studenti koji imaju maksimalni prosek:\n");
154 for(i=0;i<n;i++)
    if(studenti[i].prosek == max_prosek)
        ispisi(&studenti[i]);
156 return 0;
}
```

Rešenje 3.9.9

```
#include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>

4 #define IME 21
   #define OCENE 9
6 #define MAX_DJAKA 30

8 typedef struct
   {
10     char ime[IME];
       int ocena[OCENE];
12 } _djak;

14 void proveraj(int ocena)
   {
16     if (ocena < 1 || ocena > 5)
       {
18         printf("Neispravna ocena.\n");
           exit(EXIT_FAILURE);
20     }
   }

22
24 int main()
   {
26     _djak niz[MAX_DJAKA];
       int i = 0, n, j;
       int suma;
28     float prosek;

30     printf("Uneti podatke o djaku: ");
       while(scanf("%s", niz[i].ime) != EOF && i < MAX_DJAKA)
32     {
```

3 Predstavljanje podataka

```

    for(j=0; j<9; j++)
34  {
        scanf("%d", &niz[i].ocena[j]);
36  provera(niz[i].ocena[j]);
    }

38  i++;
40  printf("Uneti podatke o djaku: ");
}

42  n = i;

44  printf("\n\nNEDOVOLJNI: ");
46  for(i=0; i<n; i++)
    for(j=0; j<9; j++)
48      if (niz[i].ocena[j] == 1)
        {
50          printf("%s ", niz[i].ime);
            break;
52        }
    printf("\n");

54

56  printf("ODLICNI: ");
    for(i=0; i<n; i++)
58  {
        suma = 0;
60        for(j=0; j<9; j++)
            suma += niz[i].ocena[j];

62        prosek = (float)suma/9;

64        if (prosek >= 4.5)
66            printf("%s ", niz[i].ime);
    }
68  printf("\n");

70  return 0;
}
```

Rešenje 3.9.10

```

1  #include <stdio.h>
   #include <string.h>
3
   #define IME 21
5   #define PREZIME 31
   #define EMAIL 51
7
   #define MAX_OSOBA 50
9
```

```

11 typedef struct
12 {
13     char ime[IME];
14     char prezime[PREZIME];
15     char email[EMAIL];
16 }Osoba;
17
18 int gmail(char* s)
19 {
20     char* deo = strtok(s, "@");
21     deo = strtok(NULL, "");
22
23     if (strcmp(deo, "gmail.com") == 0)
24         return 1;
25     else
26         return 0;
27 }
28
29 int main()
30 {
31     int n, i;
32     Osoba osobe[MAX_OSoba];
33
34     printf("Uneti broj osoba: ");
35     scanf("%d", &n);
36
37     if (n < 0 || n >= MAX_OSoba)
38     {
39         printf("Greska u broju osoba.\n");
40         return -1;
41     }
42
43     printf("Uneti podatke o osobama, ime, prezime i email.\n");
44     for(i=0; i<n; i++)
45         scanf("%s%s%s", osobe[i].ime, osobe[i].prezime, osobe[i].email);
46
47     printf("Vlasnici gmail naloga su:\n");
48     for(i=0; i<n; i++)
49         if (gmail(osobe[i].email))
50             printf("%s %s\n", osobe[i].ime, osobe[i].prezime);
51
52     return 0;
53 }

```

Rešenje 3.9.11

```

1 #include <stdio.h>
2
3 #define MAXART 20
4 #define MAXPOT 100
5 #define MAXNAZIV 31

```

```
7 typedef struct artikal
8 {
9     char naziv[MAXNAZIV];
10    int kolicina;
11    float cena;
12 } ARTIKAL;
13
14 typedef struct korpa
15 {
16     int br_art;
17     ARTIKAL artikli[MAXART];
18 } KORPA;
19
20 /*
21 Funkcija ucitaj_artikal ucitava podatke za jedan
22 artikal i vraca 1 ako je ucitavanje bilo uspesno
23 a 0 u suprotnom. Ucitavanje je neuspesno ukoliko
24 kolicina nekog artikla ili njegova cena nisu pozitivni
25 brojevi.
26
27 S obzirom da funkcija ucitaj_artikal treba da vrati
28 dve vrednosti (ucitanu strukturu i indikator uspesnosti),
29 strukturu ARTIKAL prenosimo preko pokazivaca a
30 indikator uspesnosti vracamo kao povratnu vrednost.
31
32 */
33
34 int ucitaj_artikal(ARTIKAL* a)
35 {
36     printf("Unesi artikal, naziv, kolicinu i cenu: ");
37     scanf("%s", a->naziv);
38     scanf("%d", &a->kolicina);
39
40     if (a->kolicina<=0)
41     {
42         printf("Nekorektan unos za kolicinu artikla: %d\n", a->kolicina);
43         return 0;
44     }
45
46     scanf("%f",&a->cena);
47     if (a->cena<0)
48     {
49         printf("Nekorektan unos za cenu artikla: %f\n", a->cena);
50         return 0;
51     }
52
53     return 1;
54 }
55
56 /*
```



```
57     Funkcija izracunaj_racun izracunava racun date
59     potrosacke korpe u kojoj su inicijalizovani
    podaci o broju artikala i o svakom pojedinacnom
    artiklu.
61 */
62 float izracunaj_racun(const KORPA* k)
63 {
64     int i;
65     float racun=0;
66     for(i=0;i<k->br_art;i++)
67         racun+=k->artikli[i].kolicina * k->artikli[i].cena;
68     return racun;
69 }
70
71 /*
72     Pri učitavanju korpe, zadaje se broj artikala a zatim
73     podaci za svaki artikal.
74
75     Funkcija učitaj_korpu vraća 1 ako je učitavanje uspesno
76     i 0 u suprotnom. Do neuspesnog učitavanja može doći
77     ako broj artikala u korpi nije pozitivan ili ako dodje
78     do neuspesnog učitavanja nekog artikla.
79 */
80
81 int učitaj_korpu(KORPA* k)
82 {
83     int i;
84     printf("Uneti podatke o korpi: \n");
85     printf("Broj artikala: ");
86     scanf("%d", &k->br_art);
87     if (k->br_art<=0)
88     {
89         printf("Nekorektan unos za broj artikala: %d\n", k->br_art);
90         return 0;
91     }
92     for(i=0; i<k->br_art;i++)
93         if (ucitaj_artikal(&k->artikli[i])==0)
94             return 0;
95
96     return 1;
97 }
98
99 /*
100     Funkcija učitaj_niz_korpi učitava podatke
101     za niz od n potrosackih korpi. Funkcija
102     vraća 1 ako je učitavanje uspesno i 0 ako
103     nije. Učitavanje je neuspesno ukoliko ne uspe
104     učitavanje jedne od korpi.
105 */
106
107 int učitaj_niz_korpi(KORPA korpe[], int n)
108 {
```

3 Predstavljanje podataka

```
109     int i,j;
110     for(i=0; i<n; i++)
111         if(ucitaj_korpu(&korpe[i])==0)
112             return 0;
113
114     return 1;
115 }
116
117 /*
118 Funkcija stampaj_racun ispisuje na
119 standardni izlaz racun za datu korpu
120 tako sto za svaki artikal ispise
121 naziv, cenu i kolicinu i na kraju
122 ukupnu cenu za kupljene artikle.
123 */
124
125 void stampaj_racun(const KORPA* k)
126 {
127     int i,j;
128     for(i=0; i<k->br_art; i++)
129         printf("\t%s %d %.2f\n", k->artikli[i].naziv, k->artikli[i].
130             kolicina, k->artikli[i].cena);
131     printf("-----\n");
132     printf("\tukupno: %.2f\n", izracunaj_racun(k));
133 }
134
135 /*
136 Funkcija stampaj_racune_za_korpe
137 ispisuje na standardni izlaz racune
138 za svaku korpu u nizu potrosackih
139 korpi
140 */
141
142 void stampaj_racune_za_korpe(KORPA korpe[], int n)
143 {
144     int i;
145     for (i=0; i<n; i++)
146     {
147         printf("\nKorpa %d:\n", i);
148         stampaj_racun(&korpe[i]);
149     }
150 }
151
152 /*
153 Funkcija prosek racuna prosečnu cenu
154 potrosacke korpe za dati niz potrosackih
155 korpi
156 */
157 float prosek(KORPA korpe[], int n)
158 {
```

```

161     int i;
162     float p;

163     for(i=0;i<n;i++)
164         p+=izracunaj_racun(&korpe[i]);

165     return p/n;
166 }

169 int main()
170 {
171     int n;
172     KORPA korpe[MAXPOT];

173     printf("Uneti broj potrosackih korpi:");
174     scanf("%d", &n);

175     if(n<0 || n>MAXPOT)
176     {
177         printf("Nekorektan unos broja potrosackih korpi: %d\n",n);
178         return -1;
179     }

180     if (ucitaj_niz_korpi(korpe, n)==0)
181         return -1;

182     stampaj_racune_za_korpe(korpe,n);
183     printf("Prosecna cena potrosacke korpe: %.2f\n", prosek(korpe, n))
184     ;

185     return 0;
186 }

```

Rešenje 3.9.12

```

1 #include <stdio.h>
2 #include <ctype.h>

4 #define BROJ_SIFRI 100
5 #define BROJ_KARAKTERA 5000

6 typedef struct
7 {
8     int b;
9     char smer;
10 }Sifra;

12 char sifruj(char c, Sifra s)
13 {
14     int pomeraaj;

15
16

```

```
18     if (!isalnum(c))
19         return c;
20
21     if (s.smer == 'L')
22     {
23         if (isdigit(c))
24         {
25             pomeraj = s.b % 10;
26
27             if (pomeraj > c - '0')
28             {
29                 pomeraj = pomeraj - (c - '0') - 1;
30                 c = '9' - pomeraj;
31             }
32             else
33                 c = c - pomeraj;
34
35             return c;
36         }
37
38         pomeraj = s.b % 26;
39
40         if (islower(c))
41         {
42             if (pomeraj > c - 'a')
43             {
44                 pomeraj = pomeraj - (c - 'a') - 1;
45                 c = 'z' - pomeraj;
46             }
47             else
48                 c = c - pomeraj;
49
50             return c;
51         }
52
53         if (pomeraj > c - 'A')
54         {
55             pomeraj = pomeraj - (c - 'A') - 1;
56             c = 'Z' - pomeraj;
57         }
58         else
59             c = c - pomeraj;
60
61         return c;
62     }
63     else
64     {
65         if (isdigit(c))
66         {
67             pomeraj = s.b % 10;
68
69             if (pomeraj > '9' - c)
```

```
70     {
71         pomeraaj = pomeraaj - ('9' - c) - 1;
72         c = '0' + pomeraaj;
73     }
74     else
75         c = c + pomeraaj;
76     return c;
77 }
78
79 pomeraaj = s.b % 26;
80
81 if (islower(c))
82 {
83     if (pomeraaj > 'z' - c)
84     {
85         pomeraaj = pomeraaj - ('z' - c) - 1;
86         c = 'a' + pomeraaj;
87     }
88     else
89         c = c + pomeraaj;
90     return c;
91 }
92
93 if (pomeraaj > 'Z' - c)
94 {
95     pomeraaj = pomeraaj - ('Z' - c) - 1;
96     c = 'A' + pomeraaj;
97 }
98 else
99     c = c + pomeraaj;
100
101 return c;
102 }
103 }
104
105 int main()
106 {
107     char linija[BROJ_KARAKTERA];
108     Sifra sifre[BROJ_SIFRI];
109     char c;
110     int n = 0, j = 0, i;
111
112     printf("Uneti sifre u obliku: broj, smer:\n");
113     while (scanf("%d %c", &sifre[n].b, &sifre[n].smer) != EOF)
114     {
115         if (sifre[n].smer != 'L' && sifre[n].smer != 'D')
116         {
117             printf("Neispravan smer.\n");
118             return -1;
119         }
120     }
```

```
122     if (sifre[n].b < 0)
123     {
124         printf("Neispravan broj za sifrovanje.\n");
125         return -1;
126     }
127
128     n++;
129     if (n == BROJ_SIFRI)
130         break;
131 }
132
133 printf("Uneti tekst za sifrovanje:\n");
134 while((c = getchar()) != EOF)
135 {
136     for(i=0; i<n; i++)
137         c = sifruj(c, sifre[i]);
138
139     linija[j] = c;
140     j++;
141
142     if (j == BROJ_KARAKTERA)
143         break;
144 }
145
146 linija[j] = 0;
147
148 printf("%s\n", linija);
149
150 return 0;
151 }
```

Rešenje 3.9.13

```
1  #include <stdio.h>
2  #include <math.h>
3
4  #define MAX 50
5
6  typedef struct lopta {
7      int poluprecnik;
8      enum {plava, zuta, crvena, zelena} boja;
9  } LOPTA;
10
11 float zapremina(LOPTA l) {
12     return pow(l.poluprecnik, 3)*4/3*M_PI;
13 }
14
15 float ukupna_zapremina(LOPTA lopte[], int n) {
16
17 }
```

```
19     int i;
    float z = 0;

21     for(i = 0; i < n; i++)
        z += zapremina(lopte[i]);

23     return z;
25 }

27 /*
    Funkcija je opstija od trazene i broji sve lopte odredjene boje u
    nizu lopti.
29     U zavisnosti od prosledjene boje funkciji, funkcija vraca
    odgovarajuci broj.
    */
31 int broj_lopti_u_boji(LOPTA lopte[], int n, int boja) {

33     int br = 0;
    int i;
35     for(i = 0; i < n; i++)
        if(lopte[i].boja == boja)
37         br++;
    return br;
39 }

41 int main() {

43     LOPTA lopte[MAX];
    int n;
45     int i;
    int boja;

47     printf("Unesite broj lopti: ");
49     scanf("%d", &n);

51     if(n < 1 || n > MAX) {

53         printf("Nekorektan unos.\n");
        return 0;
55     }

57     printf("Unesite dalje poluprecnike i boje lopti (1-plava, 2-zuta,
        3-crvena, 4-zelena):\n");
    for(i = 0; i < n; i++) {

59         printf("%d. lopta: ", i+1);
61         scanf("%d%d", &lopte[i].poluprecnik, &boja);

63         /* U zavisnosti od unetog celog broja,
            bira se boja lopte.
65         */
        switch(boja) {
```

3 Predstavljanje podataka

```
67         case 1: lopte[i].boja = plava; break;
69         case 2: lopte[i].boja = zuta; break;
71         case 3: lopte[i].boja = crvena; break;
73         case 4: lopte[i].boja = zelena; break;
75         default:
77             printf("Nekorektan unos.\n");
79             return 0;
81     }
83 }
```

Rešenje 3.9.14

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>

#define MAX_TACAKA 1000

typedef struct
{
    int x, y;
}TACKA;

double rastojanje(TACKA a, TACKA b)
{
    return sqrt(pow(a.x - b.x, 2) + pow(a.y - b.y, 2));
}

unsigned ucitaj_poligon(TACKA* tacke, unsigned n)
{
    int i = 0;

    while(i < n && scanf("%d%d", &tacke[i].x, &tacke[i].y) != EOF)
        i++;

    return i;
}

double obim(TACKA* poligon, unsigned n)
{
    double o = rastojanje(poligon[0], poligon[n-1]);
    int i;
}
```



```
32     for(i=0; i<n-1; i++)
        o += rastojanje(poligon[i], poligon[i+1]);
34     return o;
35 }
36
37 double maksimalna_stranica(TACKA* poligon, unsigned n)
38 {
39     double max = rastojanje(poligon[0], poligon[n-1]);
40     double stranica;
41     int i;
42
43     for(i=0; i<n-1; i++)
44     {
45         stranica = rastojanje(poligon[i], poligon[i+1]);
46         if (stranica > max)
47             max = stranica;
48     }
49
50     return max;
51 }
52
53 double povrsina_trougla(TACKA A, TACKA B, TACKA C)
54 {
55     double a = rastojanje(B, C);
56     double b = rastojanje(A, C);
57     double c = rastojanje(A, B);
58
59     double s = (a + b + c)/2;
60
61     return sqrt(s*(s -a)*(s - b)*(s - c));
62 }
63
64 double povrsina(TACKA* poligon, unsigned n)
65 {
66     double P = 0;
67     int i;
68
69     for(i=1; i<n-1; i++)
70         P += povrsina_trougla(poligon[0], poligon[i], poligon[i+1]);
71
72     return P;
73 }
74
75 int main()
76 {
77     int N;
78     unsigned m;
79     TACKA poligon[MAX_TACKA];
80
81     printf("Uneti maksimalan broj tacaka poligona: ");
82     scanf("%d", &N);
```

3 Predstavljanje podataka

```
84  if (N < 3 || N > MAX_TACAKA)
85  {
86      printf("Neispravan broj tacaka poligona.\n");
87      return -1;
88  }

90  m = ucitaj_poligon(poligon, N);

92  if (m < 3)
93  {
94      printf("Neispravan broj tacaka poligona.\n");
95      return -1;
96  }

98  printf("Obim poligona je %.3lf.\n", obim(poligon, m));
99  printf("Duzina maksimalne stranice je %.3lf.\n",
100         maksimalna_stranica(poligon, m));
101  printf("Povrsina poligona je %.3lf.\n", povrsina(poligon, m));

102  return 0;
}
```

Rešenje 3.9.15

```
1  #include <stdio.h>
2  #define MAX 1000
3
4  typedef struct
5  {
6      char o;
7      int x;
8      int y;
9  } IZRAZ;

11
12  int korektan_izraz(const IZRAZ izraz)
13  {
14      if(izraz.o != '+' && izraz.o != '-' && izraz.o != '*' && izraz.o
15         != '/')
16      {
17          printf("Nedozvoljena operacija!\n");
18          return 0;
19      }
20      if(izraz.o == '/' && izraz.y == 0)
21      {
22          printf("Deljenje nulom!\n");
23          return 0;
24      }
25      return 1;
26  }
```

```
27 /* Racunanje vrednosti izraza. */
28 int vrednost(const IZRAZ izraz)
29 {
30     int v;
31
32     switch (izraz.o)
33     {
34         case '+':
35             return izraz.x + izraz.y;
36         case '-':
37             return izraz.x - izraz.y;
38         case '*':
39             return izraz.x * izraz.y;
40         case '/':
41             return izraz.x / izraz.y;
42     }
43 }
44
45 /*
46  Promenljiva izraz ce se promeniti u funkciji
47  ucitaj_izraz tako sto ce njenim neinicijalizovanim
48  poljima o,x,y biti dodeljene vrednosti ucitane
49  sa ulaza. Zbog toga ovu promenljivu
50  funkciji prosledjujemo po adresi, preko pokazivaca.
51
52  S obzirom da ucitavanje karaktera nije prvo
53  ucitavanje koje se obavlja u programu, funkcijom
54  getchar() se ucita karakter kojim se razdvaja
55  unos karaktera od prethodnog unosa (najcesce blanko
56  znak ili znak za novi red).
57
58 */
59
60 int ucitaj_izraz(IZRAZ* izraz)
61 {
62     getchar();
63     scanf("%c%d%d",&izraz->o, &izraz->x, &izraz->y);
64     if (!korektan_izraz(*izraz))
65         return 0;
66     return 1;
67 }
68
69
70 void stampaj_izraz(const IZRAZ izraz)
71 {
72     printf("%d %c %d = %d\n", izraz.x, izraz.o, izraz.y, vrednost(
73         izraz));
74 }
75
76 int max_vr(IZRAZ izrazi[], int n)
```

```
77 {
78     int i;
79     int max;
80
81     max=vrednost(izrazi[0]);
82
83     for(i=1; i<n; i++)
84         if(vrednost(izrazi[i])>max)
85             max=vrednost(izrazi[i]);
86
87     return max;
88 }
89
90 int main()
91 {
92     int n;
93     IZRAZ izrazi[MAX];
94     int max;
95     int i;
96
97     printf("Uneti broj izraza: ");
98     scanf("%d", &n);
99     if(n<0 || n>MAX)
100     {
101         printf("Nekorektna vrednost broja n!\n");
102         return -1;
103     }
104
105     printf("Uneti izraze u prefiksnoj notaciji:\n");
106     for(i=0; i<n; i++)
107         if(ucitaj_izraz(&izrazi[i])==0)
108         {
109             printf("Nekorektan unos\n");
110             return -1;
111         }
112
113
114
115     max = max_vr(izrazi, n);
116     printf("Maksimalna vrednost izraza:%d\n", max);
117
118     printf("Izrazi cija je vrednost manja od polovine maksimalne
119         vrednosti:\n");
120
121     for(i=0; i<n; i++)
122         if(vrednost(izrazi[i])<max/2)
123             stampaj_izraz(izrazi[i]);
124
125     return 0;
126 }
```

Rešenje 3.9.16

```
1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  #define STEPEN 10
5  #define MAX_POLINOMA 100
6
7  typedef struct
8  {
9      int stepen;
10     float koef[STEPEN+1];
11 } _polinom;
12
13 int ucitaj(_polinom* p)
14 {
15     int i;
16
17     printf("Uneti stepen: ");
18     if (scanf("%d", &(p->stepen)) == EOF)
19         return 0;
20
21     if (p->stepen > STEPEN || p->stepen < 0)
22     {
23         printf("Greska u unosu stepena.\n");
24         exit(EXIT_FAILURE);
25     }
26
27     printf("Uneti koeficijente polinoma:\n");
28     for(i=0; i<=p->stepen; i++)
29         scanf("%f", &(p->koef[i]));
30
31     return 1;
32 }
33
34 int ispis_prvog_monoma(float koef, int stepen)
35 {
36     if (koef != 0)
37     {
38         printf("%.2f", koef);
39
40         if (stepen == 1)
41             printf("*x ");
42         else if (stepen > 1)
43             printf("*x^%d ", stepen);
44
45         return 1;
46     }
47     else
48         return 0;
49 }
50
```

```
void ispis_monoma(float koef, int stepen)
52 {
    if (koef != 0)
54     {
        if (koef > 0)
56             printf("+ ");

        printf("%.2f", koef);

58         if (stepen == 1)
            printf("*x ");
60         else if (stepen > 1)
            printf("*x^%d ", stepen);
62     }
64 }

void ispis(const _polinom *p)
66 {
68     int prvi = 1;
70     int i;

72     for(i=0; i <= p->stepen; i++)
        if (prvi)
74         {
            prvi = !ispis_prvog_monoma(p->koef[i], i);
76         }
        else
78             ispis_monoma(p->koef[i], i);

80     printf("\n");
82 }

void integral(const _polinom* p, _polinom* integ)
84 {
86     int i;

88     integ->stepen = p->stepen + 1;

90     integ->koef[0] = 0;

92     for(i=1; i <= integ->stepen; i++)
        integ->koef[i] = (float)p->koef[i-1]/i;

94 }

int main()
96 {
98     _polinom p[MAX_POLINOMA], integ;
    int i = 0, j;

100     while(ucitaj(&p[i]))
102         i++;
```

```
104 printf("\n\nIntegrali su:\n");
    for(j=0; j<i; j++)
106 {
        integral(&p[j], &integ);
108     ispis(&integ);
    }
110
    return 0;
112 }
```


4

Ulaz i izlaz programa

4.1 Datoteke

Zadatak 4.1.1 Napisati program koji prepisuje sadržaj datoteke `ulaz.txt` u datoteku `izlaz.txt` karakter po karakter.

Zadatak 4.1.2 Napisati program koji u datoteci cije se ime navodi kao prvi argument komandne linije određuje liniju maksimalne dužine i ispisuje je na standardni izlaz. Ukoliko ima više takvih linija, ispisati onu koja je leksikografski prva. Možemo pretpostaviti da datoteka ne sadrži linije duže od 80 karaktera.

Zadatak 4.1.3 U datoteci cije se ime zadaje kao prvi argument komandne linije nalazi se prirodan broj n a zatim i n celih brojeva. Napisati program koji prebrojava koliko k -tocifrenih brojeva postoji u datoteci, pri čemu se prirodan broj k zadaje kao drugi argument komandne linije.

Zadatak 4.1.4 U datoteci cije se ime navodi kao prvi argument komandne linije navedena je rec r i niz linija. Napisati program koji u datoteku cije se ime navodi kao drugi argument komandne linije upisuje sve linije u kojima se rec r pojavljuje bar n puta, gde je n prirodan broj koji se unosi sa standardnog ulaza. Ispis treba da bude u formatu `broj_pojavljivanja : linija`.

Zadatak 4.1.5 Program se pokreće tako što se navedu nazivi dve datoteke (ulazna i izlazna) i opcije. U datoteci cije se ime navodi kao prvi argument komandne linije nalaze se podaci o razlomcima: u prvom redu se nalazi broj razlomaka, a u svakom sledećem redu brojilac i imenilac jednog razlomka. Potrebno je kreirati strukturu koja opisuje razlomak i učitati niz razlomaka iz datoteke, a potom:

4 Ulaz i izlaz programa

---

a) ukoliko je navedena opcija x, upisati u datoteku cije je ime drugi argument komandne linije recipročni razlomak za svaki razlomak iz niza (npr. za $2/3$ treba upisati $3/2$)

b) ukoliko je navedena opcija y, upisati u datoteku cije je ime drugi argument komandne linije realnu vrednost recipročnog razlomka svakog razlomka iz niza (npr. za $2/3$ treba upisati 1.5)

Mozemo pretpostaviti da se u datoteci sa podacima o razlomcima nalazi najviše 100 razlomaka.

Zadatak 4.1.6 Za svaki automobil poznati su marka, model i cena. Iz datoteke cije se ime zadaje sa standardnog ulaza učitava se broj automobila a potom i podaci za svaki automobil. Program treba da:

a) izracuna prosečnu cenu po marki kola

b) za maksimalnu cenu koju je kupac spreman da plati, a koja se zadaje kao argument komandne linije, da ispise automobile u tom cenovnom rangi zajedno sa prosečnom cenom odgovarajuće marke

Mozemo pretpostaviti da se model i marka sastoje od jedne reci i da svaka od njih sadrži najviše 30 karaktera kao i da se u datoteci nalaze podaci za najviše 100 automobila.

Zadatak 4.1.7 Napisati program koji prebrojava mala slova u datoteci *test.txt*.

Primer 1

```
TEST.TXT
Abcd EFGH+ijKLMN

IZLAZ:
Broj malih slova je: 5
```

Primer 2

```
TEST.TXT
PrograMiranje

IZLAZ:
Broj malih slova je: 11
```

Zadatak 4.1.8 Napisati program koji prepisuje svaki treći karakter datoteke *ulaz.txt* u datoteku *izlaz.txt*.

Primer 1

```
ULAZ.TXT
Volim programiranje.
IZLAZ.TXT
Vipgmae
```

Zadatak 4.1.9 Kao argumenti komandne linije se zadaju ime datoteke i ceo broj k . Napisati program koji na standardni izlaz ispisuje sve linije zadate datoteke čija je dužina veća od k . Može se pretpostaviti da dužina linije neće biti veća od 80 karaktera.

Primer 1

```

POKRETANJE: ./a.out test.txt 7
TEST.TXT
Teme koje su obradjivane:
Petlje
Funkcije
Nizovi
Strukture

IZLAZ:
Teme koje su obradjivane:
Funkcije
Strukture

```

Primer 2

```

POKRETANJE: ./a.out test.txt

IZLAZ:
Greska: Pogresan broj argumenata!

```

Zadatak 4.1.10 Napisati program koji prebrojava koliko se linija datoteke *ulaz.txt* završava niskom *s* koja se učitava sa standardnog ulaza. Može se pretpostaviti da dužina linije neće biti veća od 80 karaktera, kao i da dužina niske *s* neće biti veća od 20 karaktera.

Primer 1

```

ULAZ.TXT
abcde abcde
abcde aab
abcde abcde abcde
abcde abcde Aab
abcde abcde ab
abcde abcde abcde abcde

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku s: ab
Broj linija: 3

```

Primer 2

```

ULAZ.TXT
abcde abcde
abcde
abcde abcde AB

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
Unesite nisku s: ab
Broj linija: 0

```

Zadatak 4.1.11 Napisati program koji pronalazi maksimum brojeva zapsanih u datoteci *brojevi.txt*.

Primer 1

```

BROJEVI.TXT
2.36 -16.11 5.96 8.88
-265.31 54.96 38.4

IZLAZ:
Najveci broj je: 54.96

```

Zadatak 4.1.12 U datoteci *studenti.txt* se nalaze informacije o studentima: prvo broj studenata, a zatim u pojedinačnim linijama korisničko ime i pet poslednjih ocena koje je student dobio. Napisati program koji pronalazi studenta koji je ostvario najbolji uspeh i ispisuje njegove podatke. Pretpostaviti da broj

4 Ulaz i izlaz programa

---

studenata neće biti veći od 100.

Primer 1

```
STUDENTI.TXT
mr15239 10 9 9 8 10
mi14005 8 8 9 8 10
ml15112 9 8 8 7 10
mr15007 10 10 10 10 10
mn13208 7 7 9 6 10

IZLAZ:
korisnicko ime: mr15007, prosek ocena: 10.00
```

Zadatak 4.1.13 U datoteci *tacke.txt* se nalazi prvo broj tačaka, a zatim u pojedinačnim linijama x i y koordinate tačke. Napisati program koji u datoteku *rastojanja.txt* upisuje rastojanje svake od pročitanih tačaka od koordinatnog početka, a na standardni izlaz koordinate tačke koja je najudaljenija. Koristiti strukturu *Tacka* sa poljima x i y , kao i funkciju kojom se računa rastojanje. Pretpostaviti da broj tačaka u datoteci neće biti veći od 50.

Primer 1

```
TACKE.TXT
4
11 -2
3 5
8 -8
0 4

RASTOJANJA.TXT
11.18
5.29
11.31
4.00

IZLAZ:
Najudaljenija je tačka: 8 -8
```

Primer 1

```
TACKE.TXT
-2
0 0
9 -8

IZLAZ:
Greska: Nedozvoljen broj tacaka!
```

Zadatak 4.1.14 Napisati program koji za reč s maksimalne dužine 20 karaktera koja se zadaje sa standardnog ulaza u datoteku *rotacije.txt* upisuje sve rotacije reči s .

Primer 1

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  Unesite rec:  abcde

ROTACIJE.TXT
  abcde
  bcdea
  cdeab
  deabc
  eabcd

```

Zadatak 4.1.15 Napisati program koji linije koji se učitavaju sa standardnog ulaza sve do kraja ulaza prepisuje u datoteku *izlaz.txt* i to, ako je prilikom pokretanja zadata opcija *-v* ili *-V* samo one linije koje počinju velikim slovom, ako je zadata opcija *-m* ili *-M* samo one linije koje počinju malim slovom, a ako je opcija izostavljena sve linije. Pretpostaviti da linije neće biti duže od 80 karaktera.

Primer 1

```

POKRETANJE: ./a.out -m
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  Unesite recenice:
    programiranje u C-u je zanimljivo
    Volim programiranje!
    Kada porastem bicu programer!
    u slobodno vreme programiram

IZLAZ.TXT
  programiranje u C-u je zanimljivo
  u slobodno vreme programiram

```

Primer 2

```

POKRETANJE: ./a.out -V
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  Unesite recenice:
    programiranje u C-u je zanimljivo
    Volim programiranje!
    Kada porastem bicu programer!
    u slobodno vreme programiram

IZLAZ.TXT
  Volim programiranje!
  Kada porastem bicu programer!

```

Primer 3

```

POKRETANJE: ./a.out -k
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  Greška: Pogresno pokretanje programa!

```

Zadatak 4.1.16 Sa standardnog ulaza učitavaju se imena dve tekstualne datoteke i jedan karakter. Napisati program koji prepisuje datoteku čije se ime navodi kao prvo u datoteku čije ime se navodi kao drugo. Ukoliko je učitani karakter u program prilikom prepisivanja treba da zamenjuje sva mala slova velikim, a ukoliko je učitani karakter 1 sva velika slova se zamenjuju malim. U slučaju greške ispisati -1. Greška može biti neuspešno otvaranje datoteke ili pogrešno zadat karakter. Maksimalna dužina naziva datoteka je 20 karaktera.

4 Ulaz i izlaz programa

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  ulaz.txt izlaz.txt u
ULAZ.TXT
  danas je lep dan
  i Ja zelim
  da postanem programer
IZLAZ.TXT
  DANAS JE LEP DAN
  I JA ZELIM
  DA POSTANEM PROGRAMER
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  prva.dat druga.dat l
PRVA.DAT
  Cena soka je 30
  Cena vina je 150
  Cena limunade je 200
  Cena sendvica je 120
DRUGA.DAT
  cena soka je 30
  cena vina je 150
  cena limunade je 200
  cena sendvica je 120
```

Primer 3

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  primer.c prazna.txt V
PRIMER.C
  #include <stdio.h>
  int main()
  {
  }
PRAZNA.TXT

IZLAZ:
  -1
```

Zadatak 4.1.17 Sastaviti program koji sa standardnog ulaza prima ime datoteke koju treba otvoriti. Ispisati (na standardnom izlazu) koja cifra (meu svim ciframa koje se pojavljuju u datoteci) ima najveći broj pojavljivanja. U slučaju greške pri otvaranju datoteke ispisati -1. Ukoliko nema cifara u datoteci ispisati -1. Maksimalna dužina naziva datoteka je 20 karaktera.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  ulaz.txt
ULAZ.TXT
  danas je lep dan
  i Ja zelim
  da postanem programer
IZLAZ:
  -1
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  prva.dat druga.dat l
PRVA.DAT
  Cena soka je 30
  Cena vina je 150
  Cena limunade je 200
  Cena sendvica je 120
IZLAZ:
  0
```

Primer 3

```

INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  primer.c
PRIMER.C
  #include <stdio.h>
  int main()
  {
  }
PRAZNA.TXT

IZLAZ:
  -1

```

Zadatak 4.1.18 Prvi red datoteke `matrice.txt` sadrži 2 cela broja manja od 50 koji predstavljaju redom broj vrsta i broj kolona realne matrice A. Svaki sledeći red sadrži po jednu vrstu matrice. Napisati program koji pronalazi sve elemente matrice A koji su jednaki zbiru svih svojih susednih elemenata i štampa ih u obliku

(broj vrste, broj kolone, vrednost elementa).

U slučaju greške prilikom otvaranja datoteke ispisati -1. Pretpostaviti da je sadržaj datoteke ispravan.

Primer 1

```

MATRICE.TXT
  1 2 3 4
  7 2 15 -3
  -1 3 1 3
IZLAZ:
  (1, 0, 7)
  (1, 2, 15)

```

Zadatak 4.1.19 Napisati program koji za dve datoteke čija su imena data kao prvi i drugo na standardnom ulazu, radi sledeće: za cifru u prvoj datoteci, u drugu datoteku se upisuje 0, za slovo se upisuje 1, a za sve ostale karaktere se upisuje 2. Maksimalna dužina naziva datoteka je 20 karaktera.

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
```

```
prva.dat druga.dat
```

```
PRVA.DAT
```

```
Cena soka je 30
```

```
Cena vina je 150
```

```
Cena limunade je 200
```

```
Cena sendvica je 120
```

```
DRUGA.DAT
```

```
111121111211200211112111121120002111121111111211200021111211111112112000
```

Zadatak 4.1.20 Ako je data tekstualna datoteka `plain.txt` napraviti tekstualnu datoteku `sifra.txt` tako što se svako slovo zamenjuje svojim prethodnikom (ciklično) suprotne velicine 'b' sa 'A', 'B' sa 'a', 'a' sa 'Z', 'A' sa 'z', itd. Podrazumevati da se na sistemu koristi tabela karaktera ASCII.

Zadatak 4.1.21 Sa standardnog ulaza se učitava ime tekstualne datoteke i prirodan broj `k`. Podrazumeva se da zadata datoteka sadrži samo slova i beline i da je svaka reč iz datoteke dužine najviše 100. Program treba da učitava reči iz datoteke, da svaku reč rotira za `k` mesta i da tako dobijenu reč upiše u datoteku čije je ime `rotirano.txt`. Maksimalna dužina naziva datoteka je 20 karaktera.

Zadatak 4.1.22 Napisati program koji u datoteku `izlaz.txt` prepisuje sve reči iz datoteke `ulaz.txt` čiji je zbir ascii kodova slova strogo veći od 1000. Reči su odvojene prazninama i nisu duže od 200 karaktera.

Primer 1

```
ULAZ.TXT
```

```
Sa standardnog ulaza unosi se neoznaceni broj. Formirati novi broj koji se dobija izbacivanjem svake druge cifre iz polaznog broja.
```

```
IZLAZ.TXT
```

```
standardnog izbacivanjem
```

Primer 2

```
ULAZ.TXT
```

```
i sada jedan kratak primer  
p1: 1234567890  
p2: ABCDEFGHIJ  
p3: abcdefghij
```

```
IZLAZ.TXT
```

```
abcdefghij
```

Primer 3

```
ULAZ.TXT
```

```
konstruisanje test-primer a sa  
i dugackim recima kao prestolonaslednik  
brojevima1234567890
```

```
IZLAZ.TXT
```

```
konstruisanje test-primer a  
prestolonaslednik  
brojevima1234567890
```

Primer 4

```
ULAZ.TXT
```

```
ima jos dugackih reci: predskazanje,  
potom  
nelogicnosti, zanemarivati, odugovlaciti, a ima  
i i malih reci koje su kratke  
predosecaj
```

```
IZLAZ.TXT
```

```
predskazanje, nelogicnosti,  
zanemarivati, odugovlaciti,  
predosecaj
```


Zadatak 4.1.23 U datoteci `razno.txt` nalazi se tekst. U datoteku `palindromi.txt` prepisati sve reči iz datoteke `razno.txt` koje su palindromi. Reč je palindrom ako se čita isto sa leve i desne strane. Za reč smatramo niz karaktera koji se nalazi između belina i koji nije duži od 200 karaktera. Dozvoljeno je korišćenje specifikatora za čitanje reči. Maksimalan broj reči nije poznat. U slučaju greške ispisati -1 i prekinuti izvršavanje programa.

Primer 1

```
RAZNO.TXT
Ana i melem su primeri palindroma.
PALINDROMI.TXT:
Ana i melem
```

Primer 2

```
RAZNO.TXT
jabuka neven pomorandza kuk
Oko kapAk pero radar caj
PALINDROMI.TXT:
neven kuk\datoteka{Oko kapAk radar}
```

Zadatak 4.1.24 U datoteci čije se ime navodi na standardnom ulazu programa nalazi se broj n , a zatim i n reči (dužine najviše 50 karaktera). Napisati program koji učitava ovaj niz i

(a) ispisuje ga [3],

(b) iz njega uklanja sve duplikate i u datoteku `rez.txt` ispisuje transformisani niz [4]

U slučaju greške ispisati -1. Maksimalna dužina naziva datoteka je 20 karaktera.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
dat1.txt
DAT1.TXT
12 jha14 hahaha deda mraz deda
mraz deda deda jase konj konj konj
IZLAZ:
jha14 hahaha deda mraz deda mraz deda
deda jase konj konj konj
REZ.TXT:
jha14 hahaha deda mraz jase konj
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
dat2.txt
DAT2.TXT
14
so secer supa so ljuto secer kiselo slatko
ljuto
paprika, ljuta paprika, ljuto dete
IZLAZ:
so secer supa so ljuto secer kiselo slatko
ljuto paprika, ljuta paprika, ljuto dete
REZ.TXT:
so secer supa ljuto kiselo slatko
paprika, ljuta dete
```

Zadatak 4.1.25 U datoteci čije se ime navodi na standardnom ulazu programa nalazi se broj n , a zatim i n reči (dužine najviše 50 karaktera). Napisati program koji učitava ovaj niz i

(a) ispisuje ga, [3]

(b) u datoteku `rez.txt` upisuje sve reči koje sadrže prvu reč i podvlaku. [4]

U slučaju greške ispisati -1. Maksimalna dužina naziva datoteka je 20 karaktera.

Primer 1

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  dat1.txt
DAT1.TXT
  7 rec Opet _rec Reci rec_enica
  DVa recica_
IZLAZ:
  rec Opet _rec Reci rec_enica
  DVa recica_
REZ.TXT:
  _rec rec_enica recica_
```

Primer 2

```
INTERAKCIJA SA PROGRAMOM:
  dat2.txt
DAT2.TXT
  11 Sunce sija iznad grada
  Sunce_Moje Jedan Dva Su_nce Sve Sunce123_123
  suncanica.
IZLAZ:
  Sunce sija iznad grada
  Sunce_Moje Jedan Dva Su_nce Sve Sunce123_123
  suncanica.
REZ.TXT:
  Sunce_Moje Sunce123_123
```

Zadatak 4.1.26 Imena dve datoteke se zadaje na standardnom ulazu. U prvoj datoteci navedena je rec `r` i niz linija. Napisati program koji u drugu datoteku upisuje sve linije u kojima se reč `r` pojavljuje bar `n` puta, gde je `n` prirodan broj koji se unosi sa standardnog ulaza. Ispis treba da bude u formatu `broj_pojavljivanja: linija`. Linije brojati počevši od 1. Maksimalna dužina naziva datoteka je 20 karaktera.

Zadatak 4.1.27 Napisati program koji poredi dva fajla i ispisuje redni broj linija u kojima se fajlovi razlikuju. Imena fajlova se zadaju kao argumenti komandne linije. U slučaju neuspešnog otvaranja datoteka ispisati poruku o grešci. Pretpostaviti da je maksimalna dužina reda u datoteci 200 karaktera. Ukoliko nisu zadati potrebni argumenti komadne linije ispisati poruku o grešci. Linije brojati počevši od 1.

Primer 1

```
POKRETANJE: ./a.out ulaz.txt izlaz.txt
ULAZ.TXT
  danas vezbamo
  programiranje
  ovo je primer kad su
  datoteke iste
IZLAZ.TXT:
  danas vezbamo
  programiranje
  ovo je primer kad su
  datoteke iste
IZLAZ:
```

Primer 2

```
POKRETANJE: ./a.out primer1.dat primer2.dat
PRIMER1.DAT
  danas vezbamo
  analizu
  ovo je primer kad
  su datoteke razlicite
PRIEMR2.DAT
  danas vezbamo
  programiranje
  ovo je primer kad su
  datoteke razlicite
IZLAZ:
  2 3 4
```

Primer 3

```

POKRETANJE: ./a.out prva.dat
IZLAZ:
greska

```

Primer 2

```

POKRETANJE: ./a.out prva.dat druga.dat
PRVA.DAT
ovo je primer
kada su
datoteke
razlicite duzine
DRUGA.DAT
kada su
programiranje
datoteke
razlicite
duzine
i kada treba ispisati broj
tih redova
IZLAZ:
1 4 5 6 7

```

Zadatak 4.1.28 Definirati strukturu

```

typedef struct{
    unsigned int a, b;
    char ime[5];
}_pravougaonik;

```

kojom se opisuje pravougaonik dužinama svojih stranica i imenom. Napisati program koji iz datoteke čije ime se zadaje kao argument komandne linije učitava pravougaonike (nepoznato koliko), a zatim ispisuje imena onih pravougaonika koji su kvadrati i vrednost najveće površine među pravougaonicima koji nisu kvadrati. U slučaju unosa nekorektnih dužina stranica pravougaonika ili neko-rektne vrednosti broja *n*, ispisati -1 i odmah prekinuti izvršavanje programa. Maksimalan broj pravougaonika je 200.

Primer 1

```

POKRETANJE: ./a.out pravougaonici.dat
PRAVOUGAONICI.DAT
2 4 p1
3 3 p2
1 6 p3
IZLAZ:
p2 8

```

Primer 2

```

POKRETANJE: ./a.out dva.dat
DVA.DAT
5 2 pm
4 7 pv
IZLAZ:
28

```

Primer 3

```
|| POKRETANJE: ./a.out tri.dat
|| TRI.DAT
|| 5 5 m
|| 3 3 s
|| 8 8 xl
|| IZLAZ:
|| m s xl
```

Primer 4

```
|| POKRETANJE: ./a.out primerx.dat
|| PRIMERX.DAT
|| 9 7 p
|| IZLAZ:
|| 63
```

Primer 5

```
|| POKRETANJE: ./a.out prazna.dat
|| PRAZNA.DAT
|| IZLAZ:
```

Zadatak 4.1.29 Ime datoteke dato je kao argument komandne linije. U datoteci se nalaze otvorene i zatvorene zagrade i još nekakav tekst. Proveriti da li su zagrade pravilno uparene. Npr. `ab( cd) ..` odgovor je `jesu`, a `..)ba()` odgovor je `nisu`. Ukoliko nisu zadati svi argumenti komandne linije ispisati poruku o grešci.

Primer 1

```
|| POKRETANJE: ./a.out
|| zagrade.txt
|| ZAGRADE.TXT
|| ab( cd) ..
|| ((3+4)*5+1)*9
|| IZLAZ:
|| jesu
```

Primer 2

```
|| POKRETANJE: ./a.out
|| primer2.dat
|| PRIMER2.DAT
|| (7+8
|| nisu(
|| uparene
|| IZLAZ:
|| nisu
```

Primer 3

```
|| POKRETANJE: ./a.out
|| primer3.dat
|| PRIMER3.DAT
|| )) 7 + 6 ((
|| IZLAZ:
|| nisu
```

Primer 4

```
|| POKRETANJE: ./a.out
|| IZLAZ:
|| greska
```

Zadatak 4.1.30 Napraviti strukturu `STUDENT` koja sadrži:

- `ime` (u polju se čuva ime i prezime studenta, napr. "Marko Markovic", maksimalna dužina polja je 100 karaktera),
- `oc` (sadrži najviše 10 ocena studenta)
- `br_ocena` (ukupan broj ocena za studenata)
- `pr_oc` (prosečna ocena)

U datoteci se nalaze podaci o studentima. Za svakog studenta unosi se ime i prezime razdvojeno razmakom (uputstvo: može se korisiti `strcat` da spoji ime i prezime koji se mogu pročitati sa specifikatorom `%s`), a potom ocene koje se završavaju sa 0. Pronaći studenta koji ima najveći prosek i ispisati sve njegove podatke (prosek ispisati na 2 decimale). Maksimalan broj studenta je 100. Ime datoteke se zadaje kao argument komandne linije.

Primer 1

```

|| POKRETANJE: ./a.out
||      student1.txt
|| STUDENTI.TXT
|| Marko Markovic 5 6 7 8 9 0
|| Jelena Jankovic 10 10 10 0
|| Filip Viskovic 10 9 8 7 6 0
|| Jana Peric 10 10 9 9 8 8 7 7
||      0
|| IZLAZ:
||      Jelena Jankovic 10 10 10 0
||      10.00

```

Primer 2

```

|| POKRETANJE: ./a.out
|| IZLAZ:
|| greska

```

Zadatak 4.1.31

- Napisati C funkciju `int unesiSkup(char *s, FILE* f)` kojom se unosi skup elemenata iz datoteke F. Skup se predstavlja kao niz karaktera, pri čemu su dozvoljeni elementi skupa mala i velika slova abecede, kao i cifre. Unos se prekida kada se naiđe na znak za novi red ili nedozvoljeni karakter za skup (maksimalan broj elemenata skupa je 1000). Funkcija vraća broj elemenata skupa koji su uspesno učitani.
- Napisati funkciju `void prebroj(char *s, int *br_slova, int *br_cifara)` kojom se određuje broj slovnih elemenata skupa (velikih ili malih slova) kao i broj cifara u skupu.
- Napisati glavni program gde se unose podaci o skupu elemenata. Ime datoteke se zadaje kao argument komandne linije. Na standardni izlaz ispisati informacije o broju slova i cifara (koristiti funkcije pod a) i b)).

Primer 1

```

|| POKRETANJE: ./a.out skup.txt
|| SKUP.TXT
|| abc56ighj9012hjFGHH
|| IZLAZ:
|| broj slova: 13
|| broj cifara: 6

```

Primer 2

```

|| POKRETANJE: ./a.out skup2.txt
|| SKUP2.TXT
|| ovdeimamo$dolar
|| IZLAZ:
|| broj slova: 9
|| broj cifara: 0

```

Primer 3

```

|| POKRETANJE: ./a.out skup3.txt
|| SKUP3.TXT
|| broj3
|| broj5
|| IZLAZ:
|| broj slova: 4
|| broj cifara: 1

```

Primer 4

```
POKRETANJE: ./a.out
IZLAZ:
greska
```

Zadatak 4.1.32 Definirati strukturu

```
typedef struct{
    int x;
    int y;
    int z;
} vektor;
```

kojom se opisuje trodimenzioni vektor. U datoteci `vektori.txt` nalazi se nepoznati broj vektora (maksimalno ih može biti 200). Učitati ih u niz i ispisuje na standardnom izlazu koordinate vektora sa najvećom dužinom. Dužina vektora se izračunava po formuli:

$$|v| = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$$

U slučaju greške ispisati -1 i prekinuti izvršavanje programa.

Primer 1

```
VEKTORI.TXT
2
4 -1 7
3 1 2
IZLAZ:
4 -1 7
```

Primer 2

```
VEKTORI.TXT
67
IZLAZ:
-1
```

Primer 3

```
VEKTORI.TXT
3
0 0 0
0 1 0
1 0 0
IZLAZ:
0 1 0
```

Primer 4

```
VEKTORI.TXT
4
3 0 1
4 5 2
1 0 0
2 -1 2
IZLAZ:
4 5 2
```

Zadatak 4.1.33 Prvi red datoteke `ulaz.txt` sadrži 2 cela broja manja od 50 koji predstavljaju redom broj vrsta i broj kolona realne matrice A. Svaki sledeći red sadrži po jednu vrstu matrice. Napisati program koji nalazi i štampa sve četvorke oblika $(A(i, j), A(i+1, j), A(i, j+1), A(i+1, j+1))$ u kojima su svi elementi međusobno različiti.

4.2 Rešenja

Rešenje 4.1.1

```
2  /*
3     Napisati program koji prepisuje sadrzaj datoteke ulaz.txt u
4     datoteku izlaz.txt karakter po karakter.
5  */
6  #include <stdio.h>
7  #include <stdlib.h>
8
9  int main()
10 {
11     int c;
12     FILE *ulaz, *izlaz;
13
14     /*
15      Promenljive ulaz i izlaz predstavljaju
16      pokazivace na ugradjenu strukturu FILE.
17      Unutar ove strukture nalaze se polja neophodna
18      za rad sa datotekama.
19
20      Kada zelimo da radimo sa nekom datotekom,
21      moramo je prvo otvoriti. Ugradjena funkcija
22      fopen(dat, mode) otvara datoteku sa nazivom
23      dat. Datoteka moze biti otvorena za citanje,
24      pisanje ili nadovezivanje, sto odredjuje
25      argument mode koji moze imati vrednost "r" (read),
26      "w"(write) ili "a"(append).
27     */
28
29     ulaz=fopen("ulaz.txt", "r");
30
31     /*
32      Do neuspesnog otvaranja datoteke moze doci
33      ukoliko ne postoji datoteka sa datim nazivom
34      ili je putanja do datoteke pogresna. U tom
35      slucaju, funkcija fopen vraca pokazivac na NULL
36      i tada treba prijaviti gresku. Datoteka stderr
37      predstavlja standardnu datoteku u koju se upisuju
38      greske. Stderr je podrazumevano postavljen
39      na standardni izlaz.
40
41      Ugradjena funkcija exit prouzrokuje zavrsetak programa.
42      Argument ove funkcije je jedna od konstanti definisanih
43      u biblioteci stdlib.h koje pokazuju da li se program
44      zavrrio uspesno (EXIT_SUCCESS) ili neuspesno (EXIT_FAILURE).
45
46     */
```

```
48     if(ulaz==NULL)
    {
        fprintf(stderr, "error fopen(): Neuspelo otvorenje datoteke ulaz
        .txt za citanje.\n");
50         exit(EXIT_FAILURE);
    }

52     izlaz= fopen("izlaz.txt", "w");
54     if(izlaz==NULL)
    {
56         fprintf(stderr, "error fopen(): Neuspelo otvorenje datoteke
        izlaz.txt za citanje.\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
58     }

60     /*
61     Funkcija fgetc ucitava jedan karakter iz datoteke ulaz.
62     Povratna vrednost ove funkcije je ascii kod unetog
        karaktera.

64     Funkcija fputc ispisuje karakter c u datoteku izlaz.
66     */

68     while((c=fgetc(ulaz))!=EOF)
        fputc(c, izlaz);

70

72     /*
        Nakon zavrsetka rada sa datotekama, neophodno ih je
        zatvoriti pomocu ugradjene funkcije fclose.
74     */
76     fclose(ulaz);
    fclose(izlaz);
    return 0;
78 }
```

Rešenje 4.1.2

```
/*
2   Napisati program koji u datoteci cije se ime navodi kao prvi
   argument komandne linije odredjuje liniju maksimalne duzine i
4   ispisuje je na standarni izlaz. Ukoliko ima vise takvih linija,
   ispisati onu koja je leksikografski prva. Mozemo pretpostaviti
6   da datoteka ne sadrzi linije duze od 80 karaktera.
   */
8   #include <stdio.h>
   #include <stdlib.h>
10  #include <string.h>
   #define MAX_LEN 81
12
14  int main(int argc, char* argv[])
    {
```



```
16 char linija[MAX_LEN];
17 char max_linija[MAX_LEN];
18 int duzina;
19 int max_duzina;

20 FILE *ulaz, *izlaz;

21
22 /*
23  Proveravamo da li poziv programa ima dovoljan broj argumenata.
24 */
25 if(argc!=2)
26 {
27     fprintf(stderr, "Greska: program se pokrece sa: %s
28     ime_ulazne_datoteke\n", argv[0]);
29     exit(EXIT_FAILURE);
30 }

31
32 ulaz=fopen(argv[1], "r");
33 if(ulaz==NULL)
34 {
35     fprintf(stderr, "error fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s
36     za citanje.\n", argv[1]);
37     exit(EXIT_FAILURE);
38 }

39
40 /*
41  Funkcija fgets učitava jednu liniju teksta maksimalne duzine
42  MAX_LEN
43  iz datoteke ulaz u string linija. Ukoliko učitavanje ne uspe (
44  na primer,
45  zato sto smo dosli do kraja datoteke), povratna vrednost ove
46  funkcije
47  bice prazan pokazivac (NULL).
48 */
49
50 max_duzina=0;
51 while(fgets(linija, MAX_LEN, ulaz)!=NULL)
52 {
53     duzina = strlen(linija);
54     /*
55      Promenljivu max_duzina inicijalizovali smo na 0 pre ulaska u
56      petlju.
57      Ovu promenljivu menjamo kada je duzina učitana linije
58      veca od max_duzina ili kada su jednake, ali je učitana
59      linija
60      leksikografski ispred trenutne linije sa maksimalnom duzinom
61      .
62
63      Setimo se da funkcija strcmp(s1,s2) vraća razliku ascii
64      kodova prva dva
65      razlicita karaktera stringova s1 i s2 na istim indeksima,
66      ukoliko oni
```

4 Ulaz i izlaz programa

```
    postoje, ili 0 ukoliko su jednaki. Ova funkcija je stoga
    osetljiva
58     na mala i velika slova (npr 'D' je leksikografski ispred 'p
    ').

60     */

62     if(duzina>max_duzina || (duzina==max_duzina && strcmp(linija,
    max_linija)<0))
    {
64         strcpy(max_linija, linija);
        max_duzina=duzina;
66     }
    }

68     /*
70     Funkcija fputs ispisuje string koji je njen prvi argument u
    datoteku
    koja je njen drugi argument. Sve funkcije za učitavanje iz
    datoteka i
72     upis u datoteke (fgetc, fputc, fgets, fputs, ...) mozemo
    koristiti
    i kada radimo sa standardnim ulazom i standardnim izlazom. Kao
    nazive
74     datoteka tada navodimo stdin i stdout.
    */
76     fputs(max_linija, stdout);

78     fclose(ulaz);
    return 0;
80 }
```

Rešenje 4.1.3

```
/*
2   U datoteci cije se ime zadaje kao prvi argument komandne linije
    nalazi se
    prirodan broj n a zatim i n celih brojeva. Napisati program koji
    prebrojava
4   koliko k-tocifrenih brojeva postoji u datoteci, pri cemu se
    prirodan broj k
    zadaje kao drugi argument komandne linije.
6   */

8   #include <stdio.h>
    #include <stdlib.h>
10  #include <math.h>

12  /*
14  Funkcija ucitaj_i_prebroj ucitava brojeve
    iz datoteke na koju pokazuje f i prebrojava
```

```
koliko je medju njima k-tocifrenih brojeva
16 */
17 int ucitaj_i_prebroj(FILE* f, int k)
18 {
19     int n;
20     int x;
21     int i;
22     int br;
23
24     /* U datoteci je prvo naveden ukupan broj brojeva. */
25     fscanf(f, "%d", &n);
26
27     /* Ako je taj broj negativan ili nula, izdajemo poruku o gresci.
28     */
29     if(n<=0)
30     {
31         fprintf(stderr, "Greska: broj n mora biti prirodan\n");
32         exit(EXIT_FAILURE);
33     }
34
35     br=0;
36     for(i=0; i<n; i++)
37     {
38         fscanf(f, "%d", &x);
39         if(broj_cifara(x)==k)
40             br++;
41     }
42
43     return br;
44 }
45
46 int broj_cifara(int x)
47 {
48     int br_c;
49
50     br_c=0;
51
52     /* Do while petlja je pogodnija od petlji sa preduslovom
53     jer tacno racuna broj cifara i za broj 0.
54     */
55     do
56     {
57         br_c++;
58         x/=10;
59     } while(x);
60
61     return br_c;
62 }
63
64 int main(int argc, char* argv[])
65 {
```

```
66     int n;
67     int k;
68     FILE* f;
69     int br;
70
71     if(argc!=3)
72     {
73         fprintf(stderr, "Greska: program se pokrece sa: %s
74             naziv_datoteke k \n", argv[0]);
75         exit(EXIT_FAILURE);
76     }
77
78     f=fopen(argv[1], "r");
79
80     if(f==NULL)
81     {
82         fprintf(stderr, "Greska fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s
83             \n", argv[1]);
84         exit(EXIT_FAILURE);
85     }
86
87     /* Argumenti komandne linije su stringovi. Da bismo konvertovali
88        string
89        u ceo broj koristimo ugradjenu funkciju atoi. */
90     k = atoi(argv[2]);
91
92     if (k<=0)
93     {
94         fprintf(stderr, "Greska: broj k mora biti prirodan\n");
95         exit(EXIT_FAILURE);
96     }
97
98     printf("Broj %d-cifrenih brojeva u datoteci: %d\n", k,
99         ucitaj_i_prebroj(f,k));
100
101     fclose(f);
102     return 0;
103 }
```

Rešenje 4.1.4

```
1  /*
2     U datoteci cije se ime navodi kao prvi argument komandne
3     linije navedena je rec r i niz linija. Napisati
4     program koji u datoteku cije se ime navodi kao
5     drugi argument komandne linije upisuje sve linije
6     u kojima se rec r pojavljuje bar n puta, gde je
7     n prirodan broj koji se unosi sa standardnog ulaza. Ispis
8     treba da bude u formatu broj_pojavljivanja: linija.
9  */
```

```
11 #include <stdio.h>
12 #include <stdlib.h>
13 #define MAXL 81
14 #define MAXR 31
15
16 /*
17 Funkcija broj_pojavljivanja broji koliko
18 se puta pojavio string t u stringu s
19 */
20 int broj_pojavljivanja(char s[], char t[])
21 {
22     int br;
23     int i,j;
24     /*
25      i - indeks karaktera u s
26      j - indeks karaktera u t
27      br - brojac koliko se puta t javlja u s
28     */
29     br=0;
30     for(i=0;s[i];i++)
31     {
32         for(j=0;t[j];j++)
33             if(s[i+j]!=t[j]) /* Ako naidjemo na razlicite karaktere, */
34                 break;      /* prekidamo petlju. */
35
36         /*
37          Do prekida petlje moze doci ili zbog toga sto su pronadjeni
38          razliciti karakteri i usledio je break ili zbog toga sto
39          je prestao da vazi uslov petlje, odnosno karakter t[j] je
40          jednak '\0'. Ako vazi drugi slucaj, to znaci da se string
41          t nalazi u stringu s pocev od indeksa i i potrebno je
42          uvecati
43          brojac br.
44         */
45         if (t[j]!='\0')
46             br++;
47     }
48     return br;
49 }
50 int main(int argc, char* argv[])
51 {
52     char rec[MAXR];
53     char linija[MAXL];
54     FILE* in, *out;
55     int n;
56     int br;
57
58     if(argc!=3)
59     {
60         fprintf(stderr, "Greska: program se pokrece sa: %s
61         ime_ulazne_datoteke ime_izlazne_datoteke\n", argv[0]);
62         exit(EXIT_FAILURE);
63     }
64 }
```

4 Ulaz i izlaz programa

```
61     }
63     in= fopen(argv[1], "r");
64     if(in==NULL)
65     {
66         fprintf(stderr, "Greska fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s
67         .\n", argv[1] );
68         exit(EXIT_FAILURE);
69     }
71     out= fopen(argv[2], "w");
72     if(out==NULL)
73     {
74         fprintf(stderr, "Greska fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s
75         .\n", argv[2] );
76         exit(EXIT_FAILURE);
77     }
79     printf("Unesi n:");
80     scanf("%d", &n);
82     if(n<=0)
83     {
84         fprintf(stderr, "Greska: n treba da bude prirodan broj.\n");
85         exit(EXIT_FAILURE);
86     }
88     fscanf(in, "%s", rec);
90     while(fgets(linija, MAXL, in)!=NULL)
91     {
92         br = broj_pojavljivanja(linija, rec);
93         if (br>=n)
94             fprintf(out, "%d: %s\n", br, linija);
95     }
96     fclose(in);
97     fclose(out);
98     return 0;
99 }
```

Rešenje 4.1.5

```
1  /* Program se pokrece tako sto se navedu nazivi dve datoteke(ulazna i
   izlazna) i opcije.
   U datoteci cije se ime navodi kao prvi argument komandne linije
   nalaze se podaci o razlomcima:
3  u prvom redu se nalazi broj razlomaka, a u svakom sledecem redu
   brojilac i imenilac jednog razlomka.
   Potrebno je kreirati strukturu koja opisuje razlomak i učitati niz
   razlomaka
5  iz datoteke, a potom:
```

```

    a) ukoliko je navedena opcija x, upisati u datoteku cije je ime
    drugi argument komandne linije
7      recipročni razlomak za svaki razlomak iz niza (npr. za 2/3
    treba upisati 3/2)
    b) ukoliko je navedena opcija y, upisati u datoteku cije je ime
    drugi argument komandne linije
9      realnu vrednost recipročnog razlomka svakog razlomka iz niza
    (npr. za 2/3 treba upisati 1.5)
    Mozemo pretpostaviti da se u datoteci sa podacima o razlomcima
    nalazi najviše 100 razlomaka.
11 */

13 /*
    Prilikom pokretanja programa se, pored naziva ulazne i izlazne
    datoteke, navode i opcije -x i -y. Moguće je navesti jednu ili
    obe opcije, što znači da je minimalni broj argumenata 3.
15
17     Moguci nacini pokretanja:
19     ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -x
    ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -y
21     ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -yx
    ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -xy
23
25 */
#include <stdio.h>
27 #include <stdlib.h>
#include <ctype.h>
29
#define MAX 100
31
typedef struct razlomak
33 {
    int br;
35     int im;
} RAZLOMAK;
37

/*
39     Funkcija ucitaj_razlomke ucitava razlomke iz datoteke
    na koju pokazuje f u niz. Dimenzija niza, na koju
    pokazuje pokazivac dim, nije poznata. Prva vrednost
    u datoteci je ukupan broj razlomaka i tu vrednost
    učitavamo u promenljivu dim.
43
45     Funkcija fscanf se koristi isto kao i funkcija scanf
    uz dodatni prvi argument koji predstavlja naziv
    datoteke iz koje se vrši učitavanje.
47
49 */
int ucitaj_razlomke(RAZLOMAK niz[], int* dim, FILE* f)
51 {
    int i;

```

4 Ulaz i izlaz programa

```
53     fscanf(f, "%d", &dim);
55     for (i=0; i<*dim; i++)
56     {
57         fscanf(f, "%d %d", &niz[i].br, &niz[i].im);
58         if (niz[i].im==0)
59             return 0;
60     }
61     return 1;
62 }
63
64 RAZLOMAK reciprocni(RAZLOMAK* r)
65 {
66     RAZLOMAK rec;
67     rec.im = r->br;
68     rec.br = r->im;
69     return rec;
70 }
71
72 float vrednost(RAZLOMAK* r)
73 {
74     return 1.0*r->br/r->im;
75 }
76
77 int main(int argc, char* argv[])
78 {
79     FILE *in, *out;
80     char c;
81     int i;
82     int j;
83     int xoption=0;
84     int yoption=0;
85     int dim;
86     RAZLOMAK razlomci[MAX];
87     RAZLOMAK r;
88
89     /*
90      Prilikom pokretanja programa se, pored naziva ulazne i izlazne
91      datoteke, navode i opcije -x i -y. Moguce je navesti jednu ili
92      obe opcije, sto znaci da je minimalni broj argumenata 3.
93
94      Moguci nacini pokretanja:
95      ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -x
96      ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -y
97      ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -yx
98      ./a.out ulaz.txt izlaz.txt -xy
99
100     */
101
102     if(argc!=4)
103     {
104         fprintf(stderr, "Greska: program se pokrece sa: %s
```



```
105     ime_ulazne_datoteke ime_izlazne_datoteke [ -x | -y]\n", argv[0]);  
106     exit(EXIT_FAILURE);  
107 }  
  
109 in= fopen(argv[1], "r");  
110 if(in==NULL)  
111 {  
112     fprintf(stderr, "Greska fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s  
113     .\n", argv[1] );  
114     exit(EXIT_FAILURE);  
115 }  
  
117 out= fopen(argv[2], "w");  
118 if(out==NULL)  
119 {  
120     fprintf(stderr, "Greska fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s  
121     .\n", argv[2] );  
122     exit(EXIT_FAILURE);  
123 }  
  
125 /* Ispitujemo da li je treca opcija u trazenom formatu. Prvi  
126    karakter mora biti '-' */  
  
127 if (argv[3][0] != '-')  
128 {  
129     fprintf(stderr, "Greska u zadavanju opcija: program se pokrece  
130     sa: %s ime_ulazne_datoteke ime_izlazne_datoteke [ -x | -y]\n",  
131     argv[0]);  
132     exit(EXIT_FAILURE);  
133 }  
  
135 /* Ostali karakteri mogu biti 'x' ili 'y'. U zavisnosti od date  
136    opcije, postavljamo  
137    vrednosti indikatorskih promenljivih xoption i yoption. */  
  
138 for(j=1; argv[3][j]!='\0'; j++)  
139 {  
140     switch(argv[3][j])  
141     {  
142         case 'x': xoption=1;  
143                 break;  
144         case 'y': yoption=1;  
145                 break;  
146         default:  
147             fprintf(stderr, "Greska: nedozvoljeni karakter\n"  
148             );  
149             exit(EXIT_FAILURE);  
150     }  
151 }  
  
152 if(ucitaj_razlomke(razlomci, &dim, in)==0)  
153 {
```

```
149     fprintf(stderr, "Greska pri zadavanju razlomaka\n");
150     exit(EXIT_FAILURE);
151 }
152
153 /*
154  U zavisnosti od datih opcija, vrsimo upis reciprocnih
155  razlomaka u trazenom formatu.
156
157  Funkcija fprintf se koristi na isti nacin kao
158  funkcija printf uz dodatni prvi argument koji
159  oznacava naziv datoteke u koju se vrsi upis.
160 */
161 for (i=0; i<dim;i++)
162 {
163     /*
164      Ukoliko je brojilac razlomka jednak nuli,
165      nema smisla traziti njegovu reciprocnu vrednost
166     */
167     if (razlomci[i].br==0)
168         continue;
169
170     r = reciprocni(&razlomci[i]);
171
172     if (xoption)
173         fprintf(out, "%d/%d ", r.br, r.im);
174
175     if (yoption)
176         fprintf(out, "%f ", vrednost(&r));
177
178     fprintf(out, "\n");
179 }
180
181 fclose(in);
182 fclose(out);
183
184 return 0;
185 }
```

Rešenje 4.1.6

```
1 /*
2  Za svaki automobil poznati su marka, model i cena. Iz datoteke cije
3  se ime zadaje sa standardnog ulaza ucitava se broj automobila a
4  potom
5  i podaci za svaki automobil. Program treba da:
6  a) izracuna proseccnu cenu po marki kola
7  b) za maksimalnu cenu koju je kupac spreman da plati, a koja se
8  zadaje
9  kao argument komandne linije, da ispiše automobile u tom cenovnom
10 rangu zajednu sa proseccnom cenom odgovarajuće marke
```

```

11  Moze pretpostaviti da se model i marka sastoje od jedne reci i
    da svaka od njih sadrzi najvise 30 karaktera kao i da se u datoteci
    nalaze podaci za najvise 100 automobila.
13
14  */
15
16  #include <stdio.h>
17  #include <stdlib.h>
18  #include <string.h>
19  #define MAX 31
20  #define MAXA 100
21
22  typedef struct automobil
23  {
24      char marka[MAX];
25      char model[MAX];
26      float cena;
27  } AUTOMOBIL;
28
29  /*
30   Struktura INFO sadrzi naziv
31   marke automobila, prosek cena
32   za tu marku i broj automobila
33   te marke
34  */
35  typedef struct info
36  {
37      char marka[MAX];
38      float vrednost;
39      int n;
40  } INFO;
41
42  int ucitaj_podatke(FILE* f, AUTOMOBIL a[], int* pn, int max)
43  {
44      int i;
45
46      fscanf(f, "%d", pn);
47      if (*pn <= 0 || *pn > max)
48      {
49          printf("Nekorektan unos dimenzije niza automobila\n");
50          return 0;
51      }
52      for(i=0; i<*pn; i++)
53          fscanf(f, "%s %s %f", a[i].marka, a[i].model, &a[i].cena);
54
55      return 1;
56  }
57
58  /*
59   Funkcija sadrzi ispituje da li se u nizu proseka po marki
60   nalazi prosek za marku m. Posto podatak o marki automobila
61   predstavlja string, poredjenje vrsimo pomocu funkcije strcmp.

```

```
63     Povratna vrednost ove funkcije je indeks pojavljivanja, ukoliko
        se marka m pojavljuje u nizu proseka, ili -1 u suprotnom.
65 */
67 int sadrzi(INFO p[], int n, char m[])
{
69     int i;
        for(i=0;i<n;i++)
71         if(strcmp(p[i].marka,m)==0)
            return i;
73
        return -1;
75 }
77 /*
        Funkcija informacije_o_markama za niz automobila a dimenzije n
79         racuna proseke cena automobila po markama i smesta ih u niz
        p. Na dimenziju niza p pokazuje pokazivac pn.
81
        Ideja je da jednim prolaskom kroz niz sa svaku marku izracunamo
83         sumu cena automobila te marke (koju cemo smestiti u polje vrednost
        strukture
        INFO), i broj automobila te marke (koju cemo smestiti u polje
85         n strukture INFO) i da na kraju podelimo ove dve promenljive
        i tako dobijemo prosechnu vrednost cene.
87
        Za svaki automobil a[i] proveravamo da li se njegova marka vec
89         nalazi u nizu p. Ukoliko se nalazi, nadjenom elementu dodajemo
        vredost cene automobila a[i] i uvecavamo broj automobila sa
91         tom markom. U suprotnom, dodajemo novi element u niz p. Posto
        ga dodajemo na kraj, njegov indeks odgovarace dimenziji niza p
93         na koju pokazuje pokazivac *pn.
        */
95 void informacije_o_markama(AUTOMOBIL a[], int n, INFO p[], int* pn1)
{
97     int i,j;
        int ind;
99     for(i=0;i<n;i++)
        {
101         /* Proveravamo da li se marka automobila a[i] vec nalazi u
                nizu p (niz proseka po markama) */
103         ind = sadrzi(p,*pn1,a[i].marka);
            if(ind!=-1) /* Ako se ne nalazi, uvodimo novi element niza na
                kraj, na poziciju *pn. */
105             {
                strcpy(p[*pn1].marka, a[i].marka);
107                 p[*pn1].vrednost = a[i].cena;
                p[*pn1].n = 1;
109                 (*pn1)++; /* Zagrade su neophodne zbog prioriteta operatora.
                */
            }
        }
```

```

111     else /* Ako se nalazi, azuriramo polja strukture. */
112     {
113         p[ind].vrednost+=a[i].cena;
114         p[ind].n++;
115     }
116 }
117
118 /* Na osnovu sume cena i broja automobila racunamo prosečnu
119 vrednost. */
120 for(i=0;i<*pn1;i++)
121     p[i].vrednost = p[i].vrednost/p[i].n;
122 }
123
124 void stampa_j_informacije(INFO p[], int n)
125 {
126     printf("Informacije o broju automobila i prosečnoj ceni po markama
127     :\n");
128     int i;
129     for(i=0;i<n;i++)
130         printf("%s %.2f %d\n", p[i].marka, p[i].vrednost, p[i].n);
131 }
132
133 /*
134 Funkcija stampa automobile čija je cena manja od maksimalne
135 cene koju je korisnik naveo u komandnoj liniji da je spreman
136 da plati, zajedno sa prosečnom cenom za tu marku automobila
137 */
138 void stampa_j_kandidate(AUTOMOBIL a[], int n, float g, INFO p[], int
139 n1)
140 {
141     /*
142     S obzirom da je niz p formiran na osnovu niza a, marka svakog
143     automobila iz niza a se sigurno nalazi u nizu p. Zbog toga
144     nije neophodno proveravati da li je povratna vrednost funkcije
145     sadrži različita od -1.
146     */
147     int i;
148     printf("Kola u vašem cenovnom rangu:\n");
149     for(i=0;i<n;i++)
150         if(a[i].cena<g)
151             printf("%s %s %.2f\n", a[i].marka, a[i].model, p[sadrzi(p,n1
152             ,a[i].marka)].vrednost);
153 }
154
155 int main(int argc, char* argv[])
156 {
157     AUTOMOBIL kola[MAXA];
158     FILE* f;
159     char dat[MAX]; /* Naziv datoteke koji se unosi sa standardnog
160     ulaza. */
161     float granica; /* Maksimalna cena koju je korisnik spreman da

```

```
    plati.
                                Zadaje se kao argument komandne linije.
159                                */
INFO infos[MAXA];
161 int dim_kola,dim_infos;
int i;
163
165 if(argc!=2)
{
    fprintf(stderr,"Greska: program se pokrece sa: %s
    gornja_granica_cene \n", argv[0]);
167    exit(EXIT_FAILURE);
}
169
/* Argumenti komandne linije su stringovi. Da bismo od stringa
    dobili
171    realan broj, koristimo ugradjenu funkciju atof. */
granica = atof(argv[1]);
173
175 printf("Unesi naziv datoteke:");
scanf("%s", dat);
177
f=fopen(dat, "r");
179
if(f==NULL)
{
181    fprintf(stderr, "Greska fopen(): Neuspelo otvaranje datoteke %s
    .\n", dat);
    exit(EXIT_FAILURE);
183 }
185
if (ucitaj_podatke(f,kola,&dim_kola,MAXA)==0)
{
187    fprintf(stderr, "Greska pri učitavanju podataka\n");
    exit(EXIT_FAILURE);
189 }
191
informacije_o_markama(kola, dim_kola, infos, &dim_infos);
193
stampaj_informacije(infos,dim_infos);
195
stampaj_kandidate(kola, dim_kola, granica, infos, dim_infos);
197
fclose(f);
199 return 0;
}
```

Rešenje 4.1.7

```

1  /* Napisati program koji prebrojava mala slova u datoteci test.txt */
3  #include<stdio.h>
5  int main(){
7      FILE* in;
8      int c, broj_malih=0;
9
10     /*Otvaramo datoteku test.txt za citanje i proveravamo da li smo je
11        uspesno otvorili*/
12     in = fopen("test.txt", "r");
13     if(in == NULL){
14         printf("Greska!");
15         return 0;
16     }
17
18     /*Citamo karakter po karakter, i ukoliko je procitani
19        *karakter malo slovo, uvecevamo brojac*/
20     while((c=fgetc(in))!=EOF){
21         if(islower(c))
22             broj_malih++;
23     }
24
25     /*Ispisujemo rezultat*/
26     printf("Broj malih slova je: %d\n", broj_malih);
27
28     /*Zatvaramo datoteku*/
29     fclose(in);
30
31     return 0;
32 }

```

Rešenje 4.1.8

```

1  /* Napisati program koji prepisuje svaki treci karakter datoteke ulaz
2     :txt u datoteku izlaz.txt */
3
4  #include<stdio.h>
5
6  int main(){
7
8      FILE *in, *out;
9      int c;
10     int rbr_karaktera;
11
12     /*Otvaramo datoteku ulaz.txt za citanje i proveravamo da li smo je
13        uspesno otvorili*/
14     in = fopen("ulaz.txt", "r");
15     if(in == NULL){

```

4 Ulaz i izlaz programa

```
16     printf("Greska!");
17     return 0;
18 }
19
20 /*Otvaramo datoteku izlaz.txt za pisanje i proveravamo dali smo je
    uspesno otvorili*/
21 out = fopen("izlaz.txt", "w");
22 if(out == NULL){
23     printf("Greska!");
24     return 0;
25 }
26
27 /* Inicijalizujemo redni broj karaktera koji se cita */
28 rbr_karaktera=0;
29
30 /* Citamo karakter po karakter iz datoteke sve dok ne stignemo do
    kraja datoteke */
31 while((c=fgetc(in)) != EOF){
32
33     /* Ukoliko je procitani karakter na poziciji koja je deljiva sa 3
        prepisujemo ga */
34     if(rbr_karaktera%3==0)
35         fputc(c, out);
36
37     /* Uvecavamo redni broj karaktera */
38     rbr_karaktera++;
39 }
40
41 /*Zatvaramo obe datoteke koje smo otvorili*/
42 fclose(out);
43 fclose(in);
44 return 0;
45 }
```

Rešenje 4.1.9

```
/* Kao argumenti komandne linije se zadaju ime datoteke i ceo broj k.
   Napisati program koji na standardni izlaz
2   ispisuje sve linije zadate datoteke cija je duzina veca od k. Moze se
   pretpostaviti da duzina linije nece biti veca
   od 80 karaktera */
4
5 #include<stdio.h>
6 #include<string.h>
7
8 #define MAXL 81
9
10 int main(int argc, char* argv[]){
11
12     FILE* in;
13     char linija[MAXL];
```



```

14  int k;

16  /*Proveravamo da li je program ispravno pozvan*/
   if(argc!=3){
18  printf("Greska: pogresan broj argumenata!");
   return 0;
20  }

22  /*Otvaramo za citanje datoteku koja se navodi kao prvi argument
   komandne linije*/
   in = fopen(argv[1], "r");
24  if(in == NULL){
   printf("Greska: neuspesno otvaranje datoteke!");
26  return 0;
   }

28  /*Uzimamo brojevnu vrednost drugog argumenta komandne linije*/
30  k = atoi(argv[2]);

32  /*Citamo liniju po liniju i sve linije duze od k ispisujemo na
   standardni izlaz*/
   while(fgets(linija, MAXL, in) != NULL){
34  if(strlen(linija) > k)
       printf("%s", linija);
36  }
   printf("\n");

38  /*Zatvaramo datoteku*/
40  fclose(in);
   return 0;
42 }

```

Rešenje 4.1.10

```

/* Napisati program koji prebrojava koliko se linija datoteke ulaz.
   txt završava niskom s koja se učitava sa stan-
2 dardnog ulaza. Može se pretpostaviti da dužina linije neće biti veća
   od 80 karaktera, kao i da dužina niske s
   ne će biti veća od 20 karaktera */

4
6 #include<stdio.h>
7 #include <string.h>
8 #define MAXL 81
9 #define MAXS 21

10 /*Funkcija brojLinija proverava koliko linija u datoteci in se
   završava niskom s.
   Funkcija radi tako što cita jednu po jednu liniju iz datoteke,
12 i zatim kraj te linije poredi sa niskom s.*/
   int brojLinija(FILE* in, char* s){
14

```

```
char linija[MAXL];
16 int broj_linija = 0;
int duzina_s = strlen(s);
18 int duzina_linije;

20 while(fgets(linija, MAXL, in) != NULL){
    duzina_linije = strlen(linija);

22
    /* Ukoliko je znak za novi red bio indikacija kraja linije,
       uklanjamo ga kako bi mogli da izvršimo
       *ispravno poredjenje (jer niska s nema novi red na kraju) */
24 if(linija[duzina_linije-1]=='\n'){
26     linija[duzina_linije-1] = '\0';
    duzina_linije--;
28 }

30 /*linija + duzina_linije ce nas odvesti na kraj tog stringa, a kada
    oduzmemo duzinu stringa s,
    a kada od toga oduzmemo duzinu niske s, dobicemo bas onoliko
    poslednjih karaktera, koliko
32 nam i treba. U primeru uspravna crta (|) oznacava pokazivac
        s          ab
34     duzina_s          2
    Linija:             aaabbbdfsssab
36
        |
    Linija + duzina linije  aaabbbdfsssab
38
        |
    Linija + duzina linije - 2 aaabbbdfsssab
40
        |
    kada kazemo strcmp(linija + duzina_linije - duzina_s, s), mi
    cemo u nasem primeru zaista porediti "ab" i "ab".
42 */
if(strcmp(linija + duzina_linije - duzina_s, s) == 0)
44     broj_linija++;
}
46 return broj_linija;
}

48
49 int main(){
50     FILE* in;
52     char s[MAXS];

54     /*Otvaramo datoteku ulaz.txt za citanje i proveravamo da li smo je
       uspesno otvorili*/
in = fopen("ulaz.txt", "r");
56 if(in == NULL){
    printf("Greska: neuspesno otvaranje datoteke!\n");
58     return 0;
}

60
    /*Ucitavamo nisku*/
```

```
62 printf("Unesite nisku s: ");
63 scanf("%s", s);
64
65 /*Ispisujemo koliko linija iz datoteke se završava sa niskom s*/
66 printf("Broj linija: %d\n", brojLinija(in, s));
67
68 /*Zatvaramo datoteku*/
69 fclose(in);
70
71 return 0;
72 }
```

Rešenje 4.1.11

```
/* Napisati program koji pronalazi maksimum brojeva zapisanih u
   datoteci brojevi.txt */
2
#include<stdio.h>
4
int main(){
6
    FILE* in;
8    float broj, max_broj;
10
    /*Otvaramo datoteku brojevi.txt za citanje i proveravamo da li smo
       je uspesno otvorili*/
    in = fopen("brojevi.txt", "r");
12    if(in == NULL){
        printf("Greska pri otvaranju datoteke!");
14        return 0;
    }
16
    /*
18     Kako bismo inicijalizovali promenljivu max_broj,
        citamo jedan broj iz datoteke i smestamo ga u
20     ovu promenljivu. */
    fscanf(in, "%f", &max_broj);
22
    /*U petlji citamo sve ostale brojeve i poredimo ih sa trenutnim
       maksimumom.*/
24    while(fscanf(in, "%f", &broj) != EOF){
        if(broj > max_broj)
26            max_broj = broj;
    }
28
    /*Ispisujemo rezultat*/
30    printf("Najveci broj je: %.2f\n", max_broj);
32
    /*Zatvaramo datoteku brojevi.txt*/
    fclose(in);
34
}
```

```
    return 0;
36 }
```

Rešenje 4.1.12

```
1  /* U datoteci studenti. txt se nalaze informacije o studentima: prvo
   broj studenata, a zatim u pojedinačnim linijama
   korisničko ime i pet poslednjih ocena koje je student dobio. Napisati
   program koji pronalazi studenta koji je
3 ostvario najbolji uspeh i ispisuje njegove podatke. Pretpostaviti da
   broj studenata neće biti veći od 100. */

5  #include<stdio.h>

7  #define MAXS 100

9  /*Definisemo strukturu za cuvanje studenata*/
typedef struct st{
11     char korisnicko_ime[8];
    float prosek;
13 }STUDENT;

15 int main(){

17     FILE *ulaz;
    STUDENT studenti[MAXS];

19

    int ocena1,ocena2,ocena3,ocena4,ocena5, i=0, i_max_prosek;
21     float max_prosek = 0;

23     /*Otvaramo datoteku studenti.txt za citanje*/
    ulaz = fopen("studenti.txt", "r");
25     if(ulaz == NULL){
        printf("Greska pri otvaranju datoteke!\n");
27         return 0;
    }

29

    /*Ucitavamo liniju po liniju iz datoteke, sve dok ne dodjemo do
       kraja.
31     Korisničko ime smestamo u niz, a ocene ucitavamo u pomocne
       promenljive ocena1,...ocena5.
       Zatim, na osnovu ocena racunamo prosek.

33

    Ovde paralelno sa ucitavanjem pronalazimo i studenta sa najvećim
       prosekom i
35     pamtimo njegov prosek i njegovu poziciju u nizu studenata,
       Nismo morali ovako. Mogli smo i prvu da ucitamo sve studente, a
       zatim da prodjemo
37     jednom kroz niz i da nadjemo onog sa najvećim prosekom.

39     */
```

```

41 while(fscanf(ulaz, "%s%d%d%d%d", studenti[i].korisnicko_ime, &
    ocena1, &ocena2, &ocena3, &ocena4, &ocena5) != EOF){
    studenti[i].prosek = (ocena1 + ocena2 + ocena3 + ocena4 + ocena5)
        /5.0;

43     if(studenti[i].prosek > max_prosek){
        max_prosek= studenti[i].prosek;
45         i_max_prosek = i;
    }
47     i++;
    }

49     /*Ispisujemo rezultat*/
51     printf("korisnicko ime: %s, prosek ocena: %.2f\n", studenti[
        i_max_prosek].korisnicko_ime, studenti[i_max_prosek].prosek);

53     /*Zatvaramo datoteku*/
    fclose(ulaz);

55     return 0;
57 }

```

Rešenje 4.1.13

Rešenje 4.1.14

```

1  /* Napisati program koji za rec s maksimalne duzine 20 karaktera koja
    se zadaje sa standardnog ulaza u datoteku
    rotacije.txt upisuje sve rotacije reci s */

3

5  #include<stdio.h>
    #include<string.h>

7  #define MAXS 21

9  /*Funkcija rotira nisku za jedno mesto u desno.
    Duzina niske n nije obavezan argument. Mogli smo
11 i da je racunamo u okviru funkcije, ali kako ce sve niske
    sa kojima radimo biti iste duzine, efikasnije je da jednom
13 izracunamo tu duzinu u glavnom programu,
    pa da je prosledjujemo kao argument.*/
15 void rotiraj_zal(char* s, int n){
    int i;
17     char c = s[0];
    for(i=0; i<n-1; i++){
19         s[i] = s[i+1];
    }
21     s[n-1] = c;
    }
23

```

```
int main(){
25
    char s[MAXS];
27
    int n, i;
    FILE * izlaz;
29

    /*Otvaramo datoteku rotacije.txt za pisanje i proveravamo da li smo
       je uspesno otvorili*/
31
    izlaz = fopen("rotacije.txt", "w");
    if(izlaz == NULL){
33
        printf("Greska pri otvaranju fajla!");
        return 0;
35
    }

37
    /*Sa standardnog ulaza učitavamo rec koju treba da rotiramo*/
    scanf("%s", s);
39

    /*Racunamo njenu duzinu*/
41
    n = strlen(s);

43
    /*U petlji, ispisujemo tu rec u datoteku, pa je rotiramo za jedno
       mesto u desno.*/
    for(i=0; i<n; i++){
45
        fprintf(izlaz, "%s\n", s);
        rotiraj_za_1(s,n);
47
    }

49
    /*Zatvaramo datoteku rotacije.txt*/
    fclose(izlaz);
51

    return 0;
53
}
```

Rešenje 4.1.15

```
1 /* Napisati program koji linije koje se učitavaju sa standardnog
   ulaza sve do kraja ulaza prepisuje u datoteku
   izlaz.txt i to, ako je prilikom pokretanja zadata opcija -v ili -V
   samo one linije koje pocinju velikim slovom,
3 ako je zadata opcija -m ili -M samo one linije koje pocinju malim
   slovom, a ako je opcija izostavljena sve linije.
   Pretpostaviti da linije nece biti duze od 80 karaktera.
5 */

7 #include<stdio.h>
  #include<string.h>
9 #include<ctype.h>

11 #define MAXL 81
```

```
13 int main(int argc, char* argv[]){
14
15     char linija[MAXL];
16     FILE* izlaz;
17
18     /*Indikatori koji oznacavaju koja opcija je navedena kao argument
19        komandne linije
20     vind - ispisuju se recenice koje pocinju velikim slovom
21     mind - ispisuju se recenice koje pocinju malim slovom
22     */
23     int vind=0, mind = 0;
24
25     /*Proveravamo da li je program ispravno pozvan*/
26     if(argc > 2){
27         printf("Greska pri pozivanju programa!\n");
28         return 0;
29     }
30
31     /*Ako opcije nisu zadate, onda treba da se ispisuju sve recenice,
32        pa postavljamo oba indikatora na 1*/
33     if(argc == 1){
34         vind = mind = 1;
35     }else{
36
37         /*Proveravamo da li je postavljena neka od opcija -v,-V,-m, -M
38            Ako jeste, postavljamo odgovarajuci indikator
39            Ako nije, onda ispisujemo poruku o gresci*/
40         if(strcmp(argv[1], "-v") == 0 || strcmp(argv[1], "-V") == 0)
41             vind = 1;
42         else if(strcmp(argv[1], "-m") == 0 || strcmp(argv[1], "-M") == 0)
43             mind = 1;
44         else{
45             printf("Greska pri zadavanju opcije!\n");
46             return 0;
47         }
48     }
49
50     /*Otvaramo datoteku izlaz.txt za pisanje i proveravamo da li smo je
51        uspesno otvorili*/
52     izlaz = fopen("izlaz.txt", "w");
53     if(izlaz == NULL){
54         printf("Greska pri otvaranju datoteke!\n");
55         return 0;
56     }
57
58     /*Citamo liniju po liniju sa standardnog ulaza i ispisujemo je u
59        datoteku.
60     Liniju ispisujemo ukoliko je ispunjen neki od dva uslova:
61     1. Izabrana je opcija za ispis malih slova i linija pocinje malim
62        slovom
63     2. Izabrana je opcija za velika slova i linija pocinje velikim
```

```
        slovom
    NAPOMENA: Kada dodje do kraja ulaza, funkcija fgets vraca NULL
    */
61 while(fgets(linija, MAXL, stdin) != NULL){
63     if( mind && islower(linija[0]) || vind && isupper(linija[0]) ||
        mind && vind)
        fputs(linija, izlaz);
65 }

67 /*Zatvaramo datoteku izlaz.txt*/
    fclose(izlaz);
69
    return 0;
71 }
```

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)

Rešenje [4.1.33](#)